

Odd

SAGA
ÓLÁFS TRYGGVASONAR

AF

ODDR SNORRASON
MUNK

UDGIVET AF
FINNUR JÓNSSON

MED UNDERSTØTTELSE
AF CARLSBERGFONDET

TILEGNET

RASMUS RASKS

22/11 1787—14/11 1832

MINDE

J. JØRGENSEN & CO.

HÁSKÓLABÓKASAFN

INDLEDNING.

I.

Munken *Oddr Snorrasons* liv og lævned er os desværre så godt som fuldstændig ukendt. Af *Landnáma* kendes hans slægt. Hans fader hed *Há-Snorri Oddsson*, en direkte efterkommer af landnamsmanden *Steingrímur*, der tog *Steingrimsfjorden* (på vestsiden af *Húnaflói*, nordlandet) i besiddelse. Efter slægtleddene at dømme må *Oddr* have tilhørt den sidste halvdel af det 12. årh. el. den 2. og 3. fjærdedel. *Odds* moder kendes også fra samme kilde. Hun hed *Alfdís* (i *Grettiss. Asdís*); også hendes slægt føres op til landnamsmanden *Póroddr*, der tog land i *Hrútafjorden*. Dette fører omtr. til samme resultat; dog kunde *Oddr* efter dette slægtregister være noget ældre. Det var på begge sider kraftige slægter, *Oddr* hørte til. Uden tvivl er han født og opdraget i *Hrútafjorden*. Det er således ikke mærkeligt, at man træffer ham som »broder« i det nærliggende *Tingørekloster*. Han er her (ældre) samtidig af abbed *Karl Jónsson*, forfatteren til *Sverrissaga*. Det var historiske interesser og historisk sysselsættelse, der fandt sted i klostret i den sidste halvdel af det 12. årh. Noget yngre end *Oddr* og *Karl* var »broder« *Gunnlaugr Leifsson*. I slutn. af kap. 65 i *Stockh.-hds.* antydes, at *Oddr* var misfornøjet med opholdet i klostret og tænkte på at forlade dette, hvorfor siges ikke; det hedder, at han drømte kong *Olaf Tryggvason*, der frarådede ham at forlade klostret; ved denne lejlighed kaldes *Oddr* »en herlig mand og stor guds ven«.

Af *Oddr* kendes kun en saga om kong *Olaf*, som

han skrev på latin. Det, som bevægede ham til at skrive om Olaf Tryggvason var, som det antydes (i prologen), at der eksisterede en saga om Olaf d. hellige, (Ældste saga), Oddr fandt, at Olaf Tryggvason også fortjænte en saga — han var jo dog den, der var »roden til eders frelse og dåb og al lykke«, nemlig som den, der kristnede Norge og Island m. m.; han »skinnede ganske vist ikke ved jærtegn«, som Olaf d. hellige, men hans fortjænneste var ikke mindre end hins. »Det er bedre at høre sligt for moros skyld end stemødresagaer, som hyrder fortæller, og hvis sandhed ingen kender«. Om sine kilder siger forf., at »vise mænd har fortalt os nogle af hans store bedrifter«; »det kan ofte ske, at falsk er blandet med sandt, og vi vil derfor ikke bruge stærke ord, men vi mener dog, at disse (hjemmelsmænd) er pålidelige«. Man skulde efter dette tro, at forf. selv var kritisk, men hele hans fremstilling viser, at kritik ikke var hans stærke side; han er meget lettroende og undertiden fortæller han det samme to gange uden at se, at det i grunden er det samme.

Af den latinske original er kun det vers bevaret, der findes i Odds latinske gengivelse, anført i A 65, S 54; denne taler ikke for, at Odds latin har været så godt (*traxit in dolo = á talar dró*). I A 30 anføres en lat. sætning, men åbenbart i forvansket form; det er ikke let at se, hvad den i det hele har at gøre i sammenhængen. Endelig anføres Ormen d. langes navn på latin »longus draco eller serpens« (A), forvansket i S: »longus latu (f. latere?) dracus (!)».

For at vende tilbage til kilderne, er det særlig at bemærke, at Oddr har kendt Ares og Sæmunds bøger og anfører deres tidsregning (kap. 25 A). I A 75, S 63 nævnes nogle »hjemmelsmænd« (Skule, Einarr, Kolbjörn, Astrid), men disse er kun et udtryk for den gamle overlevering. Oddr anfører en udtalelse af kong Sverre (A 73, S 61; når U her har »vise mænd«, er det en af de velkendte ændringer). Det ligger nær at formode, at dette skyldes meddelelse fra abbed Karl, der jo opholdt sig

hos Sverre ved og efter 1185. Efter det skulde Oddr have skrevet sin saga derefter, d. v. s. omkr. 1190, men dette er kun en formodning. I alt fald er den skrevet efter 1170, da flytningen af Sunnivas relikvier til Bergen omtales S 21 (Jakune her i A), men det skete i nævnte år. Det samme findes også i Fms.

Sagaens udstrækning er given; den slutter med kap. A 78, S 65. Her ender U så tydelig som muligt. Om de sidste kapitler i A og S, der er yngre tillæg, se nedenfor. Når der i tillæg III henvises til forskellige hjemmelsmænd for en »jeg« osv., har dette intet med Oddr at gøre; det er Gunnlaugs ord, der her gengives; herom henvises til F. Jónssons Litteraturhist.² II 392—93 (jfr. senere).

II.

Håndskrifterne.

AM 310, 4°, her betegnet A. Dette hds. mangler begyndelsen, 3 blade; den første side har været ubeskrevet; men der er en lille stump tilbage deraf, rest af 7 linjer (verso). Også af 2. blad er et lille trekantet stykke bevaret, begyndelsen til o. 7 linjer på forsiden, slutningen af o. 11 linjer på bagsiden. Disse stykker er aftrykte hos Groth s. II—III. Desværre er teksten her så afvigende fra S, at den ikke kan udfyldes efter dette, heller ikke efter andre bearbejdelser. Andet læg består af 11 blade, hvoraf det 9. er indsat med ombøjede kant; de 10 andre er sammenhængende. Det 3. læg har bestået af 8 blade, men det inderste bladpar er gået tabt. 4. læg består af 8 blade, men det 7. blad er kun nogle linjer større end halvdelen af de andre blade; der mangler intet. 5. læg består ligeledes af 8 blade. 6. og sidste læg består kun af 7 blade, men, som Arne Magnusson bemærker, det sidste (8.) blad er blevet revet af, så at lægets 1. blad ser ud som et enkelt (løst indlagt) blad. Således består hds. nu af 45 blade foruden de nævnte stumper. Selve sagaen slutter midt på næstsiste side. Den sidste er optaget af de 10 bud og

Ægyptens 10 undere (plager), skrevet med en helt forskellig hånd; teksten har været fortsat på det sidste (tabte) blad. Håndskriftet er iøvrigt ubeskadiget og velbevaret; skriften, der er ret stor og fyldig, er allevegne udmærket klar og uden at der er tvivl om noget bogstav i det hele.

Foran i bogen har Arne Magnusson skrevet, meget rigtig, om de tabte blade. På en indföjet seddel findes en afskrift af de 10 bud osv. og her har Arne skrevet »Ex codice membraneo in 4to in bibliotheca Wilh. Wormii, ad calcem historiæ Olai Tryggvonii, qvam unâ cum S. Olai historia continet (codicem illum nunc possidet AMagnæus)«. Af denne notits ses, 1, at hds. har været bundet sammen med AM 68 fol. (ti det er dette, der menes); det er en, der har ment, at sagaerne om de to Olaver passende kunde stå sammen i ét bind, men 68 og 310 har oprindeligt intet haft med hinanden at gøre, — 2, at bogen har været i Vilh. Worms eje, da notitsen blev skrevet; parenteser er senere tilföjet, men af Arne selv (ikke, som Groth S. IV mener, af en anden). Af Arnes bemærkning i hans egen katalog ses, at bogen har tilhørt Ole Worm, Vilhelms fader, der havde skrevet en kort notits om dens indhold. Samme steds oplyses man om, at Arne i året 1706 har fået hds. som gave af Chr. Worm (Vilhelms søn). Arne adskilte så de to sagaer. Det er således Ole Worm, der er den første kendte ejer af bogen; at han (som Groth mener) allerede har været i besiddelse af den o. 1632, er ubevisligt, men muligt. Men hvorfra Ole Worm har fået den, er fuldkommen ukendt. Der er her et problem at løse. Da A er skrevet af en Nordmand — hvorom nedenfor — og da 68 er skrevet af en Islænder, må enten A have været i Island eller 68 i Norge. Det sidste bliver bevisligt ved de norskskrevne randbemærkninger, som 68 indeholder.

At A er skrevet efter en islandsk original er tidligere (G. Storm) antaget, og det vil blive tilvished ved de følgende påvisninger. Der er ingen grund til at fravige den datering af A, som f. eks. Kr. Kålund (i Katalog) har bestemt, nemlig »13. årh.s

sidste halvdel«; man kunde måske sige den 3. fjærdedel af århundredet.

Der findes i randen flere steder bemærkninger (jfr. Groth s. IV) på norsk eller latin.¹ Vi skal her anføre dem, forsåvidt de kan læses; ved beskæring af bladene er bogstaver gået tabt. Disse bemærkninger vedrører som oftest indholdet, udenfor hvilket de er skrevne. Vi følger Arnes paginering.

S. 23. Udfor: *er callat er danavirki* (s. 48): [d]a-nauirki [m]illom [sl]esmunna [oc]h ægis [d]jura.

S. 27. Udfor *allt fe bondans* (s. 55): [ol]uff [tr]ygge sons [hu]ndh [v]igi.

S. 29. Udfor *Oc a XIII. are* (s. 61): [N]orgie var tha. [v]dj: 13: [aa]r vndir [D]anmarck.

S. 30. Udfor *þorir het maðr* (s. 63): *tore clacka.*

S. 41. Udfor *þing stefnt* (s. 94): [M]oster [ti]ngh.

S. 43. Udfor *ganga meþ honum* (s. 101): [.] io . . . [.] 996 var s: [.] sunniue [s]krinlagd [.] selio. Under teksten står sst.: Anno 1170 war S: sunniue förd til Bergen och leet paal Biscop skrinleggje henne annenn reise Quere in historia S: sunniue in fine.

S. 50. Udfor *Oc er menn* (s. 112): Olaff trygu[.] predike[de] guds o[r]d] . . ge ah(?)[.] dra[gs]eide nor-den wed Stad.

S. 56. Udfor *Gitsurr hinn huiti* (s. 126): Tan[g]-bran[d] pre[.] chr[.] Isla[nd].

S. 58. Udfor *a augvallnesi* (s. 131): Agua[lz]nes i Carm[.].

S. 60. Udfor *callat skrattasker* (s. 136): skrat-[ta]sker.

S. 65. Udfor *þa er hann barðisk* (s. 150): [.] -ommen [.] . . rio [o]lauri [t]ryggo [.] ij(?).

S. 67. Udfor *uvisku* (s. 155): [o]laff trygge[s]on cristnade [f]em land.

S. 68. Udfor *skuröguð* (s. 156) er dette ord gentaget. Lidt længere nede findes 7 linjer, hvoraf de 3 første er næsten udviskede; den 4. lyder: 15. annos [.] mortem S(?) . . verin(z) . . olauus.

S. 71. Udfor *agolfit* (s. 164): Tor udh. — Sst.

¹ Jeg tør ikke hævde, at L. Hansson har skrevet dem.

udfor *iarnskeggi*: [oc]cibus [ia]rnskeg. — Sst. udfor *oc helgan anda*: [o]lauri t: concio.

S. 73. Udfor *sagpu þo þat höva* (s. 171): [G]udr-
odur [s]on eriks [b]lodex [so]m sueik [t]rygie [fa]-
dur o. t.

S. 75 nederst (s. 180): olauer tryggeson Otte Suen
tiuguskegg Dana konungr syster Tyri.

S. 76. Udfor *Sigríp d. mælti* osv. (s. 180): falla-
ci[a] regin[e] Sigri[d] S. — Udfor *ibrenneyiom*: Brenn.

S. 77. Udfor *til brenneyia* (s. 184): [br]enóya. . .

S. 78. Udfor *XX skip* osv. (s. 186): 120 ski[b].

S. 79. Udfor *Oc ef sua berr* (s. 190): [pro]phecia
rustici in Moster. Lidt længere nede: rex, regina,
navis, canis. Og endelig (lidt længere nede): vid
brennóy war forn konunga [s]temnna. — Under

teksten: Erick
Suein H. ladeiarls synir.

S. 80. Udfor *a ec at hefna* osv. (s. 192): dana
k(?) Suia och H. j. . . Sigual[de] v.

S. 91. Udfor *haröla möðir* (s. 229): [f]allacia [D]a-
norum et Suecorum . . uicit o. t. — Udfor *liosinn*:
[ol]forloren.

S. 92. Udfor *Sua segir hallfroðr* (s. 233): wind . .
sneck . .

S. 93. Udfor *Drotningin þyri* (s. 237): 4 idus sep-
tembris.

S. 94. Udfor *er hann feck þuilican* (s. 238): 9 dag
eft[er] fal o. t. dø[de] drotning t[yre].

S. 95. Udfor *cristo firir þetta* (s. 243): postella . .
upre . . . Under teksten: Her endir o. t. saga.

Som det ses heraf, er disse bemærkninger m. h. t.
indhold højst ubetydelige. Den, der skrev dem, har
været latinlærd og forstået grundteksten. Hvem
manden var, er ikke godt at sige; næppe har det
været lagmanden Jón Símonarson, som G. Storm
mente.

Håndskriftets retskrivning har Groth behandlet
på en så udførlig måde, at der ikke er grund til
her at komme nærmere ind derpå. M. Hægstad
har ved hjælp af den bestemt håndskriftet til at
være skrevet i det sydvestlige Norge. Jfr. også H.
Celander i afhdl. om ð > d (1906) s. 27 ff.

Sth. 18 mbr. 4°, her betegnet S. Denne bog er
sammenstykket af flere oprindelig tildels usammen-
hørende håndskrifter: 1, Heiðarvígásaga (hvis før-
ste del brændte 1728), — 2, Gunnlaugs saga, — 3,
et lille æventyr, — 4, Hrólfs saga Gautrekssonar,
og 5, Óláfs saga. Kun denne sidste vedkommer os
her. Den er skrevet med en islandsk hånd fra omkr.
1300 eller den første fjærdedel af det 14. årh.
Håndskriftet består nu af 20 blade, fordelt på 3
læg, nu bestående henholdsvis af 6, 8, 6 blade.
Af det første er de to inderste blade gået tabt; det
samme er åbenbart tilfældet også med det 3. læg,
men, som Munch har bemærket, er det tvivlsomt,
hvorvidt de har været helt beskrevne. Det første
tillæg (i A) har i hvert fald været skrevet i slut-
ningen, men hvorvidt de 3 andre har stået i S er
ganske uvist. Den sidste side er ret mørk, men er
dog fuldstændig læselig, så at teksten er sikker,
bortset fra de bogstaver, der er bortrevne ved de
huller, der findes. Håndskriftet er skrevet med en
fast og tækkelig hånd, åbenbart en øvet skriver-
hånd. Det er i det hele vel bevaret; der er enkelte
huller og rifter i skindet, men de fleste har været
der før bladene blev beskrevne.

Håndskriftet var et af dem, som Jón Eggertsson
for det svenske Antikvitetskollegium erhvævede på
Island i årene 1682—83; det stammer uden tvivl
fra nordlandet (et bevis derfor vil senere blive an-
ført). Der findes desværre ingen randbemærknin-
ger, der kunde være oplysende for håndskriftets
ældre historie. Iøvrigt kan der henvises til Munchs
fortale s. XVIII.

Håndskriftets retskrivning er meget regelløs; også
herom kan henvises til Munchs fortale s. XIX f.
Også den svarer til den ovf. nævnte tid for hånd-
skriftets tilblivelse.

Upsala-håndskriftet, Delagardieske samling 4—7;
her betegnet U. Også dette håndskrift består af
to oprindelig ikke sammenhørende bøger. Her ved-
kommer os kun de første to blade, hvorpå slut-
ningen af sagaen er skreven. Bl. 2^v er dog kun

optaget af en tegning af kong Olaf med ordene *Olafs dyrd* skrevne ovenover, men denne tegning er langt yngre end håndskriftet, der efter alt at dømme hidrører fra midten af 13. årh. Det er skrevet i Norge og af en Nordmand, og stammer fra samme egne som A (M. Hægstad). Retskrivningen er ret god og konsekvent og norsk helt igennem. Håndskriftet havde tilhørt Stephanus, der selv har skrevet en indholdsliste (se Gødels katalog). På blad 2^v findes påtegningen: *herra Snari Aslaksson a mik*; denne mand antages, vist med rette, at være identisk med ridderen af samme navn, der i diplomer forekommer oftere i årene 1299—1319 og synes at have haft hjemme på Rogaland. Det passer godt. L. Larsson har givet nogle rettelser til P. A. Munchs udgave i Arkiv XXXI, 46—47.

III.

Efter denne oversigt vil vi behandle forholdet imellem de enkelte håndskrifter.

Det var tidligere den almindelige mening, at der var tale om tre af hinanden uafhængige oversættelser, og denne opfattelse forfægtes endnu af P. Groth i hans udgave af A. I min litteraturhistorie hævdede jeg imidlertid — på grund af den store verbale overensstemmelse mellem alle tre —, at der kun kunde være tale om én uoversættelse, der var bleven bearbejdet i de 3 håndskrifter, deraf de uligheder, der forefandtes. Det er denne opfattelse, der her skal søges godtgjort.

Det er hensigtsmæssigt først at tage et mindre kapitel til sammenligning, nemlig k. 27 i S, 35 i A; det er i S (udg.) 15¹/₄ linjer, i A (udg.) 27 linjer, altså næsten dobbelt så omfangsrigt som i S. Indholdet er dog — bortset fra slutningen i A (6 linjer) — det samme; trækker man disse linjer fra, bliver forholdet 15¹/₄ : 21.

For bedre oversigts skyld aftrykkes kapitlet her; hovedteksten er A's. Retskrivningen er normaliseret.

(Ok)¹ á þóru ári ríkis Óláfs konungs Tryggva-

¹ ( ) betegner S' plus-ord og -stykker, [ ] at det indklamrede mangler i S.

sonar (ul.) stefndi (átti) hann fjölment (ul.) þing hjá Stað á Dragseiði (á Dragseiði hjá Staði) ok spurðiz þetta boð konungs (ok þetta boð kgs sp.) [viða um heruð] ok sótti þangat [útallegr lýðr (mikit fjölmenni), bæði konur ok karlar (karlar ok konur), ungir 5 menn ok gamlir. [Ok er menn váru komnir svá viða ór heruðum sem kraft var], þá stóð konungr upp ok mælti [til fólksins]: guð þakki yðr hingat-kómu, en at þér vitið hvat yðr sómir (samir at gera), [þá] mun ek segja yðr stórmerki almáttigs 10 guðs (af guðs stórmerkjum) [ok boða yðr hans heilagt nafn], en (ok) þat segja menn [þá er konungs boðaði nafn drottins] at svá mikill kraptr (mikil miskunn) fylgði hans máli, at þeir (menn 15 ff.) er þangat kómu með hörðu brjósti [ok tor-sveigðir váru trúna at taka en] svá inýkði fagrliga hjörtu þeira sætleikr orða hans (mýkðu orð hans þeira hjörtu) ok málsnild [sú er þeir heyrdu af hans munn] ok tóku þeir (at þeir tóku) þakksam- 20 lega (með þökkum) við hans ørendi (orð hans). [Ok var svá jafnan síðan, er hinn helgi Martinus byskup hafði vitraz (ok þat segja menn síðan er Marteinn byskup vitradiz) honum, [ok heitit honum, at hvert sinn er hann flytti fram guðs ørendi] [myndi hann (ok kvaz mundu) mæla [fyrir munn hans (við hon- 25 um) [ok styrkja hans (at þat varð ok hvert sinn er hann boðaði guðs) ørendi, [ok fyrir því (at svá) þótti [öllum] óskiligt [at taka við feginsamliga því er hann mælti (til at heyra at í hvers manns hjarta beit hans orð ok sú mildi er fylgði). [En þó 30 at vér røðim fátt um fyrir sakar ófróðleiks þá þótti öllum dásamlegt at hlýða orðum hans. Var nú fjöldi manns skírðr þeir er rétt trúðu ok váru þeir nokkvora daga með konungi ok byskupi ok styrkðu þeir þá í heilagri trú ok kendu þeim kristi- 35 legt lögmaal ok bað þá kirkjur reisa í hverju heraði].

Ser man nu nærmere på indholdet, vil det vise sig, at en stor del deraf er identisk ordret stemmende i bægge håndskrifter, eller da blot med nogle små intetsigende ændringer.

Afvigelserne mellem A og S er dels ringere, dels større.

Til de første hører sådanne småting som at kapitlet i S indledes med *ok*, at S har *átti*, hvor A har *stefndi*, at *hjá Stað* og *á Dragseiði* er byttet om i S (jfr. her *Staði* for A's *Stað*), ligeledes *spurðiz þetta boð konungs, konur ok karlar (karlar ok k. S)*, at A har *sómir*, S *samir* (og tf. her *at gera*, hvad der er mere mærkeligt), at *þá* står i A, ul. S, at *stórmerki* (obj. til *segja*) . . *guðs* i A er ændret til *af guðs stórmerkjum*, hvilket jo er ganske det samme. Af samme art er, at S har *þeir menn* for A's *þeir* (her kunde jo *menn* være udeladt), S *með þokkum* for A's *þakksamlega*; ligeledes *orð hans* i S for *við hans ørendi* i A; det er blot ordvarianter. Et par småting til kunde nævnes.

Så er der udeladelser, eller at ord og sætninger i A mangler i S. Således *Tryggvasonar* i beg., men dette var jo ganske overflødigt. *Fjólment* (l. 1) mangler, men det er åbenbart det, der kommer tilsyne i *fjólmeni* (l. 4), hvor det kommer i stedenfor *útalleggr lýðr*. Dette er lærerigt og lignende forekommer ofte. Det er åbenbart en slags sammendragning af teksten og giver allerede et fingerpeg om S's beskaffenhed. — *víða um heruð* (3—4) udelades, formentlig fordi det fandtes overflødigt, da der straks efter nævnes *fjólmeni*. — Større udeladelse er det næste: *Ok er—var* (6—7). Men ser man til, er indholdet også ganske overflødigt, og kunde helt undværes. Ligeledes er *til fólksins* (8) fuldkommen ligegyldigt. Det var en selvfølge, at Olaf talte 'til det forsamlede folk'. Det samme gælder *almáttigs* (10); dette er udeladt på grund af ændringen i S. Mere påfaldende kunde det synes, at sætningen *ok boða—nafn* (11—12) er udeladt, men i grunden er dens indhold det samme, der ligger i den foregående sætning. For en, der vilde forkorte, sammenligne, var det ret naturligt at udelade disse ord. Sætningen *þá er—drottins* (12—13) er fuldkommen undværlig. Det samme gælder sætningen *ok tor-sveigðir—taka en*, den siger ikke andet end det lige foregående. Ordene *sú er—munni* (18—19) er også ganske overflødige. Det samme gælder *ok heitit—ørendi* (23—4), ti det er kun en gentagelse af, hvad

der står i S kap. 18 (A kap. 27), og kommer desuden i det følgende i en lidt ændret form. Den største udeladelse er kapitlets slutning *En þó at vér* osv. (l. 30 ff.). Den første sætning er af rent personlig art, så det kunde man forstå var udeladt af en afskriver (bearbejder). Derimod er resten af en sådan art, et faktum, at man kunde vente at det var medtaget. Men bearbejderen har i virkeligheden god grund til her at forkorte, fordi han har ment, at det, han havde skrevet, viste tilstrækkelig, at de forsamlede lod sig omvende, *svá mykðu orð hans þeira hjortu og þeir tóku með þokkum orð hans*; dermed er det sagt, at de lod sig omvende og døbe. Det kan næppe være nogen tvivl underkastet, at det er S, der ændrer og forkorter den oprindelige tekst, der formentlig foreligger i A. Den hele bearbejdelse er gjort på en ret behændig måde. En vis rhetorisk svulmen er undgået (*sættelekr orða hans*) osv. Kun på ét punkt synes S at frembyde et mindre heldigt udtryk eller ændring af originalen, hvor det har *mikil miskunn* (l. 14) for *mikill kraptr*. *Kraptr* er her det rette udtryk, medens *miskunn* er mindre godt. Meningsløst er det ikke, det må være guds nåde — støttende hjælp —, bearbejderen har tænkt på.

Denne her foretagne sammenligning af et lille kapitel turde være et gyldigt bevis og et instar omnium; således er nemlig forholdet helt igennem. Der kan ingen tvivl være om, at A har det mere oprindelige, og at S er omarbejdet, forkortet, og det islandske sprog i visse henseender forbedret.

P. Groth mente, som før bemærket, at A var en direkte oversættelse af den latinske original.

Han har utvivlsomt ret i, at A står nærmere ved originalen end S og U. Sammenligningen viser dette med fuld tydelighed. Som bevis for, at A skulde være »første hånds oversættelse«, anfører Groth egenlig kun et eneste eksempel (ord), nemlig, at skriveren etsteds først har skrevet *het* for *nef* (i *nefnisk*, dette er her det eneste rigtige, *hann nefnisk Olafr*). Dette er imidlertid en misforståelse. Man forstår langt bedre dette *het* som en simpel

afskriverfejl (tankeløshedsfejl), end en oversætters fejl, der selv var ganske anderledes inde i hele tankegangen. Jeg vover at hævde, at en oversætter ikke kunde begå en sådan fejl, ialfald, at der er et mindstemål af sandsynlighed derfor.

I modsætning hertil er der andre ting, der klart viser, at A ikke kan være en nøjagtig gengivelse af originalen. Herom mere i det følgende.

S forkorter, som sagt, og sammendrager teksten så at sige helt igennem, jfr. det gennemgåede kapitel. Man skulde da ikke vente, at S havde nogen plus-stykker, sådanne findes dog, og vi skal se lidt nærmere på dem.

I slutn. af kap. 4 har S en bemærkning om, at »Svarne vedtog at afskaffe den lov, at en enke skulde lægges i gravhøjen med sin (døde) mand og derfor slap Auðr, Hakons datter, derfor«. Dette mangler i A. Det er nu ret forbausende at få denne oplysning i den sammenhæng. Sætningen kommer uvæntet her og drattende bagefter. Den er mistænkelig, og må ses i belysning af andre plus-stykker i S.

I slutn. af k. 5 har S en fortsættelse af slægtregistret efter Jarizleif, der føres ned til Valdemar sejr. Slægtregistret er ikke helt korrekt, hvad Munch påviste (i S). Den slags findes ellers ikke hos Oddr, og tilføjelsen er derfor mistænkelig.

I k. 6 findes i S den oplysning, at de vikinger, der hærtog Olaf, »var Ester« (mgl. A). Dette er sikkert ikke en tilføjelse i S, men er udfaldet eller oversprunget i A, hvilket bevises ved de senere kilder, der har benyttet Oddr.

I k. 7 findes i S — og ingen andre steder — en mærkelig bemærkning om Olafs søster, Ingi-björg; hun skulde have været gift med en — ellers ganske ukendt — mand; Olaf vilde så gifte hende med en — ukendt — Sörle. Hendes svar til Olaf er, som Munch har udtalt, meget unaturligt. Det ligger nær at betragte denne fabel — ti det er det — som et (senere) indskud i S. Hvad der kunde synes at tale derimod, er at fortællingen indledes med: *Ok þess er getit í søgunni*, hvilket man skulde

tro sigtede til originalen. Fremstillingen i A er helt naturlig.

I k. 9 slutn. findes en bemærkning i S om en biskop Paul, der kom fra Grækenland, og som skal have døbt det russiske kongepar. Dette findes ikke i A, og det er lidet rimeligt, at det skulde have udeladt det, hvis det havde stået i originalen. Heldigvis kan det ligefrem bevises, at bemærkningen kun er et klodset indskud, ti lige før er det blevet sagt, at de kongen og dronningen, »tog dåben« (jfr. Groths bemærkn. s. LXXIII f.).

I k. 12 føjes der til sætn. *en Búi var eptir ordene: með XXX. skipa*. Dette er vist kun en gentagelse (dittografi) af det foregående. — I slutn. af samme kap. føjes der til meddelelsen om Bues endeligt: »Men Vagn fik grid med (efter at have vist) meget mod, hvormed han forsvarede sig og (med) berømmelse, og således sluttede det møde, og jarlen sad siden rolig i Norge«. Dette er afgjort en tilføjelse, bevislig derved, at Vagn slet ikke er blevet nævnet tidligere.

I k. 14 nævnes i A en »islandsk mand«, der digtede nid om Hakon jarl. S ved, at han hed Torleiv (nemlig Þorleifr jarlsskáld); rimeligvis beror dette på en bedreviden hos S-bearbejderen.

I k. 15 har S (*sá*) *hestinn dauðan ok mottulinn rekinn*, A har ikke *hestinn dauðan*, og det er vist tilføjlet i S, da hverken S eller A i det foregående nævner hesten. Sål. også Groth.

I k. 16 tilføjer S efter omtalen af Olaf d. helige: *ok váru þeira á milli fylkis konungar í mǫrgum heruðum, en hann eyddi öllum, sem í hans søgu getr*. Dette ser ud som, og er uden tvivl, et indskud. A henviser ellers aldrig til andre sagaer.

I slutn. af k. 28 har S en meddelelse om, at de mænd, sejdmanden Eyvind talte med, bragte kongen hans ord, hvorpå en replik af kongen følger. Dette mangler i A, men her er man tilbøjelig til at antage, at S har det oprindelige; det falder så naturligt og selvsagt, hvad S har. Her måtte da dette være oversprunget i A. Fms. forudsætter sætningen i S.

I k. 34 slutn. findes disse ord i S (ikke i A): *en trúum því af slíku, sem oss sýniz til þess fallit*, de er vist en senere tilføjelse. Slig rationalisme var næppe Odds.

I slutn. af k. 36 findes en i A manglende sætning: *ok var þeira dóttir Ástríðr móðir Sveins konungs Ulfssonar*. Dette er sikkert en tilføjelse af samme art som den i slutn. af k. 5, vidnende om en bearbejders genealogiske interesser og viden.

I beg. af k. 40 nævner S de lande, som Olaf kristnede, ved navn (6 ialt), medens A nævner »fem« lande (ganske vist nævnes de 6 lande kort efter); her foreligger der således snarere en bearbejdelse end en egenlig udvidelse i S.

I k. 48 findes i S to gange den samme vending: *ok varð ek þá at neyta ennar neðri leiðar* (og et par ord til på første sted). På begge steder mangler den i A. Mer end én gang kan originalen næppe have brugt den, og da vel snarest på første sted, men rimelig er den tilføjet begge steder i S; de mangler i Fms.

I k. 52 slutn. findes i S: *ok njóta skamma stund*; A har ikke disse ord. De er vistnok tilføjede i S; de er kun en tautologi af det lige foranstående.

Slutn. af k. 54 i S, stykket om Sigvaldes datter og Stefner med det drotkvædede vers, der mangler i A, er åbenbart et indskud i S; det er en anekdote, der intet har med Olafs saga at gøre. Det er et af de mest uomtvistelige vidnesbyrd om tilføjelser i S.

Slutn. af k. 58 er kun en udvidet variant til tilsvarende sted i A.

I k. 59 har S *ór Hvini* efter *þjóðolfsson*, sål. også U, — begge har også *af (or) Høfund* efter *oxafótr*. Da der ellers tilføjes, hvorfra de nævnte personer var, er der al grund til at antage, at A her har udeladt. Ganske sikkert er dette tilfældet med: *Björn enn mikli af Vestfold ok Brynjólfr haukr (hákr) bróðir hans*; dette er åbenbart oversprunget i A, ved at skriverens øje svævede fra det første *bróðir hans* til det sidste. Alene dette burde have vist Groth, at A ikke kunde være originaloversættelsen.

I k. 60 findes i S *í Noregi* (efter *skaut allra manna bazi*); dette findes ikke i U og er vist tilføjet af skriveren, men det er da en meget ringe tilføjelse.

I k. 61 lige foran *Sukku niðr* osv. har S: *ok vildu æ fram*, der mangler i A. Men da U her har: *svá æstuz þeir fram* og har endnu mere, synes her at foreligge en forkortelse i A, hvilket er meget vigtigt.

I k. 62 findes sætningen: *hlífði konungr sér svá við spjótum af skipunum*, der måtte antages at være indkommet på et forkert sted (ved en fejlskrivning eller fejllæsning); den skulde stå lige efter det foranstående *í káfit*. Men forholdet er sikkert nok et andet; det er ordet *konungr*, der simpelt hen er fejllæst for *Kolbjörn* el. *hann*. Denne har skjoldet foran (under) sig for ikke at rammes af våben, der rettedes mod ham fra lavere skibe lige overfor ham. Teksten i Fms. viser, at således er det. — *komz því eigi*: tilføjer S: *svá skjótt* (U blot *skjótt*); dette er ikke absolut nødvendigt, men vistnok er det udeladt i A.

Halvverset: *Norðr eru* osv. med prosaen bagefter mangler i A og U, og er uden tvivl tilføjet i S. Jfr. *Þiðrekss.*

I k. 64 har S: *þvíat hann mátti at réttu kallaz dýrð Norðmanna*; mangler her både i A og U. Sætningen er imidlertid ganske i Odds ånd — og ikke i S-redaktørens —, så at man på forhånd måtte være tilbøjelig til at tro, at den var udfalden i A og U.¹

Som det fremgår af det foregående, er der ikke grund til at antage, at meget af de anførte, forholdsvist få, mer-stykker i S har tilhørt Odds værk, men beror på redaktørinteresser.

Hvad A angår, har vi set utvetydige eksempler på, at det ikke kan være den oprindelige direkte oversættelse af Odds saga, men er en bearbejdelse af denne.

¹ Men senere findes en lignende sætning i A og U, blot med *postoli* for *dýrð* (A 78 fin., U fin.); den er da måske flyttet hertil i S.

Yderligere bekræftelse herpå findes i stor udstrækning.

Der er da for det første de drotkvædede vers, der findes. De begynder i k. 66 med et vers af Haldor okristne, der ikke findes i S, hvilket næppe skyldes en udeladelse i S (herom nedenfor). Alle øvrige vers i det følgende er fælles for A og S (med undtagelse af halvverset i S k. 62) og for U (såvidt dette når). Det eneste man kan slutte deraf er, at alle 3 håndskrifter beror på et grundhåndskrift, der havde optaget de fleste af disse vers; i Odds originalskrift kan de aldrig have stået. Hvorfra de er tagne, vil senere blive belyst.

Dernæst er der ingen tvivl om, at A er interpoleret, hvad Groth med ufyldstgørende grunde søgte at modbevise.

K. 15 har i S intet tilsvarende. Det handler om Olaf Tryggvason hos kejser Otto og angrebet på Danevirke, hvor Hakon jarl var med blandt de danske forsvarere. Denne Olafs deltagelse i angrebet er nu bevislig ganske uhistorisk, og er opstået in majorem gloriam for Olaf. Kap. genfindes i Jómsvíkingasaga, og derfra er det uimodsigelig hentet. Herom senere. Groth indrømmer, at kap. »ikke kan have tilhørt Odds oprindelige fremstilling« (s. LV). Men han antager, at Odd har indsat kapitlet »ved den emendation, som han efter Gizzur Hallssons råd har foretaget«. Dette er imidlertid en ganske uholdbar opfattelse. Groth går nemlig ud fra, at k. 81 (i A) hidrører fra Oddr; det er urigtigt; det er Gunnlaugr, fra hvem det kap. stammer og har intet med Oddr at gøre. Dette vil vi senere komme tilbage til. Derfor er det ikke nødvendigt her at komme nærmere ind på kapitlets oprindelse. At det her er et indskud, er givet.

K. 34 i A er langt vidtløftigere end tilsvarende kap. (26) i S og åbenbart tildels hentet fra Jómsv.s. Indholdet vedrører kun lidet Olafs saga. Når Groth henviser til, at S senere har en hentydning til at kong Sven gjorde Sigvalde fredløs, hvad A også har (i slutn. af kap.), så er det meget muligt, at S her har forkortet stærkt, og at der i dets forlæg

har stået noget, svarende til A, men at kapitlet i det hele beror på lån fra Jómsv.s. kan ikke være tvivlsomt.

K. 41 er for det meste ordret hentet fra Ares Islendingabók, som S i sin korte fremstilling direkte henviser til. Der er næppe tvivl om, at man her har med udvidelse i A at gøre, og at S i det væsentlige repræsenterer Odds tekst.

I k. 73 findes en beretning om, at Erik jarl lovede at lade sig døbe og anbragte et kors i Jærnbardens forstavn istedenfor Torsbillede. Dette mangler både i S og U, og er åbenbart et indskud (sammen med en dertil svarende bemærkning lidt længere hen). Denne tåbelige beretning hidrører vel fra Gunnlaugr.

Kap. 78 i A, 65 i S er åbenbart sagaens slutning: *Hér þrýtr nú sögu Óláfs konungs . . . ok svá ritaði Oddr munkr osv. (A), ok þrýtr söguna Óláfs konungs . . . ok diktaði Oddr munkr at þingeyrum þessi vers osv. (S).* Hermed stemmer U: *Hér lýkr nú sögu Óláfs konungs . . . þessa sögu ritaði ok setti Oddr munkr osv.* Alle tre håndskrifter stemmer således med hinanden.

I A følger nu imidlertid 4 kapitler, 79—82, hvoraf det første, dog kun dets begyndelse, genfindes i S, der slutter midt deri. Det handler om Olaf og kong Adlråd og om kong Eadwards dyrkelse af Olaf og meddelelse om hans død. K. 80 handler om Harald Godvinsson, der skulde være bragt levende fra valpladsen og derefter, *efter Olafs* eksempel, være gået i kloster og levet dér til sin død. Sligt har intet med Olafs saga at gøre. K. 81 fortæller om biskop Jon-Sigurds legendariske udtalelse om kong Olaf og hans bevis for, at Olaf er kommet levende fra slaget. Så fortsættes der således: »Denne fortælling fortalte mig Asgrim abbed Vestlides søn«, hvorefter der nævnes 5 andre hjemmelsmænd; hermed skulde sagaen i dens helhed være ment; der tilføjes: »Jeg viste også bogen til Gizzur Hallsson og jeg rettede den efter hans råd, og det har vi siden beholdt«. Hvem er nu det »jeg«, som her fremtræder? Det er ubegribeligt, at Groth kan til-

lægge Oddr denne bemærkning; der er ingen tvivl om, at dette »jeg« er Gunnlaugr munk Leifsson, der skrev en anden saga om Olaf. Dette bekræftes ved redaktionen i Fms, hvor det er Gunnlaugr alene, hvem det tillægges at have vist sin bog til Gizzur Hallsson, hvorefter han »emenderede« sin fremstilling. Sikkert ved unøjagtighed tillægges (sål. i Fms) de nævnte hjemmelmænd både Oddr og Gunnlaugr, hvad der dog kunde være nogen sandhed i. At kapitlet er senere tillæg, er sikkert og vist.

Endelig er der k. 82, et yderligere efterslæt, nemlig 6 vers af Hallfreds drøbe om Olafs krigstog med 2½ linjes indledning. Det forstås sig, at det ikke kan falde nogen ind at tro, at dette kap. har stået i Odds bog. Versene er lånte fra Fagrsk.

Det er af alt dette klart, at A kun er en afskrift, noget udvidet med endel andenstedsfra hæntet stof.

Det er selvfølgelig af stor betydning at se, hvorledes forholdet mellem U og de andre er. Dette er Groth kommet noget ind på (s. L f.). I det hele og store viser U sig langt mere i slægt med A end S, men det har enkeltheder fælles med S; se den vedføjede oversigt. Det er tillige klart, at U beror på en lignende fremgangsmåde som S, nemlig at forkorte og ændre ordlyden i den fælles original. Det fremgår da heraf, at G. Storms dom, at »alt som findes i 2 (el. 3) af håndskrifterne kan med sikkerhed siges at tilhøre Odd«, er rigtig.

Af størst interesse er overensstemmelser mellem AS mod U og navnlig mellem SU mod A.

Groth anfører et par steder, hvor U mangler ord, der står i AS, f. eks. *Án skyti af Jamtalandi*; her er der vist kun tale om en af de velkendte uagt-somhedsfejl. Når AS har: *Ok svá segir (sagði) Sverrir konungr*, har U: *ok svá segja snotrir menn*, er dette også en velkendt ændring af afskrivere.

Hvad SU angår overfor A er Groths første eksempel ikke helt træffende; vel stemmer U her mere med S, men har dog ordene: *er útbyrðis lypi*, der svarer til A: *er útbyrðis liopu*; disse ord er forskellige i S. En kuriøs fejl findes i U, hvor det hedder, at Tyra

døde »á bak langa fõstu«; det rette ses af A: (hun døde) »með miklum harmi hjartans ok langri fõstu«; her ses også et nært slægtskab mellem A og U, ti S har det hele anderledes. Når A har navnet *Styrmir*, hvor SU har *Uþyrmir*, er der ingen tvivl om, at det første beror på fejl læsning. Af en særlig betydning er mandtallet på Ormen. Herom se ovf.

Også dette viser tydeligt, at A kun er en afskrift.

Det oprindelig sidste kapitel er i A og S væsentlig det samme (S som sædvanlig noget forkortet), medens U har en helt forskellig fremstilling, der skulde hidrøre fra en »Sóti skáld«. En skjald af dette navn er imidlertid ganske ukendt, og som rimeligvis er opfundet, hvis ikke navnet er forskrevet. Beretningen er vist kun én af de mange omløbende varianter om Olafs undslippen med livet og senere skæbne. Denne variant har U ment var at foretrække for det i sagaen oprindelige og har derfor optaget den.

Man kan nu med lethed opstille forholdet mellem håndskrifterne således:

Odds orig.

isl. oversættelse

A S U

eller:

A × U

S

hvor A giver den troeste afskrift, S og U bægge en forkortet og ændret. Men S beror på en afskrift, der ligesom A har haft endel tillæg.

IV.

Odds bog er blevet benyttet og tildels udskrevet af flere senere forfattere og sagabearbejdere. En undersøgelse vil sikkert give et udbytte for bedømmelsen af håndskrifternes indbyrdes forhold; vi

vil derfor her give en ret udførlig oversigt over forholdet.

Hvad *Ágrip* angår — for at begynde med det —, er det umuligt med bestemtbed at sige, om forf. til det har benyttet Oddr. Der kunde anføres enkelte steder i *Ágrip*, der kunde antyde benyttelse, uagtet der ikke er tale om egentlige verbale lån. Enkelte identiske ord findes der, f. eks. *viðorð* XVIII, 1 (udg. 1929) = A, *i landamæri* XX, 3 jfr. *við landamærit* S (ikke A). Slutningssætningen i XX er = S og A, dog er at mærke, at hvor S har *brugðit*, har A *lokit*, der er nærmere ved *Ágr.s lukt*; denne sætning kunde bero på en fælles original (Sæmundr?).

At *Snorri* i sin *Heimskringla* har benyttet Oddr, er — som forlængst set — hævet over enhver tvivl, men han behandler teksten meget frit og overlegent, sammendrager den og ændrer begivenhedernes rækkefølge, således at der som oftest ikke er megen videre verbal overensstemmelse. Han retter Odds fremstilling, tildels efter andre kilder som skjaldevers. Således er der ikke tale om, at han identificerer den *Hakon*, som *Gunnhild* siges at have benyttet og sendt til *Sverrig*, med *Hakon jarl*. Det er også klart, at *Snorri* har benyttet et andet og sikkert ældre og oprindeligere håndskrift end A og S. Han stemmer nemlig snart med det ene, snart med det andet — måske oftere med S(?). Således har *Snorri* *þræll* om *Burste* (262₁₅) = A, S har *akrkarl*; *metnað* (263₅) = S, *sóma* A; straks efter er der større lighed med A; *ii* (*vetr*, 263₈) = A, *iii* S; *þat váru Eistr* (263₁₁) = S, mangler A (vist oversprunget ved uagt-somhed jfr. ovf.), *vel góðan* (264₁), *forkunnar góðan* A, *góðan* S; *eða slagning* (264₂) = A, mangler S. Kap. 7 er et kort uddrag af A (lakune i S). — Kap. 22, hvor *Snorri* har 3 døtre, men A 4, kunde være uddrag af Oddr (*iii*. er vist blot en skrivefejl). — Kap. 25 er uddrag af Oddr, kap. 29 beg. vist også, jfr. *festi ekki ynði = unði hann eigi* A (S forkorter her). — Kap. 32 er uden tvivl fra Oddr, men det kan ikke bestemmes, hvilket forhold der

er til A S. Dog er sætningen (315₂): *ef bóndi vildi gefa honum hundinn* nærmere ved A: *ok bað bóndann, ef hann vildi osv.*, S har: *bað hann hann gefa sér hundinn*; nævnelser af hundens navn *her* stemmer med A, i S står det för. — I kap. 45 har *Snorri*: *ósiðugr um kvenna far*, A har: *óeirinn um kvennamál*, S: *óeirinn um konur*; *óeirinn* må antages at være den oprindelige læsemåde, men *Snorri* har ændret det. — Kap. 49 er slutningen fra Oddr, snarest A. — I kap. 55 har *Snorri* *málsnjallastir* = S, *hinir snjöllustu* A, her har A sikkert ændret udtrykket. Sst. har *Snorri*: *hósta ok þrøngva* = A (der dog har *þrøngð*). — Kap. 59 har *Snorri* og A rækkefølgen *á Staði á Dragseiði*, medens S har: *á Dragseiði hjá Staði*. — Kap. 62 (375₈): *ok svá i brot* = S, mangler A. Slutningen, der mangler i A, ligner S. — Kap. 63: *ok fóru alt i hring ok kring* = S (der dog har *gengn*), A er forskellig. — Kap. 64: *hafði hǫtt síðan* = A, mangler S. — S. 378₁: *hafði hann hana með sér, hvargi er hann fór* = A, S: *fór hún með honum á veizlur: var hann þá hér heygör skamt frá bænum* = A, anderledes S; *þótti konungi orðs vant er annat var mælt* = A, mangler S osv. Det er klart, at hele dette stykke er hættet fra Oddr, og da efter et håndskrift, der er nærmest ved A. — I kap. 94 findes mandtallet på Ormen. Det er åbenbart hættet fra Oddr, men *Snorre* har ordnet det (vist egenmægtig?) efter skibets forskellige dele. Han har (*þjóðólfr*) *ór Hvini* = S, mangler A (udfaldet her). [*ok Ormr* hos *Snorri* beror på fejllæsning af *ór Mostr* (!)]. — I kap. 101 findes flere ligheder med Oddr, endel nærmere ved S, f. eks. mangler sætningen (437₁₂): *ok et iii. síðast* i A, men findes i S. — I kap. 109 (s. 449₁₂) står *hvöss* = A, mangler S. — Kap. 111 (452—53) ligner meget S, mindre A. L. 11—12 er derimod = A, S anderledes. — Kap. 112 (455₁₋₆) er nærbeslægtet med A. Et særligt sted skal til slutning omtales. Når det i S (kap. 62 s. 232) hedder: *hlifði konungr sér svá osv.*, hvor dette *konungr* er meget påfaldende, har *Snorri*: *ok hlifði sér svá osv.*; subjektet her er *Kolbjörn*. A udelader dette. Det er

klart, at *konungr* i S enten er fejllæst for *Kolbjörn* (forkortet) eller for *hann* (forkortet), jfr. ovf. og Fms.

Alt i alt er det således klart, at Snorri har benyttet et håndskrift af Oddr, der ligger bagved de to, der er bevarede, og som formentlig har bedre stemt med originaloversættelsen. Det er et uomstødeligt bevis for, at A ikke er denne original, men at dettes skriver (eller dets forlægs) har flere steder ændret ordlyden, foruden at han ved uagtsomhed undertiden springer over.

Fagrskinnas forhold til Oddr. At Fagrskinna har nyttet og udskrevet Oddr, er hævet over enhver tvivl. Herom har G. Indrebö udførlig handlet i sin bog; hans resultater kan i det hele og store godkendes. Hvorvidt alle isolerede enkeltheder, f. eks. tilnavnet til Qzurr: *tóti* (s. 23) og lign., stammer fra Oddr, er dog tvivlsomt, men det har ingen videre betydning. Det er især i beskrivelsen af Svolderslaget, at lånene fra Oddr klarest træder frem. Det vigtigste spørgsmål her er, hvilket håndskrift af Oddr Fagrskinnas forfatter har benyttet. Sagen er ikke helt lige til, men så meget kan siges, at det benyttede hds. hverken har været vort A eller S. Der findes nemlig overensstemmelser snart med A og snart med S. Dette skal vi her ret udførlig dokumentere.

S. 87₁₆ har Fsk. *6θ skip* = S, hvor A har 190, men dette er åbenbart ændret (i A) efter Jómsv. s. — 112₇ *af lífi tekinn* = A, *drepinn* S. — Sst. *ok all hans ríki hertekit* = S, A anderledes. — Sst. l. 9 *barnæsku* = A, *bernsku* S, — l. 17 *vegsamligra* er nærmere ved S: *nytsamligra* end ved A: *góðra*. — l. 19 *ok suðr til Danmarkar* = A, hvor S har *Gautelfar*. — l. 20 *ok mǫrg vandræði* = A, mgl. S. — 113₆ *áðr en svá mikit gótt kæmiz á leið*, jfr. *áðr kristnin gengi yfir* A, mgl. S. — Sst. 19—20: *margin hlutir váru þar til varnaðar boðnir*, jfr. *ok mart var þar mælt til varnaðar* S, mgl. A. — 117₁₁ Verset findes også i A, mgl. S. — 118₇ *sem tíðast* = S, mgl. A. — l. 14 *Eiríkr jarl osv.* = A, mgl. S; — l. 18 *ok miklu* = A, mgl. S. — 119₄ *orrostu* = A, *fundar* S; — l. 4—5 *þeir dregir* osv. = S, ander-

ledes A, — l. 7 *skeið svá búin* = S, ændret A; — l. 8 *at leggja til bardaga* = A, anderledes S; — l. 10 *skomm ok* = A, mgl. S; — l. 11 *óvigan* = S, anderledes A; — l. 17 *fyr en vér skiljumk*, jfr. *áðr en létti*, ul. S. — 120₃ *hánun eða* = A, mgl. S. — Sst. l. 10 *lét skjóta upp skildi hvítum* = A (hvor dog *lét* mgl.), mgl. S. Her skal den bemærkning indskydes, at når A her har den forklarende tilføjelse: *þvíat þat var friðmark*, mangler dette både i S og Fsk, og er altså et indskud i A. — Sst. l. 11: *hit mikla* = A, mgl. S; — sst. 18—19: *þau er gull eitt váru á at sjá*, jfr. *sem á gull eitt sæi* S, mgl. A; — sst. 20: *langskip* = S, *skip* A. — S. 121₁₋₂ *slikan grip*, jfr. *þvílika gripi* S, *slik skip* A. — S. 125₂₀ *ok mart vápnaskipti* = A, *ok vápn lituð* S. — S. 128₁₃ *drengiligri* = S, mgl. A. — Sst. 16—17: *ok sukku niðr* = S, mgl. A; — l. 17: *ok gættu ei annars* = S, mgl. A. — S. 128₁₈ *ok vildu æ fram* = S, mgl. A. — S. 131₂₀ *á danska tungu* = A, *á Norðrlöndum* S. — S. 114₁₉ *hvárki át hon eða drakk* (Fsk A) = A, *hon hafði hvárki át né drykkju* S.

Af dette udvalg — der er flere eksempler, der kunde være anførte — er det således klart, at Fsk. snart stemmer med A, snart med S, uden at det egentlig er muligt at sige, hvilket håndskrift (bearbejdelse) er benyttet. Heraf kan kun sluttes, for det første, at det håndskrift, som Fsk. har benyttet, har været forskelligt både fra A og S og sikkert nærmere ved grundoversættelsen. Man kan sige, at hvor Fsk. stemmer med A eller S, dér er den oprindelige tekst bevaret. For det andet — og det er af en hovedbetydning — er det et yderligere og afgørende bevis for, at A kun er en afskrift, der har at opvise ændringer og tilføjelser (om sådanne iøvrigt mere senere), dog ikke efter en så udstrakt målestok som S.

G. Indrebö har — i tilslutning til G. Morgenstern — på den anden side hævdet, at A har benyttet Fsk. De steder og sætninger, der anføres til bevis herfor er dog, delvis ialfald, af ringe vægt. Det under pkt. 1 anførte sted er ikke bevisende,

da ordene i A er forskellige fra Fsk. Den her foreliggende gentagelse kan godt hidrøre fra A selv; den er heller ikke særlig stødende, endsigende uden mening. — Pkt. 2, verset i kap. 66 (s. 198) med indledning, findes ikke i S; A stemmer her med Fsk. Her er der stor sandsynlighed for, at A har fået verset fra Fsk. og da fra dettes bearbejdelse i A; dette har *Ona* ligesom Oddr A, osv. — Pkt. 3. Her er der ingen tvivl om, at Fsk. simpelt hen afskriver det hds. af Oddr, som forf. ellers har benyttet, og at A her har bevaret det oprindelige, medens S forkorter. — Pkt. 4. Her er der tale om de 6 vers, der i A anføres som sidefyld (s. 247—48) og som intet har med Oddr at gøre. Det må betragtes som utvivlsomt, at de er afskrevne efter et Fsk.-hds. og da et, der var nærmere beslægtet med Fsk A. Der er ganske vist nogle små afvigelser, der dog ikke betyder noget for spørgsmålet. Der er da også vundet et sandsynlighedsbevis for, at også det under pkt. 2 omtalte vers også er hentet fra Fsk. Heraf følger da med sikkerhed, at Oddr A må være blevet til efter midten af 13. årh., hvorimod der heller intet som helst strider. — Pkt. 5. Her er der ikke den mindste grund til at antage, at A har benyttet Fsk. Det modsatte er, forekommer det mig, utvivlsomt tilfældet. Afvigelsen i S skyldes bearbejderens sædvanlige fremgangsmåde.

Ikke mindre vigtigt er det at undersøge forholdet mellem den store *Olafssaga* i *Fornmannasögur* og *Flatøbogen* og dens forhold til Oddr. Dette store sagaværk er en sammenstyknings af mange bestanddele. Hovedsagelig har istandbringeren deraf lagt Snorres sagaværk til grund ligefra Harald hårfagres saga af, men derindi har han skudt en mængde andre sagaafsnit, deriblandt mange, større og mindre, stykker af Oddr. Snorre har jo også, som vi har set, benyttet og uddraget hans saga; derved kommer Fms¹ til indirekte at bero på Oddr, foruden at den udskriver hans saga direkte. Det er

¹ Således betegnes den store saga i det følgende.

de sidste stykker, vi her skal dvæle nærmere ved. De begynder i kap. 44 og findes i følgende kapitler (de fremhævede tal betegner de kapitler, der helt er tagne fra Oddr): 46, 57, 58, 59, 73, 75, 76, 79, 93, 99, 101, 104, 105, 106, 107, 141, 143, 160, 195—98, 208, 213, 222 (den sidste sætning), 224, 230, 237, 238, (239), 240, 242, 244, 245, 248—53, 254, 255—56, 257, 259, 263 (slutn.), 267, 269, 286, jfr. Fms. III, 170—71 (Haldórs p. Snorras.). Der er således omtr. 16 hele kapitler, der er hentede fra Oddr. I alle de andre er større eller mindre stykker, der beror på ham og som er indfældede i Snorres saga. Dette sker ofte på en fortræffelig måde, men det er ikke her stedet at komme nærmere ind på kompositionen af selve den store saga.¹ Hvad det her gælder er at bestemme, hvilket bidrag de udskrevne stykker giver til at bedømme vore 2 (3) bearbejdelser af Odds bog.

Hvad nu en nøjagtig sammenligning viser er først og fremmest det, at teksten i Fms. står nærmere ved A end ved S. Det hele forhold skal vises ved nogle eksempler.

Fms. kap. 46 har *ii vetr* = A, S har *iii* (kap. 6). — Kap. 57 er taget fra Oddr, men der er udeladt et længere stykke, A 277—31 omtr.; der er næppe nogen tvivl om, at dette stykke er oprindeligt i Oddr, da fremstillingen i det hele svarer til Odds fremstilling. Her er lakune i S. — Fms. har *skynsemdar grein* (sst.), hvor A har *grein*; det første er nok så fyldigt, men om det er oprindeligere, er et spørgsmål. — I Fms. er to stykker byttet om, idet kap. 58 står i A foran den sidste del af k. 57, men dette beror vist på redaktøren af Fms., ligesom k. 59 er tildels forkortet, tildels udvidet af A's fremstilling. — Kap. 75 er nærmere i ordlyd ved A end S. — Kap. 76 (s. 141 nederst) har et langt stykke om biskop Páll fra Grækenland; i S findes et kort stykke (et par linjer) i slutn. af k. 9. Dette eksempel har — efter min mening — en stor be-

¹ Herom henvises til behandlingen deraf i Aarbb. f. nord. Oldkh. 1930.

tydning. Der findes, som ovf. bemærket, i A ikke antydning af denne Páls virksomhed; det må betragtes som sikkert, at i Odds original har intet stået derom. Hvorfra er da bemærkningen hæntet? Utvivlsomt fra Gunnlaugr munks Olafssaga. Redaktøren af Fms. har kendt den og oftere benyttet den. Allevegne, hvor der fremtræder en retorisk svulst og vidtløftige taler (særlig af kong Olaf selv), har man Gunnlaugs værk. S-skriveren har fået sin korte notits fra samme saga. Vi har set, at der findes i S nogle mindre selvstændige (andetsteds fra hæntede) småbemærkninger.

Kap. 106 (s. 224—25) bruges *hervíkingr* om Sunnivas bejler, = A, S har blot *víkingr*. — Kap. 141 bruges formen *Martinus* = A, S har *Marteinn*; — ligeledes *hósta ok þrøngð* = A, S har blot: *hósta*. — Kap. 208: *vegin* = A, S har *dreppinn*; *klappaði um hann* = A, S har *klappaði honum*; — *þar til er hann fell til fóta byskupi* = A: *til þess er konungr fell* osv.; S mgl. sætningen. — Kap. 213; *bað þá hafa til lítillæti* = A: *bað konunginn* osv., S mgl. dette; — *tóku menn af Austrlǫndum* jfr. *ór austrhálfu heimsins* A, mgl. S. — *Naumudalr* = A, mgl. S; — *gorvar or glóanda járni* = A, mgl. S. I samme kapitel har S to gange frasen: *at neyta ennar neðri leiðar*; mangler både i Fms. og A begge steder (jfr. ovf.). — I kap. 242 hedder det: *ok forum með varnað várn*, hertil svarer i A: *ok fóru með varning sinn at selja*, mgl. S. Heraf ses, at Fms. ikke er en ordret gengivelse af A; — *andvarpaði* = A, S har *blés*, jfr. fortsættelsen.

Gennemgående må det altså siges, at Fms. er nærmere ved A. På den anden side findes der også større ligheder med S, som følgende eksempler vil vise.

Kap. 104 *í mǫrgum háska ok mannaunum* jfr. *í mǫrgum háskum ok í mannhættum* S, medens A har: *í mǫrgum stórum háskum*. — Kap. 141: *mál-snjallastir* = S, A *hinir snjöllustu* (jfr. Snorre): — *at veizlum eða (ok S) samkundum* = S, A har blot: *at veizlum*. — Kap. 237 svarer *brattgengri* til S: *þjarggengr*, A anderledes. — Kap. 242 (*segja*) til

ferða Óláfs konungs svarer til: *um ferðir konungs várs* S, medens A har: (*segja*) *frá skipaliði konungs*. — *njóta skamma stund* = S, mgl. A. — Kap. 245: *rómaði ræðu hans* jfr. *verðr at (lítill) rómr* S, anderledes A (*veittu andsvǫr*).

Der kunde anføres flere ting, men det anførte turde være tilstrækkeligt. Det fremgår da med sikkerhed også heraf, at A ikke kan være en nøjagtig afskrift af den originale oversættelse, endnu mindre denne selv. Det viser sig, at A giver en på flere punkter vilkårlig ændret tekst, samt at S i flere tilfælde er nærmere ved originalen. På den anden side er det også klart, at Fms. heller ikke giver denne, men er også bearbejdet; når Fms. stemmer med S, er det givet, at den oprindelige tekst her er bevaret. En fortegnelse over de — ialfald de vigtigste — overensstemmelser mellem S og de andre bearbejdelser (Hkr, Fsk, Fms) er vedföjet denne udgave.

Til yderligere bevis på forholdet mellem Fms. og AS skal et kapitel i Fms, der er hæntet fra Oddr, her meddeles; det er k. 79.

Fms	A	S
Einn ágætr á-bótiréd fyrir einu ríku klaustri þar í eyjunum. Helt Óláfr því næst skipum sínum ok öllu liði þang-at til klaustrs. En sá guðs maðr, er þar réð fyrir, vissi af spáleiks anda þangatkvámu konungs, hann kallaði saman alla bræðr, þá er hann átti at stjórna, ok bað þá skryðaz sem	Þess er getit, at Óláfr heyrði sögur frá einum ágætligum manni, er var í eyju nokkurri, er Syllingar heita. Þat er skamt frá Írlandi. Sjá var þryddr gipt mikilli ok spáleiks anda almáttigs guðs. Þangat helt Óláfr skipum sínum til þeirar eyjar. Hann hafði þá við skip. En þessi maðr, er	Þess er getit, at Óláfr heyrði sögur af einum dýrligum manni, er var í eyju einni, er Syllingar heita ok skamt frá Írlandi. Hann hafði spáleiksanda. Þangat fór Óláfr skipum sínum við til þeirar eyjar, ok guðs maðr vissi af spádómi þangatkvámu þeira ok biðr alla munka skryðaz pilizum ok káp-

Fms	A	S
virðuligast, þvíat vérskulum, segir hann, gera pro- cessionem til strandar ok taka sem sömiligast við skipaliði því, sem skjótt mun koma til vár. En er ábóti var bú- inn ok allir váru skrýddir, gekk ábóti til strandar með alla bræðr ok marga aðra klerka ok þjónu- stumenn heilagr- ar kirkju, þá er hann átti vald yfir; þat var snimma dags.	fyrrir var í eygni, vissi af sinni spekð þangat- kvámu þeira. Hann biðr nú alla munka, þá er þar váru, skrýð- az ágætliga ok ganga til strand- ar með ǫllum helgum dómum. Þar váru margir munkar ok klerkar ok guðs þjónar ok váru allir skrýddir dýrligum káp- um, ok var þetta snimma um morgin.	um dýrligum ok ganga ofan til strandar með allri dýrð ok helgum dómum. Váru þar margir munkar. Þat var snemma um morgin.

En sammenligning af disse stykker er lærerig. Begyndelsen i Fms. er af redaktøren ændret i henhold til, hvad han har skrevet lige i det foregående; *þar í eyjunum: Syllingar* er netop blevet nævnet i det foregående kapitel; derimod er øerne ikke før nævned hos Oddr. Det er klart, at overensstemmelsen mellem A og S er det oprindelige. Afvigelserne i Fms. er redaktørens ændringer. Således gør han den indirekte formede befaling til munkene til direkte tale, indledet med *þvíat*. Ordet *processionem* hidrører da også fra ham. Den følgende tale af abbeden er udvidet i Fms. med en gejstlig svada, der genfindes, i en endnu stærkere grad, andre steder, f. eks. i kap. 76. Her findes lange taler af Olaf og kong Valdemar, ja endogså af dennes dronning. De hidrører ikke fra Oddr, men hvorfra? Utvivlsomt fra det andet værk om Olaf af Odds klosterbroder, Gunnlaugr. Denne citeres senere i Fms., så at det må betragtes som

sikkert, at redaktøren har benyttet hans arbejde. Der kan næppe rejses begrundet tvivl om, at denslags udvidelser af Odds tekst skyldes lån fra Gunnlaugr. Redaktøren har da kombineret Odds og Gunnlaugs sagaer, hvis ikke det er Gunnlaugr, der har optaget Odds saga i sit værk og udvidet den på flere måder. Dette har jeg tidligere været tilbøjelig til at nægte, men jeg indrømmer, at tanken ikke helt kan afvises. Iøvrigt kan vi ikke komme her nærmere ind på dette forhold. Der er både af B. M. Olsen og andre gjort forsøg på at udpege de kapitler i Fms., der efter alt at dømme kunde hidrøre fra Gunnlaugr.

Af alt det foregående fremgår det da, som bemærket, med fuld sikkerhed, at teksten i A ikke er den oprindelige oversættelse uforandret, men at den har været genstand for større eller mindre ændringer foruden tilføjelser.

Vi skal nu se noget nærmere på dette sidste.

Der er da for det første de forekommende *skjaldekvad*, der — vel at mærke for største delen — findes ens i A og S. Det er givet, at de ikke kan have stået i Odds latinske original. De findes kun i slutningen, i skildringen af Svolderslaget, fra og med kap. 66 A, 57 S. Men A har her et vers mere end S, det første i kap. 66, medens dette til gengæld har et halvvers (det sidste i kap. 62) mere end A.

I det første vers (i A), der også findes i Hkr., angives antallet af Olafs skibe at have været 71, nemlig de 60, han havde med fra Norge (Hkr. kap. 97), og de 11, som Sigvalde gav ham (sst. kap. 100). Tidligere havde både A og S meddelt (kap. 64/52), at Olaf havde 120 (140?) skibe — altså skulde alle de andre være sejlet bort fra ham. S har dog en forvirring her. Det siger, at Olaf kun havde 11 skibe, da alle de andre var sejlet bort, men straks efter — netop hvor A har verset —, at han havde »nogle store skibe« foruden de 11. Hertil passede verset ikke. Derfor har S-redaktøren ikke taget det med, men det er også muligt, at A har optaget det, uden at det har foreligget i det for A og S fælles grund-

lag. I Fms. er her alt i orden m. h. t. disse tal, efter Hkr. Det nævnte plus-halvvers i S er selvstændig optaget her af redaktøren. Det findes hverken i Fms. eller Hkr.

S indeholder intet kapitel, der ikke genfindes i A. Derimod har dette et par kapitler eller stykker, der ikke genfindes i S.

Der er da for det første kap. 15, om angrebet på Danevirke og Olafs deltagelse i dette. Denne er, som bekendt, ganske uhistorisk; Olaf var mindre-årig, da angrebet fandt sted. Snorre meddeler ganske kort,¹ at Olaf var med kejser Otto og Burizlaf og drog med denne tilbage, men han har ellers ikke et ord om Olafs færd, hvorom A fortæller så vidtløftigt. I Fms. (kap. 65 ff.) findes en tilsvarende fremstilling; dog har A kejsernavnet »Otto den røde«, medens Fms. har »Otto den unge«. Iøvrigt er det klart, at der er slægtskab mellem Fms. og A; bægge beror på en fælles original, og denne er Jómsvíkingasaga. Den, som istandbragte A (eller dennes original) har udskrevet denne, men Fms.-redaktøren har benyttet sagaen mere selvstændigt.

Den benyttede bearbejdelse af Jómsvíkingasaga er den, der findes i AM 291, 4°, kap. VI—VII. Teksten i denne er dels ordret gengiven, dels på sine steder noget sammendraget; kun få realitetsafvigelser. Når 291 har *iii. sumur í samt*, har A: *áðr iii. vetr væri liðnir*. 291 har 5 skibe, A 6. En mærkelig afvigelse er den, at A lader Poppo bære jærn, medens 291 lader ham træde på jærn, men Arngrims latinske gengivelse stemmer med A. Det er vistnok en ændring (i A) efter Fsk., der har det samme. *Ok annur viii.* (53₁₃) mangler 291, hvilket vistnok blot beror på overspringelse dér (det er således ikke 291 selv, der er benyttet). Etsteds kan teksten i 291 rettes efter A; *þann metnuð* (A 50₁₉₋₂₀) er åbenbart i 291 oversprunget ved linjeskifte (s. 28₁₅).

A kap. 34 (S 26) er = Jómsv., men teksten er stærkt forkortet og sammendragen; begyndelsen er

¹ Han har måske haft sine tvivl.

lavet af redaktøren selv. *þyri* (i 109₁₅) beror uden tvivl på læsefejl (f. *Geira*). Det er altså ikke redaktøren af A selv, der har foretaget tekstens redaktion. S 111₃₁ mangler noget, jfr. anm., 291 har: *önnur dóttir hans sú er Astríör heitir*. Når Groth (s. LVIII) peger på, at B (o: S) i kap. 50 hentyder til, at Sigvaldi var bleven gjort *útlagr* af kong Sven, har dette intet at sige, ti der foreligger i S kap. 26 kun en sædvanlig forkortelse af teksten. Dette bevises ved, at netop dette mangler i 291 — også hos Arngrim —; det har altså stået i Odds original.

Det andet stykke er største delen af kap. 41 A (31 S). Kun afsnittet *ok í þenna tíma—ok ii. aðra* (omtr. 127₂₋₁₈) har tilsvarende i S. Det er Odds oprindelige tekst. Alt det øvrige i kapitlet er hentet fra Ares Islendingabók; i S findes kun en kort henvisning til denne (*sem segir í Islendingabók*). Det er kap. VII i Islb., der så at sige ordret genfindes her. Der findes dels ganske små afvigelser som *á Islandi* (for Ares *hér*), en ændring, som i en Ólafssaga var naturlig. Endel andre ændringer, der findes, er krævede af redaktionelle hensyn, som f. eks. når Are siger: *þenna atburð sagði Teitr Ísleifsson* osv. Ares tekst er også noget udvidet f. eks. med betegnelsen af Tangbrand som *saxneskr at kyni*, med angivelsen af Hallr af Sidas herkomst, med bemærkningen om, hvor Tangbrand landede (her findes læse- el. skrivefejlen *þverá f. þváltá*). Ligeledes er Hjaltes kvædling her udvidet med to — også andenstedsfra velkendte — linjer. Iøvrigt kan henvises til udgaven af Islb. 1930 s. 61f., hvor tilføjelserne i Ólafss. er betegnede. Særlig kan nævnes tilføjelsen af de af Gizurr medbragte kors, der mulig er hentet fra Kristnisaga. Når det — det være parentetisk bemærket — hedder, at det ene kors siges at have betegnet »kong Olafs højde«, må »højde« opfattes bogstavelig og ikke, som Groth (s. XXXV) vilde hævde, at »højde« her var en misforstået gengivelse af lat. *majestas*.

Der er ingen grund til at komme nærmere ind på en detaljeret undersøgelse af kapitlet. Blot skal

der tilføjes, at der ikke er nogen grund til at antage, at kapitlet i A skulde være en genoversættelse af Odds formentlige latinske oversættelse af Ares tekst. Så var den ikke bleven så ordret.

Der er således ingen som helst tvivl om, at både kap. 15 og 41 — dette for største delens vedkommende — er en udvidelse af Odds tekst, altså atter et af de mange beviser for, at A ikke kan være originaloversættelsen. Denne må have været islandsk og foretagen ret tidlig, ialfald før omkr. 1220, da Snorre jo har benyttet den. Den er kommen til Norge, rimeligvis i to afskrifter, den ene, der ligger til grund for U, den anden — i udvidet skikkelse —, hvoraf A er en afskrift. At oversættelsen er foretagen i Tingøre-kloster bliver naturligvis en gisning, men ingenlunde en urimelig sådan.

Flatøbogens redaktion af Óláfssaga er for allerstørste delen kun en afskrift af den store saga (i Fms.), som før er omtalt og behandlet. Men redaktøren, præsten Jón Þórðarson, har ikke ladet sig nøje med det. Han har yderligere optaget nogle kapitler fra Oddr; det er Flat. kap. 37, s. 67₂₋₁₆, 20-24 (= S kap. 1 s. 420 f.), 46 (*vatni því er Rønd heilir* = S k. 2), 63 slutn. (= S kap. 4 s. 14), 195, om Torderne (= S kap. 19 s. 96), hvor *sumir menn* er = Oddr), 197, stykke s. 246—47 (= S kap. 16 s. 87), 354 (= S kap. 43). En sammenligning viser det interessante forhold, at teksten så at sige ordret stemmer med S. Et par steder kan teksten i S rettes efter Flat., således *ummæli* (kap. 1 s. 428), Flat. har her det rigtige *vinmæli*; *glicðe* (kap. 16 s. 87₂₉) er fejl f. *glicia*, Flat. har *likia*. Der findes små afvigelser uden at man kan påstå, at Flat. er rigtigere, som *svik* f. *undirhyggjur* (S), *drept* f. *unnit* (S), *góðir* f. *dugandi* (S), *sama við* f. *tæla um* (S), *qmbun* f. *qmbunum* (A: *fognuðum*), *ætlaði* f. *gerðiz* (S); S er vist allevegne at foretrække. Urigtigt er *vænliga* (Flat.) f. *óvænliga* (S). Når Flat. tilføjer *frænda sinn*, *nökkura stund*, er det ikke godt at sige, hvad der er oprindeligt. Flat. omredigerer lidt og forkorter. Således er *herradæmi ok höfðingskap ok guðdrottins krapti* i kap. 197 åbenbart

skriverens ændring af det simple: *með miklum krapti* (S k. 16 s. 88₂₅).

Dette forhold mellem Flat. og S er af meget stor interesse. Da Flat.s originaler med al sandsynlighed hidrørte fra Tingøre kloster, kan det antages, at S eller dets original har været udarbejdet netop dér. Selve S har, som før bemærket, vistnok haft hjemme netop i de egne, men desværre savner man alle nærmere oplysninger herom.

Andre kilder, der kan have benyttet Oddr, er ikke mange. Rimeligvis er det Odds saga, der menes i Kristnis. kap. 6 beg.; hvad der meddeles stemmer netop med den (Olafs rejse fra Gardarige til Norge).

Denne udgave er indrettet således, at man med lethed kan overskue, hvad der står i det ene såvelsom det andet håndskrift, og således sammenligne dem. Ganske nøje at afpasse teksterne, lod sig ikke let gøre. U måtte trykkes for sig bagefter de to hovedtekster. Efter længe at have overvejet, hvorledes listen over »overensstemmelserne« burde anbringes, kom man til det resultat, at de kun kunde sættes bagved det hele. Nogen særlig ulæmpe herved kan der ikke siges at være tilstede.

Teksterne er aftrykte bogstavret efter en selvstændig kollationering med håndskrifterne selv. Kursivering af forkortelser ansås ikke for nødvendig. A er også i Groths udgave gengivet således (med den nævnte kursivering), i det hele og store på en rigtig måde.

Forkortelserne er gengivne på den sædvanlige måde. Nogle små betydningsløse inkonsekvenser (f. eks. m. h. t. v og u i *honum* og lign.) er vistnok indløbne; retskrivningen i S er i det hele meget inkonsekvent (jfr. Munchs fortale).

Til udgaven har Carlsbergfondets Direktion ydet et meget betydeligt bidrag, for hvilket vi herved bringer vor forbindtligste tak. Ligeledes takker vi bibliotekerne i Stockholm og Upsala for udlån af de pågældende håndskrifter.

Ólafssaga A S	1—248
— U	249—261
Kapitelforholdet mellem A og S og U..	262
Overensstemmelser mellem S og U	263
Overensstemmelser mellem S og andre kilder.....	264—267
Navneregistre	268—276

PROLOGUS.

1 **S** Heyri þær breðr enir kristnv¹ ok feðr. þvi iati ek firir guðe ok helgum monnum at mik gleðr dyrð at vinna enom heilsamligsta Olavi konunge Trygva s. ok giarna villdi ek hans veg vinna með minom orðum slict sama gøri þer veg O. konunge. er vndir røtt er yðarar hialpar oc scirnar ok allz farnapar oc samnafna ens helga Olafs konungs H. s. er þa cristni timbraþi vpp oc fegrðe. oc a env fimta ari hans rikis hellt O. konungr nafna synom² vndir skirn oc tøk hann af þeim helga brvne i þa liking sem Ioan baptisti gerðe vip drottin. oc sva sem hann var hans fyrir rennari. sva var oc O. konungr T. s. fyrir rennari ens helga O. konungs Oc heldv þeir sinar siflar sem allir skylldv isinvm helgvm krapti oc dyriligvm verkvm oc þat kom þar fram sem Ioan melti við drottin. þær hefir at vaxa en mer at þverra. /A/lom er þat kvniet. at eptir lifit skein iartegnom. en helge O. konungr. en inn fregsti O. konungr Try. s. var monnum ecke kvnr i iartegna gerð eptir lifit. þo tryvm ver hann dyrligan mann ok agetan oc guðz vin. þotti hann ðllom olikr i atgervi meðan hann lifðe. þott eptir lifit veri þat eigi berat hvær krapta maðr hann var. oc ecke skolóm vær forvitnaz gvðz leynda lvti. Minnymz orða Petrs postola at vegsama konung varn. en hræðaz gvð. At sa/no

¹ n mgl. hdskr. ² Sål.

mvn þat her saman koma löfvm konunginn er oss **S**
 veitti farseliga lvti en þæckvm guðe er hann gaf
 oss slikan foringia. oc samir oss þat at vegsama
 konung varn með mannlígv löfom er guð hefr
 5 upp með himneskvm lofvm. Ok betra er sliet með
 gamni at heyra en stívp meðra saugvr er hiarðar
 sveinar segia er enge veit hvart satt er. er iafnan
 lata konungin minztan isinvm frasögnnum. bið ek
 goða¹ eigi fyr lita þessa fra sögn oc grvni eigi
 10 framar eþa ífe sögnina en hofi gegni. þvi at vitrir
 menn hafa oss fra sagt nokora luti hans storvirkia
 oc fat fra þvi sem verit hefir hans afreks verka
 oc opt kan þat at at beraz at fals er blandit sonno
 oc mego ver þvi eigi mikinn af taka en etlom þo
 15 at eigi mvni rívfaz þessir. en kvnna þock þeim er
 vm ma bæta. en ef menn verþa til at lasta en eigi
 vm at beta. oc kvnne ongar sövnar a sitt mal at
 færa at annat se rettara þa þikkir oss litils verð
 þeira til lög oc vmerkilig þvi at vitrom monnum **2**
 20 þyckir hver saga heimsliga onytt. ef hann kallar
 þat lyge er sagt er en hann ma engar sannvr
 afinna. er nv at² lyða til afreks verka Olafs kon-
 ungs Trygva s. ok þeira storvirkia er hann gerðe.

Vpphaf Olafs sögv T. s.

25 **1.** Sva hefr upp sögvna at þa er þeir styrðv
 Noregs velldi synir Eiriks konungs blodeþar. Har-
 alldr konungr grafelldr ok Guðreðr. ok var þa
 naliga allt folk heiðit iNorege. Haralldr var kon-
 ungr með sionvm. en fylkis konungar voro allt a
 30 Upplöndvm et efra þegar er Haralldr let af rikino
 en harfagri oc voro þa fylkis konungar allt til Olafs
 ens helga oc er Noregs menn voro íþessom villom
 at svmir blotvðv skvrðgvð svmir skoga eða vötn.

¹ Her mgl. menn. ² t mgl. hds.

S Þa er þat sagt at synir Gvnhilddar höfðu tekit
 skirn iEnglandi. en þo voro þeir ekci upp hallz
 menn cristninar. leto vera hværn hvart er villde
 cristin eða heiðinn. Þa var iNorege halleri mikit
 ok v ælld. voro Gvnhilddar ss. v eirðar menn ok **5**
 agiarnir. Gvnhilldr var dottir gæfvgs manz Azorar
 tota norðan af Haloga landi. Haralldr grafelldr var
 maðr gófvugligr oc ven ok en mesti atgervis maðr.
 Þa reðv fyrir Hringa ríki. Haralldr grenski sönr
 Guðreðar Biarnar s. Harallz s. ens hárfagra. faðir **10**
 Olafs ens helga ok Trygvi s. Olafs Harallz s. ens
 harfagra. faðer Olafs Trygva s. þeir þottvz eigi siðr
 til ríkis bornir en Gvnhilddar ss. oc a eino svmri
 lögðv þeir saman felag sitt fiorir höfðingiar Haralldr
 en grenski ok Trygvi oc Hacon Sigvrðar s. ok **15**
 Gullharalldr sönr Knvtz Dana ástar oc herioðu vm
 svmarit oc fengo mikit herfang oc at hæsti komo
 þeir a Upp lönd ok skiptv fengi sinom ok eptir
 þat satv þeir .iiii. höfðingiar a ein hiali sva at
 enger visso hialit nema þeir sialfir. ok þat harmaði **20**
 Gvnhilddi ok forvitsaðe oc kom ihvg at þat mvnde
 taka henda sono þenar. oc blotaðe til gvðanna ok
 feck þa frett at þat mvndi verit hafa i ein hiali
 sem hon gat oc þat hafa men fyr sátit en enge
 veitt hvart hon var sönr at þvi oc eptir þat sagðe **25**
 hon sonvm sinvm oc gerðu þau rað sin með mikille
 slegð. Oc er Gunhilddar ss. tókv veizlo iSögni at
 ens¹ ríks manz. þa er þat sagt at þar voro óll goð
 atföng vm dryk ok mátt oc er þeir drvko miok
 Gunhilddar ss. þa voro þeir storvm malgir oc keppuz **30**
 miok vm sin a mille. hvar ríkit etti. Þeir melto
 þar vm mart ok toko at skattyrdaz ok melti hvarr
 apr en létti illa til annars. oc þvi næst tóko þeir
 til vapna ok villdo beriazk. þa gengv vinir imille

¹ Sál. for eins.

ok baðu¹ þa eigi þat gera. ok hyggia asáma sín S
oc konungs tign ok frensymi oc voro vm nottina
verðer a þeim halldnir oc vm morginnin er þeir 3
komv vndir borð intv þeir upp allt hialid þat sem
5 þeir reddv vm kveldit oc kom en sva at þeir tók
til vapna. ok þat kom firir drotningo. hon for til
ok kvaz skylld at dema mal sona sina oc bað þa
hlita þeim domi. sem hon vilde gera oc lett mak-
ligast at hon setti þa. oc þar kom at þat varð. oc
10 sípan melti hon. þat vil ek dema ykar a mille at
Haralldr hafi forreðe fyrir rikino Noregs velde. því
at ek mett hann yþarn breðra fremstan. en þo vil
ek at hann leysi Guðreð af hende með xxx skipa
at allvm goðvm bvnade oc vapnvm ok liðe. Oc ef
15 þer endiz gefa til. þa mattv fa þer rike oc mikla
semð oc eptir þetta hennar vm meli. þa settvz þeir
aðvelliga oc heto þessa sett at hallda. Oc síðan
samnadiz saman lið ok mikill affli ok la hann i
Veggiadar svndi. Oc þa sende hann menn afvnd
20 Trygva konungs frenda sins a Hringa rike ok voro
þeir forrapz men Þorþr Ingileifar s. ok Þorþr Eigi-
leifar² s. Guðrøþr bað þeim vinattv malvm til
Tryggva at mela ok segia honom at hann vill
vingan til hans gera. oc yrþi þeir felagar oc veri
25 hann höfðinge yfir þriðivnge lípsens ef hann hefðe
x skip til. en herfang allt at helminge þat er þeir
fenge af vikingvm. Ok er þeir komo afvnd Trygva
oc sögðv honom orð Guðroðar ok vm meli oc
felags gerð oc þa melti Tryggvi konungr. Eigi syniz
30 mer slict ovenliga stefnt. oc goðr kostr ma þetta.
ef eigi fylgia vndir hyggior. þat er miok kent son-
om Gvnhilldar. en þit eroþ reyndir at goðum monn-
um ok rettorðvm. þeir kvapvz etla at þeir mvndi
með sónnv fara. oc iataðe hann þesso ok bio hann

¹ Skr. baða. ² Efter far er tf. r, men underpr.

S síðan .x. skip. oc bioggv þeir scipin sinom megin
nes nokvrs hvarir er heitir Sota nes. Ok þa melti
Astriðr kona Trygva konungs. dottir gæfvgz mannz
er Eiríkr hét oc bio a Oprv staðvm. Hon melti.
Hera sagðe hon ecke vel segir mer hvgr vm þina 5
ferð. Mik dreymðe at ek hefða mikinn gullhring a
hende. oc síþan sa ek hringinn itva lvti brotinn
oc dreyrðe or lutvnm. nv hyg ek at þetta beri
þina for ynio ok ser þu svikinn. Konungr melti.
Ecke gef ek þesso gæm mvndv þeir eigi þessi boð 10
bera Þorþarnir nema sæn veri oc byr ferðina sina
at vapnum oc skipvm. Ok a nockorum dege sende
Guðrøðr men afvnd Trygva konungs at segia hon-
um at hann genge upp a nesit með xx. mann. en
kvatz mvndo koma með iafnmarga men oc ætti 15
þeir þa tal vm herbvnað sinn ok til skipvn orost-
vnnar ok hittiz með vingan oc er boðin komo til
T. konungs. þa kvaz hann koma mvndv sem beitt
var af Guðrøðe sinom breðrvnge ok þa melti Guð-
røðr til sina manna. kynliga er oss farit. at briotaz 20
til stora rikia með héttv lífs ok fiarmvna en taka
eigi þat rike er nv ligr læst fyrir oc með engri
mannhettv oc skolum nv ganga upp a nesit með
4 xl. manna ok megvm þa skipta rike T. konungs.
Þa melto þeir Þorþar. illa er yþr farið sonvm 25
Gvnhilldar. vnnit með svikvm riki manna oc frenda
yðara. ok mvno því fair dvgande drenger yðr þiona
ok skolom við ibravtt rapaz ok koma alldregi
yðr til lípz. Guðrøðr kvað þa því raða myndv en
lett þetta þo mvndo fram fara. ok þeir foro abravtt 30
ii. skipum oc síþan gengo þeir upp a nesit með
xl. manna ok hittv þar T. konung með xx^{da} mann
ok þegar er þeir finnaz lata þeir drifa vapn a þeim.
ok pott T. konungr veri mikill agetis maðr. þa
kom honum þetta a úvartt ok verþr vornin skom. 35

ok lykr sva at þar falla þeir T. konungr ok hans S
menn ok er hann þar reyrðr¹ a nesino ok standa
þar hia bavatsteinar at höfðe ok fótom. ok heitir
þar Tryggva reyr. ok sípan lagðe G. vndir sik rikit.
5 en Aztríþr varð² forflotta. ok var hon þa eigi heil
fostri henar het Þorolfr lvsar skegg. en Þorgils hét
són hans vngr. þau voro nv i leynom ok firðvz
Gunhilldi ok ss. henar. Nv hafa þav Gvnhilldr ok
ss. henar fvll gørt sitt rað þat er þau settv. oc
10 veita nv eptir syn Astriþi. En Guðroþr lagþi opokka
aðorþa baða. er þeir foro ibravt at hans oleyfe.

Fra þvi er Olafur konungr var fœddr.

2. En Astriþr fer nv með leynd oc harmi. ok
er hon visse at nalgapiz sv stvnd er hon mvnde
15 barn fœpa³ komo þau til vaz er Rônd heitir. ok
þar voro þau ilitlv næsti ok þar fedde hon barn.
oc var þat sveift kleðvm. ok var nafn gefit oc vatni
avsit oc kavlloðv Olaf sveininn oc er hon reis or
reckio þa foro þav i fatekligan bvnad. oc komo
20 at eino kvelldi til Eiriks a Oprostaðum. hann tók
vel við þeim ok þo með leynd. ok voro í vti bvri
hans ok þionaði hann þeim sialfr. ok visso fair
heima menn þar vist þeira.

Fra Eiriki.

25 3. Ok er varaðe. þa er þat mörgvn ein. at Eirikr
vekr þau upp ok vill at þau fari a bravtt ok er
meir þat nv fyrir næðsyn. en mer þycke of löng
vistin yþr her. þvi at nv veit⁴ Gvnhilldr at þer
eroð her niðr komin ok veit hon af folkyngesinne.
30 en ek villda eigi at þer yrþit her höndum tekin
oc mvnom ver her mœta idag Hakoni Sigurðar s.
þvi at her ero nv komnar⁵ hans fylgivr. nv vil ek

¹ Skr. reyrðr. ² ð tf. over l. ³ El. fœpa. ⁴ Skr. veitir.

⁵ Skr. komar.

S senda yþr æstr til Sviþiþar til Haconar gamla
vinar mins. er þar er ein virðiligastr maðr þegar
konung liðr oc við erom vinir goðer oc varom
baðer ihernaðe oc hofom iafnan menn senz imille
oc hvar halldit þa men til fullz sem með voro. ok 5
5 hygg ek at þa hafi þær trvtt travst. en þat hygg
ek at þau Gunhilldr mvni sveininn vilia lata fara
sem fæðvr hans. Oc er þau voro agavto komin
ivandom kleðum oc foro i æstr ætt ok voro þeim
færonavtar fegnir¹ þa hvarf hann til þeira ok bað 10
þau ifriði fara. sípan foro þav þa gavtv er fyrir la
oc i þat herat er Skavn heiter oc gengv öll saman
ok sa mikinn bæ firir ser. þar bio mikill maðr ok
rikr er Biorn eitrkveisa hét drams maðr mikill ok
illvðigr þar komo þau istafkarla bvnunge. oc baðv 15
þar vistar vm nottina hann rak þau ibravt oc kvað
ser leiða stafkarla alla. sípan foro þau ibravtt oc
komo a þan bæ er i Vizum heitir þar bio sa maðr
er Þorstein het fé litill ok goðr maðr oc tók hann
við þeim vel ok voro þar vm nottina. 20

Eptirleitun Gvnhilldar.²

4. Nv er at segia fra Gunhilldi. at hon leiðir³
miok at spvningo hvar Astriþr mvni niþr komin
er enge kann til hennar at segia oc þykiz vita at
hon mvni með barni fara oc þat hyggv hon ser 25
mvno oc sinom sonom til skaða horfa oc kallar
til sin. Hacon Sigurðar s. ok melti til hans hart
oc kvað hann þess verðan. at hann veri drepin
fyrir svik við sono sina oc let hann eigi omakligr
til at deyia en T. konung. er sinv life tyndi ok 30
kvat hann margan otrvleik syna iþeira skiptvm
ok lett þat eitt til vndan læsnar ef hann kœmi
sveininvn Olafi afvnd hennar er einn vetr hefir

¹ Sål. ² Utydel. ³ Skr. leiðr.

4. yfir oc þuillikir lutir fra Gunhilldi sagþir¹ A 1
oc tiltekiom hennar. oc þetta orð risi a víða i
Noregi at Azstrið ætti son þa vissu þat þo fair
mennt. Þat barsc at þat sama quelld at sauða maðr
5 Biarnar for at hitta sauða man. Þorsteins. oc spurði
hann at sauðum sinum. oc síþan toku þeir mart

verit með Eirike a Oprostóðum oc er Hacon sa at S
her la við lif hans oc eigvr i þeira valde. þa vill
hann frelsa sic vndan agange þeira oc fer hann
10 með nockorum monnum ok kemr afvnd Eiriks oc
berr a bryn honum at þau Astriðr mvni þar verit
hafa vm vetrinn. hann dylr ecke þess at þau mvni
þar verit hafa en eigi létt hann þo nv þat vera.
ok er þar ransakat ok finz ecke ok hverr rekia
15 vpp brottin. ok síþan fer hann ibravtt ok hittir
Gvnhilldi. ok segir henni at eigi finz sveinnin. Hon
melti. Skyntv nv þvi at nv se ec þau hvar þau
fara ok ero þav nv a gættvne til Skarnar ok
mvno þar inott. Síþan riþv þeir ibravt xxx. manna
20 vel kledder ok vapnaðer ok komo nær bæ Biarnar
ok er hann sa menn virðvliga gengr hann i moti
þeim ok bæð þeim þar at vera ok þat pago þeir.
Þa spvrðe Hacon ef nokvrir menn hefðe þangat
komit fatekliga bvnir. kona ein ok gamall maðr
25 mvndi bera svein abake ok anak sveinn mvnde
ganga hia en Gunhilldr drottning Noregs veldis vill
sveininn til sin taka ok gera soma til hans ok
moðvr hans. Biorn melti. þau mvnv her komit
hafa oc eigi mvnda ek þeim bravtt hafa visat ef
30 ek vissa þetta. en her muno þau vera i nott at
Þorsteins bva mins. Ok þurfo þeir þeira ecke fyr
at leita e. vitia en a morgin. oc aþvi sama kvellde 6
hittoz fe hirðar þeira Biarnar oc Þorsteins. ok
melti fe hirþir Þorsteins er nokot þar komit með
35 yþr. hann svarar þar er nv gótt at vera oc sitiom

¹ Tf. over l. med nedvisn.tegn.

at tala En Þorsteinn var scamt fra þeim oc heyrði
tal þeira. Þa spyrr huscarl Þorsteins huat Biorn
atti gesta um quelldit hinn sagþi at þar voro comnir
agetir menn. Hakon j. Sigurþar s. oc þeir saman
xxx manna oc sitia þeir þar iboði. heyrða ec at 5
jarlinn s. Birni órendi sin. at þat var boð Gun-
hilldar d. at senda hann eptir Astriði oc s. hennar
oc förði Gunhilldi. oc her ætlar hann amorgin at
coma. með sitt órende Síþan skilia þeir róþu sina
oc veit Þorsteinn nu allt þetta tal. En er at degi 10
com geck Þorsteinn ihusit þar er þau suafu. oc
bað þau risa up scyndiliga oc braut fara sem
scyndiligast. hann callaði akaft. oc þau biogguz
itomi. Þorsteinn geck at með acava. oc hafði mikin
suiga ihendi. oc let sem hann myndi liosta þau 15
oc gera miscunnar laust. ef eigi brygþi þau við
sem skiotazt. oc síþan gengu þau ut. en hann eptir
þeim með reiddan suigann. foru þau með þessum
hetti til garðz liðs at hann ognaði þeim. Oc er
þau comu ut um garðin. þa heilsaði hann Astripi. 20
oc foruneyti hennar. Oc bað hana firir geva ser
oll þau orð er hann hafþi mælt við þau. en þer
hafit með þolinmöþi borit suivirðleg orð. er með
allu hafet verit saclaus. En eigi hefi ec þetta gert

ver ifagnaðe oc er Hacon þar Sigvrþar s. oc xxx. 25
manna oc etla at leita eptir Astripi ok sveininom
Olavi en þar var viþ staddr Þorstein b. ok heyrðe
hialit þeirra ok for héim oc þegar iottv. kom Þor-
stein at rekiom þeira Astriþar ok hafðe sviga ihende
oc ognaðe þeim ef þav stóðe eigi upp skiott ok 30
létt þa ok þa sem hann mvnde liosta þau oc fylgþe
þeim malope vt af garðinom oc þa er þau voro
ein saman. þa sneriz hann imoti þeim oc melti
Gerið sva vel fyrir gefit mer orð min oc til tóke.

firir sakir haðungar eða harðyðgi er ec ognaða yðr. 2
 Nu vil ec biðia licnar firir þat er ec mæltu oc
 gerða oc scolu þer nu heyra hui ec gerða sua segir
 hann þeim síþan slict sem huscarl B. hafði sagt.
 5 En þui uilldu ec at þer fôrit sem skiotast brot af
 minu herbergi at eigi veri þer her hondum tekin.
 En at skilnaði bað hann þau fara til scogar er
 scamt var fra þorpinu. oc bað þau fara þaðan
 hulpu hofði til vaz þess er Miors heitir. Oc síþan
 10 fylgia vatninu allt þar til er þau sæi holm einn
 ivatninu litin. hann bað þau þangat vaða oc sagði
 eigi meira vera diup vazsins en taka myndi i mitt
 lær. oc eigi myndi lauprin itaca er Þorolfr bar
 sueinin i hann bað þau þar leynaz i þeim holmi at
 15 þau yrði þar eigi sen aflandi. En ec man nu aptr
 huerva oc þa er Hakon kómr til min. mon ec gera
 mek liklegan til leitar með honum. en verða ma
 at þui at með til stilli minu¹ finniz þer eigi oc
 alla stund scal ec a leggja yðr at hialpa. En þar
 20 scolu þer vera i holminum til morgins oc biðit þar

þvi at vmaklict var þat at ek gerða yðr meingerð
 oc eigi geck mer grimleikr til þessa við yðr. helldr
 hitt at ek vera eigi grvnaþr vm min tiltøke. þvi
 at nv² her kominn til Biarnar. Hacon Sigurþar s.
 25 oc ætlar at na sveininom oc fera Gunhildi. oc er
 mer grvnr a hverso honum tekz. en eigi vilda ek
 at er verit iminom husom tekin oc farið nv til
 skogar oc síþan til vazins Miors oc iholm þann er
 i vatnino er. oc reyri er vaxinn oc þar til er eigi
 30 meira diup en eigi mvn i taka lauprinn er sveininn
 er i. oc biðit mín þapan. en ek mvn dvelia for
 Haconar ef ek ma. þvi at vist vilda ek yðr at

¹ Tf. i randen med indvisn.tegn.

² Her mgl. er.

minnar quomo Sua gerir Astrið alla luti sem hann
 bauð henni. en hann huarf aptr. Oc er hann com
 heim i þorpit oc geck um garðin. þa com Hakon
 j. þar með mikla sueit manna oc Þorsteinn geck
 imoti þeim oc fagnaði honum uel. oc bauð j. til 5
 sin oc allum hans monnum. oc sagði mal at snæða.
 Vel er þat boðit s. j. en eigi er en nauðsyn til at
 eta ne drecka. sua arla dags. man ec riða síþan
 til Biarnar Þorsteinn mælti þa. Huert er órendi
 ypart herra. hann suarar. Mek hefir sennt G. d. 10
 alz Noregs uelldis at leita eptir Astriði oc syni
 hennar oc vill hon fôpa up sueinin astfostri. Oc
 spurði ef þau hefði þar verit um nottina. Varu her
 herra nocquorir menn fatókir. oc mer ukunnir oc
 þagu mat at mer. oc vissa ec eigi huerir voro. 15
 suafu þau þa er ec geck ut or husinu aðr þer
 quomuð. Oc enn hygg ec at þau myni sova. Síþan
 geck hann inn i husin¹ oc leitaði þeira i allum hus-
 um oc var inni lengi. u stundir dags eða iii. oc

gagni koma helldr en at oliðe oc ekki ma yðr af 20
 lande sia oc vetti ek at gefa yðv² verþi drivgari
 en þeira sem eptir leita oc síþan hvarf hann aptr
 bað þau þar sin biða oc hann kvaz vera mvndo
 ileit með Haconi oc villa stig fyrir honum. en
 Astriðr þakaðe honum alla hlvti oc kvaz sva gera 25
 mvndo sem hann bauð ok er Þorsteinn kom heim.
 oc geck vm garþinn vm syslor. þa kom Hácon ok
 heilsaðe Þorsteinn honum oc bað þar at vera.
 Hacon kvaz þar mvndo eta dagverð sem hann
 hafðe verit vm nottina oc kvat of snemt at sneða 30
 oc spurði ef menn nockvri veri þar abui. hann
 kvat at viso þat vera. Þa melti Hacon gak in ok

¹ n er rettet i hds. fra t, næppe omv.

² v tf. over l.

com ut síþan oc sagði at hann hafði leitat þeira 3
um oll hus. oc þar er honum þotti likendi a vera.
oc q. eigi finna þau. Jarlinn bað þa leita um þorþit
oc um alla garða. oc sua var gert oc funduz þau
5 eigi. Þorsteinn lagði þa þat rað til at leita scylldi
um scoginn er þar var nær þorpinu oc q. morg
leyni vera a scoginum þau er felaz matti i. oc
vera ma sua at þau hafi folgit sueininn¹ undir
viðar rotum nocquors tres en þau hafi forþat ser.
10 er af þui nauðsyn at ver gefim gaum at ef ver
heyrum nocquor barnsgrat. Nu skipta þeir lípi
sino² ihelminga til leitar iscoginum. oc sua berr
þa til at Þorsteinn verþr einn saman. hann rann
þa heim scyndiliga til þorpsins oc þo leyniliga. oc
15 tok son einnar ambattar oc bar til scogar. oc lagði

leið þa ut. Hann geck inn ok var lenge ine oc
kom vt ok kvaz eigi finna þav ok leitom vm allan
bøin oc mvno þau skamt farin. ok sva gera þeir
ok finnaz þau eigi. Þorsteinn melti. þau mvno
20 komiz hafa iskoginn er skamt er fra garði ok mvn
ek finna þar hvert leyni. ok sva gerþo þeir oc
komo iskoginn oc leitvðo ok fvndo eigi oc er Þor-
steinn varþ einn saman þa hliop hann heim a bein
ok tók ambattar barn eitt oc hafðe með ser i skog-
25 inn. ok let koma vndir viðar retr. oc síþan hleypr
hann ileitina til þeira Haconar ok þa melti hann
heyri þer eigi barns gratt oc snvum þangat oc sva
gerðv þeir oc er Hacon sa barnit þa melti hann.
Ecke er þetta tigins manz barn. helldr þrels barn
30 ok mvn hingat borit fyrir gabs sakar víþ oss. oc
nv leið a dagin ok þotti þeim eigi þau fang³ a at

¹ Skr. i randen med indvisn.tegn i teksten. ² o i hds.
rettet fra a.

³ Først noget skr. galt og så rettet.

undir viðar rótr eins tres. oc er liðin var ein stund
dagsins. þa heyrðu þeir allir barnsgrat oc foru þeir
þar til oc com Þorsteinn síþarstr. oc þa röddu
þeir um huat sueina þat myndi vera. Þa mælti
Þorsteinn. Eigi er þetta konungs barn. oc er þetta 5
gert til spotz oc haðs við oss. er her er sett barnit.
Oc er þeir hafðu leitat¹ allt til nons oc fundu eigi.
þa örventu þeir fundarins. Þa bað Þorsteinn þa
aptr huerva oc kuað þa mal at snæða oc sua gerþu
þeir Oc apeire samu nott eptir com Þorsteinn til 10
þeira sem hann hafði heitit oc hafði með ser in
clyfiaða hesta af fözlum. oc mann þann er vera
scylldi leiðtogi þeira til Suiþioðar. Oc eptir þetta
bað hann þau fara ifriði. Þau þockuðu honum sina
uelgerninga ok skiliase nu vinir. fara þau nu til 15

7 sinne at leita leingr ok hvrfo heim ok kvaz Hacon
varla skilia hversv hann Þorstein mvnde gefaz.
Ok þegar er þeir H. voro ibravttv. kom Þor-
stein afvnd þeira með vister ok farar skiota ok
kvaz þa vilia at þar hellde fram ferðine ok sagþiz 20
eigi fa þeim meira veitt. Þau þarkoðo honumaget-
liga sinn vel gerning oc foro síþan aþstr i Svipioð
afvnd Haconar gamla oc sögðv honum allan vøxt
sinar kvamo. Hann kvaz ætla at miok vel mvnde
hann þeim monnum fagnað hafa er minni venzl 25
mvndi a oc tok all vel við þeim oc virðiliga oc
ero þau þar. En er Hacon Sigurðar s. kom til
Biarnar. sagðe hann at þeir myndi aptr hverfa oc
er þessi fór allþung oc sagða ek Þorsteini at Gun-
hilldr vilde semiliga barnið upp føða. ok sva virðe 30
ek nv sem Þorsteinn mvni hafa verit drivgr i rað-
um. Biorn kvaz ecke fang a honum fengit hafa
iþeira skiptom. Oc er Hacon kom heim.² þa melti

¹ I hds. rett. fra leið.

² Rettet fra hds. þeim.

hkr. Suiþjóðar oc koma afund Hakonar gamla oc toc hann við þeim með fagnaði oc bliðu varu þar þar uel halldin.

Fra Gunhilldi oc Hakoni.

5 5. En a hinu næsta hausti rak G. Hakon abrot af eignum sinum. oc s. hann scylldu vera ut lagþan af Noregi firir sina tilgerninga nema hann gerði slict allt sem hon hafði beitt¹ fyrr. For þa Hakon 4 abrot af Noregi oc austr til Suiþjóðar. oc með honum Auðr d. hans er allra quenna var friþust oc 10 toc Eiríkr konungr uel við honum. þa varu skilið rað þeira Sigriðar storraðu. d. Scoglar tosta. En þat bar til at sumra manna sogn. at hon var storrað. oc þo raðgiorn en konungr uilldi eigi hava ofsa 15 hennar En sumir segia at hon vildi firir þui eigi með honum vera. at þat varo log ilandi ef misdaudi yrþi hiona at konu scylldi setia ihaug hia honum. en hon vissi at þat la akonungi at hann

Gunhilldr illa til hans oc rak hann brætt af sinom eignom ok létr þo betr gert. en hann veri verþr 20 er hann var eigi drepinn ok kvat hann skylldu vera vt lagan af Norege ef hann kemi eigi þesso erende fram er hon legðe fyrir hann fyrir marga sina til gerninga. Hacon kvaz enn vilia hennar 25 boð gera ser til sættar ok friðar oc kvaz mvndv allan hvig aleggja hennar erende. Ok for or landi með honum dottir hans er Vþr hét. oc var allra kvenna venst. ok komo aþtr i Sviþjóþ afvnd Eiríks konungs at Uppsaulom oc tók hann vel við þa 30 coní oc dottur hans. oc þa hafðe skilit við hann samfarar. Sigriþr en storraða d. Skoglar Tosta. ok var þat orð a af alþjóþo at hann þöttiz eigi

¹ Rettet i hds. fra beidd.

scylldi eigi liva um x uetr. oc het hann þui til sigrs ser. þa er hann barðiz við Styrþiorn at hann scylldi eigi lengr liva siþan en x uetr. Oc er Hakon com austr til Suiþjóðar þa s. menn at Eiríkr konungr bað dottur hans oc feck hennar oc af þui 5 virði konungr Hakon mikils oc var hann þar i miclum metnaði einn uetr. Oc um vetrin eptir iol.² uecr Hakon j. við Eirik konung at hann fai honum c manna. vapnaða oc q. hann hitta vilia Hakon gamla. Oc þui iatar konungr en með konungi var 10 Rognvalldr s. Hakonar gamla oc þegar er hann heyrir þetta bioz hann ibrot. oc ferr hann scyndiliga til bóar fopur sins. oc s. honum at þar mon coma Hakon Sigurþar s. ahans fund. oc er hann heyrði þetta. þa let Hakon vapnaz ecc manna oc 15 varu þeir allir hans heima menn oc veitti hann þeim goða ueizlu oc með þessum hætti biðu þeir

mega tæla vm skap hennar. en hitt var þo raonar at þat voro lag Svía ef konungs misti við at konv 20 skyldi setia ihavg hia honum. en hon vissi at konungr hafðe heitiz Opni til sigrs þa er hann barðiz við Styrþiorn oc átti fa vétr ólifat. en er Hacon kom aþtr. syndiz honum konunginum hon Vþr vén ok bað hennar oc fek hennar með soma. oc sat Hacon þar með semð. Ok þar var með konungi 25 Rognvalldr s. Haconar gamla ok var konungs forsonar maþr. oc siðan seger H. konungi erende sitt aþtr þanug oc biðr at hann fái honum lið afvnd nafna sins oc kvaz vilia hafa sveininn ibraþ. Konungr melti fa mvn ek þer lið at visv. en ecke trvi 30 ek at þv nair sveininom an hans vilia. Siþan fekk hann honom .c. manna oc er Rognvalldr visse þetta

¹ Tf. o. l. ² Her er noget udskrabt (2—3 bogstaver) og der skrives hakon j. uecr, med b over hakon og a over uecr.

þangat comu Hakonar með miclum viðbunaði oc
ottuðuz ecki at ser oc drucku nu með glæði. Oc
er sen var for Hakonar j. gengr Hakon gamli i-
moti Hakoni oc bauð honum til ueizlu oc það
5 hann uel cominn oc syndi aser micla gleði oc
bliðu i hans comu. Þa suarar Hakon firir aðra
sok com ec her a yðarn fund en eta eða drecka.
þui at heimollt man at eta oc drecka er ver kom-
um heim Þa mælti Hakon g. Firir hueria sok comu
10 þer aminn fund. hann suarar. Gunhilldr drotning
sendi mek hingat með þeim órendum at hon vill
bióða til sin syni Tryggva konungs er hon venntir 5
nu her vera a yðru valldi. uill hon hann up föpa
með miclum soma til hugganar móður hans Astriði.
15 oc aðrum frendum hans. en hon það mek flytia
þetta mal oc fram berá þui at hon iðraz þess er
faðir sueinsins var drepinn vill hon nu sva bóta
fyrst guðunum oc síþan monnum oc bóta þat a
syni hans. er misgort var afoþur hans. oc þyckiaz

20 þa hittir hann faðvr sinn oc sagðe van þangat
kvamo H. Sigurðar s. hann segir. Vel gerðer þu
en eigi em ek upp gefinn fyrir H. þott mer kemi
enge niosn. ok hefða ek at eins mina hvskarla oc
síþan var sen faðr H. oc geck Hacon a moti nafna
25 sinom með .ccc. manna oc það honum þar at þigia
hann kvaz etla með konungi veizlo. at þiggia en 8
kvaz spvrt hafa at þar var komin Astriþr oc Olafr
s. henar ok nv hefir Gunhilldr mik hingat sent
drotning Noregs veldis ok vill sveininom til sin
30 bioða með soma oc bóta þat a honum. er við
faðvr hans var misgert oc viliom nv at sveinnin
fair þv oss ihendr. Hacon melti ecke þykir Astriðe
liclikt þar til uppreistar sinvm syni er Gvnhilldr
er oc varla vill hon þvi trva at þat se astvðar boð

sua mestan soma gera mega ef hon föþir átsam-
liga son hans oc gera ser at óskilegum syni. þa
suarar Hakon g. Grunar mopur sueinsins at þetta
myni vera eigi satt. ætlar hon helldr at hon myni
lata hann fara eptir foður sinum. ef hon ma raða. 5
Oc firir þa sok for hon or Noregi oc flyði bæði
frendr sina oc fostriorð oc sótti a varn fund. Nu
trui ec eigi oc eigi truir hon. Gunh. þui at oss
syniz hon vera flærða full oc pretta. oc kunnig at
morgum suiksamlegum lutum. oc þat segi ec þer 10
Hakon. at þessi suein kómr alldrigi a þitt valld.
ne Gunnhilldar. ef ec ma raða nema ec verþa sua
grimliga yfir cominn at mer le þa annars hugar.
en nu er. oc feck Hakon ecki af oc for abrot við
suabuit oc kómr heim oc spyrr Eiríkr konungr 15
huersu farið hefði með þeim nofnum. Hakon s.
sem farit hafði. Sagþa ec þer aðr at a vaxtalaus
myndi verþa ferþin þot þu leitaðir eptir þinum lut
við Hakon g. þuiat matkari er hann oss i morg-

oc ecke vetti ek at hingat setti þau fyrr¹ en þrotin 20
veri sv hialpar van oc ætla ek þeim ecke fyr heðan
en þau girnaz. oc grvnr er móður sveinsins at
hon mvni gera við hann sem við faður hans. oc
ætla ek at ecke verðe þitt ærende þar vm þvi at
hvarke trvvm ver Gvnhildi ne þer. H. melti vera 25
kann þa at oðro sinne hafim ver meira erende ok
fer heim oc segir konunginom. hann qvaz þess
vón vita at eige mvndi lett við Hacon² sigraz þvi
at þa er við attvm mal saman þa feck ek varla
halldit fyrir honum minne semp. oc er liðr iolin. 30
þa ætlaz Hakon til oðrv sinne með .ccc. manna ok
koma avvartt nafna sinom. oc þa er hann kémr
a hans bæ. kom H. i moti honum með miklo lipe.

¹ Skr. fyrirr. ² Her mgl. vist at ved linjesk.

um lutum. oc scamt er sípan er hann bar meira lut i varum viðskiptum þa er við þreyttum ockur mal. Oc ær af leið iolmanaðr oc þeir dagar er su ueizla hafði staðit oc huerr for til sins heimilis. 5 þa for Hakon enn með mikit lið oc ætlar at hitta nafna sin. oc feck konungr þa oc manna uel uapnað lið. Oc er þeir hittaz nafnar tocu þeir¹ milli sin oc gerðiz bratt rópan þeira með akefð oc sundrþycki oc mikilli reiði. Sagði Hakon at sueinnin 10 myndi brot fara með honum huart sem Hakon g. uill eða eigi. En Hakon g. quap hann eigi fara myndu. Þa geck at Hakoni. S. s. einn maðr. sa var bæði mikill oc sterkr. hann het Bursti hann var uerkmaðr Hakonar g. oc þræll hans. oc vann 15 þat allt er hervilegast² var. hann hafði um oxl 6 reidda myki kuisl. akafliga micla. oc scorti þar eigi micla myki a. hann uepr at Hakoni S. s. oc mæti. Huerr er þessi hinn utlendi maðr oc hinn drambs fulli. er þui licum orðum mælir við Hakon

20 oc var at engo van bvin. ok spurði hvat nafni hans villde. kvaz vel vnna honom vistar þar en kvat enga van at sveinnin myndi ibrátt fara ok kvaz synaz otrvlikt föstr Gvnhilddar oc sva hans meðferð. H. kvat hann syna mikla vvirðing isinom 25 malvm oc lett hann verðan fiaskapar sins oc kvaz ættla at iafnrikir men beri fyrir honum minna lut. ok þar af melti hvarr horðvm orðvm til annars oc með heitan. oc iþeira kappmeli þa hliop fram. akr karl einn er Bursti hét allra manna mestr ok 30 sterkastr ok hafðe þa akr kvisl i hende oc hann reidde vm axl³ kvislina. oc hleypr at Haconi Sigurðar s. oc melti. heyr a þena en þrvtliga

¹ Her mgl. tal. ² a er i hds. rett. fra st.

³ Skr. axls.

hofðingia varn. Nu ger þu annat huart dragsc ibrot scyndiliga. oc mæl her ecki sua rikmanlega. eða neisulega til hofðingia¹ vars. eða her slæ ec þek með þessi myki kuisl. sua at þer scal þat vera eilift brigzli. far nu skiott ibrot af þessu þorpi ef 5 þu villt eigi fa her all micla suivirðing. þui at her com alldrigi fyrr sa maðr er sua veri diarfr. sem þu ert. þessi maðr var callaðr akr maðr oc var allra manna stercastr. oc uerstr viðr eignar. Hakon skilði at þat myndi vera vitrliga rað.² at hætta eigi 10 til huat sia maðr gerði. ser at hann mon allan alldr þessa scom hava ef hann fær suivirþing af honum ef hinn uersti þræll vinnr honum neisu. oc þetta veri órit brigzli. Oc sípan snyr hann ibrot af þorpinu. oc riðr heim til Eiriks konungs oc var 15 með honum til sumars. oc for þaðan til Danmerkr oc dualþiz lengi með Haralldi konungi Gorms s. oc vurðu þar morg tiðendi.

drams mann er melir harðvm orðvm við hofðingia varn ger anat hvart dragz ibrátt skiot eða ek mvn 20 reka kvislina vm höfvð þér. Ok er hann sa þenna herviliga mann éggia ser hógum. þiker honum afar skom at taka brigzli af honum eða mein oc hefir vit við ok s . . .³ vndan oc þyckir honom betra at hefna sin sva at eigi fai hann skom af þrelinom. 25 en at hetta til etiv kostar þessa. ok ferr afvnd Eiriks oc vnir við illa ok fer þo ecke rett sin lvta a Haconi. ok er hann a-str þar vm riþ. ok legz sípan iþernað oc vitiar ecke Noregs oc sotti trást Harallz konungs Gorms s. ok dualþiz þar lenge i 30 miklom soma með honum. En Svjar⁴ sa þat rað at lata eigi þau laug vera lengr ok var eigi Vþr latin ihagin sem etlat var.

¹ Sål. ² Fejl f. raðit.

³ Her er 3 bogstaver afrevne neml. nyr (snyr). ⁴ Her tf. hds. þat.

Fra Garða konungi oc móður hans.

6. I þenna tíma reð firir Garða ríki Valldamarr konungr með miclum ueg. Sua er sagt at móðir hans var spakona oc er þat callat íbókum þitons
5 andi er heiðnir menn spaðu. þat geck miok eptir er hon mælti. oc var hon þa a orvasa alldri. Þat var sípr þeira at iola aptan hinn fyrsta scylldi bera hana astoli firir hasæti konungs. Oc aðr menn tóki til dryckio þa spyrr konungr móður sina ef
10 hon sæi eða vissi nocquorn hasca eða skaða yfir gnapa sinu ríki. eþa nolgaz með nocquorum ufríði eða otta. eða aðrir agirntiz hans eigu. hon suarar. Eigi se ec þat son minn er ec vita þer horva mein-sámliga eþa þínu ríki oc eigi oc þat er skelfi þina
15 hamingio.¹ En þo se ec micla syn oc agetliga Nu er borin apessum tíðum ein konungs s. í Noregi oc a þessu ári sa er her man up fópaz í þessu

Spasaga konungs m.

5. Nv apessi típ reð austr firir Garða ríke Valld-
20 amarr konungr oc var hann agætr maðr. móðir hans var spakona ok sa hon marga luti firir oc geck þat eptir er hon melti. hon var arvasa. ok var þat sípr hennar. at hon var borin í hallina hvern iola aptan oc skylldi segia hvat þa veri
25 tíðenda vm heiminn. ok sat hon a stoli firir haseti konungs oc er men voro komnir isæti sin oc bunir til dryckio. þa melti konungr. Hvast ser þu móðir. eþa er nockot haskasamlikt mino ríke. Hon melti þat se² ekki at eigi stande þitt ríke með soma ok
30 veg. Hit se ek at apessi stvndv³ típ er borinn í Norege konungs s. með biortvm fylgiom ok hamingiom ok er mikít líos yfir honum. hann mvn

¹ Snarest så, idet a er vel rett. til o.

² Her mgl ek. ³ Bør udgå.

landi. oc sia man verða agetligr maðr. oc dyrlegr hofþingi. oc eigi man hann scaða gera þínu ríki. helldr man hann þat margfalliga auca yðr til handa. oc sípan man hann apr huerva til sins lanz þa er hann er a ungum alldri. oc mun hann þa oplaz
5 ríki sitt þat er han er til borin. oc mun hann konungr vera oc skina með mikilli birti. oc morgum mun hann hialpare vera inorðralfu hæimsins. En scamma stund mon hans ríki standa yfir Noregs uelldi. beri mek nu abrot þui at ec man nu eigi
10 framarr segia. oc órit sagt er nu. þessi Valldamarr var faðir Íarizleifs konungs.

Fra Olafi T. s. oc Astriði móður hans.

7. En er þau Olafur oc Astrið hafðu verit ii uetr með Hakoni g. þa bio hann ferþ þeira uegsamliga
15 oc fær þau ihendr kaupmonnum þeim er fara ætluðu í Garþa austr. ætlaði hann at senda þau

her upp fozaz¹ í þesso lande oc styðia þitt ríke a marga lund ok mvn sípan apr hverfa til sinna ættlanda. ok vera þar konungr agætligr oc dyrligr.
20 ok mvn skiot² þo missa ok er hann er kvaddr af heimi. þa ligr fyrir honum miklo meiri dyrd en ek kvnna vm at tala oc berit mik nv a bræt. oc mvn ek nv eigi segia framarr. Þesse Valldamar var faðer Íarizleifs f. Holta f. Valldamars f. Harallz
25 f. Ingibiargar móður Valldamars Dana konungs.

Fra því er O. var seldr.

6. Nu er þau Astrið hófpo verit iii vetr með Hakoni gamla. þa melti hann. Nv er sva at er hafit her verit um rið með oss en kraptr minn
30 þverr miok en eptir leitonar Haconar er her orvena.

¹ Sål. ² Her mgl. vist hans (ved linjesk.).

til Sigurðar broður Astriðar hann hafði mikinn
soma af Garða konungi. Hakon g. feck þeim alla
luti þa er þau þurftu til þessar ferpar. oc skilþiz
eigi fyrr við en þau comu askip með goðu foru-
5 neyti. Oc sípan letu þau ihaf. oc iþeire ferð comu
at þeim rans menn oc tocu feit allt. en drapu suma
mennina. oc leidu ser huern brot ymsa uega. oc
sípan ianauð oc þrelkan. Oc her skilþiz Olafr við
mopur sina oc var hon sípan selld land af landi.
10 Olafr var oc selldr mansali sem aðrir hertecnir
menn oc þria drotna atti hann iþessi herleiðingu.
Oc sa er fyrstr keypti hann. het Clerkon oc sia
drap fostra hans fyrir augum honum. Oc litlu síparr
selldi hann Olaf þeim manni er Clercr. h. oc toc
15 fyrir hann hafr forkunnar gopán. oc var hann
iþessa mannz valdi nocquora hrið. En sa guð er
eigi uill leynaz lata dyrð oc ueg sinna vina. sua

Nv vil ek senda yþr aþstr iGarða rike afvnd Sigurþ-
ar broður þins Astriðr. er nv hefir mestan metnað
20 bæde af ser ok konunginvm. ok er þat trvt trást
oc þat seger mer hugr vm at þar vaxi kraptr þessa
sveins. Sípan let hann ferð þeira vel bva með öllo.
ok ætluþv til skips með kap monnom er iGarða
aþstr foro. Ok skilþiz eigi fyr viþ en þau komo askip
25 oc skilþiz vel viþ þau oc leto þau ihaf. oc iþeiri
ferþ fengv þau margfalldan haska oc harma ok
komo at þeim vikingar ok drapu færona/ta þeira
en tóko feit allt. þat voro Eistr. voro svmir þiapir
þeir er yngster voro ok beztt verk ferir. þar skilþiz
30 Olafr viþ mopvr sina. oc var hon selld land af
lande ok Olafr var oc selldr mansali sem aprir
hertecnir menn ok þria lanar drottna atti hann
iþessi anað. Ok sa er fyrstr keypti hann het
Klercon oc hann drap fostra hans fyrir aþgom hon-

sem eigi ma liosit leynasc i myrcrinu. sua gerþi
hann þa mikin ueg þessa hins unga mannz oc
8 leysti hann af þessu ufrelsi sem forþum leysti hann
Iosep. Oc þessi maðr er nu hafði valld yfir Olafi.
selldi hann þeim manni er Eres het oc tok sa firir 5
hann dyrlect clæði. þat er ver collum uesl. eða
slagning. a vara tungu. Oc þessi husbondi er nu
hefir keyptan hann var fõþingi iheiðnum londum
kona hans het Rechon. en son þeira h. Reas. hann
keypti oc með honum fostbroður hans er Þorgils 10
h. son Þorolfs. hann var ellre en O. þeir voro vi.
vetr iþessu afelli.

Fra Olafi Tryggva s.

8. Oc nu iþenna tima ricþi Valdamarr yfir Garða
riki hann atti þa drotning er Allogia h. oc var 15
hin vitrasta cona. Sigurðr broþir Astriðar hafði sua

um Þorolf luser skegg oc litlo síþar selde hann
þeim manne er Klerkr het. oc tók fyrir hann hafr
goðan. oc var hann þa með honum vm rið. Oc
þesse maðr selde hann þeim manne er Eres het. 20
oc tok fyrir hann gött vesl. kona hans hett Recon
oc sønr hans hét Reas. þesse maðr var agetliga
10 til hans oc gerðe hann at osk barni ser hielldr en
at anaðgom manne. Þar var með honum Þorgils
fõstbroðer hans oc voro .vi. vetr iheiðnom lönd- 25
om. Ok þa villdi gvð lata synaz fyrir monnvm¹
þat er aðr var leynt hans afreks verka er sva
miok voro ættlvð alópt at koma sem tiað mvn
verða iþesse fra søgn. Valldamarr konungr atti þa
kono er Avrlogia het ok var hon ven ok forvitra. 30
En Sigurðr Eiriks s. broðir Astriþar var sva mikils
mettin af konunge at hann skyllde setia konungs

¹ Skr. kludret som . . mmv.

mikin metnað af konungi at hann eignaðiz af honum miclar eignir oc mikit lén. oc setti hann yfir at skipa konungs malum. oc heimta saman scylldir konungs víða af heruðum. hans boð scylldi oc
 5 yfir standa allu konungs ríkinu Þá var Olafur íx uetra gamall er þessi atburður gerðiz at Sigurður moðurbroðir Olafs com í þænna stað er Olafur uar firir. oc var bondinn farinn til acrs með verkmonnum. Sigurður reið þá í þorpit með micla sueit
 10 manna oc sómilegt foruneyti. Þá var Olafur íleic með aðrum sueinum. hafði hann sua micla ast fengit af sinum herra at hann var ecki anaúðigr eða þræll. helldr sua sem óskilegr son oc let hann honum engra luta vantt þeira er hann beiddiz.
 15 skemtaði hann ser ahueriom degi þat er honum þotti bezt. Oc Olafur fagnar honum vel oc með mikilli list. Oc Sigurður tok uel oc bliðliga hans orðum. oc mælti sua. Se ec þat goðr sueinn at ecki hefir þu þat bragð aþer sem herlendskir menn
 20 huarki með yfirlitum eða mali. Nu seg mer nafn þitt oc ætt oc fostr iorð. hann suarar. Olafur heiti ec. en Noregr er ættiorð mín. kyn mitt er konunglic. Sigurður mælti þá Huert er nafn faður þins. eða moður. hann suaraði Tryggvi h. faðir min.
 25 en Astriðr moðir. Sigurður mælti. huers d. var moðir þin. hann suarar. hon var d. Eiríks af Oprustodum ríks mannz. Oc er Sigurður heyrði þetta. steig hann af hestinum oc fagnaði honum

malóm oc skipta hans malóm ok domvm oc hafðe
 30 storlen oc hann heimti konung(s)ens¹ landskylldar² um öll hans skattland oc raða hvat hverge skylldi giallda³.

* * *

¹ s(1) mgl. ² Sál. ³ Her mgl. 2 bláde.

A uel oc minntiz við hann. oc segir honum at hann er moður broðir hans. oc vist er þetta fagnaðar d.¹ er við hafum her fundiz Sípan spyrr S. at ferpum Olafs oc þangat comu hans. eða huersu lengi hann hafði þat afelli þolt Oc hann sagði honum ferþir
 5 sínar sua sem gengit hafði. Oc eptir þat mælti Sigurður. Villt þu nu frendi at ec kaupa þek at lauarði þinum oc ser þu eigi lengr i anaúð hans eða þionustu. Hann suarar Vel em ec nu comin s. han hia þui sem fyrr. en giarna villda ec leystur
 10 verþa heðan ef fostbroðir min veri leystur af þrældomi oc fari hann með mer í brot. S. q. þat giarna gera vilia oc spara enga luti til. Oc sípan com Heres bondi heim oc fagnaði uel S. þuiat hann scylldi heimta landskylldir af þeim heruðum oc af
 15 huerio husi. oc sia yfir at þat greiddiz allt uel. Oc at lyctum vadði Sigurður til við bondan ef hann vildi selia sueinana. við uerði. man ec nu þegar reiða verþ firir. hann suarar. Selia man ec hinn ellra sueinin. sem ocr semz en hinn yngri er mer
 20 ufalr þui at hann er bæði vitrari oc þo fríðari oc honum an ec oc myclu meira oc mikit þycki mer at lata hann. oc ecki sel ec hann nema við miclu verþi. Oc er S. heyrði þetta. þá spyrr hann huar coma scylldi. oc bondin for þo² æ undan. En S.
 25 leitaði þo eptir þui frecara. En fra lyctum er at segia þessar caupstefnu. at sueinn hinn ellri var firir mork gullz. en hinn yngri var firir íx merkr gullz. oc þotti bonda þo meira at lata hann en hinn sueinin. Eptir þat for S. a brot með Olaf frenda
 30 sin oc heim í Garða ríki. en þat voro log ilandi þui. at eigi scylldi þar up föpa konungs s. af utlendu kyni ne fiarrlægio ríki at uvitanda sialfum konungi. Sigurður hafði Olaf heim með ser til husa

¹ = dagr. ² Skr. forþo.

sinna. oc varðueitti hann þar með launungu oc A
 fara manna vitorði. oc þo i goðu yfirlæti. for þa.
 sua fram um rið. Sua¹ bar til einn d. at Olafr 10
 geck fra herbergi sinu oc með honum fostbroðir
 5 hans. at uvitanda Sigurði frænda hans. þeir foro
 þo leyniliga oc gengu a eitt stræti. Oc þar kendi
 Olafr firir ser sin uvin þann er drepit hafði firir
 vi uetrom fostra hans firir augum honum en
 selldi sípan sialvan hann ianauð oc þreldom oc
 10 er hann sa hann þa gerðiz hann asyndar sem bloð.
 oc þrutinn miok. oc bra honum mioc við við þessa
 syn huarf hann þa aptr scyndiliga oc heim til
 herbergia sinna. Oc litlu síparr com þar Sigurþr
 af torgi. oc er hann sa Olaf frenda sinn þrutin af
 15 reiði. þa spurði hann Olaf. huat honum veri. hann
 segir huer sok til var oc bað hann ueita ser sin
 styrk til at hefna fostra sins. þu ilican harm sem
 sia maðr gerði mer oc margfallda scom. vil ec nu
 hefna fostrfopur mins. Sigurþr segir at hann uill
 20 þetta ueita honum risa nu up oc ganga með micla
 sueit manna oc var Olafr leiðsogumaðr til torgsins.
 Oc er Olafr ser þenna mann taca þeir hann oc
 leiða utan borgar. Oc sípan gengr fram þessi hinn
 ungi sueinn Olafr. oc ætlar nu at hefna fostra sins.
 25 var honum þa fengin ihond mikil breið óx. at
 hoggua þenna mann. Olafr var þa ix uetra gamall.
 Sípan reiðir Olafr óxina oc hōggr a halsin oc af
 hofuðit. oc er þetta callat mikit fregþar hogg sua
 ungs mannz. I þenna tima voro i Garða riki margir
 30 spamenn. þeir er vissu firir marga luti. þeir sagþu
 af sinum spadomi at comnar voro i þetta land.
 hamingior nocquors gafugs mannz oc þo ungs. oc
 all dri fyrr hofðu þeir set ne eins mannz fylgior
 biartare ne fegre oc sannuþu þeir þat með morgum

¹ Skr. Suar (dittogr.).

A orðum en eigi mattu þeir vita huar hann uar En
 sua sogþo þeir mikils hattar vera hans hamingio
 at þat lios er yfir henni skein at þat dreifþiz um
 allt Garða riki oc við a um austr halfu heimsins
 En firir þui sem sagt var fyrr at Allogia drotning 5
 var allra kunnna vitrost þa þyckia henni slikir lutir
 mikils verþir. Biðr hon nu konung með fogrum
 orðum at hann lati stefna þing at menn comi
 þangat af allum nalægiom heruðum. segir hon at
 hon mon þa til coma oc til skipan a hava slic a sem 10
 mer likar. Nu gerir konungr sua. kōmr þar mikill
 11 fioldi manna. Nu byðr drotning at sla scal mann-
 hringa af allum muginum oc skal huerr standa
 hia aðrum sua at ec mega lita huers mannz asionu.
 oc yfirbragð oc einkanlega augun. oc væntir mek 15
 at ec myna skynia huerr styrandi er þessi hamingio
 ef ec fæ litið sialldr augna hans. oc eigi man þa
 leynaz mega huerr þessar naturu er. konungr lyddi
 nu hennar rōpum. Oc er þetta hit fiolmenna þing
 stoð ii daga. En drotning geck firir huern mann 20
 oc hyggr at huers mannz yfir bragþi oc finnr
 engan þann mann er henni þycki liclegr til at
 styra sua matkum lutum Oc er staðit hafði ii daga
 þingit oc com hinn þriði d. þa var enn aukat
 þingit sottu þa þangat allir at hans boði. en elligar 25
 la sok a. Var nu slegit allu folki i mannhringa.
 en þessi hfin ageta cona oc hin frægia d. hugði at
 huers mannz alitum oc yfirbragþi. kōmr. hon þar
 er aleið stundina sem fyrir henni stoð einn ungr
 sueinn með vandum clæðum hann var ikuffi oc 30
 lagþr hottrin aptr aherðar honum. Hon leit augu¹
 hans. oc skildi hon þegar at hann var þessar
 þinnar haleitu giptu. oc leiðir hann firir konung
 oc gerþi þa bert firir allum at þa man sa fundinn

¹ Sikkert sál.

vera er hon hafði lengi leitað. Var nu þessi sueinn A
ikonunglect valld tekinn Gerði hann þa kunnect
konungi oc d. ætt sina oc tign at hann var eigi
þræll. helldr birtiz nu at hann var pryddr kon-
5 unglegre ætt. Sipan tok konungr oc d. at fostra
Olaf astsamliga. með mikilli bliðu. göddu þau hann
morgum farsæligum lutum sem eiginlegan sinn
son. Þessi sueinn uox up iGorðum snimma algerr
at afli oc viti oc þroaðiz langa rið sem alldr visar
10 til. sua at afam uetrum var hann lanct um fram
sina iafn alldra. i allum lutum þeim er pryða ma
goðan hofpingia. Oc þegar er hann toc at syna
sek oc sina atgervi þa var þat abbragðlict a marga
15 riddarligan hatt. oc orrostulega speki. sua sem
þeir menn er kónstir voro oc hraustastir at fylla
þa syslu. Nu feck hann af sliku miçla sómð. oc
frama fyrst af konungi oc d. oc uti fra allum
aðrum. rikum oc urikum. vox hann nu þar oc
20 þroaðiz huartueggia með uizku oc vetra tali. oc 12
allzsconar atgerfi er pryða ma agetan hofðingia
Oc Valdamar konungr setti hann bratt hofpingia
innan hirðar. oc at stiorna her monnum þeim er
vinna scyldu sómð konungi. oc margscyns fræmpar
25 verk vann hann iGarðariki. oc viða um austr halfu
þo at her se fatt talt En er hann var xii uetra
gamall þa spyrr hann konungin ef nocquorar¹
borgir eða heruð þau er legit hafi undir hans kon-
ungdom oc hafi heiðnir menn tekit af hans riki
30 oc sæti þa yvir hans eign oc soma. Konungr suarar.
oc s. at vist voro nocquorar borgir oc. þorp þau
er hann hafði att. oc aðrir hafðu heriat af hans
eign oc lagt nu við sitt riki. Olafr mælti þa. Gef

¹ Skr. (forkortet) -qvorir.

A mer þa nocquot lið¹ til forræðis oc skip oc vita
ef ec mega aptr vinna þat riki er latit er. þui at
ec em fuss at heria oc beriaz við þa er yðr hava
hneyct vil ec þar til niota yðarrar giptu oc sialfs
pins hamingio. Oc man vera annat huart at ec 5
man fa drepit þa. eða þeir mono abrot stockua
firir minum styrk. konungr toc þessu uel oc feck
honum lið slict er hann beiddiz. Nu syndiz þat er
fyrir var sagt huersu kón hann var við allan ridd-
arascap oc herscapar bunat. kunni hann oc sua 10
nófrliga fylkingum fara. sem hann hafði² i þui
iafnan stafat.³ ferr hann nu með þessu liði oc atti
margar orrostur. oc vann mikin sigr a uvinum
sinum. Vann hann aptr allar borgir oc castala þa
er fyrir hofðu legit undir riki Garða konungs. Oc 15
margar þioðir utlendar ocaði hann undir riki Ualda-
mars konungs. En at hausti huarf hann aptr með
fagrligum sigri. oc friðu herfangi. hafði hann þa
margscyns gersimar igulli oc agetligum pellum.
oc steinum dyrum. er hann förði konungi oc d. 20
oc var nu hans uegr ændr nyiaðr. Oc fognuðu
honum allir með hinum mesta feginleik. slicu hellt
hann fram ahuerio sumre. at hann heriaði. oc vann
margs cyns⁴ frægþar verk. en hann var a vetrum
með Valldamar konungi. Oc er hann skein ipuilkri 25
dyrð. þa er sua sagt at eptir einn mikin sigr sneri
13 hann heim til Garða. þeir sigldu þa með sua miclu
drambi oc kurteisi. at þeir hafðu seglin yfir skipum
sinum af dyrum pellum. oc sua varu tiolldin þeira
oc. En af slicu ma marca rikdom þann er hann 30
hafði fengit af stor virkiom þeim er hann vann
iAustrlondum.

¹ Skrevet i randen med indvisn.tegn i teksten. ² Fejl f. hefði. ³ Fejl f. starfat. ⁴ Skr. scyns.

Fra Olafi konungi.

A

9. Sua segia vitrir menn oc froðir. at Olafur hafi alldrigi blotat scurdgod. oc hann setti iafnan hug sin við þui. En þo var hann vanr at fylgia konungi til hofsins optliga. en alldrigi com hann in. stoð hann þa uti hia durum iafnann. Oc eitt sin röddi konungr uið hann. oc það hann eigi þat gera þui at þat kan vera at guðin reidiz þer. oc tynir þu bloma óscu þinnar. Villda ec giarna at þu litil-
 10 lættir þek við þau þui at ec em ræddr um þek at þau casti a þek akafre reidi sua mikit sem þu hefir ihættu. Hann suarar. Alldrigi hræðumk ec guð þau er huarki hava heyrn ne syn ne vit oc ec ma skilia at þau hava enga grein oc af þui ma ec marca
 15 herra huerrar naturo þau ero at mer syniz þu huert sin með þeckilegu yfir bragþi at af tecnum þeim stundum er þu ert þar oc þu förir þeim fornir. en þa liz mer þu iafnan með ugiptubragþi er þu ert þar. Oc af þui skil ec at guð þessi er þu
 20 gofgar manu myrkrunum styra. Oc þat segia menn þa er Olafur var ipuilikri sömð at til urðu nocquorir men meirr ofundfullir en gözku fullir oc rögbu hann uið konungin. oc varþ hann firir ofund margra gofugra manna oc firir þa sok for hann ibrot Oc
 25 hafði þa mikin her. hann heriaðe þa aheiðnar þioðær¹ oc feck iafnan sigr. for hann við a um Austrueg oc braut undir sek folkit Oc er honom leiddiz þessi iðn. þa var comit at uetri. villdi hann þa snua heim til Garða. Oc þa com imoti þeim
 30 ueðr beði mikit oc gagnstaðlict oc hepti þat ferþ hans þessu sinni. snyr hann þa til Vinðlanz með liði sinu oc lagþi skipum sinum til lögis.

¹ æ er i hds. rettet fra a.

A

Fra Olafi T. s. oc fru einni.

10. Firir Vinðlandi reð þa Burizleifr konungr mikill hofþingi. hann atti iiii dótr. Oc atti eina
 14 siþan Olafur. en aðra atti Sigvaldi iarl. þriðio atti Suein tiugu skegg. Dana konungr. En firir þeim
 5 heruðum er Olafur var við comin reð riki dottir konungs er Geira het hon var drotning. hon hafði mikit riki oc styrði uel. Oc scamt ibrot fra hennar hafuðstað uar Olafur uið comin með lið sitt. hon var rik oc hellt uegsamlega sin eckio scap. hon
 10 hafði með ser einn forstiora dyggvan oc truan er getti hænnar sömðar oc virþingar. þessi maðr het Dixin. hann for a einum degi með nocquoro scylldu órendi scamt fra þui er skip Olafs lagu oc eptir þat huarf hann heim aptr. Oc spyrr drotning huaðan
 15 hans quama veri. eþa huat hann kunni segia. hann suarar. Ec com af sioar ströndu fru min. huat frettir þu eða satt s. hon. Heyrþu drotning s. hann ec scal segia þer þa luti d. er þek girnir at vita er bæði ero dasamligir oc tiguligir oc nu firir
 20 scommu syndir verit. Huerir ero þeir s. hon. Dixin mælti. Her ero comnir ipessa hofn hia borg varri morg skip ageta uel buin með allum herscapar buningi þau varo oc buin með dyrlegum clæðum oc margsconar gersimum. en sialfir menninir ero
 25 með miclum friðleica. oc herclæddir hinum bezta herscruða oc sialldan munu slikir menn senir verþa her. En þo er sa einn er lanct er um fram aðra menn oc at visu hygg ec at þar leyniz konungr. þui at þessi maðr man vera mikils hattar oc da-
 30 samlegrar naturo. hann er hár oc uel vaxinn oc hefir gafuglega asionu oc friðan licama. hañn hefir oc augu sua snor oc fogr at alldri fyrr sa ec mann sua tiguligan. Oc sannliga ma ec yðr þat segia at mer lize þessi vera um fram mannlegan hatt. oc 35

óðli er þessi maðr hefir. Með honum hygg ec vera **A**
 monu vit mikit oc ageta speki oc undir þessi
 henni¹ gafuglegu asionu ætla ec leynaz tign kon-
 unglegrar uegsemðar. Oc ef eigi mislikar yðr fru
 5 min. þa uillda ec at þer gerðit sem yðarri tign
 somir. Gangit imoti honum sómilega með allum
 monnum yðrum oc bioðit honum goða costi. En
 ec vænnte at hann taki þui uel. ef hann er kurt-
 eislega laðaðr með goðuilld. Oc þat heyrða ec hans
 10 menn mæla at þeir myndu vilja vera her i vetr.
 í þessu landi. Oc þat er tru min at nocquot gott **15**
 mynim ver liota af þessa mannz comu ef ver
 kunnum til geta. Oc ef þer leitið þess mannz
 drotning er styri með yðr konunglegre tign oc vera
 15 megi forstiore yðars rikdoms oc landuarnar maðr
 oc frelsi land ypart af motgangi uvina þinna.
 Huern megu þer finna þessum tignara þessum
 friðara. oc allðri um allðr megu þer finna þann
 er þuilikr styrkr se eða briost imote uvinum yðrum.
 20 En með sannu segi ec af þeire speki er mer er
 gefin at ec hygg at allðri finnit þer þui lican mann
 iyðru landi oc at siþr iyðru landi þo at þer leitit
 um alla þa menn er undir himni fópaz þa mannt
 þu þenna einn uelia af allum þui at þessum fær
 25 þu engan likan Drotning mælti. Ef yðr syniz sua
 soma varri tign. þa kom þu ahans fund oc seg
 honum þau min orð at ec byð honum hingat með
 allu liði sinu. Dixin mælti. Ef þer gefit mer leyfi
 til þess fru. þa vil ec fara giarna. Oc siþan for
 30 hann til skipanna með morgum monnum oc at a
 heyranda hofpingianum oc allum herinum flytr
 hann fram með mikilli snilld órendi drotningar
 Oc er Olafr heyrði þetta boð oc þar með vinsamleg
 orð. þa gladdiz hann oc þackaði fogrum orpum

¹ e vist beroende på dittografi.

A hennar storlæti. Oc er up voro sett skipin Olafs.
 oc er þeir voro bunir þa geck Olafr með allum
 sinum monnum. til borgarennar. En drotning reið
 imoti honum með mikilli uegsemð. Oc fagnaði
 Olafi er þa matti at rettu konungr callasc Oc toc **5**
 hon við honum með allre bliðu. oc spyrr hann
 fyrst at nafni oc siþan at þui með huerre tign hann
 er. oc er hann hafði sagt henni þessa luti sem hon
 hafði spurt. þa gaf drotning hanumagetliga holl
 oc þar með marga þionustu menn bæði karla oc **10**
 konur. oc hallar bunað. Geira d. rikði þar er Ger-
 mania heitir til uestrhalfu oc er þangat bæði betri
 lanzcostr oc sua lyðrin. stoð nu riki þeira með
 miclum bloma. en Olafr bygði þessa holl. Oc er
 com at iolum þa var þar mikill firir bunaðr oc **15**
16 stefnt þangat miclu fiolmenni oc er su ueizla er
 buin þa geck d. með micla sueit afund Olafs oc
 bauð honum at þau drycki bæði saman ipeire holl
 er hon siolf drack með sinni hirð. Oc hann tok
 þui með allre bliðu oc uar þessi ueizla allfræg. **20**
 Satu þau ieinu hasæti. O. oc d. oc drucku afaget-
 ligum kerum bæði mið oc vin. Hofpingi Dixin
 talaði við þau ymsi með miclu viti. Oc sagði henni
 huersu mikill styrkr oc uegr henni veri ef hon ætti
 þuilican stiornar mann. firir sinu riki Hann mælti **25**
 oc sua við hann. at girnilect veri at raða þui riki
 er stoð með sua morgum farsæligum lutum. oc þo
 þat mest vert huersu ulik hon var aðrum konum.
 i allri sinni atferþ oc naturu. oc allre sinni at
 gervi. Oc þo at huartueggia leiti at sia firir sinum **30**
 costi um alla verolldina at eigi man fa meira soma
 en hann taki hana ser til konu. en hon hann ser
 til bonda. En er hann hafði þessu orða saði sait
 ibriost þeim. þa tok þat at rötasc oc festasc með þeim
 baðum. oc syndiz þeim girnilect oc licelect til mik- **35**

illar hamingio. Var þá sípan aukuð ueizlan með A
allum hinum beztum fongum oc stoð marga daga.
oc iok miclu a at hinn síparra dag var ueitt með
meira cappi en hinn fyrri. sem rikum konungi
5 somði með allum hinum beztum fongum er til
fenguz.

Fra Olafi konungi.

11. Þar var Olafur nu imiclum soma oc ynði. Oc
eitt huert sín er hann sat a tali við d. þá mælti
10 hann Ero nocquorar þær borgir eða heruð. eða tun
er undan hafi horvit yðru riki oc þer ættið at hava
oc hafi rans menn eð¹ vikingar tekít rangliga af
yðr. Drotning suarar hærra. ec ma nefna firir yðr
þær borgir er undan hava horfit voro riki. oc
15 lengi hafum ver þollt þeira ofsa. Eptir þat bio
Olafur her sín or landi oc hafpi mikít lið. oc sotti
þær borgir er d. atti. Oc er hann sat um borgirnar
þá gerpi hann þeim ij costi huart er þeir villdi
giallda scatta eptir rettendum oc ueita þeim pion-
20 ustú oc slica lyðni sem² þeir varu scylldir til eða
hann man sðkia borgirnar. oc er þá mæiræ van 17
at þá se huarki costr griða ne fiarins. Oc þeir er³
borgirnar helldu mæltó mioc imoti. oc quoduz eigi
myndu up gevaz oc helldr moti standa með allu
25 megni. Sípan sat hann um b. oc bardiz oc let hera
at val slongur oc margscyns brogð þau er hermenn
eru vanir. oc sua geck hann at með akefð at engi
varð við staða oc braut hann borgir oc geck hann
up með liði sinu oc tok hann ugrynni fiar. Oc
30 allir þeir er imoti stoðu oc drembiliga suorðu
varo nu suivirðlega yfir comnir oc allir drepnir
þeir er eigi baðu miscunnar með litillæti. oc napi
Olafur þuilicum yfirgang sem hann uildi. Ferr hann
nu til annarrar borgar oc settiz þar um. oc setti

¹ Sål. ² Gentaget ved linjesk. ³ Her tfs. helldu.

A þeim þuilican marcað sem hinum fyrrum. En þeir
suoruðu. Spurt hafum ver huersu akafr yðarr rik-
domr er eða huersu illa þeim gegnir er imoti standa
yðru boði. Nu viliom ver taca vitrliga¹ rað. en
varir nagrannar. gefum oss up i yðart valld. oc 5
leyfum yðr upgongu iborgina. Oc Olafur toc þui
með bliðu. luku þeir þá up borgar liðum oc geck
hann inn iborgina. Oc þá somnuðuz saman allir
hofþingiar oc rikmenni oc allr mugr oc eggioðuz
með mikilli reiði. oc baðu engan undan ganga. 10
huart sem var meira hattar eþa minna. Oc er
Olafur finnr suikræði þessi at uvigr herr kðmr at
þeim allum megin. þá uikr hann einshuersstapar
ut aborgar uegginn oc kallar hatt asina felaga er
stoðu við borgar uegginn. Eitt hialprað se ec nu 15
firir oss liggia. s. hann. stiga ovan firir borgar uegg-
inn oc man ec fyrst til raða. oc taca sípan við ypr.
þá er þer laupit ovan. oc man ecki til saca þui at
blat leira er undir. Oc síðan liop hann ovan oc
reyndiz sem hann sagði oc eggjar þá nu eptir at 20
laupa. þo at þeim þycki hatt. Nu gerðu þeir sua
liopu ovan firir uegginn oc með hans tónaði hellduz
þeir allir. Sitia nu allir saman um borgina oc ueita
atgongu sua harða at þeir briota a stor hlið oc
gengu sípan up allir. scorti þá eigi harðan bardaga. 25
Oc er þá gert miscunnar laust uið þá oc minnasc
nu sarliga sinna meingerþa oc drapu nu huert
18 mannz barn en renntu allu fe oc brutu borgina.
oc at lyctum brendu þeir hana. Oc með þessum
sigri ferr Olafur aptr oc fðrði drotningu gull oc silfr 30
oc ageta gripi þat hava menn firir satt at þessi
hafi verit Iomsborg er Olafur sat um oc menn villdu
suikia hann oc var hann² byrgþr ib. með lx manna.

¹ Fejl f. -ligra. ² Sål. rigtig.

Fra Olafi konungi.

A

12. Þa er Olafur hafði verið íj uetr í Vinðlandi gerðuz þau típendi. at d. fær braðan bana. Oc þat hagaði Olafi til mikils harms sua at hann bar þat 5 með allmiclu stríði. En eptir þessi tíðendi orðin sua hormulega þa unði hann eigi þvi ríki. En sua agetliga hafði hann styrt ríkinu at allir lanz menn unnu honum hugastum. en þo eigi at síðr þa ma hann eigi af þessu hyggia. bio hann þa lið sitt or 10 landi. oc vænti hann at þa myndi hann skiotara af hyggia harmi þeim er hann hafði fengit ætlaði hann at fara í Rusiam. En er hann com í Danmork þa gengu þeir af skipum sinum oc aland up. oc tocu strandhogg sem sípr er til oc tocu mikit fe. 15 oc racu til strandar. landz menn somnuðuz saman oc sottu eptir þeim með miclu liði. oc er þeir sa

7 þeira lanz at drottning fór braðan bana. oc engan S lvt bar O. með íafn miklo stríðe oc eptir þessa hörmvng er henar misti sva skíott. þa villde hann 20 eige íþvi ríke festaz. en allir lanz menn vnno honum hv gastóm oc þessv matti hann alldregi afhvga verða. Ok þess er getið ísögone. at Ingibiorg konungs syster feck harm eptir sin bvanda er drepinn var. en Olafur villdi gipta hana þeim manne er 25 Særli hét. ok hv ggaðe O. hana með mærgvm lvtvm. oc hon gaf enge gæm hans orðvm ok melti. þv attir þer kono. ok mister hennar. ok sva mikils fekzs þær. at þv grezt sva hatt at heyra matti vm alla Noregs bygd þin harm.

30

Fra taknvm ens h. cross.

8. Eptir þesse tíðende bio O. lið sit fra Vinlande ok villde ecke þar vera. ok vetti ok at þa myndi hann skiotast af hygia sinom harmi. oc villdi hann

eptir ser sokia mikinn fiolða manna með miclum viðbuningi. þa flyðu þeir til skipa sinna. En firir þvi at þeir hafðu sott lanct aland up. en nu var long leið til skipanna en nu vvinir þeira at comnir 5 suá at ecki var ímilli þeira. þa voro þeir comnir í einn litin scog. oc var þat litil hulpa til þess at hialpa ser við Gengu nu þangat sem hellzt matti nocquorn scugga yfir þa bera af scoginum. Þa mælti Olafur. Ec veit s. hann. at sa er mattugr guð er himnunum styrir. oc þat hefir ec heyrð at þat 10 sigr marc a hann er mikill craptr er með. oc er þat callat kross. kollum nu ahann sialvan at hann leysi oss oc follum allir til iarðar oc litillætum oss sialfir. Tocum nu íj kuistu oc leggiom í kross yfir oss. gerit nu sua allir sem þer set mek gera. oc 15 sua gerðu þeir. logþuz niðr oc tocu íj quistu oc

þa fara í Garða a-str með skipvm sínm. oc er hann kom í Danmork. gengo þeir aland oc tokv strand hog eftir síðvenio ok reka til strandar feit ok tók herfang mikit en lanz menn somnvðvz saman oc 20 lægðv epter þeim með miklo liðe. Oc er þeir sa mikin her vapnaðan eptir ser sokia. þa flyðv þeir til skipana ok er þeir höfðv langt vpp gengit. ætlvðv þeir at eigi mynde þeir komaz til skipanna aðr en vvinir kómiz eptir þeim. oc gerðe skamt 25 ímillom þeira ok voro þeir komnir í ein skóg litinn ok var þat litil hulpa at hialpa ser við. oc hvrfv þeir þangat at eige yrðe þeir fyrir ægum v vina sinna ok at sv hulpa lege yfir. Þa melte O. með travsti. Ek veitt sagðe hann at sa er matvgr gvð er 30 styrir himnvm. ok hann reðr sigr marke þvi er kros heitir. köllvm a hann oss til hialpar at hann leysi oss. oc fállom til iarðar með litileti. ok tókum .ii. kvistv ok legiom í kross yfir oss ok gerit sva sem

logpu yfir sek i mynd crossins. En uvinir þeira 19
 comu nu at scoginum með ufriði oc calli. oc hugpuz
 mundu taca þa hondum þui at þeir sa þa litlu aðr
 Oc nu liopu þeir a þa oc traðu undir fotum ser
 5 oc fundu þa eigi. sua skylldi þeim cross markit með
 fulltingi drottins Iesu Cristz at þeir urðu eigi senir
 af sinum uvinum. oc voro nær comnir aðr ihendr
 þeim. Hurfu þeir þa apr meþ mikilli undran. Oc
 er Olafr sa þat oc hañs menn þa laupa þeir up
 10 oc ætluðu þa til skipa sinna Oc þetta sia þa uvinir
 þeira oc sökia nu eptir aðru sinni. Oc þa var ecki
 undan bragþit annat en þeir lagþuz niðr aslettum
 uelli. Oc þo eigi at siþr varo þeir holpnir af guð-
 ligu fulltingi þui at þa varð sua dasamlegr lutr er
 15 þeir lagu aslettum uelli þa sa þeir þa eigi er leita
 foro. Oc rannsokupu þeir sem þeir þottuz bezt
 mega. oc¹ fundu þo eigi. foru nu enn apr með
 engum soma ne sigri. Oc leysti sua hinn helgi

þær set mik gera oc eptir þetta boð lögðvz þeir
 20 niðr ok lögðv yfir sik kvistvna icros mark. En
 vvinir þeira komo með gny ok með kalli. ok hugðuz
 þa mvndo taka höndum er þeir sa litlo apr ok 11
 hliopv a þa ok traðv vndir fótum oc fvndv eigi
 ok skylldi þeim sva kross mark oc hvrfo her²
 25 men apr með mikille vndran. ok er vvinir þeira
 voro skamt komnir. þa spretr O. upp. oc þeir sem
 með honom voro ok hliopv til skipana. ok þat sa
 vvinir þeira oc sottv eptir aðro sine með akafa ok
 lavgðvz þeir þa niðr aslætum velli. sem fyr i nok-
 30 vrom skoge ok voro þeir holpnir með guðligvm
 krapti ok krossinvm helga ok saz þeir eigi helldr
 a vellingom slættvm en iþiokvm skoge oc hvrfo þeir

¹ Tf. over l.

² her over l. med nedvisn.tegn.

cross. Olaf fra hascanum a slettum uelli sem iþyck-
 um scogi. For Olafr siþan til skipa sinna oc þock-
 uðu guði undan quomu sina.

Fra draum Olafs konungs.

13. Eptir þetta hellt Olafr brot skipum sinum 5
 oc austr iGarða uelldi Oc tok konungr oc d. við
 honum ageta uel. oc dualþiz hann þar um uetrinn
 Oc eitt sinni bar þa firir hann merkilega syn. hon-
 um syndiz einn mikill stein oc þottiz hann ganga
 lanct up eptir honum allt til þess er hann com at 10
 ovan verþum. hanum þotti þa sem hann veri up
 hafiðr iloþtið yfir scyin. Oc er hann hof up augu
 sin þa sa hann agetliga staði fagra oc biarta menn
 er bygðu iþeim stoðum. þar kendi hann oc sötan
 hilm oc allzsconar¹ fagra bloma. oc meiri dyrð 15

aptr en þeir O. komo til skips ok þavkvðu² gvðe
 vndan kvamo.

Fra draum³ O. konungs.

9. Eptir þetta helldr O. braut skipum sinvm a-str
 i Garða rike ok tok konungr ok drottning vel við 20
 honvm ok var hann þar vm vetrinn. Ok sa atbvrðr
 gerðiz. at fyr Olaf bar mikla syn. Honom syndiz
 steinn einn mikill ok þottiz hann ganga upp eptir
 honum allt a ofan verðan ok þottiz vera øfri sky-
 ionvm ok sa fagra staðe ok biarta menn er þar 25
 voro. ok kende sötan ilm ok fagra bloma ok meiri
 dyrð en hann kemi hvg a. hann heyrðe rodd fagra
 mela við sig. Heyrðv efni goðs mannz er alldrege
 blotaðer gvðum oc vhrefinom a/vdom. helldr svivirðer
 þu þav ok rekðer ok þvi mvno. þin verk marg 30
 falldaz miok ok til goðra lvta frøfaz en þo skortir

¹ Rett. fra hds.s scogar.

² ðu mgl. hds. ³ Utydel.

þotti honum þar vera en hann mætti hug sinum til coma fra at segja. Þa heyrði hann rodd mæla við sek. Heyr þu efni goðs mannz. þui at alldrigi gofgaþir þu guðin oc ðnga þionustu ueittir þu þeim.

5 Helldr suivirdir þu þav oc firir þui munu margfalldaz¹ uerk þin til goðra luta. oc avaxtsamlegra. en þo scortir þek enn mikit at þu megir vera ipessum stodum eða þu ser maclegr at liva her at 20 eilifu með þui er þu cannt eigi en scapara þin. oc

10 þu veizt eigi huerr sannr guð er. Oc er hann hafði heyrt þessa luti þa hræddiz hann acafliga oc mælti sua. Huerr ert þu drottin at ec trua a. Roddin suarar. Farþu til Girclanz oc man þer þar kunnict gert nafns drottins guðs þins. Oc ef þu varðueitir

15 hans boðorð. þa mannt þu hava ælift lif oc sælu Oc þa er þu truir retliga þa mannt þu marga aðra snua fra villu oc til hialpar. þui at guð hefir þek sett til at snua honum til handa margar þioðir. Oc er hann hafði þessa luti heyrða oc set. þa ætl-

20 þig en mikit at þu megir þessa staðe bygva er þv veizt eigi deili a skapara þinom ok hvern saðr gvð er. Ok er hann heyrðe þetta þa hrediz hann oc melti. hvern ertu. drottinn. at ek trva a þig.² Roddin melti. far þu til Griklanz. ok mvn þer þar kvnnigt

25 gert nafn drottins. ok ef þv varðveitir hans boð mvntv hafa eilift lif. ok ef þv trvir sanliga mvno margir eptir þer hverfa til retrrar truar þvi at gvð hefir þik til kosit at snva honum til handa morgvm þioþvm. En er hann hafðe³ lvti heyrða ok

30 sæna. þa ætlaðe hann ofan at stiga af steininom. ok þa sa hann marga ogvrliga staðe fvlla af

¹ r i hds. rett. fra l.

² Synes først skr. hann (fork.) og så rett. ved ig skr. over l. ³ Her mgl. þessa.

aði hann at stiga niðr af steininum. Oc er hann for ovan. þa sa hann ogorliga staði fulla af logum oc quolum oc þar með heyrði hann aumligan grat. oc margsconar ogorliga luti. Oc þar þottiz hann kenna mænn marga þa er truat. hofpu ascurþguð 5 beði vini oc hofpingia. Oc þat scilþi hann at sia quol beið buin Valdamars konungs oc d. Honum feck þa mikils sua at þa er hann vacnaði flaut hann allr itarum. oc vacnaði með miclum otta. Eptir þat bað Olafr lið sitt buaz til brautferþar. 10 Oc vil ec nu sigla til Girklanz. oc sua gerir hann. oc byriar honum vel. oc com hann til Girclanz. Oc hitti þar dyrlega kenni mænn oc uel truaða er honum kendu nafn drottins Iesu Cristz. varð hann nu lærþr með þeire tru sem fyrr var honum boðat 15 isuefni. Siþan hitti hann agetan byscup einn oc bað hann ueita ser helga skirn þa sem hann hafði lengi til girnz oc mætti hann vera isamlagi cristinna manna. oc siþan var hann primsignaðr Oc

kvaðom eldi ok frosti ok ylingv ok aumligan gratt. 20 ok þottiz hann þar kenna marga sina vini heiðna menn ok þat sa hann at sv kvol beið konungs ok drottningar ok honum feck sva mikils þa er hann vaknaðe. at hann flavtt allr itarom ok høgindin voro vát vndir höfðe honum ok biðr lið sitt bvazt 25 ok fer nv ibravtt ok til Griklanz ok hitti þar dyrliga kenne men ok vel trvaða er honum kendv retta trv. ok gvðs boð orð. Siþan hitti hann dyrligan byskop ok bað hann veita ser skirn sem lenge hafðe hann beiðz. at geraz isamlagi¹ cristinna manna. ok 30 þa var hann primsignaðr Siþan bað hann byskop fara með ser iGardarike oc boða þar guðz nafn

12 heiðnom þioðvm. Byskop het ferðine ef hann tvlk-

¹ Rett. fra hds.s -ligi.

sípan bað hann byscup fara með ser i Rusiam oc
 boðaði þar nafn guðs heiðnum þjóðum. Byscup q.
 heita¹ myndu ferðinni ef hann vildi fara sialfr þui
 at þa mun konungr sialfr síþr imote standa oc
 5 aðrir storhoffpingiar. hellðr ueite hann til sinn styrk
 at avoxtr mætti at vērþa oc guðs cristni magnaðiz.
 Sípan ferr Olafr íbrot oc apr i Rusiam oc var nu
 sem fyrr fagnat honum uel. duelse hann nu þar
 um rið. hann rōþir opt firir konungi oc d. at þau
 10 geri eptir þui sem þeim hófir oc miclu er fegri síþr
 at trua asannan guð oc scapara sinn. er gerði himin
 oc iorð oc alla luti er þeim fylgir. hann segir oc 21
 huersu illa samir þeim monnum er rikir eru at
 villasc isua miclum myrcrum at trua þat guð er
 15 enga hialp ma ueita. oc leggja aþat alla stund oc
 starf. megu þer oc skilia af yðarri speki at þetta
 er satt er ver bioðum. Oc alldri scal ec af lata at
 boða yðr sanna tru oc guðs orð. at þer mettið
 avoxt geva almatkum guði. En þo at konungr

20 aðe fyrir honom. at eige stōðe hófðingiar imott
 helldr veitti þeir honom sigr mark ok styrk til
 cristninar ok siðan fer Olafr íbrat ok iGarða rike.
 oc var honom þar vel fagnað ok dvelsk² hann þar
 i goðv yfir læti ok talþe fyrir þeim vm trvna ok
 25 sagðe hvat þeim hefðe at þav tryðe asanan guð er
 skop himin ok iorð ok alla luti. ok kvað þat ofallit
 stiornar monnum at kvnna eigi deili askapara sin-
 om er þeim veitti allt gótt. en at trva a skynlæs
 gvð ok vil ek alla stvnd ayðra hialp leggja ok
 30 skilia mvno þer af specð yðare at ver bioðvm sát
 ok þott konungr stōðe lenge imott at lata sið sinn
 ok sinna forellra. Ok með því at hann heyrðe

¹ Skr. nærmest som hetta.

² s mgl. hds.

stōþi lengi við oc mælti imoti at lata sið sin. oc
 atrunað guðanna. þa feck hann þo skilit með guðs
 miscun at mikit skilþi síþinn þann er hann hafði
 eþa sia er Olafr boðaði. Var hann oc opt fagrliga
 a¹ minntr. at þat var blot villa oc hindr vitni er 5
 þeir hófðu aðr með farit. en cristnir menn truðu
 betr oc fagrlegarr. Oc með heilsamlegum rōþum
 drotningar er hon gaf til þessa lutar at fultingiandi
 guðs miscunn þa iatti konungr oc allir menn
 hans at taca heilaga skirn oc retta tru oc varþ 10
 þar allt folc cristit. Oc er þetta var gort þa bio
 Olafr ferð sina brot þaðan oc geck nu mikil frægð
 af Olafi huar sem hann for. eigi at eins iGarða
 ueldi helldr oc allt inorðralfu heimsins. oc þa com
 frægþ Olafs allt norðr iNoregs uelldi. oc agetlegt² 15
 verk er hann vann ahueriom degi.

Fra Olafi konungi.

14. Þess er getit at Olafr heyrði sogur fra einum
 agetligum manni er var ieyio nocquorre er Syllingar
 h. þat er scamt fra Irlandi. Sia var pryddr gipt 20

fagrliga vm rōtt ok fekk skilt af guðz miskunn
 þetta sanlikt ok at eggian drottningar. þa tōku þav
 skirn ok slikv kom hann a leið vm alla konungs
 vini ok hófðingia ok er þetta var til leiðar komit.
 þa bioz hann íbrat at fara ok íþav heroð er liggia 25
 við Irland ok hafðe þaðan kenne menn vel lerða
 ok þa kom Pall byskop af Grielande ok boðaðe
 try i trásti Olafs ok skirðe hann konung ok drottn-
 ingo með ollom her sinom ok gerðiz þa mikil fregð
 af O. við a vm aþstr vego ok allt kom frett af hon- 30
 om iNoregs veldi ok hans dyrðar verkvm.

¹ Skr. over l. ² g(2) i hds. rett. fra c.

mikilli oc spaleiks anda almattugs guðs. Þangat
 hellt Olafr skipum sinum til þeirar eyiar. hann
 hafði þá vi skip. En þessi maðr er firir var ieynni
 vissi af sinni specð þangat quomo þeira. hann biðr
 5 nu alla munca þá er þar voro scryðazagetliga oc
 ganga til strandar með allum helgum domum. þar
 varo margir munkar oc clerkar oc guðs pionar. oc
 varu allir scryddir dyrlegum kapum oc var þetta
 snimma um morgun. Oc iþann tima geck Olafr
 10 aland oc sa fara mikit lið af landi ovan oc skein
 morgin solin apau hin dyru pell. Oc er Olafr sa
 at frið menn varu. þá gengu þeir imoti skipa 22
 menninir. Oc er þeir funduz fagnaði Olafr þeim
 uel. en Abote þessi var firir maðr eyiarinnar. Nu
 15 fagnuðu huarir aðrum með bliðu. oc siþan mælti
 Abote. Firir scammu var mer synt huerr þu ert
 eða huiligr þu mannt verþa. oc til þess com ec
 at kenna þer retta tru oc boða þer nafn drottins

Konungr tok skirn.

20 10. Þess er oc getið at O. heyrðe sagvr af ein-
 om dyrligvm manne er var ieyio einne er Syllingar
 heita oc skamt fra Irlandi hann hafðe spaleiks
 anda. þangat for O. skipvm sinvm vi. til þeinar
 eyiar oc gvðz maðr visse af spadomi þangat kvamo
 25 þeira ok biðr alla mvnka skryðaz pilizum ok kap-
 um dyrligum ok ganga ofan til strandar með allri
 dyrð ok helgvm domvm. voro þar margir mvnkar.
 þat var snemma vm morgvn. Ok er O. var a land
 gengin¹ þá sa þeir mikit lið af lande ofan fara ok
 30 skein morgin solin a klæðin. ok er þeir O. sa at
 frið men voro gengv þeir i moti ok fognvðo hvarir
 öðrvm vel. ok kystoz þeir O. ok abotin abboti

¹ Rett. fra hds.s -it.

Iesu Cristz oc skirn þá er þu mant af fa alla hialp.
 oc allir þeir er rett trua firir þitt boð. Siþan toc
 hann at boða honum guðs orð oc sagpi fra misc-
 unnar verkum almattugs guðs. Oc siþan skirþæ
 hann Olaf oc allt foruneyti hans oc helgaði þá alla 5
 iheilagri skirn. En siþan varu þeir þar iþeirre eyio
 til þess er þeir¹ niðr skirnarclæþin oc styrçdusc
 þeir þá huern² ihelgum kenningum. oc nam Olafr
 þar marga luti oc firir hans bönir oðlaðiz Olafr af
 guði at hann yrði lysari margra anda. Siþan gaf 10
 Olafr sinum monnum leyfi at þeir föri ikaupferþir
 þangat sem þeir villdi. oc kómi þo til Ænglanz
 fyrr en hann föri þapan. Oc at gefnu þessu leyfi
 foru þeir ikaupferðir. en Olafr hellt þá skipum
 sinum til Englandz. Oc er hann com þar þá heyrði 15
 hann sagt at jarl sa reð firir Norðimbralandi er

melti. fyrir skommo vitraðe gvð mer hver þu ert.
 eða hviligr þv mvnt verða. ok til þess kom ek a
 þinn fvnd at kenna þer sana trv ok boða þer nafn
 drottins ok helga skirn at margir trvi guðe fyr þin 20
 boð. ok sagðe honom marga luti af her vist al-
 mattigs gvðz. ok siþan skirði hann Olaf ok allt lið
 hans ok merkðe almattkvvm guðe oc þeir voro iey-
 ionni. þar til er þeir foro or skirnar klæðvm ok
 styrkðe þá hvern dag ihelgvm keningvm ok nam 25
 O. þar marga lvti af honom af gvðz stormerkiom.
 ok hann sagðe honom fyrir at hann mvnde verða
 lysari margra anda. Ok siðan gaf O. leyfe monn-
 um sinom at þeir föri kauptferðer til ymissa landa
 ok kómi allir til hans fyr en þeir föri af Englande. 30
 13 Ok hann sialfr for með .iii. skipum til Englanz ok
 er hann kom þar. þá heyrðe hann at iarl sa reð
 Norðimbralandi er Sigurðr hét ok vilde hann at

¹ Her mgl. lögðu. ² Her mgl. dag.

Sigurðr het. Oc þangat hellt Olafr oc er hann com af hafi siglir hann eptir firði nocquorum með mikilli list Iarlinn var þa oc comin or hernaði oc la ifirðinum firir með iij skipum oc sa þeir nu þessi 5 skip hin scrautligu renna forkunnar uel. oc þar a friða menn. oc buna æincar uel. Oc einn mann sa þeir miclu meira oc friðara en fyrr hefði þeir set. sa var ipurpura clæðum oc styrði þui skipi er fegrst var oc sottu þeir nu inn ilandit. oc letu renna 10 skipin a viðum. inn ihofnina er laðit var seglunum oc sokia nu vascliga til hafnar. oc sipan tiallda þeir oc buaz um. Iarlinn undraðiz miok þeira uascleik oc spyrr þenna hinn virðilega mann huerr hann se eða huadan hann veri comin. hann s. at 15 hann het Ali hinn auðgi oc var hann caup maðr. en uer erum comnir allir af Garðariki. Oc eigi

þeir gerðe sinn venskap oc felag ok sekir fynd hans oc helldr þessvm .iii. skipum þangat ok siglir hann af hafeno ifiorð nockvrn með mikille list oc cvrt- 20 eisi. En iarlinn var kominn or hernaðe ok la ifirðinvm fyrir með .iii. skipum. ok var þa til hafnar kominn ok sa iarllin þesse skip en skrautligo renna forkvnnar vel ok friða men ok vel bvna við arar. ok einn sa þeir ok meira miklo¹ en aðra ok vena 25 ok itarligra en fyr hefðe þeir sétt. ok var iraðvm pvrpvra kyrtli ok styrðe hann þvi eno skrautliga skipi ok leto renna a viðvm ihofnina ok er hlaðet var seglvnm sokia þeir skarvliga alandit ok skiott ok reisa þegar tiolld. oc er þeir hofðv vm bviz. 30 þa hafðe oc iarlin bvðaz. Ok vndraþiz ok hraustleik þeira ok vaskleik ok spvrðe hverr fyrir þeim veri sa enn veni maðr ok enn mikli hann kvaz heita Alen aðge ok vera forenge kap manna ok

¹ 1 ff. over 1.

var þeira röpa long aðr en þeir gerðu felag sitt oc lagðu saman skip oc lið. Oc ætla nu at heria a vikinga oc ransmenn oc vandar þioðir er við 23 hofpu undir sek lagt storar eignir. Oc festu þeir þetta sin imilli sua at af allu megni oc crapti 5 scylldu þeir þa¹ undir sek briota.

Fra Hakoni oc Ala.

A 15. I þann tima er þeir Olafr T. s. gerðu felag sitt oc Sigurðr jarl. þa reð firir Saxlandi oc Peitulandi Otta keisari. hann er callaðr Otta hinn rauði. 10 Iarlar hans tueir eru nefndir oc het annarr Urguþiotr en annarr Brimisskiarr. þeir varo miclir hofþingiar. Otta keisari strengþi þess heit at hann scylldi cristnat. fa Danmork aðr iij vetr veri liðnir. En þa reð Haralldr konungr Gorms s. firir Dan- 15 morku. En Hakon j. Sigurðar s. var scylldr til at fara til liðs við Haralld konung G. s. ef hann ætti land sitt at veria. sipan hann hafði suikit Gullharalld. oc var þat isatt mali. Nu byr Otta keisari her sin til Danmerkr. Oc þetta spyrr Haralldr kon- 20 ungr oc sendir menn til² Noregs. til Hakonar j. oc biðr Hakon coma til liðs við³ oc Hakon bregþr við skiott oc hefir e skipa. oc kómr til Danmerkr oc finnaz þeir Haralldr konungr oc bera saman

nv allir komnir af Garða rike. ok eigi var aðr löng 25 þeira reða en þeir gerðu tal sitt. ok kvaz Óli miok fuss at gera við hann felag. hann kvaz þat hyggia iarllinn at sa mvnde betr hafa er mart ætti við hann ok gerðv sitt felag oc lægðv saman skipin ok liðit oc heria avikinga ok rans men er þa lagv við 30 vm lond með vфриðar flokke oc þetta mal festa þeir með sér at heria vm svmarit.

¹ Tf. over 1. med nedv.tegn. ² Ligel. ³ Her mgl. sik.

rað sin¹ oc kómr þat asamt með þeim at samna A
liði imoti keisara. oc fara til motz við hann. Oc
slær þar ibardaga. oc fell mart af huarumtueggi-
om. Oc þar kómr at k. læggr aflotta með sitt lið.
5 Oc er hann com til skipa sinna þa hafpi hann
spiot ihendi gullrekit albloðuct allt. hann stingr
isioin oc nefndi guð ivitni oc mælti sua. Annat sin
er ec kóm til Danmerkr. scal vera annat huart at
ecscal fa cristnat Danmork eða lata her lif mitt.
10 Nu for hann heim til Saxlandz. En þeir Haralldr
konungr oc Hakon j. letu gera virki mikit. er callat
er Danavirki. þat var gert milli Sles munna. oc
Ægisdura um þuert landit. for þa Hakon j. til
Noregs. Otta keisari samnar nu saman miclum her
15 apessum iij uetrum. Ferr hann sípan til Danmerkr
oc hefir nu miclu meira lið en fyrr. nu fara oc
jarlar hans með honom Nu spyrr Haralldr kon-
ungr þessi típendi. oc sendir nu menn til Noregs.
til Hakonar j. oc biðr hann liðs. Hakon j. skipaz 24
20 uið skiott oc þyckir nauðsyn a vera. Ferr hann til
Danmerkr. oc hefir nu mikit lið. Iarlinn ferr nu
afund Haralldz konungs með xij mann. oc varð
konungr fegin. scal nu senda eptir liði þinu s. kon-
ungr. Iarlinn suarar. Ver scolum innaz við orð
25 nocquor aðr. en þetta se at gert. Mek atþu heim-
ilan til raðagerþar með þer. oc fylgþar oc þessa
xij menn sem nu ero her með þer. þu at uer
hafum comit aðr um sinn með lið sem ver hafum
við mællz. Satt er þat s. konungr. En þess uænnti
30 ec s. konungr at þu latir mer þetta lið at gagni
verþa Hakon j. suarar. þess em ec eigi raðandi
um menn mina. þu at þeir þyckiaz þess scylldir
at veria mek oc mitt land. en eigi þyckiaz þeir
þess scylldir at veria þitt land. Huat scal ec til

¹ Rett. i hds. fra sitt.

A vinna s. konungr við þek epa menn þina at þer
veitið mer lið. Ein er lutr til þess s. jarlinn Ef þu
gefr up scattana alla af Noregi. Oc ef þu villt þat
eigi. þa mun þetta¹ allt heim fara er nu er her
comit nema ec oc þessir xij menn. er nu ero her. 5
Þat er satt at segia s. konungr. at alla menn byrgir
þu inni firir vizmuna sakir. oc raðagerþar þu at
nu eru mer ij vandræða costir gervir. Lit nu a segir
j. en sua syniz sem þer myni scattrinn coma at
ðngu halldi af Noregi. ef þu ert her drepin iDanmork. 10
Skiott scal oc kiosa s. konungr þar sem nu er
comit at þu ueit mer lið oc þigg þat er þu beiðiz.
Varu þa menn sendir eptir allu lipi j. Eiga þeir
at þessu handsol. Fara sípan imoti keisara með
allan herin konungr ferr til Ægisdura með sitt 15
lið. En Hakon j. með sinn her til Slesmunna Otta
keisari spyrr at Hakon j. er cominn iDanmork oc
ætla at beriaz i moti honum. Sendir þa keisari
jarla sina Vrgupiot oc Brimisskiar til Noregs. þeir
hafðu xij kugga laðna af monnum. oc vapnum. oc 20
scylldu þeir cristna Noreg meðan Hakon j. væri
ibrotu. Nu verþr fyrst at segia fra keisara oc her
hans. þeir ganga aland up oc sia Dana virki. oc
potti þeim eigi auðuellict at sokia Oc nu finnaz
þeir Otta k. oc Haralldr konungr. slær þar þegar 25
ibardaga þeir beriaz a skipum oc fellr mart manna
25 af Haralldi konungi. oc af þu helldr hann fra.
Eptir þat leggr keisari að landi aðrum megin til
Sles munna oc var þar firir Hakon j. tecz oc þar
atлага. oc fellr keisara þyngra. oc lætr hann þar 30
mart lið. Oc legr hann þa fra. oc at landi eins-
huers staðar Oc þa mótir hann þar hermonnum
oc hafðu þeir vi skip. oc oll stor. keisari spurði
huerr firir þeim reði. Sa quazk heita Ali. keisari

¹ Her mgl. vist lið.

spurði huart hann veri cristin maðr eða eigi. hann **A**
 lezc cristinn vera oc hava cristni tekit a Irlandi.
 Oc sípan bauðs Olafr til liðueizlu við keisara. En
 keisari quazk þat giarna vilia. þui at mer lizk
 5 giptusamlega aþek. ferr hann nu ilið með keisara.
 Olafr heifir ccc manna. keisari oc Olafr oc aðrir
 hofþingiar gera nu rað sin. þuiat þat vandreði com
 þeim at hondum at herrin var vistalaʒss En fenaðr
 allr ibrot rekin oc fengu þeir firir þui engi strand-
 10 hogg. þotti þeim þa tvenn vandræði a vera annat
 huart at fara brot uið suabuit eða drepa reiðskiota
 sina til vista ser. oc þotti þeim huartueggi illr. Oc
 þo vil keisari firir óngan mun fra huerva. Er hann
 nu miok ahyggiofullr. um sin vandquæpi. let hann
 15 þa calla til sin Ala. oc er hann kómr. fagnar keisari
 honum uel. Oc bað hann geva rað til þat er uel
 gegndi um þetta mal. at þeir þyrpti eigi við sua
 buit fra at huerva. oc þeir eti eigi ross sin eða
 annur uæti. Ali suarar. Guð se rað firir. en þann
 20 metnuð hefi ec araðagerþum minum at ec vil at
 þat se haft er ec legg til. oc er þat mitt rað fyrst
 at eta engi uæti. huat sem við liggr. þui vil ec
 iata s. keisari. oc þui aðro at þu ser firir. Ali
 mælti þa. Ver scalum heita aalmatkan guð. at hann
 25 gefi oss sigr. þat rað uil ec oc til leggja at allr
 herrin fari iscog idag. oc scal huerr maþr fa ser
 byrði viðar. oc bera at virkinu. oc siam þa huat
 igeriz nu var sua gert sem hann mælti firir. Diki
 var gert firir utan virkit x faðma breitt oc sua
 30 diupt. En kastalar settir yfir hliðin. En er þeir
 hafpu viðin at dregit virkinu.¹ þa gerþu þeir bruar
 storar yfir dikin. sípan toku þeir vatnkerolld sin
 oc baru i lokar spanu oc tioru. oc sípan logþu
 þeir elld i. oc letu sípan kerolldin renna at virkinu **26**

¹ r mgl. hds.

A meþ þessum umbuningi. Sunnan vindr var a huass.
 oc þurt ueðr. Toc þa elldrin at brenna kerolldin
 oc lausa viðin oc sípan liop ivirkit. oc brann þa
 huat af aðru. allt þar til er up var brunnit aþeire
 samu nott allt Dana virki. En er mornaði þa gerþi **5**
 a regn mikit sua at menn munðu varla slict vatn-
 fall comit hava or lopti oc af þui sločnaði allr
 ælldrin mattu menn þa þegar fara þar yfir en þar
 var ecki mioc lielect ef eigi hefði regnit comit. Oc
 er Haralldr konungr oc Hakon j. vita þetta. þa **10**
 slær otta miclum iscap þeim flyia þeir undan oc
 til skipa sinna. En þeir Otta k. oc Ali fara yfir
 bruarnar. oc hafpu þeir þa fastat iij dōgr til sigrs
 ser. En nu fengu þeir órnar vistir. Oc þotti keisara
 uel geviz hava rað Ala. Oc þa spyrr keisari hvaþan **15**
 hann veri. ættaðr. hann suarar. Nu scal eigi dyliaz
 lengr. Ec heiti Olafr oc em ec s. T. konungs af
 Noregi. Nu sottu þeir keisari oc Olafr eptir þeim
 Haralldi konungi oc Hakoni j. oc attu þeir þa iij
 bardaga. oc varð þar mikit manfall. oc flyðu þeir **20**
 Haralldr konungr oc Hakon j. ihuert sin. En þeir
 keisari. Oc Olafr sottu eptir um landit Oc huar
 sem þeir foru boðuðu þeir allum monnum at crist-
 nasc oc scylldi þa allir þeira lutir ifriði. Nu kusu
 þat flestir sem betr gegndi oc tocu þeir trv en þeir **25**
 er eigi uilldu. þat. þa voro þeir drepnir. Vinna þeir
 nu mikin sigr oc fagan. þeir hallda undan Hakon
 j. oc Haralldr konungr. oc sia nu at þeira lutr var
 æ minni oc minni. sua sem folkit cristnaðiz. Oc
 hava þeir nu stefnu sin imilli. þyckir þeim nu **30**
 þrōngua at ser miok. en þeir flyðir fra skipunum¹
 Oc þat staðfestiz með þeim at senda menn til

¹ Rett. fra hds.s -inum.

keisarans oc beiddu ser gríða. oc taca þa eigi firir **A**
 at cristnaz. Nu fara sendi menn til keisara. oc bera
 up órendin. oc tekr keisari þui uel. oc uill hann
 at þeir eigi þing allir saman fara sendi menn aptr
 5 oc segia þeim suabuit. Oc nu comu þeir allir
 aeitt þing. oc hefir þat fiolmennast verit iDan-
 mork. Þa stoð up aþinginu. byscup sa er var
 með keisara. er Poppa het. hann talði tru firir
 þeim uel oc lengi. Haralldr konungr mælti er
 10 hann hafði heyrða toluna. Ecki er þat at ætla
 at ec muna skipaz við tolu þina æina saman. **27**
 nema ec sia þat at þessi tru fylgi meire craptr er
 þer boðit. en hinni er ver hofum aðr. Byscup
 mælti þa. þat scal oc eigi at scorta. at reyna scal
 15 tru vara. Nu scal taca iarn oc gera gloanda oc
 man ec bera þat ilova mer ix fet en ef allzvalld .
 . . . .¹ lifir mer við bruna sua at hond min se heil.
 þa scal lið yð . . . . . tru taca. Oc nu iata þessu
 beði konungr oc jarl. oc allir þeira menn. Sipan
 20 gengr byscup með iarnit. oc brann hann eigi. sua
 lifði guð honum. oc er Haralldr konungr ser þetta.
 þa tekr hann tru. oc allir hans menn. þui at all-
 um þotti mikils um vert þetta tacn. oc var þa
 skirðr allr Dana herr. En Hakon j. var allt tregari.
 25 til truarennar. en þotti þo harðr aannat borð. oc
 geck þo til um siðir oc tok skirn. Oc þegar er þat
 var gert bað jarlinn ser orlofs til heimferþar. oc
 þat þa hann af keisara. oc skilði hann þat til at
 jarlinn scylldi cristni hallda iNoregi. oc bioða aðrum
 30 truna. ella skal hann up geva rikit. Nu ferr hann
 ibrot oc um farin ueg kómr hann uið Gauðland²
 oc heriar þar. En hann sendir aptr presta þa er
 keisari hafði sennt með honum. Iarlinn spyr þa

¹ Afr. ² Sál.

A til eins hofs er ivoro c guða. oc var þat helgat
 Þór. Þangat ferr jarlinn oc brytr hofit en tekr feit
 allt. hann rænir þa við um landit oc feck mikit
 fe. oc for til skipa sinna. Ottarr iarl er þa reð
 Gautlandi. bregðr skiott við. oc ferr at iarlinum. **5**
 oc nair honum eigi þui at jarlinn var þa ibrottu.
 Ottarr jarl queþr þa þings. oc gerir Hakon j. ut-
 lagþan oc scylldi hann heita vargr i veum. er hann
 hafði brotit hit ózta hof iGautlandi Oc er þetta
 var tipenda þa spurðu þat iarlarnir. Vrguþiotr oc **10**
 Brimisskiarr til tekior Hakonar j. oc pottu eigi
 vera friðar. fara þeir þa brot af Noregi með skip
 sin oll. oc annur viij. oc voro þau oll laðin af
 monnum oc fe. oc villdu eigi biða jarlsins. En er
 Hakon j. spurði huat jarlarnir hofðu at hafz at **15**
 þeir hafðu cristnat alla Vikina. oc varð hann þessu
 reiðr mioc. sendir hann þa orð um Vikina. at eng-
 um scyli lyða apessum sið at hallda oc er þat
 spurðiz flyðu þeir undan er eigi uilldu cristninni
28 neita. en sumir sneruz til heiðni. Iarlinn sneriz oc **20**
 til heiðni. Oc jarlinn let iafnmorg hof reisa sem
 brotin hofðu verit. Oc sitr hann nu ifriði oc ræðr
 hann nu einn Noregi allum. oc gelldr enga scatta
 Haralldi konungi. oc irenan er miok þeira vinfengi.
 keisari oc Haralldr konungr. oc Olafr fara nu **25**
 allir saman til einnar veizlu Oc aðr þeir skilþiz
 heitr Haralldr konungr at allir hans menn scolu
 tru hallda. oc þat efndi hann. oc sipan skiptuz
 þeir gíofum við. Oc eptir þat ferr keisari heim til
 rikissins með biortum sigri. Ok þa bauð hann Ołafi **30**
 T. s. at fara með ser. En hann uill þa helldr fara
 iannan stað oc heria aheiðnar þioðir oc skilþuz
 þeir með vinattu.

Fra Olafi T. s.

A

16. Sipan foru þeir Olafur með liði sínu og heria
bæði aBreta og Ira og Scota. og heriödu a heiðnar
þjófir . . . .¹ cristna menn fara ifriði. En sa var
5 kaup mali með þeim Olafi og Sigurði j. at huerr
Olafs maðr scylldi taca ij luti . . jarls menn einn.
En Olafur sialfr ij luti. En j. og einn. Og var firir
þa sok sua skipt at Olafur sialfr at uphafi og hans
menn afluðu meira lutskiptis firir sakir harðfengi
10 og allrar framgöngu. Þat barsc at þa er þeir varu
iIrlandi og hafpu tekit herfang er þeir attu opt at
hrosa. þa racu þeir til skipa utallegar hjarðir. bæði
naut og sauði og geitr. og ætluðu at bua þat til
uista ser og raku þat til skipa. Þa geck at Olafi
15 æinn fatókr' buandkarl og herfiliga buinn og bað
hann geva ser hiorð sina þa er hann kendi ser.
og reca aptr til husa sinna. Olafur suarar. Eigi ma

Fra hundinvm Viga.

11. Þeir foru vm svmarit með liðinu vm Brett- S
20 land Irland ok Skottland ok drapv þa er herivþv
agótt fólk ok cristna men ok fengv mikinn sigr ok
gott orð lóf af monnum ok gerðv þat mal a vm
hernað sinn at O. menn skyldv taka tva lvti við
ein jarls mann. ok þotti iarlinum sva mikil slögia
25 i vm hans lið vm fram göngv. at þess þotti af
vertt ok þeir til sliks vinna sem þeir tokv upp en
O. sialfr þrigia manna ok vert var þess. Ok þat
barsk at þa er þeir voro aIrlande ok hófðv tekit
mikit herfang og strand hæggt sem þeir attv opt at
30 hrosa ok foru til skipana ok þa geck at O. ein
fatekr bvande illa kleddr og bað at hann gefi hon-
om aptr hiorð þa er hann átti ok hvndr hans
kende til handa honum Vige Konungr melti. all-

¹ Afr.

ec ueita þer þat er þu biðr. þui at ecki fær þu
skilt hiorð þina af sua miclum fiolþa. þui at þu
mannt huarki mega kenna ne saman samna. og
engi maðr man sa finnasc er lyctir geri apui. Bondi
mælti þa. Gerit þa miscunn við mek at ec fa þat 5
af fe minu er skilit fær mer til handa hundr min.
29 Þa mælti Olafur. Ef þu att sua spacan hund sem
þu segir. at hann fær skilit fra sauði þina og naut
og merct þat fra annarre hiorð með kunnattu sinni
og speki. þa uil ec ueita þer bön þina En hygg at 10
þu at hundr þinn geri oss enga duol. En at bioð-
anda bonda. þa leypr fram hundrin i utalliga
flocka hjarðarennar og rannsacaði.¹ Oc eigi a halfri
stundu dagsins hafpi hann fraskilit allt fe bondans.
og rac abrot fra aðru fe. Þetta undraðiz Olafur miok 15
og allir hans menn. leitar hann nu eptir huerrar
naturu eða uitreics þessi hundr veri. Bondinn
segir at hann var licari spokum hirðum en scyn-

vliklict þykker mer bvande at þv mvnt sva spakan
hvnd eiga at kena fa saðe af sva miklöm fiolþa. 20
en þo ef hann gerir oss eigi dvol. þa mvn ek veita
þer þetta. þvi at ecke gironomz ek fatekra manna
fe. ok hitt er satt ef þv att sva goðan hvnd og
14 spakan at þv ertt makligr at hafa ef hann kennir.
Sipan melti bvande fram þv Vige ok skil mer sað 25
fe mitt til handa. Sipan hliop hvndrin fram í vt-
alígan fiolþa fiarins ok ransakaðe. ok eigi a halfri
stvndo dags var ieinom stað allt fe bvandans. þetta
vndraðiz O. og hans men ok spurðu bvanda margs
af natvro hvnzins ok hann sagðe martt af speki 30
hvnzins ok er hann visse at hann var likari spok-
vm monnum en skynlæsvm hvndvm. bað hann
hann gefa ser hvndin. ok þat gerðe hann og þegar

¹ Rett. fra hds.s -saðaði.

lausum hundum þui at hann hefir mannz man vit. Olafr gerþi ser þa mikit um oc þotti sem var ageta gripr vera hundrinn. Oc það bondann ef hann villdi geva honum h. Oc bondinn gaf honum h. 5 þegar. En Olafr gaf bonda digran gullring. oc þar a ovan þat er en var meira vert vingan sina. oc skilðuz þeir nu vinir. Þessi hundr heitir Vigi oc er þat allra manna mal at eigi hafi meiri gersimi verit þescyns. en í þessum hundi.

10 Fra Olafi T. s. oc Alpin kappa.

17. Þat er sagt þa er Olafr com i England at þar var kappi sa firir er Alpin h. hann var allra manna stercastr. holmgongu maþr mikill. hann atti micla eign þo at hann hefði rangliga fengit 15 hann var drambs maðr mikill um alla luti. en friþr synum. I Englandi var ein gafug eckia fyrst firir frænda sakir hon var scorungr sialfr. hon het Gyða oc atti hon mikit riki. þessar konu það kappinn. Alpin. En hon suarar aþa lund at hon

20 istað. þar imót gaf O. honum mikinn gullhring. ok þar með vingan sina. er miklo var meira verð. oc skilðv þeir at þvi ok er þat almæli at eigi veri meiri gersimi ihvnde þeim er norðr hingat kemi a laund. Ok þa er O. kom i England. var þar kappe 25 sa er Alvini hét. holmgavngo maðr oc átti mikla eign. er hann feck með róngv. hann var drams maðr oc barsk a mikit vm alla lvti en friðr maðr var hann synom. Ok i Englandi var þa gafvg eckia ok dyrlig en hon het Gyða oc atti miklar 30 eignir ok var hon skærvngr mikill. Hennar það Almvini en hon svarar aþa lund at hon villde þings lata kveðia oc kiosa þa þann er hon villde ser til manz. oc þessv iatti kappinn oc þetta spvria þeir

uill þings lata queþia oc man ec þar kiosa þann er ec vil mer til mannz uelia. Oc kappi ueitti þessu samþycki. Þetta spyria þeir Olafr oc vikingarnir hvat drotningin hafði um mællt við kappan. Oc biogguz margir af þeim til þings oc prydduzaget- 5 ligum clæðum oc vænntu at þeir myndu kosnir vera. hofþu oc margir miok reynt sek aðr imannhættum. Olafr fór oc biosc með þeim hætti at hann var iloðkapu oc hulði hafuð sitt með siðum 30 hætti. for hann nu til þings með sinum monnum. 10 Drotning com oc til þings oc með henni xxx kuenna. riðu þær af borginni með scrautligri ferð oc var hon þo allum gofuglegri. Kappinn Alpin sat astoli virðiliga buinn með hinum dyrstum pellum. oc gulli oc gimsteinum þui licast sem scurðguð veri 15 sett astall. Oc nu riða firir hann þessar hinar¹ friðu conur. oc sato ahestum. Oc cappin tok þegar til orða. Heyrðu hin govuglega fru. þat er mitt boð at þer stigit af hestunum oc velit her sæti hia mer.

O. oc hans men hvatt vm var melt oc komo þeir 20 til þingsins ok pryddvz goðvm kleðvm oc vétv margir at þeir mvndi kosnir vera þa helldr en aþr. en reynt sik i mörgvm mannhettom En O. var iloðkav ok vppi hattrin. Gyða kom þar með xxx. kvena ok riðv allar af borgine dyrliga bvnar ok 25 var hon þo allom þeim gafvligri En kappin Alvini sat a stoli oc klæddr með enom dyrstvm pellvm ok gvlli ok gimsteinom ok ner sem goð veri sett a stall oc þessar kónvr enar ítarligv riðv fyrir hann. þa melti Alvini Heyrðv en dyra drottn- 30 ing stigit af hestvnom ok sitið hia mer ok kios mik þer til manz. hon var syster Olafs Skota konungs kvarans. hon lett eigi en hann kosin ok sá

¹ r mgl. hds.

oc kios mek þer til manz oc unnasta. Oc þessi hin ríka fru var systir Olafs Scota konungs er callaðr var quaran. Oc nu leit hon mikinn flokk abapar hendr ser oc marga agetliga menn oc uel
 5 buna. hon ser oc þat at Alpin er ageta uel buin. Hon riðr nu um mannhringin oc hyggr vandliga at allum monnum er þar voro comnir bæði at yfirbragði oc clæpum. oc finnr eigi þann er hon leitar oc henni sompi. oc slict sama gerir hon annat
 10 sinni at hon riðr oc ransacar huers mannz asionu oc yfir bragð. Oc hit þriðia sin er hon reið. þa kómr hon þar er var maþr ein mikill iloðkapu. Oc er hon leit augu hans. þa mælti hon. her er sa er ec uel mer til bonda af allum þeim er her
 15 ero comnir. Oc er Alpin sa sek fra cosin oc suivirdan sua oc firrdan sek þessu hinu¹ ynnilega raði. En þenna mann til raðin þa greniaði hann beisc-
 liga oc segir at hann² scamma rið niota þessa raðs.

a baðar hendr mikinn manniolpa ok marga dyr-
 20 liga menn ok reið vm mannhringin ok sa eige þann er hon villdi ok hyggr at ser hveriom at yfir bragðe ok vmbvð ok hon reið ii. sinom at hygia at monnum. Ok it þriðia sin er hon reið. þa kemr hon þar sem fyrir stoð einn mikill maðr i loð
 25 kaupv.³ Oc er hon leitt ago hans þa melte hon. her er sa er ek vel mer til manz af þessom óllom er her ero komnir til þessa fiolmenna þings. Ok er Alvini sa sik fra kosin þessv env vegliga raðe oc vvirdan ok etlar at skamma stvnd mvn hann
 30 niota ok er slitið þinginu oc síðan stofnvð rik veizla oc agættlig ok spyrz þetta víða oc sækir þangat Sigurðr iarl ok mikit folk oc fek Olafur þessar kono

¹ Rétt. fra hds.s hina. ² Her mgl. vist mvndi.

³ Sál.

Var nu slitið þinginu en stofnuð rik ueizla. oc agetlig. flytr nu þetta um oll heruð. sðkir þangat fyrst jarlinn oc margir aðrir hofþingiar er Olafur scal fa þessar cono Oc er hann sat at ueizlunni. þa kómr þar kappinn Alpin með mikilli reiði. oc
 5 byðr nu Olafi holmgongu. oc segir hann reyna sek scolu. bæði megn oc frócnleik. þetta var annan d. ueizlunnar er Olafi var einvigít boþit Olafur q. coma myndu Oc þegar annan d. idagan ferr Olafur með tolpta mann til holmstefnunar. Oc kappin
 10 kómr oc með iiij menn oc xx. Oc genguz at sípan með bardaga. Oc fellu af kappanum ij menn oc xx. Oc þa lagði Olafur vapn sin. oc rann a kappann oc tok hann hondum oc felldi hann til iarðar. oc sípan batt hann þa alla stercliga. er lifðu oc sípan
 15 setti hann kappann ahest oc let hann horva apr til hala. oc rak hann þa sua firir ser heim til borgarennar. Oc er jarlinn sa þetta oc aðrir hofþingiar þa þotti allum þetta vera hinn fegrsti sigr

með miklvn soma oc er hann satt at veizlonne. 20 kemr þar Alvini ok byðr O. til holmgango með mikilli reiðe oc at þeir reyni sitt megin ok megn ok varð þat anan dag veizlunnar. oc hann kvaz at visv koma mvndv oc þegar arla kom hann með
 25 xii. mann til orrostonar ok kappinn kom í mott honum með .iiii. mann ok xx oc gengv síðan sam-
 15 an oc bærðvz ok fello af kappanum ii. menn ok .xx. en Olafur tók hann höndvm ok felde til iarðar. en tók vapn hans ok batt hann sterkliga oc alla þa sem með honom voro. ok rak þa sva apr til 30 borgarinnar. En er¹ iarlinn sa þenna en agæta sigr er O. fek ok hve haðvliga kappin var leikinn oc hans menn. ok þeir voro sættir a hesta sina oc

¹ Skr. over l.

er Olafur hafði unnit. Eða huersu kappin var hæð-
ilega leikin. oc neistr suivirðliga. Oc þá firir leit
iarlinn þá oc q. eigi uilia hava yfirgang þeira oc
bað hann abrot fara or þui landi oc sua gerði
5 hann. Þar var Olafur nocquora rið. oc attu þau¹ son
saman þau Gyða er Tryggvi het. sa barðiz siþan
uið Suein Alfifu s. iij nottum firir iol.

Fra hakoni jarli.

18. Þar er til at taca at iþann tima reð Noregi
10 Hakon j. Sigurþar s. er fyrr var fra sagt. Sigurðr
var s. Hakonar Griotgarðz s. Þessi Hakon var ríkr
oc vitr oc með sinum raðum oc uelræpum vann
hann yfir cominn Haralld Gunhilldar s. at Halsi
iLima firði. Oc annan Gullharalld er hann sialfr
15 lagði uið iorðu at villd Dana konungs. Oc sua
lagðuz þessi ij ríki saman Noregr oc Danmork Oc
þá feck Hakon gull þat hit micla er frendi hans
hafði att. Siþan setti Haralldr konungr Hakon

horfðv allir til hala. ok fyr litv aller þá oc þottv
20 þeir engv nytir. ok foro þeir iþrat af eignvm sin-
vm. oc villdi iarlinn ecke þeira yfir gang iþvi lande.
Þau O. oc Gyða attv sön er Trygvi het. oc þott
eigi veri alpyðv kvnnikt hver O. var. þá visso þo
allir þat at hann var mikils hattar maðr.

25 Fra Hakoni iarli.

12. Ok i þann tima reð Hakon iarl Sigurðar s.
Noregi er fyr var fra sagt. hann var vitr maðr ok
fek yfir komit Haralld grafelld isinom raðvm oc

¹ Skr. over l. med nedv.tegn.

forraðs mann oc iarl. yfir Noreg. en hann scylldi
giallda scatta Dana konungi ahuerio ári. Oc for
sua xiiij uetr at Norðmenn voro lyðskylldir undir
Dani. Oc a xiiij are barðiz Otta keisari við Dani.
Oc þá flyðu þeir Haralldr konungr oc Hakon j. 5
iLima fiord. En siþan flyði Hakon j. til Noregs oc
gallt siþan alldri scatt¹ Dana konungi. En nocq-
uorum uetrom siþarr comu Iomsvikingar um
miðsuetrar skeið i Noreg með lxx skipa annars h.
oc borðuz þeir við Hakon j. oc Eirik s. hans. 10
aHiorunga vagi. Oc borðuz sua diarfliga at fa dómi
ero til iNorðrlondum at þuilik orrosta hafi verit.
Þeir borðuz allan dag. En Hakon j. for stundum
til lanz oc fórþi fornir guðum sinum. oc ueitti
þeim acall mikit. oc apeim degi var þo avaxtalaus 15
hans bön. fellu þá margir af hans monnum en
32 fatt af Ioms vikingum. Oc aaðrum degi þegar isolar
roð tocu þeir at beriaz allt til þess er sol var isuðri.
Oc þá for Hakon til lanz oc heitr þá a Þorgerþi

fell hann at Halsi i Lima firðe oc Gvllharalld² 20
drap hann berliga með vapnvm. Siþan var hann
iarl at Noregi með raðe Dana konungs oc gallt
skatt Dana konunge xiii. vetr. oc voro sva Norð-
menn vndir þvi oke. Ok a enno xiii. ari barðiz
Óttv³ keisari við Dana konung. ok Hakon⁴ oc flyðv 25
þeir konungr ok iarl ennv siðarasta⁵ sinne. ok gallt
Hakon siþan eigi skatt af Noregi. En nokkurv
siþar komo þeir Ioms vikingar iNoreg með lx.
skipa vm miðian vetr. Ok þá barðvz þeir a Hior-
vnga vage með miklv agæti sem fregt er orðit. ok 30

¹ Skr. scatt alldri, men med omflytn.tegn (b a).

² Rett. fra hds.s -haralldr. ³ Sál. ⁴ Skr. -oni, men i
underpr.

Holga¹ brúði til sigrs ser oc aðr en við gengiz hans
 bön gaf hann henni s. sín ix uetra gamlan. Oc þa
 com hon til orrostu með² oc gerþiz þa ogorleg
 orrosta með hagli. oc þa fellu miok Iomsvikingar.
 5 Eiríkr Hakonar s. ueitti harðar atlogur. oc felldi
 marga menn. Oc þa flyði Sigvalldi iarl með xxx
 skipa til Danmerkr. En Bui var eptir oc sagði
 betra rað at lataz þar með karlmennzku. en flygia
 með akaffigri ræzlu Oc hinn þriðia dag með ogor-
 10 ligum atgangi. En firir þui at margir comu við³ til
 liðs við Hakon j. en hinir attu lanct at sökia lið-
 ueizlumenn. en margir fellu þa mattu þeir eigi við
 stoðu ueita Oc er Bui sa sina menn falla en þynnaz
 liðit um sek. en up gongur tokuz þa toc Bui gull-
 15 kistur sinar i sina hond huara. oc hafði aðr barz
 allsnarpliga. hann bioz þa með þeim hætti. at hann
 crócdi handar stufunum ikistu ringana. oc callaði
 síðan. firir borð allir Bua þegnar. oc síþan steyptiz
 hann firir borð.

20 Hacon blotaðe i þeiri rið oc for sva .ii. daga at
 ecke veitiz mikit iarlinom oc þa síðan hét hann a
 Þorgerðe Havgabrvðe ok gaf henne a lesti sön sinn
 .ix. vetra gamlan. ok hon kom þa með honum til
 orrostv. oc fellv þa vikingar miok en svmir flyðv.
 25 Ok þa flyðe Sigvalldi iarl með xxx. skipa til Dan-
 markar. en Bvi var eptir með xxx. skipa oc fell
 þar. ok var þat en .iii. d. vndverðan ok feck iarlinn
 sigr ok Eiríkr sönr hans. En Bvi sté fyr borð með
 gvllkistvr sinar ok veitti aðr harða sök. en Vagni
 30 voro grið gefin með mikille hvg pryðe er hann
 varðiz ok agæti ok læk sva þeim fvnde ok satt
 iarlinn síþan ikyrðvm iNorege.

¹ g er rettet i hds. fra ð (næppe omv.). ² Her mgl. vist
 honum. ³ Bør vist udgå.

Fra suikræðum Hakonar j. við Olaf T. s.

19. Nu er þar til at taca at Hakon j. heyrir micla
 fregð af morgum orrostum oc snilldar brogþum
 Olafs T. s. er hann uann víða. Þa hugsar hann a
 marga uega at setia rað við at eigi ræni hann. 5
 hann ríkinu. eða sonu hans. með engum skiotum
 eða uaueiflegum brogðum. ihugar hann amargar
 lundir huernueg hann scal rað imoti setia. at eigi
 leti hann sitt ríki. helldr ætlar hann at setia firir
 hann nocquot uelræði at hann metti ræna hann 10
 ættiorðum sinum eða lifinu. Hann lætr nu stefna
 fiolment þing. coma þar margir hofþingiar. Þorir
 het maðr clacka vinr mikill iarlsins. hann callar
 hann til sín aþinginu oc segir at hann uill senda
 33 hann iGarða austr með þeim órendum at hann 15
 scal segia andlat jarlsins oc þat með at landit liggi
 nu hofþingialaust. oc nu se þat allra vili. at unna
 Olafi T. s. konungdoms. en þetta órendi scolu
 styrkia með þer ij moþur bróðr Olafs T. s. oc

Fra svikvm Hakonar i.

20

13. Hakon iarl heyrðe mikla fregð af Olafi ok
 orrostvm hans i Aðstr ríke ok vestr löndvm. hans
 vegr var iafnan ínr fyrir iarlinom. H. iarl etlar
 at setia her við rað at eigi ræni hann hann ríkinu
 eða sono hans. ok hygr at setia fyrir hann velrøðe 25
 at hann metti rena hann bøde lifi ok fe. Ok stefnir
 þing fiolment ok komo þar hófðingiar ok mikill
 mannfíolði. Þorir het maðr kallaðr klaka vinr
 16 iarlsins. hann kvaz vilia senda hann afvnd O.
 iGarða aðstr með þeim tíðendvm at segia andlat 30
 iarlsins en segia landit hófðingia læst oc kveða
 allra vilia at taka Olaf til konungs oc þat erendit
 at leiða hann til fostr iarðar sinnar. Ok her með

sanna þetta. Oc segia sek af þui sendan vera. at leiða hann sua með soma til sinnar forstr¹ iardar. En frendr Olafs scolu þetta sueria með fullum trunaði at þeir scalu eigi segia þetta bragþ Olafi 5 fyrr en þeir stiga a Noreg fotum. þa er þat heim-ollt. Sua er oc s. at Þorir þessi hafði verit fyrr með Olafi oc var suara broþir hans. Oc eigi at siðr hafði hann uið tekit þessu uelreði oc sua fastliga bundit sek isuiksamlegum umsatum uið 10 Olaf T. s. oc með fegiofum iarls oc fyrirtolum heitit fastliga at fylla hans uilia. Nu sendir j. eptir þessum ij frendum Olafs. het annarr Karlshofuð. en annarr Iosteinn. Oc er þeir comu firir j. gerþi hann bert firir þeim þetta hit suiksamliga rað er 15 hann hafþi sett. En þeir neituðu at gera þetta oc sogþu at þeim var þetta rað mioc vanhennt at gera uið frænda sín. jarlinn s. at þeir munu velia ser uerra cost oc ugirnilegra lut ef þeir neita þessum. þui at þit scolut sæta skiotum dauða ef þit

20 skolo styrkia erendit ii. moðvr breðr konungs at sanna sagvna Iostein ok Karlshöfvð oc þeir sveria iarlinom at segia eige Olafi þetta fyr en hann kome fótvm aland iNorege. Þorir hafðe verit með Olafi oc var svara broðer hans oc eige at siðr 25 tók hann við þessv vel reðe af fyrir tavlom iarlsins. ok var nv sent eptir þeim Iosteini ok Karlshöfðe. ok er þeir komo fyrir iarlinn. sagðe hann þeim raðit er nv var sétt með höfðingia vilia. en þeir kvaðv ser eigi þat byria oc neitvðv. en iarlinn 30 kvaz þa mvndv lata drepa þa. oc þa kvrv þeir þetta at segia eigi fyr. en þeir stigi aland fotvm ok höfðv iii. skip sit hverr þeira. foro með skarti ok komo til Englanz oc þar spvrðv þeir at O. var

¹ Sål.

gerit eigi sem ec vil. Nu treystuz þeir eigi aðru en iata þui er hann mælti. Oc biogguz þeir nu til ferþar. Oc styrþi sinu skipi huerr þeira foru siþan til Englandz oc er þeir comu þar spurðu þeir at 5 Olafr var þa farin austr iGarða riki. Oc siþan sigldu þeir austr þangat oc er þeir comu þar. fagnaði hann þeim uel með mikilli¹ bliðu. oc gerði frendum sinum fagra ueizlu Siþan tok Þorir at bera fram þetta hit flerðsamliga örendi sitt oc segir Olafi alla þessa luti er aðr sogþum ver. Olafr spyrr þa 10 moður broþr sina huart þetta var satt er hann sagði. þeir drapu niðr höfði oc suara udiarfliga oc með dopru yfirbragþi oc quopu satt vera. Olafr truði nu orðum þeira at þetta myndi satt vera. þui at þetta sannaði allt lið þeira. En þat vndrapiz Olafr oc margir aðrir hui þeir broþr Karlshofuð oc 15 34 Iosteinn varu sua ogladir islikum fagnaði sem þeir satu. nu voro þeir þar um uetrim En er varaði bioz Olafr austan með vi skipum. oc þau um fram iij er þeir hafðn austr haft. Þessi skip voro laðin morgum dyriligum gripum gulli oc gimsteinum oc 20

astr iGarða rike oc helldv astr oc afvnd O. hann tók vel við þeim oc gerðe mikla veizlv ok þa sagðe Þorir erendit sitt. at hann sagðe daða Hakonar iarls ok kvat þat vnder sinv ærendi at höfðingiar iNorege villdv hann til konungs taka. O. spvrðe 25 moðvr breðr sina hvart þetta veri satt. Þeir sa/n-odv þat ok drapv niðr höfðvnm við. ok þa trvðe O. orðvm þeira at iarlinn veri daðr oc at landit lægi læst fyrir. Ok þat vndraðiz hann er þeir voro sva vkattir sva vel sem þeir voro settir ok voro 30 með honum vm vetrinn ok er varazik² bioz hann aстан með .vi. skipvm oc höfðv þeir þa ix. skip

¹ Rettet fra hds.s mikillu.

² Sål.

agetligum pellum. oc allzscyns farmi er fasenn var iNorðlondum. Hann for nu uvitandi þessar velar af frendum sinum. oc með öngum íva for hann þessa ferð. Sigldu þeir nu goða byri með
 5 glæði mikilli. Þeir tocu Noreg þar er heitir Þialva hellir. oc tiollduðu yfir skipum sinum. Oc er menn varu sofnaðir. þa gengu þeir Iosteinn bróþr askip Olafs þeir foru liodliga oc litillatliga. oc baðu hann ganga aland. oc hann gerer sua. oc settuz þeir
 10 niðr scamt fra bryggionum oc toluðuz uið. Oc þa mæltu þeir baðir senn. Við baðir erum dauða verþir af yðr. oc þar fyrir förum við þer hafuð ockur. firir ockarn glöp oc suik. Nu sagðu þeir þenna atburð allan með grati. oc íþessum stað man ypr
 15 frendi dauði hugaðr vera. Þa mælti Olafr hafit sialfir hafuð yckur oc firir geva vil ec ykr þenna lut En segit nu huat gera scal. Þeir mæltu þa. Þat

allz oc skipin voro hlaðin með fe miklo ok gersim-vm ok var han vvitande þessar velar oc vetti enskis
 20 illz at frendvm sinvm ok sigldv goða byri ok komo iNoreg þar sem heiter Þialfa hellir. ok tiolldvðvm nottina vnder¹ yfir skipum ok er hliott var askipvm. þa gengo þeir Karlshöfvð ok Iosteinn askip O. ok foro hliodliga ok baðv hann ganga a
 25 land ok sva gerðe hann. Þeir settvz niðr scamt fra brygionvm ok hiolvðvz við. Ok þa melto þeir baðer senn. Við förvm þær höfvð okvkr fyrir glep ókarn ok svik ok melto með grati. ok sægðv honum allan at bvrðin. oc íþeim sama stað mvn þer
 30 davðe hvgaðr. O. melti. hafit sialfer höfvð ykvr. ok fyr gefa vil ek yðr þetta. þvi at varkvn var a at ið villdit hallða lifi ykrv. en segit hvat nv skal til taka eða sia fyrir raðe varv. þeir melto. Hera þat

¹ Bör udgå.

vitum ver at finnr ein a her bygð ifialli þessu oc veit hann marga luti firir. comum oc hittum hann. oc spyriom huat ver scolum gera. biðiom hann raða oss nocquor heilræði. Olafr mælti þa. leitt er mer oc litit um at hitta þesskyns menn. eða þeira
 5 traust at sökia. En með þvi at yðr liki þetta. þa verði guðs vili oc varr. Siþan gengu þeir imyrkrinu um nottina oc var þar feniott miok oc blaut at fara. Oc þa liop Olafr ifen eitt baðum fotum miok. en¹ tocu til hans oc studdu hann or feninu. Þa
 10 mælti Olafr þvi bar sua til at mer hefndi oc syndiz þat at illa samir at leita ser trøstz eþa fulltings. af finninum. oc varþ þetta af minum verpleic. þeir mæltu þa. Þat er fornt mal at bysna skal at betr verþi. Fiðrin veit nu firir ferþ þeira oc lycr up
 15 durum huss sins at þeir mætti hitta bygð hans. Oc er þeir sa² þangat lios. þa hitta þeir leið sina

vittom ver at fiðr einn byr ifialle þessv oc veitt hann marga luti fyrir. komvm ok hittvm hann. ok spyriom hvat hann legge fyrir oss eða hvat
 20 verða mvn oc biðiom hann hialpa oss. þa melte O. leitt er mer at hitta þesskonar men ok sökia þeira trøst. en þvi at ypr like þetta. þa verðe guðz
 17 vili ok vár ok gengv nv .iii. vm nottina i myrkri oc þar sem þeir foro var bløtt lent ok feniott ok
 25 sa scamt ifra ser fyr nattmyrkrino ok siþan hliop O. ifen eitt baðvm fotvm allt til miðs ok drogv þeir hann vpp. O. melti. þvi bar sva til at mer hefnde at ek leitaða þessa manz trøstz. þeir melto. þat er fornra manna mal. at bysna skal til battn-
 30 aðar. Ok fiðrinn veitt ferð þeira oc lycr vpp dyr-om hvssins at þeir metti hitta bygð hans. ok þat var þeim leiðar visir til fiallzens er þeir sa ellda

¹ Her mgl. þeir. ² Skr. over l.

þangat. Oc finnrin mælltisc innan firir oc sagþi
sua. Veit ec Olafr huerr þu ert. eða huers þu leitar
eða huerr þu mannt verða. En ecki þarft þu at
ganga ihus min. ok þunct hefir mer verit idag firir 35
5 þer. sipan er þu comt uið land. oc eigi fara litlar
fylgior firir þer. þui at ipinu foruneyti ero biort
guð. en þeira samvistu ma ec eigi bera. þui at ec
hefi annarsconar naturu. Oc firir þui scallt þu
utan firir mælasc. Þa mælti Olafr. Segnu finnr huat
10 ver scolum at havaz. eþa hvat tipenda verþa man:
um var við skipti. eða huart man ec fa riki þetta
eða eigi. Finnrin suaraði. A mörgin arla man Þorir
heimta þek atal oc biðia þek ganga aland. oc vilia
eiga við þek leyndartal. oc hann man beiða at þer
15 setiz niðr. hann mon oc leita at velia ser hæra
sæti en þer. En þu scallt þat eigi uilia firir þui at
ij menn hans eru iscogi leyniliga oc þegar er hann

ihussit.¹ ok komo þanvg firðer öllvm haska. en
fiðrinn meltiz innan fyrir. hátt helldr. Veit ek O.
20 hver þv ertt ok hve dyrligr þv ert ok hvat þv vill
eða hverss þv leitar. En ecke þarftv at ganga i
hvss mitt ok miok þvngt hefir mer verit idag
sipan þu komt við land. oc eigi fara littlar fylgivr
fyrir þer ok optazt hefi ek² sofit. þvrat ipino fvr-
25 oneyti ero biortt gvð. oc þeira samvistv ma ek eige
bera ok hefi ek annarskonar natvro. ok þvi melstv
vtan fyrir. Þa melte O. Seg hvat ver skolvm at
hafaz eða hvat man til tiðenda verða vm var skipti
e. H. iarls e. hvart ek mvn na Norege. Fiðrinn
30 melte. A mörgvn arla man Þorir heimta þig a mal
ok þer gangit a land at eiga leyndar hial. oc er
þær gangit af skipum. mvn hann biða at er sætiz
niðr. en leita at velia ser hœra sæti. en þat skalltv

¹ Sál. ved linjesk. (hus|sit). ² Her mgl. vist litt.

gerir þeim nocquot mark munu þeir fram laupa
oc dræpa þek. En þu lat vera ij þina menn iscogi
með þessum hetti. oc þegar er þu gefr þeim mark
laupi þeir fram oc drepi Þori. oc með þessum hetti
man Þorir ueiddr verþa. iþeiri snoru er hann ætl- 5
aði þer. oc ferr þa sem macliet er. En litlu eptir
þetta mun Hakon vera drepinn en þu munnt
eignasc rikit Oc er þetta er fram comit er nu segi
ec at þu styrir Noregs ueldi þa mannt þu biða
nyian sip. oc ukunnan ipessu landi. oc aðr en þu 10
lettir munu flestir allir þinir þegnar iata þinu boði
Oc ef þer reyniz þetta með sannendum er ec segi.
þa scallt þu ecki biða mer annan sip. en nu hefi
ec. oc eigi neyða mek til þess þui at ecki ma ec
snuasc til annarra luta. eþa annarrar naturu en nu 15
em ec. En eigi se ec at ec mega vinna yðr ne einn
soma eða yðarri tign nema beri til at hundr yparr
uerði sarr sennt þu hann til min oc mun ec gróþa

eigi vilia. þvi at .ii. menn ero iskoge leyniliga ok
þegar er hann gerir þeim mark mvnv þeir hlæpa 20
fram ok vilia drepa þig. en þv látt vera ii. menn
iskoge leyniliga með þeima hætti oc ger þeim mark.
hlæpi þeir fram ok drepi Þori ok með þessvm
hætti veiðe þær Þori iþeire snorv er hann ætlaðe
þer. Ok litlv siðar mvn Hakon vera drepinn. en 25
þu mvnt vera konungr iNorege. ok þv mvnt boða
nyian sip ipesso lande ok mvno flester iata þino
boðe. oc ef þær reyniz þetta sem ek sege. boða
mer ecke þann sið þvi at ecke ma ek att aðro verða
en nv em ek. Ok ecke ma ek þær til soma gera eða 30
yðare tign nema sva verðe at hvndr þinn verðe
sár Vige sendv hann til min ok mvn ek greða
hann til þess em ek fvll goðr. Ok siðan foro þeir
ibrat ok komo askipin sva at enge varð varr við

hann. Sípan foru þeir íbrot og gengu til scípa og foru askip ut lióðliga sua at menn vocnuðu ecki við. Oc for þetta allt eptir þui sem síðrin hafði sagt. Oc er þeir Olafr og Þorir röddu um sessin 5 sin imilli. og huartueggi villdi hinn hæra hava. þa bra Olafr yfir hafuð ser glova sinum hinni hógri hendi. og þa liopu¹ fram af scoginum iiij menn. Oc varo þeir ij. Iosteinn og Karlshofuð. og runnu fram um hina. og þar at sem þeir satu Olafr og 10 Þorir og hioggu baðir sen til Þoris og lauk sua 36 hans æfi Oc er þeir sa þetta menn Þoris. þa flyðu þeir íbrot. En þeir ær askipum varo baðu ser griða. Oc þat ueitti Olafr þeim allum er iattu at cristnasc og honum uildu fylgð ueita. og þat tocu þeir með 15 þockum. Oc er Olafr sa sek blecðan með þuicicum uelum og þo leystan með guðs miscunn. þa gerir hann guði þackir. og er nu her órit fra sagt at sinni.

ok svafv men ok vm morgvninn gengo þeir aland. 20 O. ok Þorir. ok gengv þar allir eptir. ok er þeir reddv vm sessinn villdi hvar hafa enn hœra. þa hellt O. upp glofa sinom yfir hófvð ser með hógri hende. og þa hliopv fram or skoginvm .iiii. men ok voro þeir ii. Iosteinn ok Karlshofvð og rvno 25 fram vm hina ok at þar sem þeir O. sátv ok hiogv baðer sen til Þoris með bolexum ok læk þar vanz manz øfi. ok er hinir sa þat .ii. er eptir voro flyðv þeir til skogar. en þeir sem askipum voro baðv griða. ok O. veitti þeim grið öllum er þess þarv 30 ok kristnoðvz ok honom veitto fylgð. O. þackaðe 18 guðe sigr er hann sa hve hann var leyst af miklom velom.

¹ Skr. i randen med indv.tegn.

Fra Hakoni jarle hinum rika

20. Nu er þat þessu næst at segia. at þa er aleið æfi Hakonar j. þa tok hann at harðna við lyðinn firir sakir metnaðar og fegirni. hann var og ueirinn um kuenna mal. þui at hann let ser heimilar allar 5 konur. þær er hann feck. huart er þær varu systr eða móþr eða dótr. og varu þær þa þuicicum stundum með honum sem þa syndiz honum. Tok hann¹ þa at harðna mioc við alla alpyðo. gerþiz þa folkit honum litt hugat sua at margir kolluðu Hakon 10 hinn illa. Oc sua er sagt at einn islendzkr maðr hafi ort um hann lanct quæþi og illt og sett með morgum lutum illum og faheyrðum. Hakon hafði meira atrunað en flestir menn aðrir ablotum Oc sa lutr gerþiz sua fullcominn með honum at astin 15 hitnaði til saurlifis sua at hann hafði við hond ser konur manna. og stor ættaðar. og margar meyar og varu þa með hanum viku. eða manuð. og sendi þa heim suivirdar til feðra sinna og móþra Maðr

Fra Hakoni i.

14. En er a leið æfi Hakonar iarls tók hann miok at stirðna ok hvgðiz a vm metnað ok fegirni ok var veirinn vm konur ok létt ser heimilar allar þer sem hann feck hvart sem þer² voro systr eða móðr e. dótr. ok voro þar slikom hriðvm sem 25 honvm syndiz. hann gerðiz harðr við fólkit ok vvinsell. ok rans maðr. þvi orti Þorleifr islendzkr maðr vm hann nið at hann brende skip fyrir honvm. hann gerðiz ok en mesti blott maðr sva at fair voro slikir. Maðr hét Bryniolfr er bygðe 30 iGaular dal ok var rikr maðr ok atti kono væna hann var aðigr ok a nokurri nott sendi H. menn

¹ Skr. i randen med indv.tegn.

² Fork. som þeir.

h. Bryniolfr er bio iGaular dal. oc var ríkr maðr
oc storaðigr¹ hann atti fríða conu. Oc a einni
huerri nott sendir Hakon j. þangat þræla sína. oc
segir at hann uill at þeir flyti abrot conu hans.
5 Oc er þeir comu aðin. var Bryniolfr cominn ihuilu
hia conu sinni. Oc þeir baru up ðrendi sín. oc segia
at j. sendi honum orð til at hann lati fara konu
sína með þeim. Bryniolfr suaraði. fatt þyckir jarli
þessum ufallit at mela eða gera. oc sua ferr hann
10 vanstilltr nu at meire van er at bratt beri þat til
bota at herfilega steypi hans ríki. oc er þetta folk
sett undir mikít vandræði. Bryniolfr verðr nu reiðr
acafliga oc recr abrot sendi menn j. með mikilli **37**
reiði. Oc þeir comu firir j. oc segia honum. Síþan
15 sendir j. fleire menn at hann scylldi þa lata konu
sína huart sem hann uilldi eða eigi eða drepa
hann at aðrum costi. Oc er þeir coma til Br. oc
segia honum orð j. þa mælti Br. Eigi ueit ec nu
huersu til berr huarir nu bera sigr af aðrum jarlin
20 eða ver. Oc síþan liop hann up. en þeir tocu hus-
preyio hans. oc for hon með þeim. En Br. for til

afvnd þessa manz ok vill at þeir hafe á bratt með
ser kono hans. þeir komo snemma vm morgvn.
oc var Bryniolfr eige vpp risin hann var ireckio
25 hia kono sinne ok sagðv þeir erendit iarlíns.
Hann svaraði reiðvliga ok kvað iarlinom fat þykkia
vmælanda e. geranda. ok sva sem hann fer van-
stilltr nv kann vera at sv se botin at bratt deyi
hann herviliga ok lati ríke sit. ok er þetta folk
30 sett vndir mikla anað. hann rak mennina abratt
með skam. Ok þeir komo apr ok sagðv iarlinom.
Síþan sende hann fleiri men ok kvaz raða skylldv
ok hað drepa Bryniolf fyr storyrðe. þeir komo a
bøin ok sagðv Bryniolfe. hann svaraði. Ek veit

¹ r(2) tf. over l.

allra böia er þar varo umhuerfis. oc krafði ser
liðs. hann segir huer nauðsyn hann rekr til at eigi
liggi sia illzca lengr yfir þeim. hann æggjar menn
miok. at beriaz við j. segir hann at eigi er hans
eins nauðsyn. helldr allra þeira. En firir þui at **5**
bann uar ríkr oc vinsæll oc storættaðr þa drosc
hanom uel lið oc með einum grimleik við j. hafpu
þeir mikinn vapna bunað oc lið harðfenct oc for
með¹ mikilli styriolld. oc gny. þeir foru inn um
Gaular as. oc þann ueg er ueit til Laða oc hafuð **10**
bør j. var. þar var oc hafuð hof þat er mest var
iNoregi. Oc var einn uili allra manna. at drepa j.
eða brenna hann inni. Iarlinn var þa firir aLoðum
sem hofuðstaðr var allz ríkis hans. Oc þar hafpi
apr forellre hans. oc þat hit micla hof er þar stoð **15**
hafdi hann eignat utalegum guðum En þo at ver
segim þuilica luti fra Hakoni j. er sua þungligir
oc harpir mego þykia. þa er þo þat fra honum
sagt. at lengi stoð hans ríki með vinsellid ifyrstinni.

eigi nv hverir rikastir verða iarlinn e. ver. ok **20**
hliopp vpp ok gerir boð vm alla bygðina ok kvadde
menn liðs ok segir nauðsyn sína ok eggiaðe menn
imoti honum ok kvað allra nauðsyn at hrinda af
ser hans ríke ok illzko. en er hann var ættstor
ok vinsell. þa drotz þeim lið ok voro allir með **25**
eino samþycke oc grimvm hvg við iarlinn. foro
með styriold ok vapna gny ok vt vm Gaular as ok
til Hlaða ahöfvð bø iarlíns ok hygja at drepa
hann e. brenna hann inne. H. var þar staddr sem
mestr var hans höfvð staðr oc hans frenda þar **30**
stoð mikít höf ok þott margir lvtir se harðer fra
H. sagðir. þa stoð þo hans ríke lenge með villd
ok bloma hann var manna vitrastr ok spakastr

¹ Tf. over l. med nedv.tegn.

en sua sem aleið hans æfi þa gerðiz hann þui
hardare oc þyngra undir atbua. þat er oc fra
honum sagt at hann var allra manna friðastr syn-
um. oc vitrastr oc mestr imorgum lutum allra
5 manna þeira er þuilict tignar nafn hafi borit. hann
var oc hinn beztu bardaga maðr. Þeir voro synir
hans skirbornir Sveinn oc Erlendr. Eiríkr uar eigi
eiginconu s. hann var bæði licr feðr sinum oc ulicr.
likr at speki. oc harðr isocnum en ecki likr yfir
10 liz oc sua iscaplyndi. hann var mildhugaðr oc
goðraðr oc villdi miok sætta hófðingia oc smæri
menn. oc hoglyndr at af tecnum uvinum sinum
þeim var hann grimmr oc stirðr. Eiríkr oc Sveinn
varo þa eigi ilandi er þessi tíþendi uurðu. Þat
15 barsc at um morgonin snimma at gengu iherbergi 38
j. nocquörir menn oc sogðu honum at lið mikit
for at allum megin. Oc er jarlin ueit þessi tíþendi.
þa þyckiz hann uita at eigi man gott fullting at
sókia iheruðin þui at þat lið man allt imoti standa.
20 er þar byggir. oc engrar hialpar man þaðan venta

ok en mesti hófðinge með þvi nafne ok manna
freknastr ok arvastr. þeir voro synir hans skir-
gettnir Svein ok Erlendr. Eiríkr var frillo sonr. hann
var bæðe feðr sinom likr ok vlikr likr at spekð ok
25 harðfenge. en ecki likr at yfir liti ne skaplynde.
hann var mildr ok goðgiarn ok sættir hófðingia
ok smamennis. hegr at afteknom vvinom þeim var
hann grimr. Eiríkr ok Sveinn voro eigi þa i lande
er þesse tidende vrðv. Ok þat barsk at eitt sinn
30 arla vm morgvn at varð men gengo i herbergit er
iarlin svaf ok sögðv at mikit lið for at þenom all- 19
om megin með vapnvm. Ok er iarlin heyrðe þetta
spratt hann vpp ok klæðiz. kemr i hvg at eigi
mvni hogt vndan at sókia iheruðin. sva illa sem

mega. flyr hann nu til skipanna er scamt voro fra
bò j. oc leggr ut afiordin oc með honum sun hans
Ærlendr oc heima menn hans. fa nu ij skip af
scyndingu oc leggja fra landi. oc ætla nu at hialpa
ser asionum er þrotin von er alandinu. Oc er jarl- 5
inn var scamt cominn fra landi þa sa hann at
nio skip sigldu utan eptir firði oc stefndu imoti j.
Oc er þeir sa skipin undraz þeir miok. Oc nu
uerðr þeim litit apr um stafn oc sa morg skip
fara innan at þeim með miclum acava oc calli. 10
þeir gerðu bæpi at þeir sigldu oc róru með mikilli
akefþ oc fullum fiandscap. oc ætla nu at lata jarlin
eigi undan comaz.

Fra Olafi T. syni.

21. Eptir þat er Þorir clacka var drepinn reð 15
Olafur T. s. skipum þeim allum er þeir hafðu austan
haft oc siglir síþan norðr með landi. Oc íþenna
tima siglir hann inn fra Agða nesi. imoti þeim

fyrir var bvit ok ser at allt lanz fólk mvn i moti
standa ok flýr til skipanna ok síðan vt a fiordin 20
oc með honum sonr hans Erlendr ok heima menn
nockvrir ok fengv .ii. skip ok ætla með skipvm
vndan er þo kom af landino vfridrinn. ok er iarlin
kom askipin. þa sa¹ .ix. skip fara fra Agðanesi
ok stefna beint imoti þeim. Iarlinn vndraþiz ok 25
sa marg skip eptir ser fara af vvinom sinom með
akafa ok reiðe.

Drap iarls.²

15. (E)n³ eptir þat er Þorir klacka⁴ var drepinn.
bæð Olafur at þa helde þeir skipunum inn ifiordin 30

¹ Vistnok er hann skr. over l. her. ² ls. utydel. ³ E
bortrevet. ⁴ iarl. ff. hds.

skipum er aðr var fra sagt ij. er innan foru eptir firðinum Olafr bað sina menn leggja at þessum skipum vil ec vita huerir þeir ero en þessa luti mælti hann þo uvitandi huerir imoti þeim föri.

5 Oc nu er Hakon j. ser sua miok þronct hans raði. þa ser hann at nu man þola uerða þann dom er uvinir hans leggja ahann. hann mælti þa við Ærlend. s. sin. Nu vil ec at þu takir litin bat oc man ec stiga þara með fa menn. oc lata at landi. en þu

10 ver eptir. þui at ec vænnti at firir sakir vinsælpar þinnar at þu halldir livi þinu. þui at margir ero þer vel hugaðir. oc engi man þer ufrið gera ef ec em eigi við Nu var sua gert. oc lagði j. at landi oc liop þegar iscog. oc forpapi ser. Oc er hann

15 com iscog þa varð hann varr at allt varu þar satir firir. Oc leitar hann nu til austr ættar með sinum monnum. oc ferr nu þangat sem heitir Gaular dalr ³⁹ at forða ser oc firraz uvini sina En menninir sottu eptir með acava oc hitta nu þessi ij skip oc leggja

20 ok imott þessum skipum er þeir sa innan fara ok kvaz vilia vita hverir þeir veri ok at eigi kemiz þeir hia þeim. ok ecke visse hann þo til ragnar hverir þeir voro er i moti foro. ok er Hakon¹ hve þravgt² var hans mali at biða dóms sina vvina.

25 þa melte hann við Erlend son sin. ek mvn nv stiga alitin batt með fa menn ok lata siga at lande. en þu vær eptir. þvi at ek³ veit vinseld þina. at þu mvnt life þino hallda ok sva var gertt. Hakon iarlagðe at lande einsverss staðar ok þegar

30 i skog ok þa varð hann var at sattir voro allt fyrir honum ok vendir þa til Gaular dals at firaz vvini sina ok þeir er eptir sottv fvndv tvav skip ok legia at þeim. ok er Erlendr sa þetta þa hliop

¹ Her mgl. sa. ² Sål. ³ Tf. over l.

allum megin at skipunum. Oc er Ærlendr sa at hans fiand menn hofþu rað hans ihendi. þa leypr hann firir borð með sinum monnum sumum. oc neytir þa sunnz. Oc ipui bili com Olafr T. s. oc sat hann við stion askipi sinu. oc sa hann þenna ⁵ hin unga mann sundz neyta oc leggiaz fra skipunum Olafr spurði skipa mennina þa er firir voro huerr þessi hin ungi maðr veri. er lagþiz fra skipunum. oc þa var honum sagt at þessi var s. jarls oc het Erlendr. Oc þegar er hann heyrði þetta. þa ¹⁰ fleygþi hann hialmun velinum er hann hellt a. oc laust hann. oc com ihafuðit oc feck hann af þui bana. Oc sipan spyrr Olafr hui styriolld sia veri oc usetti. Oc þeir segia honum slict er til bar. Sipan spyria þeir huerr sia se hinn gafugligi maðr ¹⁵ oc hinn tiguligi er við þa talaði. hann nefndisc¹ Olafr oc q. vera Tryggua s. Oc er Þröndir heyrðu þetta. þa fagna þeir honum uel. oc mæltu til hans með bliðu. Vist scallt þu her uel comin til var þui at ver hofum nu lengi girnz til þin. oc giarna ²⁰

hann akaf ok i þvi bili kom Olafr at ok satt hann við stion askipi sino. ok sa hann þena vnga mann legiaz fra skipino. Olafr spvrðe hverr sa en vnge maðr veri. Honom var sagt at hann veri sonr Haconar iarls ok er hann heyrðe þat þa fleygðe ²⁵ hann hialmvnvolinvm ok kom ihöfvð honom Erlende ok fek hann af þvi bana. ok sipan spvrðe hann hvi gegnde þesse styriolld ok þeir sogðu slikt sem var. Ok spvrðv hverr sa veri enn gafvglige maðr oc inn tiguli. hann kvaz heita Olafr ok vera ³⁰ s. Trygva konungs. ok þessv fagnodv allir ok baðv hann vel kominn. oc ver girnomz miok til yðar at þv ser var konungr eptir þinom boðum² ok

¹ Først skr. het, men rettet til nefn. ² Sikkert fejl f. b vrðvm.

viliom ver þek til konungs taca yfir oss. sem þu
ert til borin. Sökiom nu allir saman eptir j. oc
drepum hann. Viliom uer nu hava þar til yðart
traust Oc eptir þat er hann er sigraðr scallt þu
5 eignasc allt Noregs riki. þui at ver uiliom þek til
konungs kiosa yfir allum Noregi. Olafur T. s. varð
nu glaðr við þeira orð. oc segir at til þessa vill
hann hetta oc ueita þeim sitt fullting. Sipan leggja
þeir at landi allum skipunum oc sla þa saman allv
10 liðinu ieina fylking. oc fara sipan ieptir leitan at
finna j. oc skipta nu liðinu isueitir at leita j. Oc
sipan er j. varð varr við at Olafur T. s. var þar
cominn oc liðit dreif til hans. þa ottaz hann mioc
hans eptirleitan oc flyr nu undan acafliga. Oc þat
15 lið er honum fylgþi flyr ser huat. Oc sua com at
engir varu eptir hia j. nema Karkr þræll hans.
Iarlinn reið iflottanum oc com at o einni mikilli
oc for hann yfir hana Hann hafþi silki mottul yfir 40
ser. oc tecr hann hann af herþum ser oc castar
20 iana. oc sipan flyðu þeir iGaular dal oc leituðu

sækiom nu allir eptir iarlinom ok veit oss þar
til trást ok eptir þat eignaz þv allt þetta rike oc
vara þionostv oc þesso iater hann ok legia at lande
skipvnm ok fara ieptir leitt með fylkðv¹ oc skipta
25 imargar sveitir oc er iarlin varð varr við at Olafur
var kominn oc lið dreif til hans ok þa óttaðiz
hann miok eptirfor hans ok forðaðe ser oc liðit
hans flyðe fra honum ok var iarlin með annan 20
mann þrel sinn Kark ok iarlin reið iflottanvm ok
30 at á einne mikille oc for yfir hana. hann hafðe
silke mottvl yfir ser ok kastar honum a ána. Sipan
flyðv þeir iarlinn ok þrellin iGaular dal. er nær
voro mærg leyni ok þar byggðe gafvg kona oc vitr.

¹ Her mgl. vist liði.

fylsena. þeir comu a þann bð er heitir Rimul. þar
bio kona ein goð oc gafug. hon hittir j. oc fagnar
honum uel. Iarlinn mælti. heyrþu goð kona s. hann.
Ec em orðin forflotti firir uvinum minum fara þeir
eptir mer með miclum acava. seg nu ef þu ser noc- 5
quot leyni sua at ec mega forðasc. ger nu þetta af
speki þinni oc firir ockra vinattu. sem þer somir
við hoffþingia þinn. Hon suaraði þa Ef ec skyllda
riks mannz leita. huar mynda ec siþr hans leita
en isuina husi. Iarlinn mælti Vitrliga er þetta raðit. 10
bioð nu þrælum þinum at þeir bui oss her leyni-
ligan stað. Oc hon gerði sua. bað hon þa gera
grof micla. oc bua yfir með viðum. oc byrgia sem
bezt at ecki nyvirki megi asia. Sipan geck jarlinn
ipat sama hus. oc þrællin. oc er þeir varo þar 15
comnir þa var byret vandliga. sipan mokuðu þeir
yfir molldu. oc sipan hulðu þeir með taði. oc raku
inn suinin. oc traþu þau niþr taþit. En¹ Olafur T.

a þeim bð er Rimvl heitir. hon het Þora. hon
fagnaðe vel iarlinom ok sémiliga. Hann melti ek 20
em for flotti fyr vvinom minom er leita eptir með
miklom akafa. se mer nu ærvgt leyni. at ek mega
forðaz. Hon melti sva. hvar mynda ek siðr leita
riks mannz ef ek skyllda en leita hans i svina
hvs. Þa melte iarlinn vitrligt er þetta ok bioð þreli 25
þinom at bva oss þar herberge ok sva gerðe hon
þeir gerðo þar grof ihvsino ok bva vm með triam
ok þar gekk Hacon iarl ipat hvss ok þrellinn með
honum ok var þa siðan byrgt ok mokat yfir molldv
eptir þat var hvlt með taðe þeir rakv vt ok inn 30
svin til þess at gera þar feril sva at varla matti
ætla at þar mynde tigginn maðr bva. Ok er þeir
O. komo at anni er móttulinn rak tok² þeir hann.

¹ Rett. i hds. fra Oc.

² v mgl. hds.

s. ferr nu eptir oc leitar j. kómr hann nu með
 micla sueit manna til þeirar ar er fyrr var fra sagt.
 Oc nu sia þeir mottulinn rekinn ieyri eina. Oc
 sipan var hann up tekinn oc kendr at j. hafði att
 5 tocu þa margir sua til orðz at j. myndi þar latiz
 hava oc ecki myndi þurva at leita hans. Þa mælti
 einn gamall maðr. Nei ecki kunni þer brogþ j. ef
 þer ætlit hann tynz hava i þessi a. en þetta er
 slögþar prettr hans at casta af ser motlinum. at
 10 þer ætlaðit at hann myndi her latizt hava. Nu truðu
 þeir þessu oc helldu fram leitinni oc como um
 sipir til Gaular dals oc aböin. Rimul oc leita nu
 um huert hus a þeim bð. þær fara nu isuina husit.
 oc fundu eigi. Oc aðr þeir fóri abrot þa mælti
 15 Olafr hatt. Ef nocquorr maðr fórir mer hafuð j.
 þeim manni scal ec reiða mikit uerkaup. Oc er
 hann hafði sua mælt þa let hann af leitinni oc
 ferr ibrot oc allir hans menn. Iarlinn heyrði orð

ok kendv margir hverr att hafðe ok ætlvðv flester
 20 at iarlinn mvnde drvknad hafa er þeir sa hestinn
 daþan ok móttvlinn rekinn ok þótti eigi þurfa at
 leita hans. Þa mælti einn gamall maðr. Eige kvne
 þer brægð Hakonar iarls ne vit ef þer trvit hann
 hér fariz hafa i þessi á en skilið eige at þetta er
 25 gertt til talar við yðr. oc þesso samþyckðvz þeir
 ok sóttv eptir honom ok komo aböinn a Rimvl
 ok kænnoðv hvert hvss ok komo isvina hvssit ok
 leitvðv ok fvndv eige ok allan þann bð ransokvðv
 þeir ok brvtv vpp hvert hvs. Ok aðr en þeir feru
 30 brætt ok Olafr var kominn skamt fra hvsino mælti
 hann hátt ef nockurr maðr færir mær hofvð H.
 iarls. þeim manne mvn ek gefa verk káp ok sipan
 for hann ibrætt ok men hans. Ok iarlinn heyrðe
 orð hans ok þeir þrellin. Iarlinn vndraðiz þessa

hans. oc sua þrellin. oc undraz j. miok þessa mannz
 mal. oc mælti sua. Mikils hattar er þessi maðr
 Olafr. oc mikill kraptr fylgir hans örendi. oc all-
 41 rigi fyrr tok mek iafnfast eða mitt hiarta eins mannz
 mal. oc hefi ec verit i morgum storum hascum. 5
 oc miok em ec hugsiukr. oc ihugafullr við þessi
 orð. Þeir hafðu hia ser lios oc vist oc dryck. oc
 snæddu þeir baðir saman. Iarlinn leit til þrælsins
 oc sa asionu hans harðla miok dockna. oc skilþi
 af þui at honum huarfaði hugrin oc hann tvskiptiz 10
 iætlaninni. oc grunar nu at hann myni suikia hann.
 oc truir honum eigi ef hann sofnar. toc hann nu
 at vaca yfir ser sialfr oc ætlar at vaca um nottina.
 En þar imoti gerþi þrællinn. at hann suaf bæði
 fast oc lengi. Oc er hann vaknaði þa sa hann at 15
 j. vacði. þa mælti þrællinn. Dreympþi mek herra.
 huat dreympþi þek s. j. hann suaraði. þat scal ec
 segia þer s. hann. en þu rað draumin Iarlinn mælti.

manz mal ok mælti. Mikit er vm mal þessa manz
 ok mikill kraptr fylgir honum. Alldregi fyr varð 20
 mitt hiarta hrett nema við þessa manz mal ok hefi
 ek þo verit imorgvm haskom ok i mannhettvm.
 Ok þeir höfðv hia ser lios ok uister ok drvckv
 ok sneddv baðer saman ok þa leit iarlinn til þrells-
 ins oc sa hans yfirlit með mikille vhamingio ok 25
 skilþe af þui at hvgv hans var eigi stavðvgr oc
 grvnar at hann mvn vilia svikia hann ok hafa
 dignað við orð Olafs ok trvir eigi þrelinom ok
 helldr f . . .¹ svefninvm. Ok sófnaðe þrellinn ok
 er hann vaknaðe eptir en fyrsta svefn. sa hann 30
 iarlin vaka ok mælti . . .² dreymdæ mik nv. hvat
 sagðe iarlinn. Ek mvn segia yðr en þer mvnoð

¹ Det afrevne er fyrir ser. ² Her er et par bogstaver afrevne.

seg nu þa. Mer þotti sem við förim aeinu skipi oc sæta ec við stiorn. Þa mælti j. Hugsu þu sua at þar reðr þu firir lifdogum minum oc huars-tueggia ockars oc ver nu trulyndr. at þu finnr 5 síþarr marga daga goða. En syndiz mer annarr draumr at mikill maðr veri hia husinu suartr oc illilegr. hann mælti. Nu er Urli drepin. þa mælti j. Þar man drepin Ærlendr s. min. Eptir þat sofnar þrællin. oc er hañn vaknaði. þa sa hann j. vaka. 10 oc þa mælti hann. En sa ec einn draum. mer syndiz maðr einn mikill oc geck ovan fra fiallinu oc mælti. Nu eru lokin sund oll. Iarlinn mælti þa scamt segir þu þa eptir lifdaga varra. þrælin mælti. Þat dreymþi mek en. at Olafr gefi mer hest 15 mikin acafliga. Iarlinn mælti. þar man hann festa þek ahinn hæsta galga er hann fær til. Varaz þu sua uelræði við mek þui at scamt mannt þu þa eiga ulivat. Síþan sofnar þrælin. en j. vakir Oc er

raða eptir. Hakon melti sva skal vera. Mer syndiz 20 sem við verim aeino skipi baðir ok søta ek við stiorn. Þa melti iarlinn hygstv at betr fyrir at þar er iþino valldi vart lif ok alldr ok ver nu trvlyndr at siðan biðir¹ þv langan alldr ok vara vingan 21 með. Ok enn syndiz mer kvað þrellinn at mikill 25 maðr veri hia hvsino ok svartr ok melti. Nv er Vlli drepinn oc þa melti iarlinn. þar mvn Erlendr sønr minn drepinn. Ok þa söfnaðe þrellinn. ok er hann vaknaðe. þa melti hann enn vaker þv herra. En sa ek dræminn. Nv syndiz mer þesse sami 30 maðr aka ofan fra fiallino. ok melti. nv er² lökin svnd ðll. þa melti iarlin. Skamt segir þv þa eptir lif daga minna ok þa melti þrellinn³. Þat dreymðe mik enn at Olafr gefe mer hest mikin. Ok þa

¹ Skr. biðirr (ir fork.). ² Sål. ³ I hds. rett. fra iarlinn.

fram leið nottinni oc dro at degi. þa matti j. eigi vaka lengr en þrællin var þa vaknaðr. oc er hann sa j. sova. þa tok hann hinn huassasta knif oc ueitti jarlinum mikit sar neþan abarkann. oc síþan sneið hann af honum hafuðit. liop þa síþan abrot 5 or husinu oc til þess for hann er hann com aLaðir annan dag eptir snimma. hann förði þa Olafi T. s. 42 hafuð j. Oc er Olafr kendi þetta vera hafuð Hakonar j. þa reiddiz hann þrælinum. oc bað hann up festa. oc sagði hann hafa scylldu maclig laun 10 firir sin drottins suik. sueik hann Hakon j. oc suikia mann hann mek ef hann ma. en sua scal leiða drottins suikum.

Fra landa skipan.

22. Sa var konungr forðum er Nori het er fyrst 15 bygði Noreg. en suþr fra Noregi er Danmork. en Suiþioð austr fra. En uestr fra er England. En

melte iarlinn þar mvn hann lata festa þik upp agalga oc varaz þv at helldr vel røpi við mik. Síþan söfnaðe þrellinn en iarlinn vakðe ok er 20 iarlinn hafðe vakat miok til dags þa söfnaðe hann oc þrellinn var þa vaknaðr. ok þa tók hann einn knif ok skar iarlinn ahals ok siðan sneið hann af honum höfvðit ok hliop ibravtt or hvsino. ok ran til þess er hann kom aHlaðer oc ferðe O. konunge 25 höfvð iarlsins. En konungrinn bað hann upp festa ok tóki hann þa höfilig lön fyrir sinn misverka þann er hann gerðe ok sva mvnde hann við mik gera ef hann metti ok let hann hengia.

Olafr var til konungs te.

30

16. Sa konungr ræð fyrstr Norege er Nór het. i svðr fra Norege er Danmark ok aþstr Sviþioð en

norðr fra Noregi er Finnmark. Noregr er vaxinn með iij oddum. er lengð lanzins or utsuðre i norðr ætt fra Gautelfi oc norðr til Ueggestafs. En breiddin oc uiddin or austri oc iuestr fra Eiðascogi oc 5 til Englandz sioar. En landit er greint oc callat þessum heitum Vik. Hordaland. Uplond. Þrandheimr. Halogaland. Finnmark. Ipessum rikiom eru morg heruð oc morg fylki. oc utallegar eyiar. Sua er sagt síþan er eignaz hafði allt Noregs riki hinn 10 ageti konungr Haralldr hinn harfagri oc brotit undir sek með miclum styrk oc hellt þui til dauða d. oc er hann heygþr a Rogalandi. oc þar andaðiz hann. Eptir hann voro margir konungar er af hans ætt varu comnir oc voro þeir konungar yfir 15 heruðum oc rikiom storum eða eyiom. en þar at eins segiom ver fra þeim er rikt hava hit ytra með sionum oc yfir konungar varu landzins. þui at a¹ Uplondum oc með fiallbygþum varu fylkis konungar þeir er fra Haralldi voro comnir oc reðu 20 firir fylkiom oc skilþu þau riki fioll oc scogar um

i vestr Englanz haf. ok norþr Finmark ok er lengz² lanzins yr svðri oc i norðr. fra Gauttelfe svnnan ok norðr til Vegistafs en breiddin or austri ok ivestr fra Eiða skoge til Englanz siofar. Vik ok Hordá 25 land Haloga land ok Þrandheimr. oc i þessom rikiom ero marg heruð. ok mikit fiolmenne ok morg fylke ok vtaligar eyiar ok þetta rike átti fyrst allt Haralldr enn harfagri. oc eptir hann voro margir fylkis konungar af hans ætt komnir. en fra 30 þeim einom segiom ver konungvm er með sianvm rikðv ok yfir konungar voro lanzins þviat margir konungar voro a Uplandvm yfir fylkiom. fra Haralldi komnir ok skilþv þav rike fioll ok skogar.

¹ Skr. over. l.

² Sál.

landit við. Af þessum konungum varu agetastir oc frægstir er comnir voro fra Haralldi konungi. Tryggvi konungr. faþir Olafs er nu er fra sagt. Oc s. Olafs Haralldz s. Oc Haralldr grenski faþir¹ Olafs hins helga. er síþan varð einvalldz konungr allz 5 Noregs uelldis.

Fra þui er Olafur var til konungs tekinn.

23. Oc er þessi tíþendi spurðuz at Hakon j. var drepinn oc þat flaug yfir landit. En istað hans 43 var cominn Olafur T. s. Þa comu allir hofþingiar 10 oc spekingar or Þröndalogum oc allir þeir er nocquora nafnbót hafðu oc þar með allr mugrin oc með einu samþycki. at allt folk uildi hann konung yfir ser. oc baðu hann firir vera allu folki Toc hann þa við trausti Þrönda fyrst at uphafi. 15 oc Gauldöla. oc gerþu þeir sitt felag. at hann scyldi styðia þa oc styrkia imoti Eiriki iarli. oc Sueini. þui at margir varo vinir þeira oc frændr. þo at

oc af þessom konungum er fra Haralldi enom harfagra ero komnir voro ageztir Tryggvi konungr 20 oc Haralldr en grenske faðir Olafs ens helga er síþan var einvalldi Noregs rikis. ok voro þeira a mille fylkis konungar imorgvm hervðvm en hann eydde öllum sem i hans saþgo gætr oc er þat spvrdiz at Hacon iarl var drepinn en O. istaðin kominn. 25 þa kom allt stormenne til hans i Þrenda lögvm ok þar með allr mugr ok baðv hann geraz sinn höfðingia. en þeir veita honom sitt trøst ok vingan ok tok hann þa við trøsti Gauldöla at upphafe. ok þar með allra Þrenda ok gerðv sitt felag hvarttvegia 30 22 vm vanda mal bvandkarla er þeir höfðv gert styriöld at höfðingia sinom ok valldit drapi hans. En

¹ Skr. 2 gg ved linjeskifte.

margir veri uvinir. Olafur konungur hafði þar imoti at biðja annan vanda er órin var. faðir hans var af lífi tekinn oc ræntur ríkinu allu Olafur. oc iutlegð verit lengi í barnósku frá frændum sínum oc fostriord.

5 Oc í annan stað hófðu bóndr konungi at biðja mikit traust oc fiolmenni oc mikit afl konungríkinu. En her imoti hafði konungur at fa þeim tigulega forvistu í allum vanda ráðum eða orrostum. Nu dro þetta saman þeira samþykki. Taka
10 þeir þá til konungs a Eyra þingi Olaf T. s. En hann suerr þeim imoti log oc lanz rett. scolu nu vera hvarir aðrum scylldir til allra goðra luta. stíornaði hann nu sínu ríki með frægð oc fagnaði. geriz hann nu einvallur konungur yfir allum Noregi.
15 leggur hann undir sek allt land norðan frá Finna bui. oc suðr til Danmerkr. gerðisc hann þá ríkr maðr oc gafugr. hann hafði mikit starf oc morg vandræði meðan hann reð landinu. hann hellt fyrstr Noregs konunga retta tru til guðs. oc af

20 eptir voro þvilikir hófðingar ok yfir gangsmenn sem var Eiríkr íarl oc Sveinn oc aðrir synir Hakonar íarls ok margir storir hófðingar frendr ok vinir. þott margir veri vvinir. Ok Olafur hafði ígoggn at biðja annan vanda er mikill var. Faðer hans
25 var drepinn ok allt ríke hans hertekit. en O. hafði verit ívöldum frá frendum ok óðlum allt frá bernsko. Ok þar til i annan stað hófðu bóndr konungur at biðja mikit traust ok fiolmene mikit. afl¹ til tignar. En her imoti hafði konungur þeim at fa
30 tiginliga þionvstv ok forystv í vanda ráðum ok orrostum ok þetta dro saman þeira samþykke oc taka þeir O. til konungs a Eyra þinge. en hann sver þeim ígoggn laug ok rettende ok skolo hvarir

¹ Sál. í hds. rettet frá ast.

hans stíorn oc ríki varð Noregs ríki alcrístnat oc urpu þar um morg tíðendi aðr crístnin gengi yfir.

Fra Olafi konungi er hann boðaði retta tru.¹

24. Sua er sagt at þetta hit konungliga boð flutti hann fram fyrir allu folki. oc talði hann morg
5 órendi með mikilli sníld at þeir leti síð er þeir hafðu aðr er sua var vaðuænligur salinni. at trua þat hialp sína vera er þeir fórdur fornir stockum eða steinum. Bað hann þá fogrum orðum at þeir
10 leti þann hin hegomlega oc hinn haðulega síð er þá blecði með margfoldum hasca. bað þá helldr
44 dyrka sannan guð er ríkir íhiminríkis fagnaði. sa er sannr guð. einn oc² er allt gott ueitir monnum hann bíðr þá³ at hyggja alla hina vitrostu menn
15 ílandinu huersu gera Englis menn. eða Saxar eða Danir er þá hófðu aþr fyrir scommu við tru tekit. bíðr hann nu með fogrum orðum at þeir

aðrom vera til nytsamlígra lyta. Ok styrðe hann folkino veggamlíga ok var nu konungur yfir Norege
20 óllom norþan frá Fina því ok svðr til Gattelfar. hann gerðz⁴ maðr ríkr ok gafvgr ok hafði mikit starf margskonar meðan hann reð lande oc hann hellt fyrstr Noregs konunga retta tru til guðs. ok af hans stíorn ok ríke varð alcrístnað Noregs velldi
25 oc aðr vrðv þar um morg stor tíðende. oc bað men með fogrum orðum⁵ taka þenna síð. oc lata skvrðguð ok bað þá hyggja at demum Englis manna eða þyverskra manna eða Danmarkar. Oc glicðe⁶ eptir þeira dómum ok kvat vlikt at þiona gvðe eða
30

¹ retta tru utydel. ² Her er et ord udvisket (þrír?).

³ Tf. over l. med nedv.tegn.

⁴ Sál. ⁵ Her mgl. vist at ved linjesk. ⁶ Uden tvivl f. glicia (Flat. líkja, k. 197).

lati nu blotin oc geri eptir slicra manna dómum. oc snui ser rett leiþis oc trui asannan guð ahimnum. segir huersu uiafnt er at þiona almatkum guði. eða fiandanum. Hann segir oc mart fra fognuþum 5 dyrligra manna oc retlatra. oc þar imoti huat vandir menn eigu firir hondum oc ognum heluitis quala. flutti hann þetta ðrendi með miclum crapti oc guðs fultingi. En hofþingiar mæltu imoti oc foro ibrot af þinginu. oc heim iherað huerr þar er 10 eignir atti. Oc eigi at sipr hellt konungr þo mikit lið eptir oc talði fram guðs ðrendi. oc þotti allum mikils um vert hans snilld. oc æigi let hann af fyrr en allir þeir er eptir voro aþinginu tocu helga skirn af byscupi oc truðu nu rett hepan ifra. 15 ascapara sin. oc brutu niðr scurðguð sin sialfir oc hofnuðu allum þeira atrunaði. oc helldu istaðin helga tru oc guðs boðorð. oc vox nu miok guðs cristni.

Fra Olafi konungi T. s.

20 25. Þat finnz ifrasogn Ara hins froða oc eru þeir fleire er þat sanna at Olafir T. s. hafi ij uetr haft oc xx þa er hann com iland. oc tok riki en

fiandanvm. ok segir mart fra aþmbvnom goðra mana ok kvolvum vandra manna ok flvtti þetta erende 25 með miklom krapti en hofðingiar melto imoti oc foro ibraut af þingino oc ihervð sin ok konungr hellt fram sitt erende oc allir er eptir voro aþingino tokv skirn af byskupi ok brvtv skvrguð sin sialfir ok heldv helga trv ok guðz boð. Þat segir 30 Ari enn froðe ok margir sanna þat at Olafir hafe .ii. vétr ok .xxx. haft er hann kom i land ok tók rikit oc reð landino fim vetr. Ok erv þeir sumir riker menn oc froðer er þat segia at hann hefðe .ii. vetr

hann reð firir v. uetr. En þo eru þeir sumir menn froðir er sua vilia segia oc þui trua at sua se at hann hafi haft ij uetr oc xxx. vetra. er hann tok rikit. oc þat scal nu sanna huersu þeir telia. Þat segia þeir þa er Tryggvi konungr fapir hans var 5 uegin at Olafir var þa imoður quíði oc var fódðr þat.¹ oc var einn uetr með moður feþr sinum oc moður með leynd. Oc sipan for hann austr iSvipioð. afund Hakonar gamla firir motgangi Hakonar j. oc Gunnhilldar. oc for þa um eyði merkr oc scoga. 10 oc var þar ij uetr með Hakoni gamla. oo er hann 45 for brot þaðan þa var hann þrevetr. Oc er hann for skipferðum oc hann var hertekin er hann ætlaði iGarða þa tocu heiðnir menn þau oc hafðu isinu valldi oc var hann iþessi anaud vi uetr. En iGorð- 15 um austr oc austrholfunni veri hann xi ar. En i Vinðlandi ij uetr. oc þa for hann til Danmerkr oc til Irlandz. Oc tok þar helga skirn af abota. þeim er fullr var af helgum anda. oc iUestrlandum

ok .xx. er hann tok rikit ok þat ma nv heyra 20 hvernog þeir telia. Ok þat segia þeir þa er Trygvi konungr var veginn at Olafir veri þa eige fódðr ok veri hann enn fyrsta vetr með Eirike moðvr feðr sinom ok sipan feri hann i Svipioð til Hakonar gamla ok var þar .ii. vetr ok for þapan ibraut .iii. 25 vetr. oc þa er hann var hertekin ok i anað selldr ok var hann iþeiri a navð .vi. vetr. En iGavrdum aþstr var hann .ix. vetr oc iVinlande .iii. vetr ok þa for hann til Irlandz ok tók skirn ok var hann iVestr löndvm .ix. ár. ok eptir þat feri hann af 30 Englandi oc hefðe þa .ii. vetr ens fiorða tigar. ok þa er Þorir klakka var dæðr eptir sitt velrepi ok sipan H. iarl ok Olafir kom iNoreg oc tok rikit

¹ Her mgl. vist ár.

var hann ix ár. Oc eptir þat for hann af Englandi. oc hafði þa ij uetr hins fiorþa tigar. Oc eptir þat var sett uelræði af Þori clocku um Olaf. oc foru þeir þa til Noregs sem sagt var. oc var þa Þorir 5 drepin. eptir forspá finnzins. oc litlu síþarr Hakon j. Oc tok þa O. T. s. rikit sem sagt var. En þessir menn samþyckia þetta með þessum hetti Sæmundr hinn froði oc Ari hinn froði er huarstueggia sogn er trulig. at Hakon hafi styrt ríkinu xxxij. uetr. 10 síþan er fell Haralldr grafelldr En þat þyckir þa miok saman bera. oc þessi fra sogn. Þat calla men at Olaf T. s. hafi haft ij tipir. a sinum dagum. var su hin fyrsta er hann var imiclu ufrelsi oc apian oc uvirðing. Annur tíð alldrs hans skein með 15 birti mikilli oc farsælu. Hin þriðia tíð með tign oc frægþ oc mikilli ahyggio. firir morgum at bóta. En vera kann þat at Einarr þambarskelfir epa Astrið systir Olafs er atti Ærlingr aSola hafi ecki hugleitt þa þessi ix ar anaúðar hans er margir varu iþeire

20 sem nv var sagt. ok þessir menn samþykiaz Sem- vndr enn froðe ok Aren froðe Þorgils sonr. At Hacon hafe styrt ríkeno þria vetr ens fiorþatigar. síþan er Haralldr fell grafelldr ok þat þyker saman koma ok þesse fra sogn. Þat kalla menn at Olaf 25 hafi .iiij. tíðer hafðar. Sv en fyrsta er hann var ivfrelsi ok apian. ok annor til¹ alldrs hans var með birti ok fregð ok en .iii. með tign ok a hygio. er fyrir margvm var at bera. Ok þat ma vera at Einar þamba skelmir oc Astriðr syster hans e. 30 Erlingr Skialgs sonr magr O. konungs. hafi ecke hvgleitt þessi .ix. ár e. tiv er hann var i anað er margir hugðu hann davðan. Ok þa er Olaf var fvndin af frendvnom. var sem hann veri reistr af

¹ Fejl for tíð.

ætlan at hann veri dauðr. En síþan er sia hinn sami maðr er frendrnir fundu oc vinir. sua sem endrreistan af dauða. þa fognuðu þeir þessum manne sua sem hann veri af dauða reistr oc toldu þui til alldrs honum vii ár oc xx. En huarratueggia uitni 5 synaz mer athuga verþ oc skynia þat huat af þyckir fellt at hava þuilikum frasognum.

Fra Olafi konungi Tryggva s.

26. Þat er sagt at ifyrstu er Haralldr hinn harfagri tok rikit at þa var liðit fra þui er hann hof 10 rikit c uetra oc xl vetra. oc viij uetr þar til er 46 Olaf T. s. for or landi þessu sinni með v skipum. oc uestr til Englanz. þa er hann hafði einn uetr verit konungr iNoregi. for hann aprt um hæstit til Noregs. Oc var þa ifor með honum Ion byscup. 15 oc margir prestar. Þangbrandr prestr oc Þormoðr. oc margir aðrir guðs þionar er hann setti til at styrkia oc up at timbra guðs cristni. oc kenna

dauða. ok fagnuðv allir honom ok talþv þui til alldrs honvm vi. ár ok .xx. en hvartvegge vitni 20 synaz oss merkilig ok hafe hvern slikt at þvi sem syniz.

Sigvrðr iarl tok við trv.

17. Ok þat er sagt at ifyrstv er Haralldr en harfagri tók rikit ok þa stvnd er hann var kon- 25 ungr ok allt til O. konungs Tryggva s. var heiðni halldin nær vm alla Noregs bygð ok viðá mikil blótt En England¹ hafðe lenge kristið verit. Þa for Olaf konungr or landi er hann hafðe verit einn vetr i Noregi. hann for vestr til Englanz fim skip- 30

¹ Rett. fra hds.s -landi.

þeim at snuaz retleiðis er aðr truðu rangt. oc kendi þeim satt lios vera af almatkum guði. Oc er Olafr konungr var buin sigldu þeir til Orkneyia. En þar reð firir Sigurþr. j. Loðues s. sa er ageþr var at
 5 morgum lutum. rikr oc vinsæll. Olafr konungr boðaði honum retta tru. oc bað hann morgum orðum fogrum til beði sið oc snemma með miclu costgefi. hann sagði oc hans monnum fra heluitis pislum oc eilifum elldi oc frosti. oc morgum aðrum
 10 ogorligum quolum. hann minnti hann a með allu costgefi at varasc slica luti. oc sagði þa með óngum hætti forðaz mega þessar qualar. nema þeir bryti scurðguð sin. Oc dyrcaði almatkan gud. scapara sin er styrir allum lutum þann byriar yðr at dyrca.
 15 Iarlinn mælti þessu miok imote. letz eigi mono lata sið sin oc frenda sina. kann ec mer ecki betra sið en mitt forellri hefir haft eða betra hatt. en

um ok sva sem fyr kom hann a stan af Garða rike eptir velrepe Haconar iarls ok sva for hann asama
 20 svmri er hann hafðe verit einn vetr¹ i Norege tvi-vegis til Englanz ok for aptr vm hæstið. ok var þa ifar með honum Ion byskup ok margir prestar. Þangbrandr ok Þormoðr ok margir kenne menn er hann villde lata upp timbra guðz cristni. ok er
 25 þeir voro bunir sigldv þeir til Orkneyia. ok þar reð fyrir Sigvrðr iarl Hloðves s. mikill hófðinge. O. boðaðe honom trvna með fægrom orðvm ok syndi þeim mærg savnn vittni sinnar sagv sagðe þeim fra ognvm helvitis at þeir varaðiz ok kvað
 30 þa eigi forðaz mvndv mega piningar nema þeir læti þa villo sina ok dyrkaðe gvð. Ok iarllenn melti imott miok at lata sip sinna frenda ok kvaz

¹ Tf. over l. med nedv.tegn.

þeir er gofgastir hava verit minir frændr. Ok er Olafr sa at hann uilldi sua þraliga hallda sin atrunað. Þa tok Olafr s. hfans ungan er Huelpr het er þar var up föðdr með vircum. Olafr konungr lagði hann asaxit langskipinu. oc bra suerði. 5
 oc bað þa j. kiosa huart hann uill helldr sia son sin hogguin firir augum ser ef hann neitar trúnni. eða uill hann gera sætt¹ oc uingan við mek. oc taka þa son sin ivalld sitt. oc þar meþ vip cristni En ec segi þer at aðrum costi stendr þitt riki til 10
 vaða oc aupnar. Nu iatti j. huarutueggia cristninni. oc vingan konungs. Var þa j. oc allt lið hans. skirt. For þa Olafr konungr með lipi sinu til Noregs. oc byriaði honum uel. sigldi hann nu með gleði mikilli matti þar sia kapp siglingar miclar. 15
 oc fogr skip.

eige kvvna betra rað. en gavgir frendr hans eða vitrir. Ok er Olafr sa hann þragiarnan imoti standa. þa tók hann son hans vngan er feddr var i annare eyio með mikille virkt ok konungr tók sveininn 20
 ok lagðe vt asaxit alangskipinv ok bra sverðe ok kvaz mvndv af höggva hófvð sveinsins fyrir agvm honvm ef hann neitaðe trvni ok kvat honom betra at gera sett við gvð ok vingan við sig ok taka
 valld sonar sins ok at oðrom kosti steðe til vaða 25 hans rike. Sipan iatti iarlinn konvngi vingan ok siðinv oc var þa iarlinn ok allt lið hans skirt
 24 ok siðan for Olafr abrautt ok a str til Noregs með miklom soma ok byriaðe vel ok komo héim isitt rike. 30

¹ Tf. i randen med indv.tegn.

Fra Olafi konungi.

27. Ok er Olafur konungur komur á vestan. þá la hann við ey þá í Noregi er Mostr heitir og um nött þá 47
 vitraðiz honum hinn helgi Martinus byscup. og
 5 mælti við hann. Þat hefir her verit siðr í þessu
 landi at geva þor eþa Oðni eða aprum asum minni
 at ueizlum. En nu uil ec at þu skiptir hinn ueg
 til at mer se minning ger at ueizlum. en hitt falli
 niðr er aðr hefir verit. En ec heit þer þui imoti
 10 at ec skal tala með þer. a morgin og styrkia þitt
 órendi. þui at margir ætla nu imote at standa.
 En hinn næsta dag eptir var fiolment þing stefnt.
 og com þar imoti konungi utallegr lyðr og ætlaðu
 at standa í moti hans órendi. og uolþuz til iij
 15 hinir sniollustu menn áþinginu, at tala imoti hon-
 um og voro þessir agezstir af þeim er til varu
 comnir. bæði at viti og snilld. og hafðu þeir raðit
 með ser ef hann boðaði guðs nafn at mæla imoti.
 Olafur konungur stoð aeinum steini hafum at hann

20

Fra vitran Marteins byskvps.

18. Han lagðe at við eyna Mostr. og vm nöttina
 vitraþiz honum en helge Martein byskvp ok melti
 við hann. þat hefir verit siðr ilande þessv at gefa
 sitt samnadr¹ ol Oðni eða aðrom asvm en ek vil
 25 at þv skipter hinvg til at mer se mining ger at
 veizlom ok samkvndvm ok minne mitt se drvkit.
 En ek heit þer þui imoti at ek mvn tala með þær
 amorgvn ok styrkia þitt erende er margir mvnv
 imott þer standa. Ok a nesta dege eptir var þing
 30 fiolment. ok kom þar imoti konungi otalligr lyðr
 ok ættloðv imoti at standa hans erende. ok völdu
 til .iij^a ena malsniolvstv menn at tala imoti kon-
 unge. Ok þessir voro ageztir at viti ok snild af

¹ Sál.

mætti allum auðsær vera og mal hans at heyra.
 og enn er sa steinn þar til minningar. Þa tok
 Olafur konungur at tala fyrir folkinu og boða nafn
 drottins. og teygja alla til með fogrum orðum og
 hneckia þeim atrunaði er aðr höfðu þeir. Og er 5
 hann hafði lengi talat sniallt órendi. Þa riss up
 sa er fyrst var til ætlaðr at suara honum. hann
 litaz um lengi. og let stollzlega og ætlar at tala
 með mikilli snilld og list. En at þessum manni
 sætr sua mikin hosta og þröngþ at hann matti 10
 óngu orði up coma og varð hann við þat niðr at
 setiaz at hann mælti ecki imoti. Þa stoð up annarr
 og ætlar at tala með mikilli reiði imoti konung-
 inum. En sia maðr uarð sua stamr at ecki nam
 huat hann mælti. og sættiz hann með athlōgi niðr 15
 og scom er up reis með drambi og ofmetnaði. Og þa
 reis up hinn þriði og ætlar at hann skal hefna
 sinna felaga. með snilld sinna orða. þat barsc han-

þeim er til komo. Konungur stoð asteini hafvm at
 hann metti óllvm aðser verða ok allir metti mal 20
 hans heyra ok sa stein er þar sipan til sigrs þessa
 ok minningar. Ok þa tók Olafur at tala fyrir folk-
 ino ok at boða gvðz erende ok at teyia alla til
 með fōgrvm orðvm. ok er hann hafðe lenge melt.
 þa reis vpp sa er fyrstr var til ætlaðr at svara 25
 honvm ok sem sipr er til saz hann vm ok ætlaðe
 at mela með snild. en at honvm sætti sva mikin
 hosta at hann matti eigi orðe vm¹ koma ok setiz
 við þat niðr at engo varð svarað. Þa stoð annarr
 vpp ok ætlaðe at mela með akefð ok reiðe. en sá 30
 varð sva stamr at ecke nam hvat hann sagðe. ok
 settiz sa með hlegi niðr er vpp reis með drambi
 ok of metnaðe. Ok þa reis upp en þripi ok etlar
 at hann mvni hefna vina með snilld sinna orða

¹ Fejl f. upp.

um til handa. at hann varð sua rámr oc quaraði sua at ecki nam huat hann mælti. Nu firir þui at þeir voro sigraðir með sua miclum krapti. þa tocu margir við tru. oc firir letu forna villu oc fylgþu
5 allir konungs boði. For konungr með liði sinu þaðan norðr um Stað. oc sigldi síþan norðr til Þrandheims. hann hafði þa hofuð þó sinn aLoð-um sem hinir fyrri konungar hafðu haft.

Fra þui er Selio menn funduz. 48

10 28. Sa atburðr gerþiz i uphafi rikis Olafs konungs. at ij menn gerþuz ferþar sinnar. het annarr Þorðr Iorunnar s. en annarr Þorðr Ægileifar s. þeir uaru rikir menn oc miclir hofþingiar. þeir attu eignir iFiorðum. oc ætluðu at fara afund
15 Hakonar j. þui at þeir hafðu þa eigi spurt hofþingia skiptit. Oc er þeir foru um Ulvasund. oc norðr at eygni Selio. þa sa þeir fagra syn. oc agetlict lios skina asioin or himnum ovan oc ner við sialft landit oc sua oc ieyna Selio. þetta undraz

20 sa varð sva ramr at hann kvaraðe allr ok ecke nam hvat hann sagðe ok eptir þat tokv margir við try oc fylgðv konungs boðe ok for þa O. með miklom vég norðr i Þrandheim a Hlaðer. ok var þat hófvð staðr hans sem fyre konungar hófvð verit.

25 Fra þvi er hofvðit fanz.

19. Þat gerðiz¹ til tíðenda snema rikis O. konungs at .ii. menn komo til hans ok etlvðv at fara a fynd Haconar iarls ok hófvðv eigi spvrtt hófðingia skipti iNorege. ok foro fra eignom sinom innan or
30 Fiorðvm. Þorþr Egileifar s. ok Þorðr Iorvnar s. þeir voro mikils verðer ok er þeir komo i Vlfa

¹ Skr. geriðiz.

þeir miok oc forvitnaz huat er vera mun syn þessi. eþa huat þeim man synt verða iþessum lut. oc hallda þangat skipunum. Þeir finna þar mannz hafuð er þeir hafðu set liosit skina. oc þa kendu þeir sötan hilm oc toku nu þetta hafuð með tign
5 oc þo ræzlu oc hafðu með ser Oc ætla at föra Hakoni j. oc vænttu at hann man scynia oc skilia af sinni speki huat þetta merkir. Nu foru þeir leið sina oc eigi lanct aðr þeir spurðu at j. var drepin Oc istað hans cominn agetligr hofþingi. Olafr kon-
10 ungr T. s. Oc þo eigi at siðr fara þeir at hitta konungin. er allir sogþu mikit fra hans gofugleic oc gózk. oc comu þeir aLaðir. Oc þegar er konungr spyrr at þessir menn sottu hans fund. þa toc hann við þeim með bliðu oc gerþi þeim ueislu Oc
15 er þeir satu imiclum fagnaði oc gleði þa tok konungr þessa hina virðuligu menn. at biðia með ast oc fogrum orðum at þeir lati sið sin. oc trui asannan guð. hefi ec heyrð s. konungr. at margir

svnd ok við eyna Selio þa sa þeir lios mikit a
20 siain fra sér af himnum ofan ok við sialft landit þat vndrvþvz þeir miok ok forvitnaz at víta ok hallda þangat skipvnm ok finna þar manz hófvð sem þeir hófvðv seð liosit ok kendu sætan ilm ok
25 tokv hófvðit með hreðlo¹ ok ætlvðv at föra² iarl-
invm. ok vettv at hann mvnde skynia með vizkv hvat veri ok foro síþan ok eige lenge aðr þeir spvrvðv at iarlin var drepinn. en O. konungr istað-enn kominn oc foro eigi at siðr ok hittv konungin er margir sögðv gott fra ok komo til hans aHlaðer.
30 Konungr tók vel við þeim ok sémiliga ok gerðe þeim dyrliga veizlv ok þeir hvgðv gott til at þiona konunge þessom oc er þeir satv ifagnaðe. þa tók

¹ Sál. ² Skr. fœða, men ð er mulig rett. til r.

goðir lutir eru sagðir fra yðrum athofnum. oc firir
 þui bið ec at þer iatit cristni. Oc þegar ifyrstu
 fannz þessum monnum sua mikit um órendi kon-
 ungs at þeir iattu hans boði. oc at lata sina uillu.
 5 Var þa sípan til heimtr Ion byscup er Sigurðr h.
 aðru nafni. oc voro þeir skirðir inafni heilagrar
 þrenningar. oc helgaðir almatkum guði. oc er þeir
 voro skirþir fognuðu allir menn þessu. let kon-
 ungr þa sitia yfir sialfs sins borði i miclum ueg.
 10 Oc syndiz honum þat maclit at þeir menn er þa 49
 hófu tekit af hans fortolum ærfð himnescrar æt-
 leifðar. at þeir tóki oc með honum hatiðlegan
 fagnað oc konunglect boð oc vinattu. Oc er þeir
 satu oc drucku glaðir oc skemtudu ser. þa sogðu
 15 þeir konungi oc byscupi. oc allum monnum þeim
 er við varo syn þa hina fogru er þeir hafðu set
 bæði liosit. oc sua er þeir fundu hafuðit. þeir
 sogðu þetta með at huga oc ahyggio. konungr biðr
 þa syna ser hafuðit oc byscupi oc sua gerðu þeir.

20 konungr at bioða þeim síðen oc guðs erende með
 fægrom orðum ok kvaz martt gott vita i þeira
 hattvm. ok sagðiz feginn mvndv verða ef þeir
 villde honom með bliðv hlyða oc þeim fanz sva
 mikit vm hans mal at þeir iattv þessv. Ok síðan
 25 voro þeir skirðir af Ioni byskvpi. Þa lett konungr
 þa sittia yfir sino borðe i miklv m fagnaðe ok
 syndiz makligt at þeir eti allir saman likamligan
 fagnað er þa voro orðnir af hans orðum erfingiar
 eilifs fagnaðr¹ ok sípan sagðv þeir konungenvm
 30 synena oc fvndin ok allan atbvrðinn ok sagðv
 með athuga konvngv kvaz sia vilia hofvðit ok sva
 var gert ok er þeir byscop sa. savnvðv þeir at visv
 heilags manz höfvð ok kom þetta nv fyr alla men

¹ Sál.

oc er hann hafði set þa mælti hann þetta er at
 visu heilags manz hafuð. synir nu sípan allum
 hinum beztum monnum oc segir með miclum fagn-
 aði. Eptir þat foro þessir menn heim oc styrþir
 iheilagri tru foru þeir glapir oc með sómð oc helldu 5
 uel konungs boð sípan.

Fra Olafi konungi.

29. Sua barsc at eitt sin at einn bondi milldr
 oc meinlauss com til eyiarennar Selio. oc for sípan
 afund Olafs konungs oc sagði honum atburð þann 10
 er orðit hafði. at mærr hans¹ huarf abrot oc for
 hann lengi at leita oc um síþir sa ec huar hon
 stoð iþessi eyio scamt fra sundinu oc a utan uerðri
 oc uestr a eya þar varu miclir hamrar. Oc þa
 geck ec þangat herra. oc sa ec þar lios mikit aþeim 15
 degi oc iþeim stað oc optliga sípan. Oc er konungr
 heyrþi oc byskup. þa gerðu þeir ferð sina með

rika ok vrika ok lofvðv allir guð um þenna lut
 oc foro þessir menn heim með fagnaðe. ok styrkðer
 með heilagri trv ok voro með konunge vnz þeir 20
 voro or skirnar kleðvm oc heldv vel sina trv ok
 agettliga.

Fra þvi er helgir domar fvndvz i Selio.

20. Sva barsk at eitt sinne at ein hvand karl
 milldr ok meina lafs kom til eyiarinar Seliv. ok 25
 for sípan akonungs fvnd ok sagðe honum at ein²
 mér hvarf fra honum ok vm síðer sa ek hana
 hvar hon stoð i eyionni skamt fra svndino ok
 stoð hon ávtan verðri eyionne ok þar hia voro
 miklir hamrar ok þar fann ek hana herra sagðe 30

¹ Fork. som hann.

² Rett. fra hds.s eit.

scyndingu til þessar eyjar oc rannsokudu þeir hana vandliga oc var þessi bondi leiðtogi þeir fundu uestr a eyna hamra miela oc sa at þar hafpu verit forðum hellar mielir oc firir scommu fallnir. leituðu 5 nu vandliga um þenna stað oc fundu milli steinanna mart beina með sötum hilm Oc nu varu þau saman safnuð at konungs raði oc byscups oc hird vandliga ipeire ey. Oc at bön byscups oc konungs raði. var þar kirkia ger. oc helguð þessum guðs 10 monnum er þar voro. Oc i þeim stað ueitir almattugr guð. mikla miscunn firir þeira manna verpleic er þar huila. allt til þessa dags. Sliet hit sama verþa oc morg tocn iannarri eyio er Kín heitir. ero þar 50 oc helgir domar þessarrar sueitar. sem iSelio. Oc 15 ueitir guð firir huarratueggio sakir margar iartegnir firir milldi sina oc miscunn.

Fra Sunnefu.

30. Þat segia MEN at adogum Hakonar jarls. urðu þau típendi. at konungs dottir a Irlandi het

20 hann oc horfðe hön asiáin út ok þa geck ek at ok sa ek þar lios optliga ok er konvngur ok byscvp heyrðv þetta þa foro þeir til eyiarenar ok rand-sakvðv hana vannliga ok fvndv hvervettna milli steina manna bein með dyrligvm ilm ok þeir 25 sömnoðv saman beinonvm oc varðveitv dyrliga ok var þar kirkia gér síðan at raðe konungs ok helgvð þessum monnvm oc veitir gvð þar marga lvti fyrir þeira bönir slikt sama verða ok morg takn ianare eyio er Kín heitir oc þar ero ok margir þeira 30 helgir domar af sveit Seliv manna.

Fra hinne h. Svnifo.

21. Þat segia menn at adavgvm. Hakonar iarls vrðv þav tíðende at konungs dottir af Irlandi er

Sunneva. hon toc eptir faþir¹ sin ærfð oc eignir miclar Oc til þess gerþisc hervikingr nocquorr at heria þangat oc þrongua hennar raðahag. oc gerði henni ij costi annat huart at hon berðiz við hann. eþa gengi með honum elligar. En hon uilldi firir 5 engan mun ganga með honum þui at hann var heiðin. Hon atti þa þing við sina menn. oc bað menn gera sua uel² at uelia ser þann cost. at lata helldr fostriorð sina. en hella ut sua margs mannz bloði firir hennar sakir. þui at ec vil eigi liva með 10 sua margfolldum hasca. at liva með heiðnum vikingi. Nu volpu margir ser þann cost at fylgia henni. þui at hon var drotning þeira. I ferð reðz með henni broþir hennar er Albanus h. oc margir þionustu menn konur oc born. Pro sustentacione 15 racio assumunt. Nu syndi hon sek meirr treystasc guði en veraldlegu fulltingi. oc fal hon sek ahendi allzvalldanda guði. Nu hofu þau upp³ — — —

26 Svnnifa heiter ok tok eptir faðvr sinn erfð ok miklar eignir. ok til þess gerðiz nockvr vikingr at 20 heria þangat ok þrongva hennar raðe. ok gerðe hene þann naða kost nema hon genge með honom. hon vill eigi heiðin mann eiga ok átti þing með sinom monnvm ok bað þa at þeir velde ser einn af .ii. kostvm ok helldr léti þeir feit ok föstr 25 iorðina en trvna. Ok þat villdv marger at fylgia henne. ok með henne for broðer hennar Albanvs ok vinir ok þionostv menn karlar ok konvr ok treystiz hon meir guðz fultinge en manna ok þav hófpv enga reiðv ne herkleðe ne vapn ok baðv 30 guð visa ser leið sem hann villdi at þau feru. ok rekr þau lenge vm haf innan ok lét gvð birtaz

¹ Sál., fejl for -ur. ² Tf. over l. med nedv.tegn. ³ Her mgl. vist 2 blade.

þeira dyrð a Norðr lond ok komo til eyianna er S
 fyr voro nefndar ok dvolþvz þar lengi ok þionvðv
 gvðe ok fœddvz af fiskom er ivottnm voro. en
 vmbhvervis eyna var bygð mikil. Oc þat varð þar
 5 sem optt kan henda at hiarðer þer er menn attv
 ieyonne heimtvz eigi allar af ymsvm vabølvm sem
 verða kan dyr biti eda aðro. ok er menn voro
 senir ieyione þotti mærgvm likliet at illvirkiar
 mvnde vera ok hittv iarlinn Hacon. ok sægðv hon-
 10 om fra þessum monnm at þeir gerðe skaða lanz
 monnm. ok baðv hann til fara at drepa þa með
 miklo liðe ok vel vapnvðv ok er þat sa þeir enir goðv
 menn. þa gengv þeir ihella sina ok biogvz þar
 fyrir ok baþv at gvð leti eigi vanda menn drepa
 15 sic. ok sípan fellv hellarnir yfir þa ok letv þeir
 þar lif sit ok tokv himneska fagnaðe. ok mattv
 menn eigi na þeim er griott fell aþa ok hvrfv
 þeir iarlin a bræt. En cristnir menn samnoðv saman
 beinonvm ok bioggv vm itarliga ok fvndv hamar
 20 nyliga sprvngin ok þar fvndv þeir helgan dom.
 Svnnifo ok Albani broðvr hennar alheilán ok voro
 þau sípan i skrin¹ lægð ok dyrkvð af ollv fólke
 allt her til. ok sva mvn avallt vera meðan Norðr
 lænd ero bygð oc verþa þar mærg takn. Sípan var
 25 Svnnifa ferð til Biorgyniar. en Albanus hvilir i
 Seliv. ok þar er höfvð kirkia hans at mvnklifenv
 ok þar er mikill staðr ok mikil dyrð ok morg
 skrin ok iþeim dyrliga helli er þa fell er nv gíor
 kapella er þeir kalla salinn er hellirinn annar veggr-
 30 inn en annar er af steini gar ok inn ibergit er skvti
 oc fellr þar vr litill lœkr oc fa þar margir heilso ok er
 þar gørt alltari iþeiri kappello ok er þat upp i
 fiállit fra höfvð kirkione. Slikt sama er þessi sveit
 dyrkvð iKinn. Oc i Selio ero fim kirkivr ok þar

¹ Rett. fra hds.s skrið.

S er fylkis kirkia ok Kriz kirkia ok Mariv k. ok
 Mikials k. Albanvs k. ok Svnnifo k. ok andlaz
 dagr þeira er halldin af Norðmonnm en viii. idvs
 dag Ivlii manaðar þat kállom ver Seliv manna
 messo. 5

27 Fra þvi er O. konungr cristnaði
 Hörðaland.

22. Olafr konungr for svðr iland skipa liðe sino
 allt iGulapings læg a Harða land. Ok er þeir
 spvrðv þat er fyrir voro ok visso þangat kvamo 10
 Olafs þa stefndv þeir þing fiolment enir ageztv
 menn iþeim herodvm ollvm ok stefndv Gula þing
 ok var þar sa maðr fyrir þeim er het Ólmoðr ok
 var Harða Kara sonr broðer Þorleifs ens spaka.
 faðer þeira Harða Kari hafðe sva rikr verit at 15
 hann sigraðe .ix. konvnga með sino megni. Olmoðr
 stoð upp aþingino ok melti. þat vitv þer at her
 mvn koma rikr konungr ivar hervð oc til þessa
 þings mvn hann segia ok vilia oss sina vnder menn
 gera. en oss likar konungr vel imörgvm lutvm ok 20
 isvmvm lvtvm mislikar oss hans hettir en þo likar
 oss hann vel af styrk ok agættleik ok er af þvi
 gott slikvm konunge at þiona. en oss mislikar
 miok siðer hans okvnnir ok þvi bið ek yðr vine
 mina ok höfðingia er reynder eroð at morgvm 25
 goðum lutvm ok storum raða gerðvm at ver takim
 eitt rað ok samþykiz minom vilia. ok taikom eigi
 við siðenvm er hann boðar oss nema hann geri
 nockvrn lut mikin eptir varum vilio. Ek heyri þat
 at Astriðr heiti syster hans sammødd við hann en 30
 faðer hennar er Loðin sa er moðvr hennar sotti
 með karlmenzko ok drengskap af heiðnm þioðum
 þar sem hon var aðr stodd naðvliga ok feck
 hennar sípan með soma. Nv ef konungr vill gipta

hana frenda varum. Erlingi er nú stendr her hia S
 oss sa er fremiaz ma af mærgvum goðum lutum ok
 storum ættum ok þa syniz mer raðliçt at taka vel
 hans ærendi. ok hans sið er ek trvi goþan vera.
 5 oc syni hann oss með nockurum stór taknum sið
 sin. ok ollom likaðe þetta vel er enn vitrasti maðr
 melti. Ok siþan kom konungr til þingsins ok tokv
 menn vel við honum ok beiðer at þeir iati þeiri
 hlyðni sem þeir eigo konungi at veita oc annat
 10 folk gerir ok talaðe konungr vm guðz erende fag-
 vrliga. En höfðingiar melto imoti at lata sið sinna
 forellra. ok kvaðv hann eigi smatt mvndv verða
 til at vina. konungr melte. Hvers er beizt af yðr.
 þeir baðv hann gipta systvr sina Erlinge er alldri
 15 skortti goða ætt. heyrtt höfvum ver hans getið at
 goðvm lutvm ok agetvm ok ef her ma sva mikit
 ikapaz at þa vili þer með bliðv til guðz mis-
 kunnar snvaz. ef sva mikill avoxtr metti verða. þa
 vil ek þenna kost ok siþan cristnaðe hann morg
 20 hvndroð manna ok oll þeira heroð ok geck Erlingr
 siþan at eiga Astríðe ok hafpe með henne storar
 eignir. Ok eptir þat for Olafr æstr i land með sinv
 liðe. ok allt til Vikrinar með kenne monnum ok
 höfðingom¹ ok hirðinne.

25 Konungr giptir systvr sinar.

28

23. Þar reðo² fyrir .ii. breðr Hyrningr ok Þor-
 geir. þar var oc stefnt þing fiolment af ællom
 hervövm oc er þar var all fiolment. þa kom kon-
 ungr ok talaðe guðz ærende ok bað þa alita sialfra
 30 sinna næðsyn ok talaðe langt ærende af guðz rett
 með fagrom orðum. þa melto þeir breðr. Hæra
 fagrom orðum gæti þær saman skipat ok likliçt
 er at er farið með sænnom boðum ok goðum ok

¹ Sål. ² o tf. over l. med nedv.tegn.

S þar í mótt ef ver skolum lata sið vara frenda þa
 viliom vit breðr yðra hóllostv ok þar með viliom
 við eiga .ii. systr þinar Ingigerðe ok Ingiriðe ok
 ef þu gerir oss sva rika men. þa mvnvm við alla
 semð ok stvndan leggja til yðarar tignar. Ok er 5
 konungr sa hve mikill a voxtr her matti¹ fylgia
 ok hann sa at margir mvndv eptir þeim snva ok
 þeir voro ok ættstorir menn konungr svaraði þeim
 með soma ok allt folk tók þar við trv ok bvðvz
 honvm til sliks sem hann villdi ok var þar mikill 10
 a voxtr ferðr gvðe til handa ok siðan var þar
 mikill² veizla. oc gipti konungr þeim systr sinar
 með miklo fé ok soma agættligum oc gerðe þa
 hertóga sina ok siðan for hann ibravtt með miklom
 vég ok norðr til Þrandheims. 15

Höfðingiar toko trv.

24. Eptir þessi til tóke lett Olafr bva veizlo
 mikla a Hloðvm ok bað þangat ollom höfðingiom
 ok stormene til fagnaðar ens agezta ok þar komo
 höfðingiar marger ok stormene iÞrandheime ok 20
 sottv akonvngs höfvð bø aHlaðer en or fiarlegiom
 heroðum komo fair. því at vetr var mikill ok
 hriþvtr ok sía veizla var at iolum bvin ok með
 envm beztum fangvm ok er konvngr hafðe skipat
 monnum isæti. þa steig hann i hasetið sem hon- 25
 om somðe ok spvrðe hann hvesso veizlan feri fram
 at til fongvm ok geck sv frett vel. Siþan kvadde
 hann ser hliodz ok melti. þat er yðr ollvm kvnnikt
 höfðingiom her iÞrenda lægvum at ek em kristin
 ok boða ek annan sið en þer vilit hafa ok hefi³ 30
 ek minkat rætt guðanna yðara. þviat ek villda at
 þeira rettr hyrfe af mer ok metta ek hallda fyrir

¹ Her tf. hds. ver. ² Sål. ³ i tf. over l. med nedv.tegn.

31. colluðu þá allir anafn drottins. En fiandinn A þóttiz nu miok tyna sinni sómð sua sem aukaðiz guðs ríki.

þá sök ríke mino. Nv at hvaro ætlom ver at gera S
5 sem fyrri konungar hafa gertt þeim til bloma ok
semdar ok viliom ver nv hyllaz þav at apessi
hatið. Ok þat sege þær at enge forn se þeim iafn
þegilig sem menn se drepnir ok niota þá með
þeim¹ fagnaða i aðrom heimi ihóll höfðingia guð-
10 ana ok ættla ek nv at föra ypr þeim ifórn mer til
friðar en yðr til soma hlvttar at eilifv. Ok erv nv
vinir minir vti með vapnvm fyrir stöfvne ok bvnir
at gera slíkt er ek vil ok kiosit nv hvart er vilit 29
hetta her til eða gera minn vilia. ok þá varð
15 hryggleikr mikill ihállinne allz stormenis ok allra
heidina manna oc er konungr sa þetta þá melte
hann til þeira. Hvi ero þer nv hryggvir eða vex
ypr nv i agv at deya ok hyggit eigi sva gott til
sem þer latið. gerit nv anat hvart takit skirn eða
20 farið til gvða yðara. ok þeir svoroðv allir senn ok
kvaðvz miklv helldr vilia honom fylgia ok hans
boðvm ok taka skirn. Þa melte konvngr með bliðv.
þá kiosit þær þat er óllvm oss gegnir bétr. ok voro
þeir þá allir skirðir höfðingar er þar voro komnir
25 ok mikit fiolmenne sialfa iola nottina ok voro
ferðer enn atta dag or skirnar kleðvm ok höfðv
þá fvlliga trv tekit ok styrkþvz i guðz boðorðvm
ok satv at konungs fagnaðe. en leyster abra'tt með
miklv fe giofvm ok sóttv heim. ok helldv vel
30 trvna ok a hverri tíð kom mikit við at guðz cristni
styrkðiz af boðum Olafs konungs.

¹ Tf. over l. med nedv.tegn.

Fra Eiriki konungi iSuiþioð.

32. I þann tíma er rikði yfir Noregi Hakon j.
var Eirikr konungr iSuiþioð. Oc eptir þá hina
frægia¹ orrostu er hann hafði att við Styrbiorn oc
feck sigr með þeim hætti at Oddin² gaf honum 5
sigrin. en hann het þui til at hann gafsc Oddineri
til eptir hit xda ár. oc síþan var hann callaðr
Eirikr hin sigrsæli. Þessi Styrbiorn var allra manna
51 vascastr. oc agetastr af herscap sinum. hann hafði
sua mikinn her imoti konungi þá er hann geck 10
aland. iSua ríki at Eirikr konungr ottaðiz miok
hans afl. En sua segia menn at sua mikill diofuls
craptr fylgpi. at ij luti liðs hans felldi Eirikr kon-
ungr með fiolkyngi. en at lyctum fell allt lið hans
oc sua sialfr Styrbiorn. Eirikr konungr atti Sigriði 15
hina storraðu oc var þeira s. Olafr suænski. Þat
segia menn at konungrin villdi skilia við Sigriði
d. oc uilldi eigi hava ofsa hennar oc ofmetnað. oc
setti hana drotningu yfir Gautlandi. En konungr
atti síþan d. Hakonar j. Eptir hann tok ríki s. 20
hans Olafr. En þá baðu Sigriðar Vissivalldr Austr-
uegs konungr oc Haralldr grenski. Uplendinga kon-
ungr. En henni þótti ser litilræði ipui er smakon-

Fra Sigriði.

25. Ok a dægvm Hakonar iarls er hann reð 25
Norege. þá var Eirikr Svía konungr ihernaðe ok
eptir orrosto þá er þeir Eirikr ok Styrbiorn borðvz.
lifðe. Eirikr konungr .x. vetr hann lagðe a ser
sverðe ihófinv sva sem hann hafðe heitiz Óðni til
sigrs ser. Ok þá er Olafr konvngr³ fretti hve Sigriðr 30
var mikill skarvngr sende hann menn afvnd⁴ henar
at hann vill eiga hana ok þeir foro langa leið ok

¹ Rimeligvis fejl f. frægiu. ² Oprl. skr. oddinerus, men erus er udskrabet.

³ Fork. som konvng. ⁴ Her skr. at, men udprikket.

ungar baðu hennar. en þeim dirfð i er þeir ætluðu ser þuilica drotningo.¹ oc firir þui brendi hon þa inni baða aeinni nott. oc þar let oc lif sitt gafugr maðr er het Þorir faþir Þoris hundz er bardiz við 5 hinn helga Olaf konung aSticlastoðum oc eptir þetta verk var hon colluð Sigrið hin storraða.

Fra Olafi T. s. oc Sigriði d.

33. Ok er Olafur konungur T. heyrði at sua mikit orð for af þessi drotningu er rep firir Gautlandi. 10 þa villdi hann fa þat riki oc hana með d. sendi hann þa gofuglega menn til Upsala i Suiþioð þuiat hon var þa þar. oc bera þeir henni örendi sins herra. oc segia allan atburð sinnar ferþar. Oc er d. heyrði þetta þa tok hon tal oc raðagerþir við vini sina. en fra lyctum er at segia at hon fastnaðiz Olafi 15 konungi. Foru sendimenn aptr oc sogþu sinum hærra. sin örendi. oc varð hann glaðr við þat Oc siþan sendi hann d. ring. sa var asynis sem gull. oc var þat callað festar fe. Hringr þessi hafþi verit ihofi einu miclu er Hakon j. hafþi att. drotning 20 tok við ringnum með fagnaði oc lovaði þa mioc hans storlyndi. oc nu girnisc hon miok at giptaz

komo fram ferðinne ok tók drottning vel við þeim ok þeir barv vpp ærende sin. at þeir foro með bönar orðvm til hennar fyrir hænd O. konungs. 25 oc kvaðv hana spvrtt mvndv hafa hve agetr maðr hann var. hon kvaz þesso male mvndv vel svvara. oc kvaz hann ætla vlikan flestvm konungvm ok lauk sva at þeir tokv þar festar fyrir konungs hönd. ok komo aptr ok saðgv O. konunge. hann 30 tók þui glaðliga oc bað þa nv fara iaðro sinne ok föra henne mikinn gull hring ok kvað þat skylldv vera festar gvll hennar. hon tók við gvllino ok

¹ o(2) rett. i hds. fra a.

þui likum konungi. Sua berr þa til eitt sin at d. hellt ahringnum oc lec ser at þa sa hon ieinum 52 stað docnaðan hringinn. callar hon þa til sin gull smið einn oc bað hann reyna gullit. oc hann gerði sua oc var þessi ringr af malmi gerr oc eiri. oc 5 gyldr allr. Þa reiddiz d. miok. oc bað isundr briota. hringin. oc senda aptr Olafi konungi oc sagþi hann flærðsamliga gert hava oc af miclu spotti við hana. Oc engi rað uil ec við hann eiga.

Fra þui er Sigvalldi tok Svein konung. 10

34. Þa er Haralldr G. s. var andaðr toc riki s. hans Sveinn tiuguskegg. En Burizleifr konungur i Vinðlandi. var scattgilldr undir Dana konung. Burizleifr konungur atti iij dótr. Het ein Azstrið. Annur Gunnhilldr. þriðia Þyri. Þa var Sigvalldi j. 15 i lomsborg. hann for til fundar við konungin Burizleif oc gerði honum ij costi. At hann lez comyndu ibrot fara or borginni nema konungur gipti honum Astriðe dottur sina. konungur suaraði. Tignara manni hafða ec ætla at gipta hana en þu ert. 20 En þo scal þer eigi fra visa. Þu scallt coma hingat

lofaðe stormenzko konungs ok eitt sin er hon leck ser at hringinvm þa sa hon i einom stað dekn-aðan hringin ok heimti til gullsmiða ok reyndv þeir hringin ok var þat raonar eir. hon varð við 25 þetta reið miok ok þotti til spozt¹ gertt við sik ok sende aptr hringinn ok var þa eigi vennt þeira raða at leita.

Fra svikum.

26. Eptir davða Harallz Dana konungs Gorms 30 s. tok Svein s. hans rikit. en iþan tima var Sig-

¹ Sål.

Sueini konungi or Danmork með fa menn. a minn fund. sua at ec eiga valld hans. Þessu iatar Sigvalldi. oc binda þetta fastmælum með ser. Oc a sama sumri ferr Sigvalldi með iij skipum oc ccc 5 manna. hann kómr til Siolanz oc hefir frettir til at Sueinn konungr er scamt þaðan aveizlu. hann leggr skip sin við eitt nes. þar er huergi varo skip nær. Suein konungr var við vi h. manna a veizlunni. Sigvalldi snyr framstafnum fra landi. oc 10 tengir saman huert af stafni annars oc leggja arar allar ihareidrar Siþan sendir hann menn til konungs. oc það þa segia konungi at hann uilldi finna hann firir nauðsyn. oc þar liggi við lif hans oc riki. en þer segit mek siukan oc at bana cominn. 15 Nu fara sendimenn til konungs oc bera up órendi sin. Oc er konungr heyrði þetta. þa ferr hann þegar ovan til skipa með fiolþa liðs. Sigvalldi la a skipi þui er yzt var hann mælti við sina menn. þa er xxx manna eru comnir með konungi. aþat skip er 20 næst er landi. þa scalu þer kippa bryggionni af landi. oc mæla sua at þeir söckui eigi skipunum

valde iarl i Vinlande. hann atti Astriðe d. Bvriðlaf konungs hon var inn mesti skærvngr. hann atti vingan við Dana konung. ok er þeir röðv mart 25 magar sin a mille. melti Bvriðlaf konung at Sveinn konungr veri vvittr ok litill rapð maðr ok sagðe 30 litið mvndv fyrir at flema hann af rikino. Iarlinn sannaðe þat. ok gerðv þeir magar rað sitt ok Sigvalde kom þessv a leið at S. konungr for með 30 honom ok var hann igezlo Sigvallda ok gerðv þeir þan maldaga at Danir leysti hann vt iafr vegi hans gvllz. ok þa var honvm gefin Gunnilldr dottir B. konungs at þa metti hann betr við vna ok for hann sva aptr til Danmerkr.

A undir þeim. En konungr man ganga fyrstr. Oc er xx menn ero comnir. amiðskipit þa scal kippa þeire bryggionni. En þa er konungr kómr ahit yzta 53 skipit. með x man. þa scal taca af bryggiona milli skipanna. Kómr nu konungr með lið sitt oc spyrr 5 at Sigvalldi j. liggr siukr miok. ahino¹ yzta skipi Gengr nu konungr aþat skip er næst var landi. oc sua huert at aðru. þar til er hann com askip S. En menn S. fara nu sua með sem hann mælti. Oc er konungr var cominn askipit S. með x. mann 10 þa spurði konungr huert Sigvalldi hefði mal sitt. honum var sagt at hann hafði mal sitt oc var þo mattlitill. konungr gengr at honum oc lytr niðr miok. oc spyrr huernig hann megi eða huat hann kunni segia þat er honum liggi sua mikit við. 15 Sigvalldi mælti. lut þu at mer herra. þa mant þu nema huat ec mæli. Oc er konungr lytr at honum. þa toc Sigvalldi þaðum hondum um hann miðian oc hellt honum fast. Sigvalldi callar þa oc biðr menn roa sem mest. oc sua gera þeir oc berr 20 skiott fra landi. En þessi vi h. manna standa alandi oc sia abrot for konungsins. Þa mælti Suein konungr til Sigvallda. huer er ætlan þin við oss eða huat bersc þu firir. Iarlinn suaraði Ec scal segia yðr herra allt efnit til þessa bragðz Iak hefi 25 beðit dottur Burizleifs konungs. yðr til handa. hon er væn oc uel at ser um alla luti. gerða ec þetta firir sakir vinattu við yðr. at eigi misti þer hins bezta quanfangs. Sueinn konungr spyrr huat mærin h. Sigvalldi segir at hon h. Gunnhilldr. En mer 30 er fostnuð² segir Sigvalldi. Nu mun ec fara til Burizleifs konungs. oc vitia þessa mala firir huars-tueggia hond. Ferr nu Sigvalldi til konungs. oc

¹ Skr. hina (dittogr.). ² Her mgl. noget (f. eks. Astriðr el. lign.).

callaz nu comin til raðanna við dottur hans. oc segir at nu er Sveinn konungr cominn til Iomsborgar. oc aþeira valld. En hugað hefi ec rað s. Sigvalldi j. at þu scallt gipta Gunnhilldi d. þina 5 Sueini konungi. oc gerit hans for hingat goða oc sómilega. en hann uinni þat til at hann gefi up allar landscyldir oc scatta. Nu geck þetta allt fram sem Sigvalldi mælti. at Sueinn konungr gaf up alla scatta. oc geck at eiga Gunnhilldi oc förir 10 Sueinn konungr ser allt inyt þat er til virþingar matti verþa. en þo callaz hann nu sia allt rað oc 54 brogð Sigvallda. Ferr nu konungr heim með konu sina oc hefir xxx storskipa oc mikit lið. En hann gerði Sigvallda j. utlagpan af ættiorð sinni firir 15 suik sin. oc var hann brottu um hrið.

Fra þingi Olafs konungs.

35. A aðru ari rikis Olafs konungs T. s. stefndi hann fiolment þing. hia Stað aDragseiði. oc spurðiz þetta boð konungs viða um heruð. oc sotti þangat 20 utallegr lyðr. bæði konur oc karlar. ungir menn oc gamlir. Oc er menn voro comnir sua vípa af heruðum sem craft var. þa stoð konungr up oc mælti til folksins. Guð þacki yðr hingat comu. En at þer vitið huat yþr somir. þa man ec segia yðr 25 stormerki almattigs guð.¹ oc boða yðr hans heilact

Fra þingstefno.

27. Ok a aðro ari rikis O. konungs atti hann þing a Dragseiðe hia Staðe ok þetta boð konungs spvrðiz ok sotti þangat mikit fiolmenne bæde karlar 30 ok konvr. vngir menn ok gamlir. þa stoð konungr

¹ Sál.

nafn. En þat segia menn þa er konungr boðaði nafn drottins at sua mikill kraptr fylgþi hans mali. at þeir er þangat quomo með horðu briosti oc torsueigþir varu truna at taca. en sua mykþi fagrliga hiortu þeira sotleikr orpa hans. oc malsnilld 5 su er þeir heyrðu af hans munni. oc tocu þeir þacsamliga við hans órendi. oc var sua iafnan sipan er hinn helgi Martinus byscup hafði vitrazk honum. oc heitið honum at huert sin er hann flytti fram guðs órendi myndi hann mæla firir munn 10 hans oc styrkia hans órendi. Oc firir þui þotti allum óskilect at taca við feginsamliga þui er hann mælti. En þo at ver röpim fatt um firir sakir ufroðleiks þa þotti allum dasamlict at lyða orðum hans. Var nu fiolþi manz skirðr þeir er rett truðu 15 oc varu þeir nocquora daga með konungi oc byscupi oc styrçðu þeir þa iheilagri tru oc kendu þeim cristilect logmal oc bað þa kirkior reisa ihuerio heraði.

upp ok melti. Guð þacke yðr hingat kvamo. en 20 at þær vitit hvat yþr samir at gera mvn ek segia yðr af guðz stormerkivm ok þat segia menn at sva mikil miskvnn fylgde hans mali. at þeir men er þangat komo með horðv briosti sva mykðv orð hans þeira hiortv ok malsnilld at þeir tokv með 25 þæckum orð hans. ok þat segia menn sipan er Martein byscvp vitraðiz honum ok kvaz mvndv mela við honum. at þat varð oc hvertt sin er hann boðaðe guðz erende at sva þotti æskilikt til at heyra at ihvers mannz hiarta béit hans orð ok sv 30 millde er fylgde.

Fra sæiðmannum.

36. Þat bauð Olafur konungur at allir fiolkunnigir menn oc þer er með fornan atrunuð foru oc einkanliga þeir allir huart er voro konur eða callar er 55
 5 Norðmenn calla seiðmenn. þa gerði hann alla utlagða. oc bauð at drepa þa sua sem sekia menn. eða mandraps menn ef þeir yrði sannir at þui. Þessa þings getr Sæmundr prestr hinn froði er agetr var at speki. oc mælti sua. A aðru ari rikis Olafs T.
 10 s. samnaði hann saman mikit folk oc atti þing a Staði a Dragseiði. oc let eigi af at boða monnum retta tru fyrr en þeir tocu skirn. Olafur konungur hepti miok ran oc stulpi oc mandrap. hann gaf oc goð log folkinu oc goðan sið. Sua hefir Sæmundr
 15 ritað um Olaf konung isinni bok. hann safnaði saman allum þeim monnum er foru með diofuligan crapt i Nipar nes oc varu þeim skip buin. oc let hann at þat folc skyldi fara af landi abrot. I þeiri sveit var sa maðr er Eyvindr h. hann var af gof-

20

Fra seiðmonnum.¹

28. Konungur bauð öllum seið monnum ok fiolkvngum monnum or lande at fara hvart sem veri karlar e. konur ok gerðe vtlaga ok bauð at drepa sem sekia menn. ok þessa getr Sæmundr inn froðe
 25 at hann samnaðe saman seið monnum ok rak or lande ok var þat a Dragseiði. O. konungur hepti miok stvlðe ok rán ok mann drap ok gaf folke sinu goð lág. ok slikt sama seger Sæmundr fra O. konunge at hann samnaðe saman miklo fiolmenne i Niðarnøsi² af seið monnum ok hvit þeim
 30 skip at þeir feru af landæ abrætt ok i þeiri sveit var sa maðr er Eyvindr hét ok sagðr af konunga

¹ Rett. fra hds.s heið-. ² Skr. først niðar ósi og så rettet ved at n er indsat og ó måske rettet til e.

uglegri ætt hann var hinn þriði maðr eða hinn fiórði fra Haralldi harfagra. konungur geck afund þeira oc mælti. Mikin skaða geri þeir mer oc minu riki iyðarri brautferð. oc ivarum skilnaði ma mer vera meiri missa en hialp. at þer farit fra mer 5
 með sua miclum kruptum. oc megni er þer hafir um fram aðra menn. En firir þa sok at nu hefir miok vip gengiz var framflutning. oc boð ilandi þessu. at cristni gangi yfir. þa syniz oss þat nauðsyn at þer oc þesconar menn farit af landi. En giarna 10
 villda ec at þer lægþit eigi fiandscap til min eða yðarr craptr ylmðiz eigi til varrar tignar. Nu vil ec bioða yðr til vezizu er ec hefi buit með hinum beztum fongum aðr en þer stigit askip þeir þacka konungi þessi orð oc toku með fagnaði oc baðu 15
 hann fylla þat með uerkum er hann het með orðum. Þa bauð konungur sinum monnum bua þeim mikit hus til fagnaðar. at þeir metti þar gláðir þiggia vezizu. Oc er husit var buit. þa biðr hann

æt kominn sva at hann var en þriðe maðr fra 20
 Haralldi enom harfagra. Ok þa melti O. konungur mikinn skaða geri þer mer iyðare brætt ferð ok aðn mino rike ok hafi þer mikit vm fram aðra men iyðrom kruptum ok með þui at ek hefi miok trvna boðat imoti yðrum sið. þa kan ek þvi eigi 25
 bregða ok giarna villdi ek ivarom skilnaðe at ver skilðimz vinir. ok yðar craptr ylmðiz eige til var. ok hefi ek latið bua yðr fægnvð með goðum fængum ok þeir þacka honum þessi orð ok baðv hann efna þetta heitt ok voro þar mikil atföng ok goð 30
 31 ok drvkv þeir iskala einom ok höfðv allzkyns krasir ok neyttv vspakliga beðe nætr ok daga ok með miklo vanstille ok aeinhverri nótt er mest var vm þeira vga. þa vrðv þeir varir at elldr var bor-

þangat föra allzkyns krasir oc dryck. beði mið
oc mungat. oc drucku þeir nu akaft oc neyttu
hvarstueggia með vanstilli Oc um nottina barsc
þat at vaveifliga at þeir vocnuðu við þat at scalinn
5 logaði yfir þeim oc um allt husit flugu logbrandar
oc varþ þar gnyr mikill oc ogorlegr gerðiz þar
gratr mikill oc syting bæþi quinna oc karla. En
Eyvindr er allra þeira er inni voro kunnir mesta
fiolkyngi. hann comz or eldinum með þeim hetti. 56
10 at hann leypr sem hinn fimasti hiortr oc með uel-
um diofulegrar íprottar. hann liop a þuer tre ihus-
inu. oc síþan avaglin. oc af uaglinum oc ut igluggin.
oc forþaðisc sua ein af allum þeim er ini varu.
Flypi han síþan íbrot. Oc er hann geck um dag
15 leiðar sinnar fann hann menn Olafs konungs a
gatu sinni oc mælti at þeir scylldu segia konungi
Queðio¹ hans oc vinsamlig orð. oc segit honum
sua at ec komumk brot or eldinum.² oc allðri
scal ec verit hava marglatari iallum lutum en nu.
20 inn at hvsino ok tók hvsit at löga þeir veinvðv
miok oc leto ogvrliga með grati ok styn. en kon-
ungr hafðe latið sla eldi ihvsit ok villde eigi at
slikt fianda folk gengi yfir landit ok er at þeim
tok at draga ok þrongva. þa synde. Eyvindr hvers
25 mattar hann var. hann sækir vpp aþvertreit ok
síðan avaglin ok sva út vm glvginn ok íbrat. ok
vm dagen hitti hann menn agavtv ok ætlvðv a
konungs fvnd. þa melti Eyvindr berit konunge
kveðiv mina ok segit honvm at Eyvindr forðaðiz
30 elldin ok skal ek alldrege margbreytnari verit hafa
en nv í minvm hattvm. þessir menn hittv konung
ok saggðv honom þesse orð. konungr melti Heyllzti
var hann stormalvgr en allðri veit enn nema ek
verða honum dryvgari³ i ockrvn skiptum.

¹ Rett. fra hds.s Queðia. ² Rett. fra hds.s elldin.

³ Sål.

Fra Hroalldi.

37. Sva er sagt at ein blot maðr het Hroalldr
hann bio iGod ey hann var rikr oc mikill firir
ser. hann heitr aguðin optliga. oc förir þeim fornir
ahueriom degi oc bað þau litillatliga. at þau hlifpi 5
honom at eigi veri honum þronet til atrunaðar
annars. oc eigi veri hann af Olafi konungi brot
flæmðr af fostr iorðu sinni. Sua miok var þessi
maðr blecþr af fiandans teygingu at guðin ueittu
honom suor firir sinar fornir Oc nu frettir Olafr 10
konungr til þessa mannz oc byr þangat ferð sina.
oc ihuert sin er hann bioz til ferðar þa gerði and-
viðri imoti sua at hann matti eigi fara askipum
til eyiar þeirar. oc for sua nocquorum sinnum. at
huert sin heptiz ferð þeira. oc la konungr lengi til 15
þessar ferþar Hroalldr callaði uafatliga aguðin. at
þau stöþi uel imoti guði Olafs. oc förði þeim fornir.
Oc er Ólafr konungr hafði lengi vafiz í þessum rað-
um er at visu ma uel kallaz uegr Norðmanna. toc
hann þa þat rað sem allzvalldandi guð kendi hon- 20
um. oc bað hann þa þangat leita hialpar sem guð

Fra Hróalldi.

29. Roalldr het maðr æðigr hann bio i God ey.
hann blotaðe miok guðum ok sva veitti fiandin
honom svor fyrir guðin. en hann villde alldregi til 25
konungs hnejjaz¹ Ok þa er konungr hafðe þangat
etlazt til ferðar. þa yfðvz avallt veðr i moti hon-
um Ok Hroalldi þotti gvþvm sinom enskis til fát
at standa konunge i moti ok opt hafðe konungr
til etlaz. En Hroalldr bað guðin þess at ecke metti 30
O. konungr sigraz aþeim. ok la konungr miok
lenge til þessar ferðar. Þa tók hann þat rað sem
gvð kende honum at leita hans miskvnar ok vigðe

¹ Sål.

var. oc fōra honum fornir. at hann gefi þeim byr-
leiþi imoti þessum vindum¹ er hann sa at gerr
var imoti þeim af fiandans crapti. Hetu þeir nu
konungr oc byscup aguð sialvan. oc þegar com
5 hōgr byrr. oc gerþu þeir guði þackir. sigla þeir nu
fagran byr. oc þa gerir ij vinda asionum. oc sua
sem huarr berðiz imoti aðrum. Þa toc byscup eitt
ker mikit oc let ivatn oc blezaði oc castaði síþan
asioin imoti vindinum oc bylgionum þeim er imoti
10 gengu. oc lægpuz þær en skipin gengu mikit Oc 57
með fulltingi almattugs guðs. þa comuz þeir til
eyiarinnar oc logpu ilōgi skipunum oc gengu aland.
oc tocu þenna hinn micla guðs uvin. oc sin. oc
gera honum ij costi huart hann uill lata sið sin
15 oc hava lif sitt oc vingan þeira. eða deya. kon-
ungr bað hann til stundum bliðum orðum en
stundum stríðum. oc het honum horðum pislum.
hann neigþiz ecki af sinni þralyndi. huarki geck
hann firir bliðyrðum ne ognarmalum. Oc er kon-
20 ungr het honum dauðanum þa mælti hann. þat
hōfir mer oc sōmilegra er mer þat at þola helldr

byscup vatn ok melti hvi skolom ver eigi reyna
hvarir aðra sigri. ok þvi nest réðv þeir afram leið-
ina ok stekðe byscup vatnino afram síáin. þa
25 gerðiz vndarligr lvtr þa komo saman a siain tvenn-
ir vindar. annar var eptir þeim goðr byr en annar
i moti þeim ok sem vindarnir beriz. ok sa sigraðiz
er þeim var hagfelldri oc komoz þeir Olafr fram
ok ilegit við eyna. þeir komo til hofs Hroallz án
30 hans vittorðe ok feck hann engar frettir ok tok
konungr hann hondvm ok kvað hann lenge með
illum lutum farið hafa ok bað hann nv gera annat
hvarf taka trv eða vera drepinn ok kvat hann sia

¹ Vist fejl f. vindi (dittoqr.).

daupan. en lata þionustu guða varra. Oc er kon-
ungr sa huersu hann var þralyndr asitt mal þa
bauð hann at festa hann up ahavan galga oc var
sia daþi hans.

Fra Haleyiom.

5

38. Norðr aHalogalandi varo iij ætstorir menn.
oc auðgir. het ein Þorir. oc var callaðr hiortr
Annarr h. Harekr. Þriði Eyvindr kinnriva. þessir
voro blotmenn miclir. oc uilldu eigi lata sið frænda
sinna. Oc er þeir uissu von Olafs konungs norðr 10
þangat þa sofnuðu þeir imoti honum miclu liði oc
morgum skipum oc ætluðu at banna honum at
hann kōmi iþeira riki oc beriaz imoti honum ef
hann boðaði þeim annan sið en þeir hefði adr. Oc
er Olafr konungr heyrþi þetta þa hepti hann ferþ 15
sina at sinni til fundar við þa. Oc for þa fyrst
austr til Ælfi sem síþr er til at konungar hittisc.
af Danmork oc Noregi. eða Englandi oc Saxlandi.

mega hve litið guðin mattv. Hroalldr var þragiarn
isinni illzko ok neitaðe trunne en síþan let kon- 20
ungrin¹ drepa hann.

Fra glova.

30. Norðr a Haloga landi voro .iii. stor ættaðer
men auðgir ok riker. Harekr ok Eyvindr kinrifa
ok Þorer hiortr. þeir spurðu at Olafr konungr 25
ætlaðe norðr þangat at boða þeim nyian sið en þeir
villdu imoti risa ok sāmnnvðv monnvm ok² her
32 imoti ok villdv eigi yfir gang konungs ne boð. ok
gerðuz imoti. oc er konungr spurðe þa for hann
með forsia ok orðum sinna vina. veickz hann aptr 30
ok snyr austr til Elfi til konunga stefnv at fornvm

¹ r mgl. ² Tf. over l. med nedv.tegn.

Oc nu hittir Olafr konungr drotning af Gautlandi Sigripi. oc toluðu þau sin imilli oc foru þar allir lutir sattgiarnliga. oc þar com röþan at hann ueic til at hann myndi fa hennar. oc com allt asamt 5 með þeim at einum af tecnum at hon uill eigi cristnasc lata. Oc konungr talar her um lengi firir henni. oc ueitti hon eigi þar til sitt samþycki Þa reiddiz konungr oc laust glova sinum akin henni oc mælti. Huat ætlar þu hin gamla hrockin skinna 58
10 at ec vilia taca þic til konu mer ef þu truir eigi aguðs nafn.¹ Oc af þessi sok gerþiz d. reið miok. sua at margan dag sipan var hon imiclum um-satum um Olaf konung. oc dro at lanct rað. Oc sipan giptiz Sigrið Sveini Dana konungi.

15 Fra Olafi konungi.

39. A þessu sumri. let Olafr gera skip mikit oc fritt þat var callat Traninn. þat bar af allum skip-um um uoxt oc fegrd oc skiotleik. A þeim dogum

konunga sið at men friðaðe fyrir löndum sinom
20 ok er konungr kom þar. voro þar kyr tiðende ok þa bar saman fvnd þeira Sigriðar ok attv tal ok reddv vm þav skipti sem verit hofðv ok minti hon konung a sendingina. hann kvaz ætla þat at enge svik visse hann i því mali ok let at hon mvnde
25 reyna mega stormenzko hans. ok bað þau hiala vm raða hag sinn ok kvað maklict at age-tr konungr ætti rika kono ok sipan hioloðv þav ok kom allt a samt með þeim nema einn lutr at hon beidiz
30 at hann mvnde hafa slikan sið sem hon. En kvað ser skapfellt allt annat ihans hattvm. konungr reidiz ok melti. Heyr a hvat melir at ek mvna lata sið minn fyrir sakir hrokinvna þinnar ok laust akinn

¹ Rett. fra hds.s nafns (dittogr.).

quomu margir menn til Olafs konungs. þeir eragetir voro at sterckleik oc allri at gervi. oc gerði hann þa sina hirð menn. oc huar sem hann spurði sterca menn eða spekinga at viti eða at nocquoro abragðz menn. þa spandi hann alla til sin oc 5 gerði ser kera. Oc sua sem hann var firir aðrum konungum um alla luti. sua valpi hann með ser þa menn er mest varu afbragð annarra manna um alla luti. hellt hann þa oc miclu betr oc rikulegarr en aprir hofþingiar Einn af hans uilldar monnum 10 het Aki hinn danski. hann var oc danscr at ætt. hann segir konungi at systir Sveins konungs het Þyri. hon var hin friðasta cona oc hin rikasta. Var ec oc varnaðar maðr hennar um hrið. oc reyndiz mer hon mikill scorungr. hon amiclar 15 eignir iFalstr. Oc firir þui at Aki lovar miok. þa fellz konungi uel iscap. Oc eru þeir menn er þat segia at hon var gefin þeim manni er Biorn het

hene með glofa sinom. ok siðan skilpv þav. Ok þetta mvnde hon margan dag sipan. O. konunge 20 ok fam vetrum sipar giptiz hon Sveini konunge tivgv skegg. A þessv sumri lét. O. konungr gera skip er hann kallaðe Tranann mikit ok fagrt. O. konungr tok við monnvm þeim mærgum eragetir voro ok miklir fyrir ser iallri at gervi. ok sva sem 25 O. var fyrir oðrvvm monnvm vm alla luti sva vilde hann oc age-ttara lið hafa en aðrir með ser. Ok ein af hans vinvm hétt Aki virðiligr maðr. hann sagðe konunge opt fra konv þeiri er Þyri het dotir Harallz konungs. ok syster Sveins konungs ok átti 30 eignir iFalstri ok kvaz hana fostrað hafa lét hana vena ok at allo vel ok kvat hana gipta hafa verit rikvm manne iNorege er Bíorn het. ok let hana nv vel hallda sinn eckio dóm. konunge fellz þat

oc veri hon iNoregi um rið þar sem callat er Þyri-leif. oc ef þetta er satt þa er þat vitað at hon hefir eigi mæz verit helldr gofugleg eckia.

Islendinga þotr.¹

5 **40.** Þess er getið eitt haust at skip comu af Is-landi til Noregs. oc helldu þeir in um Agða nes oc til Niðar oss. þar var nocquot þorp sett oc kaupstaðr. þar var þa oc Olafr konungr. Þar varu 59 þa komnir nocquorir islenskir menn. oc hófðu 10 þeir at selia bæði vaðmal oc varar felldi. Þar var Þorarin Nefulfs s. Kiartan Olafs s. oc Hallfroðr. Þriu skip voro þa firir bryggjom oc atti eitt Hallfroðr. Annat Brandr hinn orvi Vermundar s. Oc Þorleifr Brandz s. þeir voro bróþrungar. Þriðia atti 15 Kiartan oc Þorarinn. þrim sinnum leituðu þeir til brautferþar oc gaf alldrigi byr. lagu þeir nu firir bryggjom. Þeir sa einn dag er veðr var gott at menn foru asund. at skemta ser. oc lek einn miclu bestzt. Þa róddi Kiartan um við Hallfroð at hann

20 vel ieyro ok leidde hans mal ok ihugaðe með ser rað þessar kono iafnan ok þotti fysilikt at þau nytiz.

Fra Islendingvm.

31. Ok eitt haust kom skip af hafe iÞrandheimi 25 ok attv islenzkir menn. eitt skip attv þeir Kiartan ok Bolli. Annat attv þeir² Hallfroþr oc Þorarinn Nefulfs s. Et þriðia attu þeir Brandr en arvi ok Þorkell broðvr synir Viga Styrz. logðv inn vm Agðanes ok upp i ana. þa var sett nockot þorp 30 iþenom ok let þat gera fyrst O. konungr. þessir menn hófðu mikin varning islenkan³ i vaðmalvm

¹ Noget utydel.

² Herefter skr. Kiartan ok, men mulig udvisket. ³ Sål.

scylldi reyna sund við þann er bezt lek. Nei s. hann. þar er sa maðr er ec man ecki keppaz við. Huar kómr þa kapp þitt s. Kiartan Sva sem þat er s. Hallfroðr. Ec scal þa reyna við hann s. Kiartan. oc þa afclæddiz hann. oc leypr sípan ut 5 aana oc til þess mannz er bezt lec. oc tekr fot hans oc fórir hann ikaf oc eru niðre um rið. oc koma up sípan oc mælaz ecki við. oc fara niðr aðru sinni oc eru þa lengr niðri. koma¹ enn up. oc sípan fara þeir niðr þriðia sinni oc ero þa niðri 10 miclu lengst. oc þyckir Kiartani þa mað up. oc er þa engi costr. oc kennir þa afls munar. þeir eru lengi niðri um þat fram er honum þotti hoflict. oc comaz up sípan oc fara til landz. Þa spurði sa maðr er² þonum com huat þessi maðr het. hann 15 nefndiz Kiartan. Þu ert sundfórr uel. eða ertþu at aðrum iðrottum iam³ uel buinn. hann s. at miok eru aðrar þar eptir oc eru islicu litlar iþrottir. s. hann. En hui spyrr þu enskis imoti s. bóiar maðr. Ec ætla mek óngu skipta huerr þu ert. s. Kiartan 20

ok i vllv. Þeir hófðv þrim sinvm iþrat leitad ok komvz alldrege vt vm Agða nés. ok einn dag er veþr var gott komv menn or þenom til svnz a ana. ok var sa einn af lanz monnvvm er bazt lek. ok Kiartan vill ok syna iðrott sina ok hleypr a 25 ána ok ferir mannin niðr ok þat geck honvm ok er þeir komo upp var Kiartan niðr ferðr. ok var lengi niðri. ok var aðsætt at hann mvnde skorta 33 við þenna man. ok er þeir kómo upp melti bóiar maðrinn. kantv vel svnd hann kvat eigi mikils 30 vm vert. Er þær nokvor forvitni a við hvern þv hefir reynt ok ef þv vill vita. þa mattv her kon-

¹ Rett. fra hds.s komi (dittogr.). ² Her mgl. or. ³ Tf. over l. med nedv.tegn.

Ec man þó segja þer. s. hann. Við konungin hefir þu reynt sundit. Nu spyr konungr at ætt hans. hann segir sem var. Eptir þat snyr Kiartan abrot hann var skickio lauss. konungr bað hann þiggja
 5 af ser skickio þui at ec uil geva þer Hann þackaði konungi uel. ferr hanu nu sípan til skipa sinna oc segir felogum sinum slict sem ihefir gerzk. Þeim licar þetta stor illa. oc þotti hann hava gengit avalld konungs. Veðrattu gerir illa sua at sialldan
 10 mundu menn þuilica. oc kendu þeir þui mest um 60 er Kiartan hafði þegit skickiona af konungi. oc guðin myndu reizk hava firir þat. Þat fanz a at konunginum hafði uel licat við Kiartan þui at honum syndiz hann merkilegr maðr. Þeir Islendingar varu allir saman um uetirin ibönum. Veðratta batnar oc kómr mart manna til bóarins. oc dregr at iolum. Oc uissu menn at konungr myndi mikit auka siðferði sitt gott um iolin. Oc var morgum mikil forvitni a. Olafr konungr let gera kirkio
 15 ibönum. Oc iolanottina var at hófi konungsins oc allra cristinna manna harðla siðlict. oc lyddu típum scynsamliga. oc sípan gengu menn iherbergi.

ungin sia. ok se ek at þv ertt ageta maðr ok gaf honvm skikio sina þa er Kiartan kom a skip sitt.
 25 þotti þeim sem heilla brigð veri er hann hafðe skikiona þegit ok hefir þv kvat Hallfroðr við þann þreytt svndit er mer er ecke vm. Ok þa gerðe veðrattv illa ok kenv heidngiar þat trvar monnvm. En er komit var at iolvvm gaf eigi a brvt. ok þó
 30 at iafnan veri gott með O. konunge þa var þó nv miklo tigvligra en aðr ok var morgvm þó mikil forvitni a at sia þeira siðu er þeir voro iola nótt at tíðum. ok komo margir islenzkir men at forvitnaz þeira hattv. Konungr setti menn til at vita hvat

Olafr konungr sendi menn til at vita huat þeir Islendingar röddi um atferli þeira epa huersu þeim hugnaði. Oc nu heyrðu konungs menn þeira tal. Oc spurði huerr annan. en þeir röddu misiafnt
 5 um. Þeir spyria Kiartan huersu honum þótti. hann 5 suaraði. Eigi herra þat allsmam huersu uel mer syniz þeira athæfi. hefir mer opt uel litiz a konungin fyrr. en alldri betr en nu. oc miclu þotti mer nu mest um vert. oc þat hygg ec at sa hafi betr er honum þionar oc allra hellz þeim er han
 10 boðar. Sípan hætta þeir þessu tali ganga þa konungs menn brot. oc segia honum Annan dag iola biðr konungr ganga eptir Kiartani oc kómr hann akonungs fund oc q. hann uel. konungr toc þui uel. taca þeir tal. Oc boðar konungr honum retta
 15 tru. oc skilsc Kiartani þat allt uel oc tekr hann skirn oc oll skipsogn hans annan d. iola. Oc við tru tok Hallfróþr¹ oc hans skipsogn oc er sua sagt. at hann gerþi konungi cost. at sialfr hann scylldi hallda honum undir skirn. en elligar neitaði hann.
 20 En konungr uilldi þat miclu helldr oc af þui callaði² Hallfroð vandræða scald. Kiartan geck til

þeir reddi vm er þeir kemi aptr. þeir spvrðv Kiartan hve honvm litiz akonungin. hann kvað eigi þat sambera hve vel honvm leizt hann ok hyg ek at
 25 allgoðer hlvtir³ styri honvm ok þesse orð voro konunge sogð. Ok anan dag sende konungr honvm orð ok bað hann taka trvna ok melti til með fògrvm orðvm. En hann skipaðiz vel við ok tók við cristni. ok hans men. Hallfroðr kvaz eige mvndv
 30 skirn taka nema konungr helldi honvm vndir skirn. konungr kvazt þat mvndv til vinna Ok kallaðe

¹ Skr. hand(?) og d rettet til ll. ² Her mgl. hann.

³ v synes rett. til y.

handa konungi oc nocquorir aðrir¹ gofgir menn. Oc allum skipsognum boðaði konungr guðs órendi oc minnti opt atruna. en margir neitudu. Oc þa bannaði konungr þeim oll kaup oc allum monnum at selia þeim. Oc er þeir uelcðuz þar lengi sua halldnir. þa neyttu þeir guðs raðs oc uitrlegs. oc tocu tru allir apr en letti. En Kiartan var með Olafi konungi.

Fra Olafi konungi oc Þangbrandi presti. 61'

10 41. Nocquoru aðr hafði Olafr konungr sennt orð til Islandz. prest þann er Þangbrandr h. saxnesan at kyni. hann kendi monnum tru a Islandi. oc skirþi alla þa er við tru tocu. En Hallr aSipu Þorsteins s. Boðuars s. hins huita af Vors er lond 15 nam i Alptafirði hinum syðra. hann let skiraz snimmendis oc þeir Hiallte Skeggia s. or Þiorsár dal. oc Gitsurr hinn huiti Teitz s. oc margir aðrir hofþingiar. En þo voro þeir fleiri er imoti mæltu En Þangbrandr com skipi sinu i Alptafirð oc var at 20 þuer a um uetrin. oc er hann hafði her verit i uetr eða ij. þa for hann abrot oc hafði hann² þa

hann vandreðaskald. konunge varð mikit fyrir aðr en hann neðe þeim ollom til trvar ok banaðe³ kaup við þa ok gengv þa allir til festv ok þess er 25 konungr bað ok voro sípan i miklom soma af konunge. Ok íþann tima kom Þangbrandr prestr af Islande ok sagðe⁴ konunge at hann kvez ætla at alldrege munde her við cristni tekít. konungr reidiz ok lét taka islenzka menn svma drepa en svma 30 meida. Ok þa voro komner af Islande. Gizvr en hviti ok Hialti ok baðv konungin taka reiðe af

¹ Skr. 2 gg. ² Tf. over l. med nedv.tegn.

³ Skr. baðn-, men ð er underprikket. ⁴ e tf. over l.

uegit ij menn eða iij. þa er imoti hófðu mællt. Oc íþenna tima com Þangbrandr af Islandi. oc segir konungi sitt órendi litið orðit. en q. menn mikín upocka lyst hava við hann. lezk hann boðit 5 hava monnum cristni a Islandi. en þeir buðu mer bardaga imot. Konungr varð við þetta reiðr miok. oc let taka islenzka menn oc let suma ræna. en suma dræpa. en suma meida. Oc þat hit sama sumar comu þeir Hiallti Skeggia s. oc Gitsurr huiti oc foru akonungs fund. oc toluðu mal Is- 10 lendinga. oc sogðu at menn myndu við taka cristni a Islandi æf raðum veri at farit. En quapu Þangbrand við fa menn vingaz hava a Islandi. Olafr konungr mælti þa Ef þit vilit þessa menn undan þiggia þa scolu¹ fara til Islandz. oc boða þar helga 15 tru. Þessu iata þeir. Oc let nu konungr alla islenzka menn fara ifriði firir þeira sakir. nema flora Kiartan Olafs s. oc Sverting Runolfs s. guða oc ij aðra. segir konungr at frendr þeira munu raða huart þeir scolu hava allgott órendi eða eigi. þui at þeir 20 mánu her vera igislingu þar til er hann spyrr af Islandi. Þeir Hiallti oc Gitsurr varu með konungi

monnum ok kvaðv Þangbrand við fa vingaz hafa ok mintv konung a hvessv hann skilðiz víp hann ok kvazvz² ætla at við cristni munde tekít ef með 25 raðe veri at farit ok hætv sinne vm syslv. konungr kvat þa malsnialla menn vera. ok létt alla menn skyldv i friðe fara nema fiorir islenzkir menn Kiartan ok Ronolfr Svertings s. Halldor Gvðmundar s. af Moðro vllum ok Kolbeinn s. breno Flosa 30 ok komo þeir síðan vt hingat ok til alþingis sem seger i Islendinga bok ok varð þa alcrestið allt

¹ Her mgl. þer.

² Sál.

um vetrix. En at sumre biogguz þeir ut með konungs órendi. fær hann þeim ihendr mikit fe. at vingasc við hofþingia prestr sa for með þeim er Þormóðr h. Oc quomu þeir ut i Vestmannaeyiom 62
 5 er x vicur voro af sumre. Annat sumar aðr var þat logtekit at menn scyldu sua coma til þings. en þar til hofþu menn comit vicu fyrr. Oc þeir foru þegar inn til landz or eyionum. oc sipan til þings. En Hiallti var eptir iLaugardal með xij mann. þui
 10 at hann hafði aðr orðit sekr fiorbaugs maðr hit næsta sumar um guðga. En þat varð til þess. at hann hafði queþit quidling þenna at logbergi.

Vil ec eigi guð geyia
 grey þycki mer Freyia.

15 æ man annat tueggia
 Oðin grey eða Freyia.

Þeir Gitsurr foru nu til þess er þeir comu iþann stað hia Olvus vatni er Vællan catla h. þeir gerðu þa orð vinum sinum til þingvallar. at þeir kómi i
 20 moti þeim. þui at þeir hafðu spurt at uvinir þeira ætluðu at veria þeim vigi þingvöllin. Oc aðr þeir riði þaðan kómr þar Hiallti. oc þeir menn er með honum voro. Hiallti hafði ut haft ij crossa mikla. oc var annarr hæð Olafs konungs. oc hafði Hiallti þa
 25 með ser til þings. Riðu þeir nu avollin oc comu frendr þeira aðr imoti þeim oc vinir. Nu samnaz saman hinir heiðnu menn með. alvæpni. oc la við at menn myndu beriaz. En annan dag eptir gengu menn til logbergs oc sua þeir Gitsurr oc Hiallti.
 30 oc let Hiallti þa bera crossana. til logbergs. oc bera þeir up órendi sin. Oc þotti allum mikils um vert huersu uel þeir toluðu. Safnuðuz þa saman

Island af hans raðum ok hafa menn þer miniar hans þingat til landz.

A þeir er við cristni hefðu tekit. oc iannan stað hinir heiðnu. Oc þa nefnir huerr vatta at aðrum oc segiaz or logum huarir við aðra hinir heiðnu oc hinir cristnu. oc gengu sipan hinir heiðnu fra logbergi. Sipan baðu hinir cristnu menn. Hall af Sipu 5
 at hann sagði¹ up log þau er cristninni eigu at fylgia. En hann leystiz þui af at hann keypti at Þorgeiri logsogu manni halfri mork silfrs at hann segði up. Oc hann sagði up. oc var hann þa heiðin. Oc sipan gengu menn til buða. Oc þa lagþisc Þor- 10
 geirr niðr. oc breiddi felld sin ahofuð ser. oc la hann þann dag allan oc nottina eptir. sua at hann
 63 mælti ecki orð. Um morgonin eptir gerði hann orð i buðir at menn scyldu ganga til logbergs. Oc er menn comu þar sagði hann sua at honum þotti 15
 hag manna comit i vvænnt æfni. ef menn scylldu eigi ein log hava her alandi. talþi hann nu a marga uega firir monnum. oc sagði usætt myndu af standa sua at land auðn myndi af geraz. hann sagði oc fra þui at konungarnir i Noregi oc Danmork hafðu 20
 ufrið langa æfi sin imilli. allt til þess er lanzmenn huarstueggia gerpu frið milli þeira þo at þeir villdi eigi. En eptir þat sendi huarr þeira aðrum giavir oc helldz sa fripr meþan þeir lifþu. Þycki mer oc þat rað at ver latim þa eigi raða er mest vilia ósa 25
 ufrið oc miðlumk sua mal við at huarir tueggio hefði nocquot til sins mals. en hafum allir ein log oc einn sið. Oc sua lauc hann sinu mali at allir iattu þui at þeir scylldu ein log hava. þau sem hann villdi up segia. þui at hinir hæiðnu menn 30
 væntu at eptir þeira vilia myndi gert vera þui at sa var heiðin er up scylldi segia. En hinir cristnu hugþu at hann myndi gera eptir kaupmala þeira Hallz. Þa mælti Þorgeirr þat vil ec fyrst at allir

¹ Fejl f. segði.

menn se cristnir oc taki retta tru þeir er eigi ero **A**
 apr skirþir. En um utburð barna scolu standa hin
 fornu log. oc um hrossa slatrs át. blota scolu menn
 alaun ef vilia. en varþa fiorbaugs garð. ef vattum
 5 kómi við. En fám uetrum síparr var su heiðni af
 tekin. Þenna atburð sagði Teitr Isleifs s. er cristni
 com aIsland. oc apui sumri varþ landit alcristit af
 tilsetningu Olafs konungs T. s. oc hava menn þær
 miniar hans aIslandi. at hann hefir cristnat landit.

Fra Olafi konungi.

10 **42.** A einni huerri tíð comu til Olafs konungs
 ij norðnir menn. uestan af Englandi. het annarr
 Haucr. en annarr Sigurðr. konungr bauð þeim at
 hallda retta tru oc sið cristinna manna. oc talði
 15 firir þeim iafnan. en þeir voro sægigr asitt mal. oc
 tjoaði ecki firir tolur hans. Þa bað Olaf konungr
 setia þa ibond. oc bað þa þo bliðum orðum at leið-
 rettaz. þeir voro þo sua harðir isinni utru oc all dri
 hneigðuz þeir af sinni uillu. Þa berr sua til at **64**
 20 liðnum iij nottum. þa varu þeir abrottu sua at
 engi uissi huar þeir varu comnir. oc var þeira
 leitað oc funnuz þeir eigi. Oc nu dofnar yfir þessu
 oc liða stundir. Oc er liðnir eru fair manuðr. þa

Capitvli.

25 **32.** Ok eit sin komo .ii. men a fynd O. kon-
 ungs. het annarr Sigurðr en annarr Hæckr. konvngr
 boðaðe þeim sípinn en þeir stoðv i mótt ok lét
 konungr þa setia ibond ok fiotra. en þeir mykðvz
 ecke við ok nockvrvm dagum sípar var komit til **34**
 30 þeira ok voro þeir þa i brættv ok spvrðiz þa ecke
 til þeira. konungr lett þa ecke mega at gera. ok
 er stvndir liðv. komo menn norðan af Haloga landi

er sagt at þeir hava senir verit norðr a Haloga-
 landi. með Hareki oc hefði þar mikinn soma. oc
 þetta spyr. Olaf konungr.

Fra Olafi konungi.

43. Ok nu sa uvinr allz mannkyns diofullinn **5**
 sialfr huersu eyðaz tok hans retrr. er iafnan er
 gagnstaðlegr mannlegu óþli hann sa nu huersu
 miok megnaðiz oc aukaðiz guðs retrr. tok hann
 nu miok at ovunda þat. hann bregðr nu asekk
 mannligr syn. til þess at hann mætti þa auðuelligr **10**
 suikia menn. ef hann syndiz sua sem ein huerr
 maðr. Þat barsc at þa er Olaf konungr tok ueizlu
 aAugvallznesi þat var aburðar tíð vars drottins
 Iesu Cristz. Oc er monnum var skipað isæti. um
 quelledit. oc buit var til dryckio. oc menn biðu þess **15**
 er konungs borðit veri sett. þa com ihollina einn
 gamall maðr oc einnsynn. hann hafði ahofði hott
 sípan. hann var malugr miok. oc kunni mart segia.

ok kvaðvz þa þar sæt hafa með Hareki igoðum
 uirðingvm. **20**

Fra Oðni.

33. Ok nv er sva mikinn fram gang hófðv haft
 dyrðar verk O. konungs. þa afvndaðe þat ovinnr
 allz manz kyns er a vallt sittr vm menn at gera
 þeim nockvra meinsamliga hlvti. Ok er O. konungr **25**
 tok veizlo a Augvallz nesi iola aptaninn. þa kom
 þar einn maðr sið vm kveld gamall ok eldiligr
 ein syn ok kvne fra mærgv at segia ok var þat
 konunge sagt. ok hann redde martt við hann ok
 kvne hann at segia mærg tíðende af orrostvm ok **30**
 fornvm attbvrðvm. [Konvngr melti.¹ kantv nockot

¹ Skrevet to gange.

hann var leiddr firir konungin. Oc konungr spurði hann típenda. Oc hann q. mart kunna segia frá forn konungum oc orrustum þeira. Konungr spyrr ef hann vissi huerr Augvalldr veri sa er nesit var 5 við kennt. hann suaraði. Hann bio her anesinu. oc lagði¹ ælsku micla aeina ku. sua at² hon scylldi fara með honum huert sem hann for. oc villdi hann drecka hennar miolk. Oc þui mæla menn sua þeir er feit ælsca. at allt scal fara saman karl 10 oc kyr. Sia konungr atti margar orrostur. Oc þat var eitt sin er hann barðiz við konungin er reð firir Scorustrond sa het Uarin. í þessum bardaga. varð mikit mannsPELL. oc þar fell Augvalldr konungr. oc var síðan heygðr her anesinu. oc man 15 haugr hans her hittaz scamt fra bönum. oc iaðrum haugi er kyrin. Nu síðan for dryckia fram eptir síðuenio. oc allr fagnaðr sa er til var ætlaðr. Oc eptir þat foru margir at sova. Þa let konungr calla 65 til tals við sek þenna hinn gamla mann oc sat

20 at segia fra konunge. Augvalldi er bygt hefir nesit þetta hann melti ek veit hvern hann var. her reð hann fyrir ok elskaðe miok kv eina ok for hon með honum a veizlor ok drak hann miolk hentar ok þvi er þat melt at allt fer saman kv³ ok karl. En 25 þa konungr s. hann atti hann vfríð við konunginn Várin⁴ a Skoro strond ok barðvz þeir ok fell Avgvalldr konungr ok er hann her heygðr a nesino ok iaðrom havege er kyr hans. ok er hann hafðe fra þessv sagt matvðvz men ok drvkkv ok er kon- 30 ungr kom irekio kallaðe hann til sin gestin ok spurðe hann típenda hann sagðe langt a kvellit fram ok sófnvðv menn. en hann gestrinn hia kon-

¹ Rett. fra hds.s -þu. ² t tf. over l.

³ Sål. ⁴ Sål. rett. fra vávrn(?).

hann afotscorinni firir huilu konungs. oc spyrr konungr margra típenda. en hann leysti uel oc froðliga. Oc er hann hafði lengi sagt. oc or morgum lutum uel leyst. þa girntiz konungr æ þui meirr a hans röðu. oc vakir konungr nu lengi um nott- 5 ina. oc spurði margra luta. Oc um síðir minnti byscup anocquorum orðum at konungr hætti at tala við hann. konungi þotti þo annars vannt er hann hafði annat sagt Oc er aleið nottina. þa sofnaði konungr. oc litlu síðarr vaenaði hann. oc 10 spurði huert gestrinn vecði. hann suarar öngu. Konungr mælti þa við varðmenn at¹ þeir leitaði hans. oc fannz hann eigi. konungr reis þa up oc bað kalla til sin byrla oc steikara. oc spyrr ef nocquor ukuðr maðr hefði comit til þeira. þa er þeir bioggu 15 ueizluna. Steikara hofpingi mælti. Hærra com til vár maðr firir scammu. oc mælti til min er ec bio slatr til krasa yðr. hui bui þer þuilic slatr akonungs borð oc hans göþinga er sua eru mogr. Ec bað hann fa til hin feitari slatr oc þau er sómilegri 20 veri. ef hann hefði þau til. hann mælti Gack með

vnge. byscvp mintti² konung a at mal var at sofa ok kvað eige vist við hvern hann melti ok er aleið stundina þa sofnaðe konungr. ok er hann vaknaðe þa melte hann hvar er gestrinn þa var at leitað 25 ok fannz hann eigi. Þa melti konungr kalli til min höfvð steikaran ok sva var gert. konungr melti. kom nokvrr maðr til þin er þu biot vister til matar oss. hann kvat koma mann til sin ok mela. eigi ero þesse konunglik³ atföng er mógr ein slatr 30 ero ok gack með mer sagðe hann ok sva gerða ek. við komvm i eitt hus ok sa ek þar kyr slatr sva

¹ Skr. 2 gg ved linjesk.

² n mgl. ³ Sål.

mer oc man ec syna þer feitt slatr oc goð þau er uel hōva a konungs borð. Oc þa leiddi hann mek til huss nocquors oc syndi mer tvær siður af naute allfæitar. oc þær bio ec til vista yðr herra. Oc nu 5 skilði konungr at þetta voro velar diofulsins. oc mælti þa til steikara. Tak nu þessi slatr oc casta asia ut. sua at engi maðr hafi þar fōzlu af oc ef nocquorr maðr bergir þui þa man hann skiott deya. En huat ætli þer huerr þessi diofull man 10 verit hava gestrinn. Eigi vitum ver s. þeir huerr hann er. konungr mælti. Þat hygg ec at sia diofull havi verit með asionu Oðins. Nu eptir konungs boði voro slatrin ibrot borin oc kastat asio ut. En gestrinn fannz eigi oc var hans viða leitat um 15 nesit at konungs raði.

Fra Olafi konungi Oc Eyvindi kelldu.

44. Sa atburðr gerþiz aþeire samu nott er konungr oc byskup voro at tiðum oc messur foro fram. 66 Þa kōmr við nesit sa maðr er fyrr var nefndr er Eyvindr kellda het. sa hinn sami maðr er brot comz or elldinum. þa er sæiðmenn voro brendir. hann hafði nu skip fim. oc var cominn af hafi. oc leggja nu ilōgi nær bōnum a Augvallz nesi. hann

feit at slikt hefi ek alldregē set ok hefi ek þat nv 25 bryttiað a diska. Konungr melti drag vt tv ok gef engum manne þat. ok er hvndr var til látin do hann þegar. siþan var þat brent ok eptir þat voro tiðer ok iii. messor. ok er konungrin geck ut or kirkivne ok hans menn. þa sa þeir v. skip at 30 lande komin ok voro menn a land gengner. þar var kominn. Eyvindr kellda ok ætlaðe at hefna sin akonungi er hann villdi hann inne brenna sem fyr var sagt. ok hvgðiz drepa mvndv konung. ok

þottisc nu eiga mikit traust þar sem lið hans var. oc þo þar mest sem voro fiolkunnigir menn þui at þeir voro margir ihans sueit. en þo kunni hann þeira flest. Oc nu ætlar hann at ganga at Olafi konungi. oc drepa hann. með allu liði sinu. En 5 nu com þat her fram sem psalma scalldit segir. at illzca hans steig yfir hofuð honum oc iþeire snoru sem sialfr hann hafði eygt. varð¹ hann oc sialfr ueiddr i. Oc nu ganga² af skipum sinum oc up a eyna. oc til þeirar kirkiu er konungr oc 10 byscup oc allt cristit folk var þa at staddt. Oc er Eyvindr sa heilaga kirkiu þa varð hann blindr oc allir hans menn. Gengu þeir þa apr oc fram um eyna. Oc er konungr hafði lytt iij messum. þa geck hann or kirkio oc sa mennina er foru sua undar- 15 liga. oc sendi siþan menn at vita huerir þeir veri. oc huer sok til veri þeirar ferðar. Nu fara sendi menn oc finna þa oc spyria huerir þeir se. eða hui þeir fara sua. Hinir segja nu með hræzlu huerir þeir ero oc huat þeir villdu. eða huerio undri þeir 20 voro orðnir. Oc nu var sagt konungi hann bauð þeim þa saman samna. oc setia i varðhalld. En annan dag eptir bað Olafr konungr flytia þa alla bundna af skipum sinum oc til skers þess er liggr

er þeir gengv. þa varð sa atburðr at fra þeim tok 25 synina ok gengv ikring oc kring ok þeir vndrvōvz af bōiunom ok foro i mot ok kendu mennina ok 35 voro ferðir konungi ok hann boðaðe þeim trvna ok kvaz mundv þeim upp gefa svik við sik ok þeir neituðv ok voro þa teknir ok ferðer vt um 30 Karm svnd ok søkt þar sem Skratta sker heita ok læk þar þeira mali ok siþan var leitað til hagsins ok fannz þar kyr bein iððrum haugi. Þa melti

¹ Rettet fra hds.s varþr. ² Her mgl. þeir.

norðr fra nesinu þar sem endiz Karmsund. oc þar
 bað hann hoggua þa alla. oc var þar drepin Eyvindr
 oc allir hans menn. oc eru¹ þar sipan callat Scratta
 sker. allt til þessa dags. En ahinum fiorða degi
 5 bað konungr briota haugin huarntueggia oc funduz
 i hinum meira mannzbein en kyr i hinum minna.
 oc syndiz nu opinberliga allum at þessi hinn gamli
 maðr hafði suma luti satt sagt. oc af þui skilþu
 menn at hann uildi bleckia bæði konungin oc
 10 aðra með diofulegri slögp. er hann tok suefnin fra
 konunginum onduerþa nottina. Oc apeiri tíð er 67
 fram for guðs embætti mætti þeir þa siðr vaka. er
 þeir hofðu aðr mist suefnisins. hafði hann sua sett
 bragþit at byscup scylldi eigi sua fagrliga hallda
 15 sem siðr er til þa hina dyru hatið. Oc hafði vvinr
 allz mannkyns sua fyrir buit talsamligar snorur
 uelarinnar at fyrst föri hann öndunum en sipan
 likomunum. En þessir lutir allir sneruz sem mac-
 licit var honum til suivirðingar oc niðranar. oc
 20 sua miclu meirr sem syndiz slögð hans. sua miclu
 meirr var hann nu niðr troðin oc suivirðr. af allu
 folki cristinna manna.

konungr. Miok hefir guð leyst oss af miklom haska.
 en aðsett er at fiandin hefir brvgðiz ilike Oðens.
 25 ok villdi blekia oss. fyrst at taka vokv fra oss um
 tíðer ok at sofa andverða nott. en siðan at fera
 oss þetta diofvliga eitr. at þat fengi oss bana
 hormvligan ok eigum ver þetta miok guðe at þacka.
 byscvp sannaðe þat ok kvazt þat hugr vm segia
 30 þa er gestrinn melti við hann lengst vm kveldit.

¹ Vist fejl f. er.

Fra Olafi konungi.

45. A hinu þriðia ari rikis Olafs konungs. let
 hann gera skip mikit oc agetligt. þuilict¹ sem hit
 fyrra. oc með þuilikum hagleik. þetta skip var callat
 Ormr hinn scammi. En þat segia menn sið manna 5
 norðr aHalogalandi at leggja micla stund a ueiðar
 bæði dyra ueiði oc fisca oc huala oc er þat mikil
 hialp morgum bæði fatökum monnum oc buond-
 um. er þat² gott til fiar aflanar. Sua er sagt at einn
 huern dag er ueðr var gott at þeir Haukr oc Sig- 10
 urðr röpa við Harek at þat veri skemtan at roa
 til fisca isua fogro logni Harekr toc þui uel. oc
 settu fram roðrar scutu eina micla oc gengu þar
 a. með nocquorum monnum oc voro þeir fleiri
 felagar þeira Hauks oc S. oc er þeir comu 15
 langt fra landi. þa taca þeir Haukr oc Sigurpr oc
 þeira menn. oc falla hart við arar. oc stefna suðr
 með landi. oc eigi lettu þeir fyrr ferþinni en þeir

Fra Orminom.

34. A³ eno .iii. ari rikis O. konungs lett hann 20
 skip gera mikit ok veglikt er het Ormrinn skami.
 ok þat segia menn at norðr vm Haloga land se
 miok siðr manna at søkia sióin rikra ok vrikra
 ok er þat bukostr þeira oc skemtan oc ein dag er
 veðr var gott. þa melto þeir Haukr ok Sigurðr. 25
 Gótt er nv Harekr bvanði at roa idag hofum ver
 til fasz boðiz. hann iati þvi ok komv a skip ok
 rero út ok er þeir firðuz landit. þa drapv þeir
 aróm i ok lustv fast við ok rero suðr með lande
 með Harek ok lettvi eigi fyr en þeir komo aHlaðer 30
 ok hittv O. konung ok tók hann vel við þeim ok
 hafðe hann menn til þess senda at sitia vm Harek.

¹ t mgl. hds. ² t tf. over l.

³ Rett. fra hds. >H<.

comu til Þronðheims. oc fagnaði konungr þeim uel. hann toc þegar at boða Hareki helga tru. oc var þar at marga daga. þui at hann sa huersu mikit við la um sua rikan mann at hann sneri honum 5 aleiðis. en hann skipaðiz ecki við. konungr bauð honum þa mikit riki. oc þar með sina vinattu. oc sagði at þetta var þo litils vert hia þui er hann scylldi taca eilifliga i moti hann bauð honum þa ij fylki til forraða ef hann neitaði guðum sinum 10 en tryði aCrist. oc taca skirn. En þat er fylki callat með Norðmonnum er gera ma af xij skip alskipuð 68 af monnum oc vapnum. oc ahuerio skipi lx manna epa lxx sem þa var siþr til. Harekr neitaði þessu skiott. Þa spyrr konungr. ef hann uili hava valld 15 yfir iij fylkiom. en hann neitaði þui. konungr spurði ef hann uilldi iiij fylki. Oc þui iatti Harekr. Þa varð konungr glaðr við oc bað hann skirn taca. oc þa Hauk oc Sigurð. oc alla þa felaga. mælltu þeir þa oc ecki imoti. oc var þetta gert ahinu þriðia 20 ari rikis Olafs konungs. for þa Harekr heim eptir

ok siðan boðaðe konungr honum guðz erende. en hann neitaðe. ok kvat konung miok vm sik settið hafa. konungr kvaz mvndo gefa honum til soma ok mikit forreðe yfir tveimr fylkiom ef hann villde 25 guðe þiona. ok let þetta soma lut. en hinn meira er hann fenge iaðrom heimi. þat kalla Norðmenn fylke sem ero .xii. skip skipuð með vapnum ok monnum ok a eino skipe veri .xl.¹ manna eða .lxx. sem þa var siðr til. en Harekr neitti þessv. þa 30 bað hann honum yfir .iii. fylkiom ok neitti hann þvi. þa melti konungr haf veldi yfir .iiii. fylkiom. þvi iatti Harekr. ok þa varð konungr glaðr við. Ok lét skira hann með öllum vinnum ok sva

¹ Sál. for lx.

þat. konungr bað hann engum manni segia norðr þar þa luti er i hofþu gerðz. oc sua gerði hann. forse honum uel heim. Oc litlu siþarr toc Harekr Eyvind kinnrivu. með uelum. oc flutti hann a fund Olafs konungs. Oc hann toc þegar at boða honum 5 u aflatliga guðs ðrendi. oc lagði a allan hug at snua honum fra blotum. En hann neitaði með mikilli þralyndi. Þa bað konungr hann til með bliðmæli. oc bauð honum veralliga tign. oc micla sómð. ef hann leti villu sina. Oc þar com um siþir at kon- 10 ungr bauð honum riki yfir fim fylkiom ef hann uilldi cristnaz. En hann neitaði þrasamliga. Þa bauð konungr honum at setia scylldi aquið honum munnlaug. fulla af elldi. Oc er hann kendi hitans. þa spurði konungr ef hann uilldi iata cristn- 15 inni. Eigi sagði hann. En þo bið ec at þer lyðit þui er ec segi. oc hyggit at vandliga. konungr mælti. seg þa luti er þer licar. en ver munum lyða. Eyvindr mælti. Faðir min oc moðir voro saman langa hrið með logligum hiuscap. oc attu ecki barn. Oc er 20 þav ellduz. þa hormuðu þau þat miok ef þau døi

þa Hæk ok Sigvrð Ok bað konungr Harek at hann skyllði eigi segia hve með þeim fórr. at hann metti meira en minna honum til soma gera ok styrkt heilagri cristni ok er hann kom norðr gerðe hann 25 ecke orð a vm sinn hag. Ok litlv siþar feck Harekr hondvm.¹ Eyvind kinnrivv ok lét flyttia hann² a konungs fvnd konungr tók vel við honum ok talaðe fyrir honum trvna fagrliga ok het honum miklom soma. Hann næitaðe. konungr melti. Ek 30 se gerla at þv mvnt vilia hafa meira rike en aðr ok ann ek þær sliks lvtar sem Hareke hann neitti þvi. kan ek ok sagðe konungr fleira at bioða en semð ok létt taka hann ok settia mvnlag a kvið

¹ Her mgl. vist tekit. ² Skr. hans, men s underpr.

erfingia lauss. Foro þau sípan til finna með mikit fe. oc baðu þa geva ser nocquorn ærfingia af fiolkungis íþrott. Finnar colluðu þa til hófingia þeira anda. er loptit byggia. fyrir þui at iafn fullt er 5 loptit af uhreinum andum. sem iorðin. Oc sia andi sendi einn ureinan anda í þessa hina docku myrquastovu er at sonnu ma callaz minnar mopur quidr. Oc sa hinn sami andi em ek oc hollguðumk ec sua með þessum hetti oc sípan syndum ec 10 með mannlegri asia. oc var ec sua borin iheim. toc ec oc erfð eptir fopur min. oc moður oc mikinn hófingscap. oc firir þui ma ec eigi skirasc. at ec em eigi maðr. oc er hann hafpi þetta sagt. 69 þa do hann. Eptir þetta bio Olafr konungr mikinn 15 skipa her. oc ætlar norðr aHalogaland. oc var þa íferþ með hanom Ion byscup oc Harecr. Oc er Þorir veit son típendi af þessu þa safnar hann liði i moti konungi. oc ætlar at beriaz við hann. oc nu finnaz þeir oc slær þar i akafliagan bardaga 20 oc fell miok liðit Þoris. oc hrupuz skip hans. Oc er Þorir sa marga menn sina falla en suma flyia

honum. þa melte. Eyvindr léttet nockot ok vil ek gera yðr kvnngt¹ at faðer minn var rikr ok moðer ok attv mikit fe ok engan erfingia ok þat harm- 25 vdv þav miok ok keyptv síðan at fiolkvngum monnum at moðer min yrðe kviðug ok sva varð af þeira krapti. ok varð ek af þeim sambvrð er ragnar var kyngi ein Ok nu er ek hefi eigi mannz eðli með ollv þa ma ek eigi iata ypro boðe ok sípan lét 30 hann lif sítt hormvliga. ok eptir þat hellt konungr norðr skipa liðe sino ok ætlaðe afvnd Þoris. Ok er hann fretti gerir hann lið imoti konunge ok hittvz með miklo fiolmenne ok var með konunginvm iför

¹ Her tf. ok, men bør utvívlsomt udgå.

þa lagði hann at landi. oc flyði. En konungr sökir eptir. Oc þegar er Þorir com at landi. þa let hann skipin. oc liop aland. Oc er þat sa einn maðr konungsins. þa scaut hann eptir honum or oc kom milli herpa Þori. oc geck þar ahol. oc fell hann 5 Oc íþui liop fram af hans licama einn mikill hiortr með akafri ras. Oc er þetta sa hundr konungs Uigi. þa liop hann eptir hirtinum oc sökir hann grimliga. En er Olafr konungr sa þenna atburð þa liop hann lanct aland up eptir þeim umfram sina menn. 10 Oc hann ser at þeir hittuz hundrin oc hiortrin. oc var þar harðr atgangr. beit hundrin hiortin. en hiortrin stangaði hundinn. oc sua lauk at þeir fellu baþir. kómr konungr þa at oc finnr hiortin dauð- an með morgum sarum hundrin var oc miok¹ undir 15 bóginum. Þa coma menn konungs at. oc syndi hann þeim hræ hiartarins oc var þat þa þurt oc lett acafliaga. sua sem belgr blasin. En hundin hófðu þeir til skipa oc vofðu hann iduki. Oc sípan

Ion byscvp ok Harekr ok margir hófðingiar. en 20 er² þeir hittvz bavrðvz þeir þegar með miklo mað spelli ok þo varð Þorir ofriðe borinn ok lataz miok menn hans. ok þa flyr hann a land upp af skipunom ok menn søkia at honum. ok er þat sa einn maðr skat hann eptir honvm aro ok kom imille 25 herðanna. en þar varð vndarligr lutr. þar hliop fram or skrokinum hiortr einn. ok er þat sa hvndrinn Vige. þa hliop hann fram eptir honum. ok sóttvz þeir hundrin ok hiortrin en konungrin varð fremstr sinna manna ok ór aøg syn. hann sa 30 at hiortrin varðiz með hornvnm en hvndrinn beitt vndir bæglit. ok kom konungrin sva at. at baðer

¹ Her mgl. sár.

² Tf. over l.

let konungr senda hann til finnzins þess er þeir
 hófu hitt fyrr oc það konungr hann grópa hundinn.
 Oc sua var at fiðrin gróddi hundin afam manuð-
 um. oc sendi sípan til konungs. Olafur konungr
 5 boðaði nu Haleyiom retta trv oc varu þar¹ margir
 menn skirðir sem hann for um Halogaland. fal
 hann þessi heruð oll ahendi Hareki. En Olafur
 konungr for apr til Þronðheims. með mikilli sómð.
 En þo at þuilkir lutir se sagpir. fra slicum scrimsl-
 10 um oc undrum sem nu var sagt þa ma slict uist
 utrulect þyckia. En allir menn vita þat at fiandinn
 er iafnan gagnstaðligr almatkum guði. oc þeir hinir
 aumu menn er guði hafna En fiandin suikr með
 allzsconar uelum oc suikræðum oc uekr up sinn
 15 ureinan anda. með hinum uestum lutum. þeim
 imoti er guði þiona oc blindar sionir þeira oc oll 70
 vit licamans þa bleckir hann oc tælir með morg-
 um lutum. En þessa luti er ver segiom fra slicum

voro fallnir með ogurligum sarum. hvndrinn hafðe
 20 mikit sar vnder begslino.² ok þa la hiartarens hre
 þurt ok blasit. en konungr vafðe dvke at hundinom
 ok var hann til skips borinn ok kvaz konvngur nu
 villdv senda hann finnom til greðingar ok var
 sva gert fiðrinn tók við honum baðum höndum ok
 25 let konung vel hafa gert. ok greddi hann hvndin.
 En konungr boðaðe trv Haleyiom ok van mikit
 gert til snvðar ok avaxtar guðz cristni. ok for heim
 sípan með miklom veg i Þrandheim. en þott slict
 se sagt af tálvm ok srikvm vvinar ok blandat
 30 þessum lutvm við fra sögn O. konungs. kvnum
 ver eigi at greina með skyra.³ en allir vitu hve
 morg vndr ok sionhverfingar fiandinn hefir gertt

¹ r ff. over l.

² s mgl. hds. ³ Skal vist læses skyro.

lutum oc dómisogum. þa dómum ver þat eigi sann-
 leik at sua hafi verit. helldr hyggiom ver at sua
 hafi synnz þui at fiandinn er fullr up flærðar oc
 illzku.

Kuanfang Burizleifs konungs.

5

46. Þat er sagt at Burizleifr konungr af Vinð-
 landi. það Þyri systur Sueins konungs af Danmork.
 oc varð honum þat mal auðsott af konungi firir
 sakir meþþa oc neyþ leyta þeira er aðr voro þeira
 imillum oc var konunni heitit. En Burizleifr kon- 10
 ungr var hæiðin. oc gamall. En Þyri var ecki við
 þetta rað. For nu Burizleifr heim til Vinþlanz með
 tilgiot Þyri. En Sueinn konungr scylldi senda hana
 til Vinðlanz nocquoru síþarr Nu spyrr Þyri þessi
 tipendi. oc mælti sua at betra þótti henni bani sin 15
 en byggia meþ heidnum konungi oc spilla sua
 cristni sinni. Oc firir þui sat hon at buum sinum
 miok marga uetr. En er sua for fram þa licaði illa

við sina menn. en trvum þvi af slikv sem oss syniz
 til þess fallit.

20

Fra kvangon O. k.

35. Svein Dana konungr gipti Þyri systvr¹ sina
 næðga Burizlafi konunge i Vinlandi gamlum ok
 heidnum ok var þat gert miok at hennar vvilia.
 sva at helldr villdi hon dauða sinn en byggva með 25
 heidnum konunge ok spilla trv sine ok satt hon
 marga vetr at bum sinom i Falstr. ok þat likaðe
 Gunnildi illa dottvr Burizlafs konungs er átti Sveinn
 37 konungr er Þyri sat ihenar eignum er Svein kon-
 ungr hafðe gefit henne þa er hann feck henar. ok 30
 talþe opt fyrir Sveini konunge. en Bvriðlafr kon-

¹ Skr. dottvr, men systvr skr. over med rødt blæk.

Gunhilldi d. Burizleifs konungs. þat er Þyri sat
 ibuum þeim er Sueinn hafði gefið til hennar þa er
 hann feck hennar oc kerði hon opt þetta mal firir
 konungi En Burizleifr konungr unði illa við sinn
 5 lut. Oc sendi optliga orð Gunhilldi d. sinni at hon
 beiddi Svein konung. senda systur sina Þyri til
 Vinðlanz sem hann hafði heitit Oc firir sakir bõnar
 Gunhilldar gerpi Sueinn konungr þetta. oc sendir
 Þyri menn oc segir at hann vill finna hana. Oc
 10 hon kom. en hann let skip bua oc fær til menn
 oc sendir Þyri til Vinðlanz. Oc er hon com til
 Burizleifs konungs. let hann æfna micla veizlu oc
 gerði brullaup til hennar. En sua segia menn, at
 meðan hon var ivalldi Burizleifs konungs, at huarki
 15 at hon ne drack oc for sua fram xi daga. En a
 xij degi. þa let konungr hana brot fara. Oc segir
 sua Ruphus prestr fra þui er konungr leiddi hana
 abrot. oc aðr hann huarf apr þa mælti hann. Se
 ec nu at gofugleikr yðarr vill helldr uelia ser

20 ungr hafðe eignir Þyri iVinlande er Þyri fylgðe
 heiman ok vnðe þo illa sinum lutt ok gerðe hann
 orð Gunnillde dottvr sinne at hon redde við kon-
 ungin at Þyri kemi heim. ok fyrir hennar bõn
 sende konungr eptir systor sini ok let hana flytia
 25 askipi til Bvrizlafs konungs ok þa gerðe hann at
 nyio til hennar veizlo ok brvllap. En sva þotti
 henni mikit at hon hafðe hvarke át ne drykio .xi.
 degr. ok er konungr sa þat at hon villdi svelltaz.
 þa nenti hann þvi eige ok let hana abraut fara. ok
 30 kvat hana fastraðit hafa at velia ser helldr dauþan
 en þiona til hans konungs doms. hon kom siðan
 með fõstra sinom iFalstr ok var þar vm hrið ok
 litlv siðar for fostri henar til O. konuugs at sokia
 hans træst henni til handa imott vvinum. ok hon

71 þann cost til handa ser at deyia. en neyta sam-
 velldis við mek. Nu man ec lata þek brot fara oc
 fa þer menn oc skip. for hon þa heim iFalstr oc
 var þar um hrið. Hon sendi þa menn til Noregs
 til Aka fostrfopur sins at hann byriaði hennar mal 5
 við Olaf konung T. s. at hann veri henni til hlifðar
 imoti uvinum sinum. þui at ec treystumk eigi s.
 hon at sitia her firir Sueini konungi brõþr minum
 þui at hann ætlar at senda mek aðru sinni til
 Vinðlanz. Nu coma sendi menn til Aka oc segia 10
 honum örendi. Oc hann gengr þegar firir konung
 oc segir honum hennar vandræði. oc biðr hann
 hialpa henni með nocquoru moti. at eigi beri sua
 optarr til at hon komi islica mann raun. Oc veit
 ec at helldr vill hon giptaz cristnum manni Kon- 15
 ungr toc uel þessum röpum oc s. at hann scal sia
 um hennar cost. Aki segir at hon þarf hans hialp-
 ræða at eigi se hon neydd til at vera með hæiðn-
 um konungi. Nu heitr konungr sinni til quamu oc
 heyra hennar orð. eþa með huerri bliðu þa veri 20
 er þau fyndisc. Oc nu þegar istað lætr konungr
 skip bua oc miok vanda allt til þeirar ferþar.
 hann velr oc til þeirar ferþar alla þa menn er
 kurteisastir varu. Oc nu ferr hann er hann er buin.

treystiz eige at vera þar fyrir brodvur sinvm. e. hon 25
 feri aðrv sinne til Vinlanz navðig ok kvaz hon
 helldr vilia giptaz cristnum manne en heiðnm.
 Sliker lutir voro konunginum fluttir ok tok hann
 þui vel ok með bliðu. ok sende konungr með hon-
 um aprtina menn at heyra orð hennar. Ok eptir 30
 þat fór hon sialf ok tók konungr forkvnliga við
 henne. oc kvaz mvndv gera alla luti sem hon villdi.
 ok konungr for með henne. með morgvum goðum
 drengium ok goðu skipe ok komo i Falstr ok var

Oc er hann com þar geck hann up með sina sueit. Var honum uel fagnat. oc drotning sialf geck i moti honum. oc skipaði honum ihasæti. En hon sættiz atal við hann oc kerir sitt mal. Oc þa spyrr
 5 konungr ef hon vili at hann se hennar varnaðar maðr oc gezlu um alla luti. oc huart hon villdi iata þeira samvellði. eða villdi hon fa ser annan forstiora. Hon mælti þa. Eigi næita ec sua frægiom oc agetum konungi. sem þu ert. Nu róddu þau
 10 þetta mal þar til er þat varð at fram kuemð at Þyri fastnar sek sialf Olafi konungi með raði Aka fostra sins. Var þa su veizla aukuð. oc gert brull-
 15 aup þeira með mikilli sòmð. Oc a þeim degi er su ueizla stoð. oc konungr sat ihasæti oc ut ifra hofþingiar. oc rikir menn. oc varu gladdir með miði oc vini. oc aðrum fagnaði morgvm þa sendir konungr Þorarin Nefulfs s. vitran mann þangat sem su veizla stoð er konur drucku. Oc er hann com firir hana. laut hann henni. oc mælti. Haf
 20 goðan dag fru. Minn herra sendi mek hingat til 72 yðar. oc girnæz hann at vita hvart hann scal velia yðarri tign. oc þat er somir uegsamligu lifi yðru. linfe eða beckiar giof. Drotning suaraði sua. Minn herra ætli þat með sialfum ser huart mer er

25 þar a gettlig veizla ok dyrlig. Ok fastnaðe hon sig sialf O. konunge. at raðe fôstra sins ok sat O. konungr at þeiri veizlo. Ok þa sende O. konungr Þorarin Nefiolfs s. fyrir drottningo at spyria hvart konungrin skyldi velia henne. lin fe eða beckiar
 30 giof. Hon melti. Ség sva konunge at sialfr verðr hann at hafa ætlan a þvi. en vita skal konungrin at ek la ireckio hia Burizlavi konunge .ix. netr hann sagþe konunge svor hennar. konungr melti

sômelegra eþa hann uill mer velia. En segia vil ec honum at nio nætr var ec ikonunglegri reckio hia konungi. Nu ueit konungr ef mer veri skipat ix nætr hia honum ikonunglegri reckio. huersu
 5 hann myndi gera. Oc er Þorarin heyrði suor hennar þa bað hann drotningu hafa goðan dag. oc laut henni. Nu kómr hann til konungs. oc segir honum suor hennar. Oc licaði konungi uel hennar suor. oc sendi þegar agetlega skickio með goðum
 10 bunaði. Oc eptir þessa veizlu ferr konungr heim isitt riki með mikilli gleði. oc var þa Þyri d. ifor með honum.

Fra guða brote.

47. Þat hafði Olafur konungr fundit at Þröndir þeir er verit hafðu með honum hafðu atrunuð
 15 mikinn enn a guðunum oc mest þar er Freyr var. Oc nu lastaði konungr mioc siðin þeira. en þeir mæltu imoti honum. oc var sem þeir hefði nocquor kapmæli a millum sin. oc hafðu capproðr mikin

kvrsteisliga¹ er svarat. ok sendi henne goða skikio
 20 ok dyrliga ok for hon siðan heim með honum. ok at þvi var ecke spurðr Sveinn konungr. ok sitr nv O. konungr heima með miklum soma. Ok er þeir forv heim. þa fann konungr þat iræðu Þrenda at þeim var mikit um Frey ok hófðu kappmeli ok
 25 roðr akafan ok var konungr skiotastr ok kom til lanz ok fan þar hóf er Þrendir attv ok hliop konungr ihófit ok brætt þar isvndr Frey ok morg goð þeira ok hafðe þat allt gortt aðr þeir kómi til lanz ok hófðv hvarir .ii. skip ikapproðrinvm ok
 30 svm goðin brætt hann í þeira aþgliti. ok siðan tokv þeir gott rað. ok trvðv grvnlaust guðe ok boðum konungs.

¹ Sál.

milli skipanna hafðu þeir ij skip oc scorti eigi at til var lagz fast roðrarins. Oc kom konungr fyrri til lanz. oc þegar sneri hann til hofsins. oc braut isundr oll gopin.¹ Oc sneri sípan aptr imoti sinum 5 monnum. oc hafði konungr þa Frey með ser. Oc er Þröndir comu imoti konungi. þa brytr konungr Frey isundr iaugliti þeira isma luti. En þeir sneru þa til sin goðu raði. oc firir letu fornan atrunað. oc gerðu eptir konungs boði. oc sættuz við hann.

10 Kuanfang Sueins Dana konungs.

48. Enn er Sueinn konungr spyr þetta. licar honum storilla er þetta var gert at uleyfi hans. oc litlu síparr andaðiz Gunnhilldr d. er atti Sueinn konungr. oc attu þau tva sonu. het annarr Har- 73 alldr. en annarr Knutr. Eptir þetta feck Sveinn konungr Sigriðar hinnar storraðu. er aðr hafði at Eirikr sigrsæli. hon var moþir Olafs suensca. hana hafði festa ser aðr Olafr konungr T. s. oc let lausar festar þui at hon var heiðin. oc villdi eigi 20 við tru taca. En Olafr konungr villdi oc eigi heiðnaz firir hennar.² oc laust hann hana þa með glova sinum.

Etar tælvr.

36. En Sveine konunge likar þetta ecke vel er 25 hann skylldi ekki at spyria vm gíaf ord Þyri ok gerir a fiandskap við O. konung. Sveinn átti .ii. 38 sono við Gunnillde. Knvtt ok Haralld. ok síðan atti hann Sigriðe env storraðv ok var þeira dottir Astriðr moðer Sveins konungs Ulfs sonar. ok Sigriðr 30 var moðir Olafs sønska sonar Eiriks konungs. hon minner iafnan Svein konung at hefna sin a O. konunge.

¹ Først skr. hofin, men rettet. ² Her mgl. sakir.

Fra Olafi konungi.

49. Þat syniz monnum minningar vert oc fra sagnar. At i eyio þeiri er Brimangr h. þar er hatt fiall. oc miok torsolect. þat er callat Smalsar horn af Norðmonnum. þar hefir Olafr konungr gengit 5 up ifiallit oc fest þar up skiolld sin i ovan verðu fiallinu. en fiallit syniz miok yfir gnapa aðrum fiollum. oc naliga scuta yfir fram sioin. Oc sua er sagt at ij hirðmenn konungs hafðu micla þrætu milli sin huarr betr myndi ganga bergit eða lengra 10 comaz up ifiallit. oc um síþir uepia þeir með miclu fe. oc bundu þetta fastmælum. biugguz¹ sípan til. oc geck annarr lanct ifiallit up. oc þar til geck hann at huarki þorði hann at ganga þaðan up ne ovan oc til huarigrar handar þorði hann at sia. 15 hann stoð nu með skialvandum beinum. oc ugg oc otta. at hann myndi falla. or þeim stað með beinbroti. eða braðum bana. oc beið sua hormu-

Yðrotir² O. konungs.

37. Þat er sagt fra O. konunge. er hann var þar 20 staddr sem Brimangr heitir ey ein. þar er fiall þat er menn kalla Smalsar horn agettliga hátt. þat er sagt at O. konungr hafe þar hengt upp skiold sinn til synis ok agætis ok er þat fiall nær fram lívtt. Ok eptir þat attv .ii. hirðmenn þretv mikla 25 hvar betr myndi biarg gengr ok sva þreyttv þeir þat mal at þeir veðivðv vm. ok geck anar miok langt upp ibergit ok komz hvarke upp ne niðr ok skialfraðe allr. ok matti til hvarigrar³ handar vikiaz ok hrediz nv braðan sinn dauða ok kallaðe a kon- 30 ung ok bað hann hialpa ser. Annar stoð nockrvv neðar ifiallino. ok hafðe eigi mikit lopz megin ok

¹ Rett. fra hds.s bigguz.

² Sål. ³ r(2) mgl. hds.

lega sins dauða. oc kallaði akonung oc hans menn. at þeir hialpaði honum. En annarr stoð nocquoru neðarr. oc hafði sa eigi lopt megin til at ganga hæra. oc skialfrapi allr. oc feck þo borgit ser nauð-
 5 uliga. Oc er konungr sa at engi villdi hialpa honum. en hann var buin til fallz. Þa lagði hann af ser silki mottul oc gyrði sek með duki. síþan steig hann¹ skipinu. oc geck up ihamarin oc toc þenna hinn uesla mann hondum oc gerði hann holpin.
 10 oc hafði hann undir hendi ser sem barn. oc bar til skips.

Fra Olafi konungi.

50. Þat hófir oc at segia er mikils er vert at Olafir konungr var opt þui vanr at suima ibrynio
 15 sinni. oc fara ór henni ikafi En þa er hann barðisc 74 undir merkiom þa tok hann alopti fliugandi kesior. oc orvar sua vinstri hendi sem hógri oc sendi aprt iafnt baðum hondum. hann var hueriom manni fimari oc skiotare. oc ibardogum roscquari oc snarpari
 20 oc þo at eptir se leitat um heiminn þa mon eigi finnaz puiligr maðr at allri atgervi oc hreysti aallum

skvlfv miok þess legger. ok er enge maðr var bvinn til þeim at hialpa. þa kastaðe konungr af ser skikionne ok gek upp i bergit ok fyrst til þess er efri
 25 var. ok tók þann vndir hönd ser. ok síþan annan vndir aðra hond ok hialp þeim sva af ðaþanum af sinvm hvatleik ok atgervi. Olafir konungr svam ibrynio ikafi en tók hvertt spiot alopti i orrostom ok skæt iamnt baðum höndvm ok alltorfengr mvn
 30 slikr maðr finnaz i heiminom vm alla atgervi. hann var byrselli en aðrir menn. ok siglde þat a einom dege er aprir sigldv þria.

¹ Her mgl. af.

Norðrlondum. Oc er hann sigldi. þa var hann byrsæll. Oc sua segia menn at hann sigldi þat opt a einum degi er aðrir sigldu ij eða iij. oc imorgum lutum var hans gipt lanct um fram aðra menn.

Fra Olafi konungi.

5

51. Eigi hófir þa luti um at liða er almattugr guð ueitti Olafi konungi micla dyrð her iheimi firir sitt starf oc optlegar framflutningar heilagra bóna oc dyrcaði guð Olaf konung með morgum kroitum. Þat barse at stundum þa er Olafir kon-
 10 ungr var askipum sinum oc margir varðmenn helldu vorð. yfir honum com hann þa stundum er minnzt varði af landi ovan at þeim. oc geck askip sin leyniliga oc ætluðu varð menn at hann suæfi ihuilu sinni ilyptingu. oc undroþuz þeir er þeir
 15 uurðu eigi varir við er hann geck ibrot. Oc þottuz þeir þo mikinn vorð ahallda. en eigi at siðr sa þeir gongu hans af landi ovan. oc þo at dogg veri aiorðu. þa varo þo alldrigi fundin spor hans. ne sén helldr steig hann askip þurum fotum. Þat
 20 barse at eitt sin. at ij menn gofgir forvitnuðuz um

Fra O. konunge.

38. Ok þat barse at eitt sine er konungr var a skipum sinvm ok marger heldv vorð yfir honum. at hann kom ofan af lande þa er minzt var van
 25 ok ætlvðv varð menn at hann svefi i lyptingv sem konungs tign byriaðe ok þott dagg veri a iorðvne fvndvz eigi spor hans. helldr var hann með þurrom fótum. Ok eitt sin forvitnuðuz vm hans mal .ii. gafgir menn. Guðbrandr or Daivism ok Þorkell
 30 dyðrill ok sat Þorkell at bryggiv sporðe. ok helld¹ vorð a vm ferð hans. ok er hann varir minzt kom

¹ t er ff. over l. med nedv.tegn.

ferþ konungs. Guðbrandr or Dalum oc Þorkell.
dyðrill. oc setia rað sitt at verþa varir. um ferþ
hans. Oc einn morgin snimma sat Þorkell abruar
sporði. oc hellt vorð um ferþ konungs. Oc er hann
5 varir minzt com konungr at honum vafeifliga. oc
rekr Þorkel akaf af bryggionni oc bað hann þat
hava firir forvitni sina. Oc siþan lagþiz konungr
til hans oc tok hann af sundi. oc setti hann abrygg-
iona. Vit þu nu þa huart vættiz dyðrillin Siðan
10 gengu þeir ut a skip baðir. En firir vinattu oc
ælsku er konungr hafði við Þorkel oc firir akafliga
bõn hans at hann segþi honum til huers hann for
sua optliga af skipunum. með þuilikri launungu oc
einn saman. Oc a einni nott tok konungr afotum
15 Þorkeli. oc bað hann liðlega ganga með ser. þeir 75
gengu aland. oc til eins scogar er nær var skip-
unum. Oc er þeir comu iscogin mælti konungr.
Statt þu nu her við tre þetta oc bið min en ec
geng scamma leið oc kóm ec skiott apr. en þu
20 hygg at þui at þu gangir eigi lengra fram. Kon-
ungr geck þa fram iscoginn þar er rioðr nocquot
var. þa sa hann þa syn er hann vattaði morgum

konungr at honum vafeifliga. ok hratt honvm af
bryggionne akaf ok bað hann þat hafa firir for-
25 vitne sina ok siðan lagðiz konungr eptir honum ok
tók hann af svnde ok gengv baðer askip. En fyrir
deleika þeira oc trvnad er þat eina nótt at konungr
biðr hann eptir ser ganga leyniliga ok er þeir
komo iskog er var nær skipvnm. þa mælti kon-
30 ungr. statt her við treið ok bið min en ek mvn
ganga skamt fra þer ok koma skiott til þin apr. 39
Ok þa sa Þorkell syn þa er siþan sagðe hann fra
Haralldede konunge Sigvrðar s. at hann sa konung
biðiaz fyrir. ok retta hendr til himna ok skein yfir

uetrum siþarr. er hann sagþi Haralldi Sigurðar s.
oc bar þetta vitni með sannyrðum. At Olafr kon-
ungr bað til guðs oc retti hendr sinar til himins.
Oc þa com yfir hann lios mikit. sua at varla quazk
hann imoti mega sia. Oc þa quazk hann sia ij 5
menn scrydda dyrlegum clæðum. oc leggja hendr
sinar yfir hafuð konungi. oc quazk han guði þacka.
er hann scylldi na at sia þuilica syn. hann heyrði
fagran song oc kendi agetligan hilm með þessu
liosi. Oc er fram liðu ij stundir eða iij. nætrinnar. 10
þa huarf liosit af. kom þa konungr til Þorkels. oc
biðr þa ganga til skipanna. konungr banaði hon-
um at segia þenna atburð ne einum manni. með-
an hann lifði. en hötti honum dauða ef hann
brygþi af. Oc þat æfndi hann. þui at hann var
hinn mesti vin konungs. Oc morgum vetrum eptir 15
andlat Olafs konungs. þa er Þorkell var gamall
maðr. þa sagþi hann þenna atburð Haralldi kon-
ungi oc virði hann Þorkel hinn sannsoglasta man.

hann lios mikit. sva at eigi þottiz hann mega igogn
sia ok tva menn sa hann hia honum skryda hvit- 20
vm kleðvm ok lagðv hendr yfir höfvð konunge.
hann heyrðe ok fagran söng ok sætan ilm kende
hann vm ii. stvndir nætr. ok siþan leið þat af ok
foro þeir til skips ok banaþe konungr honum vm
at røpa meðan hann lifðe. ok þat ende hann ok 25
sagðe miklo eptir andlat hans Haralldi konunge
sem ek gatt.

Fra O. konungi.

39. Þat barsk at eitt sin eptir hamesso er kon-
ungr var kominn ihasæti. at þa er menn litv til 30
hans var hann i brættv ok sa þeir hann eigi ok
vndrvþuz ok vissv eigi hvi gegnde. byskop mælti.

Fra Olafi konungi.

52. Sua er sagt at þat barsc at a einni huerri
 tíð er Olafir konungr geck fra messu. oc settisc
 ihasæti sitt. oc menn hans varo comnir isæti sin.
 5 at hann huarf skiott fra augliti þeira. oc spurði
 huerr annan huar hann veri. En þat vissu þeir at
 hann geck eigi abrot or hollinni oc urðu allir a
 þat sattir. Oc er byscup heyrði tal þeira þa mælti
 hann. Ec kann segia yðr huar ec se hann standa
 10 hann stendr imiðri hollinni oc talar við þann mann
 er þer meguð eigi sia. oc litlu síþarr sa þeir kon-
 ungr isæti sinu. Oc er þeir vissu þuilica luti. þa
 truðu þeir at hann veri guðs engill sændr af himn-
 um. oc hann veri þeim likari en monnum. Sua
 15 callaði hann gafugr¹ maðr Guðbrandr or Dalum. 76
 at hann veri ivanligr konungr þeim syndr. æða
 ahuaru honum þottu vera meiri likendi at hann
 veri sem iarðligir² konungar aðrir. a iarðriki. eða
 veri hann ængill sændr af guði oc hulðr mannligu
 20 holldi firir monnum. til þess at hann flytte fram
 firir morgum þioðum nafn drottins Iesu Cristz.
 En þat er sagt at Olafir konungr T. s. cristnaði
 fim lond. oc þat folc er þau bygðu. En eigi var
 þess³ at von. at folkit myndi verþa lyðit með síþ-

25 Se þær hann eigi hvar hann stendr agolfinn ok
 hialar við biartan mann þann er þer megot eigi
 sia ok litlv síðar sa þeir hann i hasætino. Ok þat
 melti Guðbrandr or Dolum at hann kallaðe hann
 ivanligan konvng ok kvað hann eigi síðr guðs
 30 engil sendan iheimin ok marger gerðv þa mikit
 orð a honum.

¹ g(2) i hds. rett. fra ð. ² i(2) ligel. fra a. ³ var þess
 skr. 2 gg, sidste gg senere overstr.

um eða fullri tru við guð. þui at stundin var
 scomm en folkit hart oc styret i utrunni. oc villði
 seint lata sið frenda sinna. kenni manna fæð var
 oc mikil oc þo udiarfir þeir er voro. firir sakir
 uvizku oc ukunnandi. at fara með danscri tungu 5
 þui at þeir varu miok firir litnir af monnum. En
 þessi eru heiti landa þeira er hann cristnaði Noregr.
 Hialtland. Orkneyar. Færeyiar. Island. Grönland.
 Oc var þo miok með nafni einu cristnin imorgum
 stoðum. oc sua myndi oc orðit hava. nema comit 10
 hefði annarr at styrkia hana oc undir sek at briota
 folkit. Oc var sa með sama nafni. er var Olafir
 Haralldz s. er þo hafði engu minna¹ crapta til at
 styrkia guðs cristni. en stundina miclu lengri. En
 firir þui at starvit var mikit oc stundin scom at 15
 samna sauðum iguðs almattugs sauða hus. þa var
 sua sem vangert stöþi eptir guðs verk. firir þui at
 fiallbygþir lagu eigi undir Noregs konunga er með

Fra cristni.

40. Olafir konungr cristnaðe. Noreg ok Orkeyiar.² 20
 Grenland ok Island Hialtland ok Føreyiar ok allt fólk-
 it. ok eigi matti hann þat með ollo algera a sva skamri
 tíð. en fólkit var hart ok torsöt at lata sið sinna
 frenda. en kenni menn fair ok fakvngir. ok þat
 með at fátt vildv menn þeira orða hafa ok fyr litv 25
 þa var þo miok með nafni eino cristið. ok sva
 mvndi vera nema anar hefðe skiott til komit með
 guðz forsia þar sem var en helge Olafir konungr
 ok styrkðe cristnina apessum lændvm agettliga ok
 fyrir þvi at Olafir konungr Trygva s. var skama 30
 stvnd. þa var víða aUplaundum heiðit. ok þau
 rike lagv þa eigi með öllv vndir Noregs konvnga.

¹ Vist fejl f. minni.

² Säl.

sionum ricðu. þu at Uplendinga konungar er fylk-
 iom reðu pionuðu til Suia konungs. þa tocu þeir
 fair við cristni. Oc huarueta i fiarrlægiom bygþ-
 um oc viðum fiollum um allan Noreg. oc iafdolum
 5 eða utnesiom. þa blotuðu margir leyniliga scurð-
 guð oc treystuz þo eigi at lata þa heima vera
 ihusum sinum. oc truðu a scoga oc biorg. eða
 tiarnir. Oc þat gerðiz til tíþenda eptir frafall Olafs
 konungs T. s. at ahinu xv ari. sipan com Olafur
 10 konungr Haralldz s. a Uplond. oc toc a einu hausti
 v konunga isitt valld. oc cristnaði hann Uplond.
 oc let briota fiolþa scurðguða. Sua ær at virþa
 sem Olafur konungr hinn fyrri æfnaði oc setti grund- 77
 uollinn cristninnar með sinu starfi. En hinn sip-
 15 arri Olafur reisti ueggi Oc Olafur T. s. setti uin
 garðin En hinn helgi Olafur pryddi hann oc aucaði.
 með miclum avexti. Oc eigi at eins gerþi Olafur
 hinn helgi sina nauðsyn. helldr oc allra þeira er
 hann bar ahyggio firir En þar a ovan helde hann
 20 ut sipan sinum dreypa til hialpar allu sinu folki
 ihelgu liflati sinu. oc nu bera vitni um margar

ok við a ibygðum með fiollum e. afdalum e. út næsi-
 um. þa blotvþu margir heima skurð guð ihusum
 sinom sumir truðv a skoga e. biorg e. tiarnir ok
 25 aenv xv. ári eptir fra fall O. konungs Trygva s.
 þa kom Olafur konungr Haralldz s. i land ok tok ix.
 konunga isit valld ok cristnaðe Upp lönd. en rækðe
 öll blott. ok þat segir sa er söguna hefir gertt.
 sem enn fyre O. efnaðe ok setti grvndvollin cristn-
 30 inar. en enn helge Olafur reisti veggina. O. konungr
 Trygva s. sætti vingarðin. en enn helge O. konungr
 létt riðlaz vinberin með fagrurum blomum ok riðl-
 upum vin viðum af vin berium ok allz kyns aldini
 ok ferðe sva mikin avoxst sem hann var lenge kon-

iartegnir hans at hann er ihiminrikis dyrð. með
 almatkum guði. oc allir Norðmenn hava hann sinn
 foringia. oc arnanda bæði við guð oc við menn.
 hialpar oc miscunnar. En þessi Olafur T. s. sipan
 er hann let rikit iþeim hinum micla bardaga er 5
 hann barðiz a Orminum langa. þa er hann brot
 numinn fra oss. sua at eigi ma þat glögt vita iarð-
 ligir menn. huers heilagleiks hann er. Oc eigi er
 þat synt með hueriom tacnum oc iartegnum hann
 er. en engi ivar þat at hann er af guði sendr Gerði 10
 guð hann oc forkunnlegra aðrum konungum oc
 dasamlegan i allum farsæligum lutum Oc þu er
 þat allum oss nauðsynlect at lova nafn drottins
 Iesu Cristz firir þenna mann. er hann gaf sua
 mikinn matt oc atgerfi a þa leið sem ver lofum 15
 guð af hinum helga Olafi konungi.

Fra Orminum langa.

53. A hinu fiórða ari rikis Olafs konungs let
 hann gera skip þat er harðla er frægt orðit. oc

40 ungr ok bar Olafur en helge konungr a hyggio fyrir
 a'llvm Norðmonnum ok a lesti helti hann vt sino
 bana bloðe fyrir hialp Norðmanna. ok nu bera
 vitni hans iartegnir ahimni at hann er foringe
 allra Norðmanna. ok siðan er O. konungr fell
 aOrminum langa vita men ecke hans vister. ok eigi 25
 er synt hans lif með berum taknum. en ifar enge
 hann af guðe sendan hingat i heim at boða helga
 trv. ok at guð gerðe hann öllum agetra isinvm
 siðvm lofum guð fyrir nafn hvarstveggia Olafs ok
 gerum guði þackir at han sende oss slika menn. 30

Fra Orminum langa.

41. A env fimta ari rikis Olafs konungs lét hann
 gera et þripia skip miok agætt þat var smiðat inn

agett. þat var smíðat inn fra Hloðum. i vikinni.
inn fra Laðhomrum. við fiordin sialvan. er þar
nocquor dælp oc vallgroit oc coma þar ecki stor
vepr. þui at bæpi hlifir innan af firði oc utan. oc
5 eru fiorar alnar hins atta tigar þat er iarðlægt var.
en utalit þat er til stafna vissi. Oc er skipit var
smíðat þa bauð konungr at þangat scylldi coma
mikit folc at sia þetta skip. Oc þa er menn sa
lofuðu allir er til comu bæði at mikilleik oc fegrd.
10 sua at alldrigi myndi þuiclic skip gert hava verit
i Noregi. Oc er konungr heyrþi at allir lovaðu þetta
akaflega. þa licaði konungi uel. En nocquorum
dogum siþarr þa finnaz askipinu iij hogg. mikil.
var hoggvit iborðit með mikilli bolóxi. Oc er kon- 78
15 ungr vissi þetta. þa varð hann reiðr miok. oc leit-
aði eptir fast huerr þat hefði gert En engi geck
við. Þa geck konungr til at sia hoggin iborðinu oc
mælti þa af mikilli reiði. Þeim manni gef ec mork
gullz er þann mann drepr er sua mikil meizl hefir
20 fórt at skipinu oc gert mer scapa oc suivirðing.
Oc litlu siðarr com afund konungs hafuðsmiðr sa
er gert hafði skipit oc allra var hagrastr. hann callar

fra Hloðum ivikinne við fiörþin sialfan. ok er þar
nockur delð ok vallgroit nv ok koma þar ecke stor
25 veðr ok hlifir beðe inan af firðinvm ok vtan ok
ero þat .iiii. alnar ens attatigar er graslegt er en
vtaltt þat er til stafna veitt. Ok er skipit var smíðat.
boðaðe konungr þangat miklo folke at lata sia. ok
löfvðv allir hagleik ok fegrð skipsins. ok kvaðvz
30 alldregi slikt skip set hafa avatni. ok þat kvaðvz
þeir ætla at siðan er Noregr var bygðr mvndi eigi
slikt skip gørt. ok þetta likar konunge vel. ok
nockvrv siðar fvndvz iskipino .iii. mikil hóg af
bolaxi ok hogvit i borðit. konungr gerðe sig reiðan
35 vm. ok hafðe fyrir þesso nockvra menn. en þeir

konunginn aleyndar tal. oc mælti sua. Herra minn
hirð eigi at dōma aðrum monnum sua þungligan
dom. oc hascasamligan firir þenna lut. þui at ec
ueldd er skipit er hogguit. oc scapa þu mer firir
sliet uiti sem þu villt. konungr mælti. hui gerþir 5
þu þat eða firir hueria sok. hann suaraði þui at
mer syndiz vangort at. oc vænti ec at betr man
vera ef af er tekit borðunum. þuiat mer synduz
borð skipsins helldr ha. hygg ec at fegra myni
þyckia ef þau eru ger lægri. Oc ef þu uillt at ec 10
gera at. þa scal ec gera þetta hit fegrsta skip. oc
hit sōmilegsta at allum lutum. Konungr lezc þat
uilia. Geck þa smiðr til oc gerþi at sem hann het
konungi. oc fegrdi með miclum hagleic. oc er lokit
var þa segir hann konungi at hann hafþi gert sem 15
hann kunni oc kom nu til hærra oc se. Oc eptir
bōn hans for konungr til oc sa. oc varð glaðr við.
oc lovaði miok. oc gaf honum mikit kaup. Siþan
let konungr steina skipit með allzscyns litum oc
siþan gylla oc pryða með silfri oc aframstafni 20

ferðvz vndan þvi ameli. ok siþan lagðe konungr
mork gullz til höfvðz þeim er þetta hefðe gertt.
ok brast¹ þetta vm landit. ok eitt sinn kom a kon-
ungs fvnd höfvð smiðr þessa skips ok melte. herra
ek a yðr at hitta ok þat mal er þær gefit sa/k a 25
velldeg. konungr melte hvi gegnir þat er þv hefir
þetta gertt. hann melti herra ek sa a smiþar lyti.
þvi at of hátt var borðe skipit ok mvn þa höfiliga
ef þesse högg ero vr hogvin ok mvn ek gera þetta
mega et fegrsta skip. konungr melti Ger sva ok 30
mvn ek mikla þock fyrir giallda ok sva gerðe hann
ok vrðv aller a eitt sattir at þa veri miklo betr.
Siþan varð konungr glaðr ok lét bva skipit með
steini ok siþan silfri ok gulli. ok alla vega sva sem

¹ Fejl f. barst.

skipsins var dreca hafuð. oc eigi færi arar aborð
 en tvær hins setta tegar. þa var gefit nafn skipinu
 a norróna tungu oc callaðr Ormr hinn langi. En
 alatinu tungu heitir hann longus draco. eða serpens.
 5 Oc sialfr konungr styrði þessu skipi. oc setr sueitir
 til huerir vera scolu ahonum oc ualði til menn.
 af allu riki sinu. þa er stercastir voro oc bezt vapn
 fðrir. i allum Noregi. Oc af þuilikum lutum feck
 konungr micla frægð. er hann let slict skip gera.
 10 allir þottuz nu oc sia at miclo var nu fegra skipit
 oc allt uið sek meirr. oc sua hafði smiðrin til höft
 at eigi var of diupt hogguit oc eigi of grunnt sua
 hafpi hann hogguit af miclum hagleik. Engi maðr
 scylldi bua a þessu skipi yngri en tuitugr. oc engi
 15 ellri en lx. Eigi scylldu coma apetta skip bleypi
 menn. ne olmusur. oc naliga var engum mannum
 ueitt þetta skip nema hann veri abburðar maðr at
 79 nocquoru. sem dðmi¹ finnaz til þar er sagt er fra
 Olafi konungi oc hans monnum.

20 dyrligastt matti vera oc bezt. ok launaðe smiðnvm
 goðv verkaupi ok dyrligo. ok a skipino var dreka
 hofvð ok .ii. arar ens settatigar a annat borð ok
 kælloðv Orminn langa. en a latinu heitir hann
 longus latu drakvs eða serpens. Ok þessv skipi
 25 styrðe konungr sialfr. ok valðe til þa menn
 er agætir voro at vaskleik ok sterkleik. at engir
 voro eptir i Norege ennir hræstari ok af þessv feck
 konvngr mikla fregð. Ormrin hafðe iii. rvm ens
 fiordatigar ok a þessv skipi skyllde enge maðr yngri
 30 en .xx. ok enge ellri en .lx. ok martt var þar melt
 til varnaðar. ok at eigi skyllde koma adrekan bleyðe 41
 menn ok olmvsvr. ok engvm var veitt skipit nema
 nockurr ab burðar maðr veri sem oll demi finnaz
 til er fra Olafi er sagt ok hans kauppum.

¹ i mgl. hds.

Fra yfirlitum Olafs konungs.

54. Olafr konungr T. s. var mikill maðr uexti.
 oc allra manna kurteisast. ullhuitr abár. oc rett-
 hárr. huitbrunn. oc lioss iyfirlitum hueriom manni
 vænni oc eygþr allra manna bezt.¹ oc þat hava 5
 þeir menn mællt er glðgt hava vitat at eigi hafi ij
 menn verit licari iallri atgerfi oc kurteisi en Olafr
 konungr T. s. oc Hakon Aðalsteins fostri oc var
 Hakon enn afrendari. maðr at afli. oc gat þo eigi
 Olafs iafningia um hans daga. Olafr konungr hellt 10
 tru allra manna fyrst iNoregi. hanum geck uel rað
 sitt aðr hann tðki truna en sipan miclu betr. þui
 at hann hafði marga luti þa með ser er menn
 mattu skilia at af guðs crapti var meirr en af
 iarðligri tign. Oc huar sem hann stefndi ilandinu 15
 þing oc sofnuðuz saman rikir menn. oc ætluðo at
 mæla imoti honum. oc matti þar heyra talat mart
 sniallt ðrendi oc þo at bðndr talaði sniallt. þa
 brasc þo þat yfir iafnan er konungr. talaði. þui at

Drap Skegia.

20

42. Olafr konungr var mikill maðr vexti ok allra
 mana kvrteisast vll hvitr a har ok rett hárr ok
 hvit brvn ok lios i yfir litum ok hveriom manne
 venne ok eygðr a geta vel ok þat hafa menn melt
 at eigi hafi verit .ii. menn² likari iallri at gervi ok 25
 vaskleik. en O. konungr ok Hacon Apalsteins fðstri.
 O. konungr hellt fyrst trv allra Noregs konunga
 honom geck vel þa rað sitt en miklo betr siðar. ok
 hafðe hann þa marga luti með ser at þat var að-
 sett at hann var af guðz krapti til kosinn Ok hvar 30
 sem þing voro stefnd ok malsnialler men voro til
 fengnir at svara honum. þa bratz þo avallt yfir

¹ Rett. fra hds.s beztr.

² Tf. over l. med nedv.tegn.

hann hafði sannendi at mæla. en þo varð hann þa miok at teyia til oc mart stort til at vinna aðr við gengiz um truna. Olafr konungr hafði fylct dottur Iarnskeggia af Yriom. A hinu fiordá ari rikis
 5 Olafs konungs. atti hann þing iProndheimi in a Frostu. viij fylcna þing. com þar fiolmenni mikít oc hofþingiar rikir. Þar var Iarnskeggi af Yriom. oc Styrkarr Einriða s. af Gimsum. Oc Ormr lygra af Bynesi or Gaulardal oc frændr þeira margir. Sia
 10 Ormr atti Guðruno d. Bergþors systur Asgauz. or Seluagi. þeira móðir var Þurið systir Þoroddz or Olfosi. Þeir stoðu allir saman áþinginu. En Olafr konungr talaði firir þeim retta tru. Oc er hann hafði talat sniallt örendi. þa suaraði Iarnskeggi
 15 oc mælti. Ef þu lætr eigi af þessum boðum. þa mannt þu hava farar Hakonar j. Konungr sa at hann hafði ecki liðs við þeim. bra hann þa a þat 80 at hann myndi samþyckia þeim oc mælti. Eigi hófir mer at hava afla yðarn imoti mer. þui at

20 konungs mal. ok hafðe konungr sannende at mela ok vann mörg gæðe til við menn at styrkia trvna. Ok O. konunge hafðe fylct dottir Iarnskegia¹ af Yriom. Ok þat var a env .iiii. ari rikis O. konungs at hann átti þing iPrandheimi aFrostv .viii. fylkia
 25 þing ok var þar fiolmenne mikít ok enir mesto höfðingiar. þar var Iarnskegge af Yrvm af Vthauge. ok Styrkar Enriða² son af Gimsvm. Ormr lygra af Bynesi or Gaular dal ok margir frendr þeira ok vinir ok sa Ormr gerðe for at Haconi iarli. hann
 30 atti Guðrvnv d. Bergðors. systvr Asgatz or Selvage. þeira móðer var Þyriðr syster Þoroddz or Avlfvsi oc þeir stoðv allir saman áþingino. En er O. konungr talaðe vm trvna ok melti sniallt. þa melti Iarn-

¹ k mgl. hds. ² Sål., ved rett. i hds.

yðart megin er harðla mikít oc syniz mer þat konungligra at auca helldr blotin en þuerra. oc scolu ver oc þaðan at vera. konungr var þa bliðr imali. en mikill iscapi. Oc nu var slitið þinginu. oc foru lendir menn oc rikir böndr inn i Prondheim a 5 Mærini. oc varu saman ccc. manna þar var hafuðhof oc scylldi þar blota. Oc þangat var von konungsins. oc for konungr þo heim fyrst af þinginu. oc siþan inn apr. oc hafpi þa Ormin langa ein skipa. oc var þa albuin. þeir hava þa mannblot 10 buit er konungr com til þeira oc ætluðu at neyða konungin til samþyckis við sek. þar var mikít folc. Oc er konungr com. þa beiddiz hann at ganga inn oc sia tþendi þeira. geck hann þa inn oc hafði micla breiðöxe ihendi. blot byscup þeira var igongu 15 með honum Oc er þeir comu in segir byscup konungi huar huergi þeira var guðanna En Þorr var imiðio husinu oc hafði mest yfirlat. Olafr konungr geck firir Þorr þar er hann sat. Konungr hof up

skegge ef þv letr eigi af þessvm boðum muntu hafa 20 farar Hakonar iarls. ok konungr sa at hann hafðe ecke liðs við þeim. ok kvatz mvndv samþyckiaz við þa. ok melti. Eige hófir mer at hafa yþarn afla imoti mer. ok er þat konungligra at aka blotið. helldr en þverra ok var konungr allbliðr imali en 25 mikill iscapi ok er þingino var lokit foro lendir menn ok bendr ibrótt ok voro ccc saman. ok á Mærini iPrandheimi var hófuð blott ok var þangat enn van O. konungs. ok kom hann aðr heim a Hlaðer. ok Ormrinn var þa ger ok hafðe konungr 30 hann einn skipa inn til þingsins. þeir hófðv þar fyrir blott ok ætlvðv at gera konunge skom ok at koma honom til samþyckis við sig. ok er konungr kom beidiz hann inn at ganga ihöfit ok sia þar

óxina oc rak við eyra Þór. sua at hann raut agolfit
 fram Eptir þat geck konungr út. Oc iutgongu hans.
 þa var Iarnskeggi drepin uti hia hofinu. milli
 manna konungsins. Olafr mælti þa. Minnumk nu
 5 sveinar at uer aukim blotin. oc blotum eigi þræl-
 um ne gamalmenni. er enskis ero verpir. takit nu
 konur yðrar eða gofugmenni oc gefit guðunum.
 Oc er Iarnskeggi var drepinn bra þeim mioc við
 bondum sa þeir¹ þat at þeir hofðu huarki við hon-
 10 um gefu ne harðræpi. Olafr konungr mælti þa til
 þeira. Sampykiz nu við mek. oc verit ifriði oc
 vingan. minni. Truit nu aguð þann er sol lætr
 skina yfir retlata oc ranglata. oc regna lætr yfir
 goða oc illa. truit nu aeinn guð foður oc son oc
 15 helgan anda. Oc er konungr hafði sua mælt. þa
 stoð su ogn af konungi at engi þorði imoti at mæla.
 þottuz þeir mikit afrað golldit hava. en þotti þo
 liclic at fleiri myndi fara ef þeir gengi eigi undir

tipende. hann geck inn ok hafðe øxi mikla ihende
 20 ok breiða ok blott menn þeira með honum ok
 sögðv var² hvarke goðit var. ok Þór var imiðiu
 hofino ok hafðe mest yfir lát. konungr geck fyrir
 Þór ok rak éxi við eyra honum. ok hrætt hann
 þegar isundr ok agolfit ofan. ok siðan geck kon- 42
 25 ungr vt ok ivt gængvne var Iarnskegge drepinn
 hia hófino amilli konungs manna. þa melti kon-
 ungr. minnumz sveinar at aka blotin. en þverrum
 eigi. ok blotum eigi þrelum ok gamalmenni er
 enskis ero verðer ok takit konvr yðrar ok barn
 30 ok gefit gvðvnm. Ok er Iarnskegge var drepin bra
 öllum við ok sa þa at hvarke hófðv þeir við kon-
 unge gefv ne harðreðe. Ok þa melti konungr.

¹ Her tf. hds. at.

² Sál.

konungin. Oc firir þui tocu þeir gott rað oc iattu
 81 nu guði oc konungs atquæði. En siþan skirði
 byscup oc kenni menn vi hundroþ manna oc um
 fram conur oc born. Oc varð þeim su suvirðing
 er þeir ætluðu konungi at mikilli gefu. Foru nu 5
 allir ifriði oc lofuðu ein guð. En eptir vig Iarn-
 skeggia. oc siþan er konungr hafði fengit þat hit
 gofugliga rað. drotningina Þyri. þa let hann eina
 Guðrunu d. Iarnskeggia þotti henni ser oc nær
 hogguit vera. 10

Fra Olafi konungi Oc Hroalldi.

55. Hroalldr h. maðr. er bio iMollda firði blot-
 maðr mikill. oc rikr. hann vildi eigi taca við cristni.
 eigi oc brot fara af sinum ætiorðum hann var miok
 fiolkunnigr oc neytti diofulegrar iþrottar. En sua 15
 for fram iij ár at sia hinn fiolkungi maðr uacpi
 up ij boða micla imoti konungi. firir sinum her-

samþykiz við mik ok verit ifriðe ok vingan minne.
 ok takit trv. Ok er hann hafðe lenge talað.¹ þa stoð
 mikil ogn af orðvm hans ok tokv þeir trv. ok iattu 20
 konungs boðe. ok voro þa skirð .vi. hvndrvð
 manna. ok vm fram konvr ok barn. ok varð öll-
 um at² gefv er frið gerðv við konung. ok sætt við
 gvð. ok þa let hann eina Gvðrvno dottvr Iarnskegia
 ok þotti henni ser mikit misboðit iþvi. 25

Drap Roallz.

43. Roalldr het maðr er bio i Mollda firðe ok
 var aðigr ok heiðin ok konungs vvinr. hann geriz
 til engrar hlyðni við konung. ok trvðe hann ablot-
 goð sin at konungr mvnde eigi sigra hann. Ok þa 30
 er konungr gerðiz³ at fara þanvg. Vakðe Hroalldr

¹ Rettet i hds. fra »talat« el. omv. ² Tf. over l. ³ Skr. gerzið.

uðum. oc með sua miclum akafleik at konungr oc hans menn mattu eigi comasc afund hans. oc engi an hans leyfi comsc ipat þorp er hann byggi. Olafur konungr byr ferþ sina. til hans oc er hann com
 5 þar er þessar barur fello þa byðr hann skiott sigla aþer. oc yfir þa hina ogorlega boða oc þegar er skipin rendu aboðana. þa lægþuz þeir oc fellu niðr. Oc var Hroalldr tekin hondum. oc boðaði konungr honum tru retta. en hann neitaði guðs nafni. en
 10 iataði guðum sinum. oc eptir þat sem maclect var bauð konungr at drepa hann. oc tyndi hann mac-
 liga lifi sinu.

Fra Olafi konungi.

56. Þat barsc at a einu þingi. oc isama heraði.
 15 at konungr boðaði truna oc einn maðr mattugr oc malsniallr mellti imoti konungi. þa let konungr

upp imoti honum boða ii mikla Ok er konungr kom at boðunvm. þa risv þeir upp ogurliga. þa melti konungr. miklum fianda krapti styrir sa maðr
 20 er þessa boða vegr upp ifagrsv vepri. ok eigi at siðr skolum uer sigla a þa ok sva gerðu þeir. ok legðuz þegar boðarnir en konungr komz ifiordin¹ ok tok Hroalld hondvm ok bað hann trv taka. en hann næitaðe ok kvað ser helldr sama at lata lifit
 25 en þionan guðanna. Ok þa melti konungr illt villtv hafa. ok sva mvn ok vera Ok var hann drepin sipan ok læk þar vm hann. ok sva hafðe farit iii. vætr at Hroalldr hafðe þessa vorn fyrir sino landi imott konunge. ok hlydde honum þat vm stvnd
 30 ok for honvm sva sem aßlomm aðrvm at fiandinn bleckir þa loks alla er honum trua þott þat se með bloma um hrið.

¹ Rett. fra hds.s -it.

taca hann oc bauð at einn yrmling leti þeir scriða imunn honum. oc sua var gert. tocu þeir ormin oc lucu up munn mannzins. oc blæs hann imoti orminum en ormrin rōcðiz fra munninum oc uilldi
 5 allt helldr en scriða imunn honum þa let konungr
 82 taca heitt iarn oc binda við Ormynn. en þa er hann kendi hitans þa screið hann imunn honum. oc hrōcðiz þegar niðr iquþin oc þar ut oc þa hafpi hann imunni ser hiartat þessa mannz. oc at þessum lut senum. þa varð otti mikill oc hræzla yfir
 10 allu folki heiðinna manna.

Fra Olafi konungi er hann beitti mann hundum.

57. Eitt sumar com sa maðr til Islandz er Grimr h. mikill maðr oc sterkr oc hafði verit um rið
 15 stafnbui Olafs konungs Sa maðr var iBorgarfirði

Fra því er ormrinn.

44. Ok a einu þinge er konungr talaðe trv fyrir monnum þa svaraðe honum einn malsniallr maðr morgum orðum haðuligum ok vvirðiligum ok þa
 20 reiddiz konungr ok lett hann taka hōndvm. ok sipan let hann taka ein yrmling ok let hann rétta at mvnne hans ok villdi at hann hrekþiz i mvnn honum. en ormrinn var þess vfvss ok hrokþizt fra mvnninum. Ok þa let konungr taka héitt iarn ok
 25 binda við orminn. ok er hann kende hitans. þa hrekþiz hann imvnnin ok ikviðinn ok út sipan vm mvnnin ok hafði¹ hiartað imvnne ser. ok af þessv gerðiz hrezla manna mikil ok ogn vip konvnginn.

Drap hirðmanz.

43 45. Eit svmar kom sa maðr til Islanz er Grimr
 30 het ok var stafn bui O. konvngs mikill maðr ok

¹ i mgl. hds.

er h. Þorkell trefill. hófþingi mikill. En þat barse
 at a þingi iþrong mikilli at Þorkell varð undir fot-
 um troðinn oc kendi hann þat Grimi. oc firir þessa
 sok fylldiz Þorkell up reiði mikillar. við Grim oc
 5 kallaði til sin þann mann er Sigurðr h. mikill oc
 sterkr. teygir Þorkell hann til suika. við Grim at
 hann hefni þessar suivirðingar. Oc um quelldit er
 Grimr geck til huilu sinnar. þa geck Sigurðr at
 honum með vapnum oc hio til hans. en hann
 10 varðiz karlmannliga. oc þo at lyctum fell Grimr
 Oc af þessum atburð gerðu frændr Grims Sigurð
 sekian scogar mann at lanzlogum rettum. Oc firir
 þui at hann var secr for hann utan þat sumar oc
 com til Noregs um hæstit. oc gaf ser nafn annat
 15 oc forunaut sinum. Olafr konungr spyrr af kaup-
 monnum at stafnbui hans var uegin aIslandi. þa
 varð hann reiðr miok oc uilldi hefna þessum
 manni grimliga. Oc eigi voro allir sua halldin orðir

sterkr ok gerfiligr. hann var iBorgar firðe ok þar
 20 var sa maðr er het Þorkell trefill hófðinge mikill
 ok grimr. ok þat barsk at a alþinge at hann varð
 vndir fotvm troðinn. ok kendi at Grimr hefðe hon-
 um þetta til meins gert ok gerþi sik reiðan vm ok
 fiandskapar fullan. ok eggjaðe ahendr honum frenda
 25 sinn Sigurð at hefna sin. ok var hann manna
 drengiligastr ok mikill ok sterkr. ok sið um kveld
 er Grimr sat a reckio stocke at Sigurðr kom at hon-
 um með vapnum ok hio hann bana högg. hann
 dó með drengskap ok fyr þetta varð Sigvrðr sekr
 30 af frendvm Grims at rettvn lanz lögvn skogar
 maðr a alþinge ok þat sumar for hann vtan ok
 kom við Noreg um haustið ok hafðe þa annat
 nafn. ok er konungr spyr þat af kaupmonnum at
 stafn bvi hans var drepin. gerðe hann sik reiðan

at eigi yrði konungr viss hins sanna. Ferr þa kon-
 ungr til skips oc leitar eptir. oc kendi skiott þann
 er secr var. oc let setia hann ifiotur. Oc litlu siparr
 stefnir hann þing. oc byðr at mann þenna scal
 beita hundum. Oc er mikill fiolþi manna var com- 5
 inn til þings. þa bað konungr fletta hann af clæð-
 unum oc var hann af clæddr settr i manringinn
 firir hundana. Oc þa geck at konungi einn hirð-
 maðr hans oc mælti. Heyr hærra minn. Eigi byriar
 þat at sia maðr hafi þuilican dauðdaga. Oc betr 10
 samir at þu setir hann istað þess er drepin er.
 þui at ec hygg at sia myni vera eigi uvascari maðr
 83 en hinn. konungr mælti. Firir þetta scal leiðaz
 aðrum at drepa hirðmenn mina. Oc er þessi maðr
 sa at ecki tioaði orð hans við konungin þa for 15
 hann afund byscups oc segir honum. byscup sendir
 hann þegar aptr til konungs. oc bað hann geva
 þessum manni sokina. konungr suaraði. Eigi kann
 byscup glöggra sia mann a velli en ec. Oc scal
 skiot föra hann af clæpunum. folkit stoð allt um- 20

ok villdi hefna ok leitar eptir honum vm kaupskipit.
 ok kvne bratt at skynia hann ok lett ifiotvr setia
 ok siðan þing stefna ok biðr konungr hann fletta
 af kleðvnum ok setia i mann hringinn ok bað hann
 beita hvndum. þa geck fyrir konung einn af hirð- 25
 monnum ok melti gerið sva vel herra gefit mann-
 invm grið maðrin er drengiligr ok venligr til at
 vera mvni vel goldit fyrir þinn mann. konungr
 melti ecke stoða her vm þin orð. ok þat skal öðrvn
 leiða mina hirðmenn at drepa ok sipan hitti maðrin 30
 byskvp. ok bað hann orð leggja til hialpar honum
 ok sva gerðe hann. sendi hann aptr hirðmanninn
 til konungs ok með sinne bøn. konungr melti.
 Ecke kan byskop glogligar at sia mann a velli en

huerfis. Var þá slegit lausum hundunum. En sía maðr hafði sua fogr augu oc snor imoti þeim at sía at þeir þorðu eigi a hann at raða. Oc þá callar konungr til sin hinn stercasta h. sin Uiga. ij eða 5 þrysvar. oc clappaði um hann. oc bað hann bita mannin Oc þat varð um siðir við aeggian konungs. er hann visaði honum hart at at hann liop fram eitt sinn oc beit iquiþinn manninum oc huarf apr þegar til konungs Oc er maðrin feck sarit þá spratt 10 hann up oc liop ut yfir mannhringin oc fell þá dauðr niðr. Oc er byscup heyrði þetta þá avitaði hann konungin miok oc allt til þess er konungr fell til fota byscupi oc iatti firir guði glöþ sin oc sa sek misgert hava ipessu grimma verki. oc gerþi 15 konungr miela iðran firir þenna lut.

Fra Guðroði konungi oc þeim bróþrum.

58. A þessi tíð com iland Guðröþr s. Eiriks bloð-ðaxar. hann com or hernaði i Vikina austan. sía hinn sami G. sueik. Tryggva konung. með raði 20 Haralldz konungs broður sins. oc með uel hinnar

ek. ok bað sla hvndvm i mannhringinn. Ok hann hafðe sva snór ægv i mót. at eigi þorðv þeir a hann at raða. þá heimti konungr til sin Viga tysvar eða þrysvar ok klappaðe honum. en hann var traðr. 25 konungr bað honum at bita mannin ok er konungr ygdiz a hvndin ok eggiaðe hann. þá hliop hvndrinn fram ok beitt ikviðinn eit sinn. ok hvarf apr siþan til konungs. ok lagðiz niðr. ok er maðrinn fek sarit þá spratt hann upp ok hliop yfir enn 30 nesta mann hring ok fell niðr dauðr a iorð ok byskop avitaðe konung vm sinn misgerning af þesso grimma verki ok konungr gerðe þá ipran bera fyrir gvðe ok mōnum.

illgiornustu moður þeira. hann hafði mikit lið. oc lx skipa. hann leitaði eptir ef höfþingiar i Vikinni villdi taca hann til konungs yfir sek. Eða uilldi þeir hinn cost uelia ser. at beriasc við hann. En þar helldu þá ríki bróþr ij er fyrr var getit Hyrn- 5 ingr oc Þorgeirr. En þeir suorðu vitrliga. oc quoþuz helldr vilia taca hann til konungs. en sagðu þo þat hōva um slic stor mæli at þing veri stefnt eptir iij daga. oc veri honum gefit konungs nafn a fiolmennu þingi. Guðröþr iataði þessu oc com til 10 þings oc var þar mikit fiolmenni. Hyrningr var þá firir bondum. oc er hann reið til þingsins þá varþ þar braðr atburðr. hann fell af baki hesti sinum oc var þegar dauðr. Er þá buit um lik hans með mikilli hrygð. oc flutt heim. broþir hans uerðr 15 oc hryggur sua at hann matti varla um róþa. hann mælti þá til Guðroðar. aþinginu. Heyrt mono þer

Fra Gvðreði.

46. Ok a þessum tíðum kom i land. Guðraðr Eiriks s. ok Gvnhilldar¹ er sveik Trygva konung 20 með raðum ok velum moðvr sinar. hann hafðe .lx. skipa ok mikit lið ok leitapi eptir hvart² menn villdi við honum taka til konungs. eða villdi þeir þola her hans. en þeir Hyrningr ok Þorgeir breðr helldv þar ríke. ok kvøðuz helldr kiosa hann til 25 konungs at taka en beiða þings at kveðia at slikvm stormelvm. ok þvi iatti Guðrøðr. Eptir þetta var sett fiolment þing ok toko menn hann til konungs. þá varþ þar skiotr at burðr. at Hyrningr fell af hestinom. er hann reið fyrir liðino ok var þegar 30 dauðr. þetta þotti monnum kynzl mikil. ok er hann bratt flutr með hrygð af sinom monnum ok heim isítt hús. þá mælti Þorgeir til Guðreðar heyrt mrvv

¹ a mgl. hds. ² r ligel.

hava nu herra. þenna hinn braða atburð er her er orðin er ec hefi mist bropur mins. em ec nu oc allir varir menn imikilli hrygd. Nu bið ec herra at þer gefit oss leyfi til at heyia hann uegsamliga.

5 En þessi fagnaðr er ver hafðum yðr ætlat. þa vili-
om ver at þer sókit ueizlu til var með gleði. oc
gafni. oc biðit sua en ver munum stefna þing
annat. oc leita þa at gera yðra sómð. Guðroðr
iatar þessu. oc licaði honum uel orð Þorgeirs. for
10 nu G. til ueizlunnar oc drucku þar með gleði. Þat
barsc at a einni huerri nott. at Hyrningr com þar
með miclu liði. sua sem ændrlifnaðr veri hann
lagði ælld iscalann oc brendi þar G. inni oc allt
lið hans. En þeir er ut leituðu voro skiott drepnir.

15 Oc er Olafr konungr heyrði þetta. þa lovaði hann
miok þeira verk oc gaf þeim miclar þackir firir.

þer hafa þenna en skiota at burð lif lat broðvr
mins. Nu beiðe ek yðr lófs at ek koma heim at
hugga hans menn er nu ero iharmi. ok at heyia

20 hann ok erfa síðan Ok vilivm ver yðr fyrst þangat
bioða til oc öllum yðrum monnum. ok at allt folk
gange þar til yðar oc þioni yðr. konungr tók því
vel ok iati þessv ok sotti veizluna með fiolmenni.
ok voro þar agættlig til fong ok er menn drvckv

25 fast með glæm miklom. þa koma men at með
vapnum ok barv eld¹ at stöfvne ok voro þar komnir
Hyrningr oc hans menn ok þa risinn af daða ok
forv með vfiðe ok letv makligt at sa veri drepin
er aðra sveik. ok læk þar øfi Gvðreðar. ok er þetta

30 spurðe O. konungr þa likaðe honum vel þeira til-
teki.²

¹ Skr. eldi, men i er underpr. ² teki er noget kludret, synes rett. fra -reði.

Fra Olafi konungi oc Þór.

59. Þat barsc at einhuerio sinni er Olafr kon-
ungr sigldi firir land fram. a Orminum langa oc
sat konungr við stiorn. þa callaði maðr askipit ut
er stoð ahamre einum. oc bað konungin hava til 5
litillæti at veita honum far. Oc er konungr heyrði
þetta þa let hann renna skipit þangat at sem
maðrin stoð. oc steig hann askipit vt hann gerpi
mikit um sek. oc mælti til konungs manna morg
hæpileg orð. oc syndi asek mikit gaman. sia maðr 10
var friðr sionum. oc hafði rautt skegg. hann lo at
aðrum. oc aðrir at honum. oc ueitti morgum stor
orð með ymsum hætti. þeir spurðu ef hann kynni
nocquot at segia fra þeim lutum er típendi veri i.
oc firir langu hefði gerzk. hann callaz marga luti 15
vita. þui at þer manut engis þess spyria er ec
kunna eigi orlausn til. Nu segia þeir konungi þetta
oc mæltu. Herra sia maðr kann segia morg típendi.
85 oc sipan leiddu þeir hann firir konungin. oc spyrr
konungr huat hann kunni segia. Herra land þetta 20

Fra Þór.

47. Ok eitt sinn er O. konungr sigldi fram fyrir
land apvi enno vegliga skipi Orminvm langa ok
eins hvers staðar fyrir biorgvm nockvrvm. þa kall-
aðe maðr askipit sa var ecke har ok raðlittaðr. 25
ok konungr lett renna skipit a viðvm at. ok þegar
er hann kom askipit var mikit vm hann ok hlogv
menn at honum ok hann at aðrom ok veitti hað-
ulig¹ orða skipti. ok kom þat fyrir konung ok var
hann ferðr honum. konungr spvrðe hann margs 30
ok hann leysti or því er spvrt var. þa melti kon-
ungr Hvat fólke hefir her bvit aland upp. Maðrin
melti. hér bioggv risar ok stort fólke lenge hvatt

¹ Skr. það.

er ver siglum firir var bygt forðum af risum noc-
 quorum. En þat barsc at at þeir risarnir fengu
 nocquorn braðan bana oc dó þeir sua at eigi varð
 fleira eptir en konur ij. Síþan gerþiz þat herra. at
 5 menn tocu at byggja land þetta þeir er menndskir
 voro. or austr halfu heimsins. Oc þessar hinar
 miclu conur herra. þa ueittu monnum mikinn yfir-
 gang. oc þrongþu þeira raði a marga uega. Oc þa
 tocu menn þat til raðs herra. at heita apetta hit
 10 rauða skegg til fulltings ser. oc þegar iafnskiott
 toc ec hamar or serk mer. oc laust ec þer til bana.
 Oc er hann hafði þetta sagt þa leypr hann af sax-
 inu oc apr um stafn. at allum asiandi. Oc sialfr
 konungr sa glógt þenna atburð. er hann bicði
 15 isioin. oc huarf sua fra augum þeira. Þa mælti
 Olafr konungr. Se nu huersu diarfr diofullinn var.
 er hann geck isyn uið oss.

Trolla þatta.

60. Þat er sagt at Olafr konungr var staddr
 20 norðr iNaumu dali. at ij hirðmenn konungs girnduz

ok þa kom sott ilið þeira ok lifðe eige fleira eptir
 en .ii. miklar konvr. ok þa er menn tokv her at
 bygva þa gerðiz monnum mikit mein at konvnm.
 ok þat varð v̄r ræðe manna at þeir hetv apetta ið
 25 rauða skeg ok þat gafz þeim ok drap ek konvnrar
 með hamri minom ok þa er þar var komið fleygir
 hann vm fram stafninn ok isioin. Þa melte kon-
 ungr. diarfr var fiandin er hann geck sva ner
 oss ok skiott sotti hann ok vndan.

30

Fra trollom.

48. Ok þat er ságt eitt sinn at O. konungr for
 norðr aHaloga land. þvi at þar var sva mikit um

þess at vita huart þat veri satt at þar veri trolla
 gangr mikill iþeim heruðum. Oc a einni nott fara
 þeir leyniliga fra skipi konungs. oc ganga inatt-
 mýrkri miok lengi oc sia síþan elld brenna firir
 ser. oc nu scunda þeir þangat. oc er þeir nalgaz 5
 elldin sia þeir at hann brann ihelli. oc þar sitia
 morg troll. oc toluðu þau sin imilli. Tekr þa
 einn til orða. sa er þeir ætluðu at vera myndi
 forraðandi þeira. Vitu þer s. hann. at her er com-
 inn Olafr konungr. til þess at hann ætlar at reca 10
 oss ibrot fra eignum varum. þau quopuz þat vita.
 Vei verþi honum. marga illa luti hafum ver þolt
 af honum. þa mælti hoffþingi þeira. Segit nu þa
 huat þer hafit við ázk. þa tok til orða einn af
 þeim. Ec atta bygð iGaular dal scamt fra Laðum. 15
 oc atta ec vingott uið Hakon j. gaf hann mer goðar

trolla gang at menn mattv eigi sva buit bera. ok
 sendv konunginvm orð ok hann kom ok lagðe
 skipin ilæge ok bað menn vera hlióðsama ok fara
 45 ecke fyr aland upp en hann genge um morgvninn. 20
 En ii. menn vokpv vm notina. þeir er gettið er
 við at aland upp genge ok þotti dæflikt at skipum
 ok komo til fiallz ok sa þar ellda brenna. ok komo
 at hellis dyrum ok satv v̄ti ok sa at þar voro
 travll mörg vip elld. þærir heyrðv at eitt tók til orða 25
 ok melti. þat leiz þeim sem vera mvnde foringe
 travllanna. Vita mvnv þær at O. konungr er kom-
 inn ihervð var. ok ætlar amörgvn upp at ganga
 ok sækia hingat til bygða vara ok flema oss abræt.
 Þa svarar annat troll. þat horfiz illa til þvi at ek 30
 mvn segia yþr at eit sinn bar ockarn fvnd saman.
 Ek atta bygð i Gaular dal suðr skämt fra Hakoni
 iarli vin minvm ok varð mer vhaglikt skipti er sia
 kom istaðinn. þvi at við iarl attvm saman margan

giavar. En þá er hann var rænnt ríki sínu umac-
 liga. þá com þessi istað hans. þat barsc at einn
 dag s. hann. þá er hirð menn konungs hófðu leik 86
 nær hönum. þá þottumk ec varla bera mega þeira
 5 hareysti oc glaum. oc þotti mer mikil scapraun i
 allu saman. Oc þá reðumk ec ileikin með þeim.
 oc þo usyniliga. toc ec þá hondum mann einn oc
 skilþa ec sua við þann at ec braut hond ahonum.
 Oc aðrum degi braut ec fot annars. Oc hinn
 10 þriðia dagin com konungr til leiksins. Ec for oc
 til oc villda ec¹ þá meida nocquorn þeira. stoð ec
 þá millum þeira. oc þreif ec til eins þeira. En sa
 tok mek uvægiliga oc lagði fast hendr asípum mer.
 oc eigi myndi þær þá aðru vis vera þo at þær veri
 15 af gloanda iarni gervar. hann toc at þrongua mek
 miok. oc var við sialft at ec mætta eigi standaz.
 comumc ec þá nauðuliga or hondum honum oc

felags skap. ok eitt sinn er konungs menn lekv
 ner bygð minne þotti mer illt hareysti þeira ok
 20 oþocke var¹ mer at þeim ok reðvmz ek ileikin með
 þeim sva at þeir sa mik eige. ok skilþvmz ek sva
 við þá at brotin var hond a einom ok annan dag
 þá brátt ek fött a aðrom ok þotti mer þá miok
 venliga horfaz. ok enn þriþia dag kom ek til leiks.
 25 ok ætlaða ek þá at gera þeim hrið einhveriom ok
 er ek tók höndvm vm einn þá greip sa at síðum
 mer ok þotti mer brena vndir hans atake ok villda
 ek giarna vndan en þess var eige kostr ok vissa
 ek þá at konungr var þar ok allzstaðar þess er
 30 hann for hondvm vm mik. þá brann ek ok hefi
 ek alldregi iafn vesell orðit ok varð þat loks at ek
 leitaða niðr i iorðina ok for ek síðan íbrátt ok
 norðr hingat, Þá mælti annar diofvll. Ek kom þar

¹ Tf. over l.

flyða ec brot þápan miok brunin oc kom ec at
 uvilia minum¹ til þessa staðar. Þá mælti annat
 troll. þat er fra mer at s. fagrar konu asionu tok
 ec a mek. oc hafpa ec horn fullt miáðar ihendi.
 er ec hafða morgum illum lutum blandat oc ætl- 5
 aða ec at byrta konunginum um quelledit þar er
 hann var a ueizlu. oc er menn voro miok drucknir.
 stoð ec við trapizu. uel buin. þá retti konungr til
 min hond sina. en ec geck at honum oc feck ec
 hanum hornit. En hann hóf up hornit oc rak 10
 íhafut mer. oc framan iandlitit. oc læk sua með
 okr. Þá tok til orða hit þriðia troll. Ec tok a mek²
 friðrar conu mynd. oc kom ec i konungs herbergi
 sið um queld. En konungr sat berföttr oc hafði
 knytt linbrok at beini. byscup sat ahögri hönd 15
 honum. þá toc ec at uekia claða aföti honum. kon-
 unginum. oc hann sa huar ec stoð. oc callaði a

sem konungr var aveizlo ok villda ek gera honum
 svik með drykk ok bra ek a mik konv like fagrar
 ok stoð ek með horn hia trapizv ok vel bvin. ok 20
 vm kveldit er konungr sa mik retti hann til min
 höndina ok til hornsens ok hvgða ek þá gott til
 ok er hann tók við horninv þá læst hann i höfvd
 mer ok sva mikit hóg at ek hvgða af hássinn
 mvndi brotna ok varð ek þá. at neyta enar neðri 25
 leiðar ok hefi ek slikt af fengit okrvn fvnde. Ok
 þá mælti et þriþia troll. Ek vil segia ypr hve mer
 for. ek kom ípat herberge er konungr hvildi ok
 byscop i anare rekio. ok bra ek. a mik konv syn
 vennar. konungr mælti. þv kona gack ok kla fött 30
 minn ok sva gerða ek ok klo ek fötr hans ok lett
 ek vaxa i klaðann miok. Sípan sófnaþe konungr.

¹ m(1) er i hds. rétt. frá f. ² I hds. ved rettelse (af my. .).

mek. oc það mek mykua claða afötinum. en ec settumc ascörina hia fotum hans. hæði firir natverp oc eptir. Oc sípan geck konungr til suefns. oc ec með honum oc klo ec fotinn þa enn. Oc þa sofn-
 5 aði byscup oc sua konungr oc þa leitaða ec við at firir fara konunginum af diofulegum uelum. Oc sípan vaknaðe¹ konungr. oc laust þa ihafuð mer. meþ bok. sua at haussin lamðiz Sípan flypa ec abrot þaðan oc ber ec iafnan sípan hallt hafuð. 87
 10 Oc þa vacpi konungr byscup. oc það hann at hyggia huart hann veri heill eða eigi. af til quamu þessa fianda. er sua syniliga hafði comit iþeira herbergi. byscup gerði sem konungr það. oc fann hann aföti hans fleck illilegan fullan af eitri. oc
 15 let byscup skera þann or holldinu. oc sípan var það grótt at heilu. Oc er konungs menn höfðu þetta set oc heyrð þa hurfu þeir aptr. liodliga. oc komu askip at sofundum allum monnum. En um morgonin eptir. segia þeir þetta konungi. Oc hann
 20 sagði þetta satt vera. oc bar hann her vitni um. En þo uil ec eigi at þer farit sua optarr. s. kon-

ok þa gegðvmz ek vpp yfir hann ok ættlada ek þa at styrma yfir honum. ok iþvi þa rak byskop bok amedal herða mer ok varð mer sva illt við at
 25 hvert bein brottnaðe. ok varð ek þa at neyta enar neðri leiðar. en byskop vakðe. konung ok beidiz at sia fötinn ok var þa komit i drep ok skar byskop or flekin ok gerðiz þa heillt eptir nv ma ek slikar miniar hans hafa. ok er þeir höfðv þetta heyrð foro
 30 þeir aptr til skipa. en vm mörgvinnin sögðv þeir kon- 46 unge ok byskopi slict er þeir höfðv sétt ok heyrð ok þeir kavnnoðvz við vm þetta. en konungr það at eigi skyllði þeir sva optar gera. ok kvat þetta

¹ e rett. i hds. fra æ.

ungr anottum. þui at þat er uvarliet at þer farit einir saman at slikri þarflausu. Oc eptir þat foru þeir byscup oc konungr um allar þær bygþir. oc baro heilact vatn. oc frelstu folkit af diofulegum uelum. er aðr vurpu margir firir mikilli anauð. 5

Fra Olafi konungi.

61. Sua er sagt at þau Olafur konungr oc Þyri. d. attu son agetliga friðan oc var hann skirðr með Haralldz nafni. oc var hann heitin eptir foður hennar. hann hafði micla ast af konungi oc drotn- 10 ingu. oc hugpu menn gott til at hann myndi stiorna riki eptir foður sin. oc hafði folkit micla elsco¹ ahonum. en hann lifði varla eitt ar. oc var hann þa numinn af þessa heims lifi. i eiliva dyrð.

Fra Sueini konungi oc Sigríði d. 15

62. A hinu² fimta ari rikis Olafs konungs. þa er fra þui at segia er gerþiz iDanmork at Sueinn

hettv vera mikla at fara sva. ok siðan gengo þeir vpp ok stökðv vatni ok foro með söngvm ok eyddv þar skrimslum ollvm ok eptir þat for konvngur til 20 Þrandheims með miklum vög.

Fra syni O. konungs.

49. Olafur konungr átti sön við Þyri er het Haralldr ok vnno þau honum mikit ok hugðv gott til at hann tóki rikit iNorege. en hann lifðe eitt ár 25 ok andaðiz ok for til guðs almattigs.

Fra tali Sveins konungs ok Sigríðar.

50. Ok a enno .v. ári rikis O. konvngs er sagt fra hiali þeirra Sveins konvngs ok Sigríðar enar

¹ o i hds. rett. fra a. ² Rett. fra hds.s hina.

konungr atti þá Sigripi hina storraðu. Oc eitt sinn er sagt fra hiali þeira at drotning mellti sua at margir varo við vinir þeira. Herra s. hon huersu lengi scallþu ecki at hava þeire suivirþing er þu 88
 5 hefir fengit. konungr suarar. Huer er su svivirþing frv er ec ber sua at ec gera ecki at. þa mælti d. Suivirþing var þat oc mikil scom þer ger er þu vart eigi þess verþr latin oc eigi þottir þu sua mikils hattar vera. at spyria þec at þa er Þyri
 10 systir þin giptiz Olafi Noregs konungi oc hefir þu ecki at haft¹ sipan. Oc gipti hon sek sialf með raði fostra sins oc var þar ecki til haft yðart leyfi. oc gerþi hann til hennar brullaup. Þa mælti Sueinn konungr. Huer suivirþing er mer þat. Er eigi Olaf
 15 T. s. agetligri allum konungum aðrum. eða mynda ec nocquot gipta betra konungi systur mina þo at ec reða sialfr firir. En þo at allt mitt riki stöþi með hinum bæzta bloma. þa væri hon þo órit gafugliga gefin. Sigrip d. mælti Eigi mæli ec þui
 20 imoti at Olaf konungr er agetlegri aðrum konungum. oc systir þin er vist órit uel gipt. En firir þui at þu heitir konungr. þa scallt þu virða huersu micla suivirðing þau gerþu þer. þa er hann fastn-

storraðv hon melti. herra hve lenge skaltv sitia
 25 yfir vvirðingv er þig hefir hent. konungr melti. hvar er þat er þv melir þetta til Sigriðr melti. hvat veri meiri skom en gera þik eige þess verðan at spyria þig eptir at syster þin veri gefin. ok
 O. konungr tok hana isitt valld an þino raðe.
 30 Svein melti. Eige er mer vvirðing at þvi er O. er virðiligri hveriom konunge. ok ecke mvnda ek hana betr gefa. hon melti. Eige meli ek þvi í mot at hann se agættligr konungr. en þo hefir hann til

¹ Fejl f. hafz?

aði ser systur þina. þui at litils virði hann þa þek oc þina tign. Þa mælti konungr. Þat ætla ec at þessa meingerþ oc suivirþing. sua miok fram comna. at ec verþa nu at bera hana suabuna. man oc þat
 5 bezt sama. þui at Olaf konungr er rikr oc ma ec ecki minu afli við coma. ne reca¹ þessar suivirþingar. Sigripr mælti. Firir þui mannt þu lengi litill konungr vera at þu uillt sua vera. En ef þu villdir vera konungr eptir þui sem frendr þinir hava verit
 þa myndir þu eigi þola þessa scomm oc suivirþing. 10
 Oc með sannu segi ec þer ef þu villt vera þuilict litil menni at þu þorir eigi at hefna slic. þa scal ec gera varn skilnuð oc vil ec alldri vera her. Sueinn konungr mælti. Firir þui at Olaf konungr hefir sua mikit riki oc styrk. huersu scal ec hefna
 15 slic. Sigrið mælti Með uelum scallt þu sigra hann. oc mannt þu sigra hann um sipir. konungr mælti kend þu raðit til huersu með scal fara. sua at hann verði uunnin. Sigrið mælti Fyrst scallt þu senda menn i Vinðland. afund Sigvallda j. er þu
 20 89 hefir gert utlagðan. firir allt Dana uelldi. bioð honum til þin. at þit sættizk ef hann vill eignaz eignir sinar oc riki. þat er forellri hans hefir haft. Sipan scallt þu skilia þat a hann² at hann fari sendi

þin illa gertt ok þins konungs doms ok enskis
 25 virði hann þin vilia ok delt þycker monnum við þik þvi at þv ert litill konungr. hann svarar. eigi ætla ek høgt mvno hann at sigra meðan hann sitr irike sino fyrir saker trvstz ok afla. Sigriðr melti. sva mvn vera meðan þv vill æcke at manna vera
 30 ok vlikr þinvm frendvm gafgum ok gera mvn ek skilnuð við þig. ef þv þorir ecke at hafaz. Sveinn konungr melti. hver rað setr þv til. hon melti.

¹ Skr. 2 gg. ² Bør vist udgå.

ferþ þina til Noregs. oc bœti hann sua þann hinn
glöpilega lut. er hann gerþi við þek. oc gerit þetta
með bliðu. Sendimenn fara nu til Sigvallda. með
ðrendum konungs. Oc bera up firir hann. Oc jarl-
5 inn bregþr við skiott oc ferr til konungs. oc tala
þau sin mal. Oc segir konungr Sigvallda. ef hann
vill hava eignir sinar. þa scallt þu fara sendæ for
vara til Suiþioþar oc Noregs með sannum merk-
iom. til Olafs konungs suensca. oc siþan til Olafs
10 konungs T. s. at ver finnimk allir saman iBrenn-
eyiom ahinu næsta sumri. geri Suia konungr sek
liclegan til sem hann eigi þangat nauðsynia ðrendi.
Þa mælti Sigriþ. Sendi Olafr konungr s. min þau
orð nafna sinum til Noregs at hann flyti fram með
15 hanum guðs ðrendi at cristnin mætti fram ganga
ihans riki. Oc veit ec ef þetta liggþr við at firir
huetuetna fram man hann fara. at boða guðs nafn.
oc man oss þa auðuellt at leiða hann með þessu
i nocquorar umsatir. En ef Olafr konungr T. s.
20 ferr or Noregi oc latir þu hann liða um Eyrar

Sentv men eptir. Sigvallda iarli i Vinland er þv
hefir vt lagan gert. ok bioð honom til þin at setaz
ok gef honum apþr iarðer sinar. siþan skaltv biðia
hann fara til Noregs ok bœta sva við þig þinar
25 harmsakar ok ef þat kemr¹ aleið at O. se fyrir
vtan sit rike. þa mattv na vallde hans. ok þa vilium
ver senda iarlin til Sviþioðar til Olafs sonar mins
ok latvm hann likligan til at taka við siðenvm. ok
mvn O. konungr Trygva sonr. þa giarnliga fara
30 ef hann veitt þat erende at cristna menn. ok beraz
ma sva at. at Eirikr iarl hitti hann. ok mvn hann
illa vilia til Sigvallda af þeira skiptum. ok er hann
veitt hveir sök til er ferðarinar þa mvn hann vel

¹ Rett. fra kemð.

sund. oc fari hann sina leið sem hann uill. ma
hann þa ðngum grunum arena at þu ser eigi
truligr. En þenna lut mat þu mest syna huersu
litill þu ert Sueinn konungr. ef þu lætr hann þa
fara apþr ifriði oc frælsi. Nu tekr Sigvalldi við 5
þessu ðrendi þeira konungs oc d. oc hæitr ferþinni.
oc byr nu ferþ sina. oc ferr til Suiþioðar Oc er
Eirikr þa cominn til Suiþioðar son Hakonar j. oc
Sueinn broþir hans. oc fretta þeir til ferða Sig-
vallda. En þar var vvinatta mikil með þeim siþan 10
er þeir borðuz aHiorunga vagi. Oc nu verða þeir
varir við ferþ Sigvallda oc senda orð Sigvallda at
hann comi aþeira fund. Oc Sigvalldi ser at sa man
vera hinn bezti costr at fara at finna þa. Oc ferr
þegar oc finnr þa bröþr. oc fagnar þeim uel. Þeir 15
spyria huert hann ætlar at fara. hann suaraði þat
man vera nu a yðru valldi huert ec man fara. Oc
90 nu segir Sigvalldi þeim bröþrum allan atburð sinnar
ferðar. Eirikr mælti. Ef þetta er satt er¹ þu segir.
þa scallt þu fara ifriði oc allt þitt foruneyti. Nu 20

til hans gera. þvi at giarna mvn hann vilia O.
konung feigan. ok þess vetti ek at O. konungr
sonr minn mvni vel vndir þetta taka með minv
47 boðe. ok mvn hann senda hann með iartegnm til
Olafs konungs Trygva s. Sveinn konungr letr ser 25
þetta vel lika. ok sendir eptir iarlinvm ok segir
honum leyndar hialit e. hvat hann mvn ser ikapa
ok reðr iarlin til ferðarinar. ok er hann kom i
nand skipa flóta Eiriks iarls. foro orðsendingar
þeira imillum. ok er iarlin Eirikr veitt sannleik af 30
hans ferðum. tekr hann þessv vel ok siþan ferr
Sigvalldi i. a fvnd O. konungs senska ok sagðe
honum orðsending Sigriðar m. sinar ok þessa raða

¹ Synes rett. fra ef.

ferr Sigvalldi j. þar til er hann finnr Olaf Suia konung oc segir honum orðsending þeira Sueins konungs oc Sigriþar d. Olafur Suia konungr tok uel við Sigvallda. Oc samþyckir þat allt sem þar Sueinn 5 konungr oc moðir hans. hofðu rótt fyrir Sigvallda j.¹ Er þat ecki nauðsyn at rita nu annat sinni. Eptir þat for Sigvalldi til Noregs. oc hittir Olaf konung T. s. aUplondum. oc com hann þar litlu fyrir iol. oc tok Olafur konungr við honum eincar 10 uel. uar hann með konungi um iolin. Sigvalldi j. segir Olafi konungi orð sending nafna sins Suia konungs. Oc það hann segia ser aðr hann föri abrot sina tilætlan. Oc eptir iol. byz Sigvalldi til brautferþar. Oc þa segir Olafur konungr Sigvallda j. 15 at hann scal sua segia Suia konungi at hann man coma án iva sua sem þeir hava orð til sennt. til Brenneyia. oc þar þraut riki hans. Siþan for S. j. apr til Danmerkr. oc segir þeim at Olafur konungr T. s. man coma anefndum degi til þess staðar. sem 20 þeir hafðu aqueþit. oc letu þau nu Sigvallda j. hava bæði frið oc fostrland.

gerð at teyia O. konung Tryggva s. or lande. hann festi þetta allt ok iataðe Svia konunge. Ok at raðnv þesso ollv kom hann til Noregs ok a fynd 25 O. konungs. konungr tók hann isitt valld ok fagnaðe honum vel ok sagðe iarlin allt sitt erende. at konungr i Svipioðv vill við cristni taka. konungr tok því vel ok kvaz koma mvndv a öðro ári til Svipioðar. siþan for iarlin apr ok seger sva huit 30 en konungar fagnvðv þessvm tíðendum ok hvgrpu gött til at fina O. konung² vtan sit rike. Sigriðr melti. nv er sett raðit. ok ef nv fylgit þer at þa mvn Olafur konungr sigraðr verða.

¹ = iarli.

² Rett. fra konungr.

Fra Olafi konungi.

63. Þat viliom ver oc rita. at a þeim v. arum er Olafur konungr reð Noregi. þa let almattugr guð sua micla farsælu skina yfir landit iallum goðum lutum. bæði avexti iarparennar oc bliðleik loptzins. 5 at alldri fengu þeir huarki aðr ne siþan þuilica farsælu. En þat mark var til. at apeire helgu típ palmsunnu dag er konungr geck fra messu þa sa hann einn mann standa fyrir kirkio oc hafði a baki ser micla byrði af grasi þui er ver collum 10 huanniola. konungrin retti til hond sina. oc villdi reyna þenna sumar avoxt. sua sem hann var þa at sia með miclum bloma oc algerleik. Oc sia maðr er borit hafði setr niðr byrðina. oc feck konungi 91 einn huanniola. oc konungr bar hann inn idryckio- 15 stofuna. þar er hirðin var halldin. Hann settisc ihasæti sitt oc scar af huanniolanum nocquorn lut. oc sendi drotningu. Oc hon tok við oc mælti

Fra hvanniola.

51. Þat er sagt meðan O. konungr Tryggva s. 20 var konungr at Norege. þa var ár mikit ok syndiz þa þegar mikil dyrð i hans at vist ok kom beðe ar af lopti oc iorðu oc endiz þat meðan hann var konungr iNorege. Ok þat er sagt a palmsvnnu dege er konungr geck fra messo. þa sa hann mann 25 ganga fra kirkio dyrum ok hafðe hvann niola marga abake. ok konungr retti til höndina ok villdi reyna svmar avoxt. ok maðrin selldi honum einn mikinn hvan niola ok hafðe inn ihællin . . .¹ menn drukv ok siþan sættiz hann i haseti sitt. hann skar 30 af nockot en sumt gaf hann drotningu. Þa melti . . .²

¹ Her et hul i bladet; det manglende er vel -a þar er.

² Her mgl. vist hon.

Hærra s. hon. I minni hefi¹ fest. at þa er ec var barn oc mer comu tenn up. þa var mer gefit fe. en þat fe scyldi giallda Sueinn konungr broþir minn. með leigum. þa er ec villda heimta. Nu bið
5 ec yðr herra at þer heimtit þetta fe. þa er þer farit suðr til Danmerkr. Oc sia megí þer herra minn huersu mikilla eigna ec missæ. i Vinðlandi. en engi hefir valld til haft ne aræði at heimta mitt fe her til. Oc þetta hefi ec margan dag gratið
10 huersu neisulega ec hefi latit mina eign. Þetta fær konungi mikillar ahyggio oc hugsar hann nu sitt mal.

Fra Olafi konungi.

64. Ok a hinu næsta sumri samnar Olafur kon-
15 ungr saman mikin her. oc let boð fara um allt sitt riki. oc er saman com liðit þa hafði konungr xx skip oc hundrað. Oc voro þa með honum margir hófþingiar oc kappar. Þorgeirr oc Hyrningr magar hans varu hófþingiar yfir miclu liði. byþsc

20 er hon hafðe bergt. þat hefi ek i minne at mikil eign var mer gefin i Danmork at tann fe. ok ætti nu með leigum at giallda Sveinn konungr. ok heimt nu þetta fe at svmri er þv hittir Svía konung. ok sia megv þær hversso lital eign min er af aðe
25 Dana konungs. ok þat grett hon margan dag hverss hon hafðe mist ok ihugaðe þetta miok iafnan.

Forspa ens gamla manz.

52. En² a env nesta svmri samnaðe O. konungr her miklum ok lætt boð fara um sit rike. ok hafðe
30 konungr þa .c. skipa ok .xx. oc voro með honum

¹ Her mgl. ec.

² E er for det meste bortædt.

konungr nu or landi. oc drotning Oc er herrin er buin. þa sigldi konungr suðr með landi. oc læggr hann til eyiar einnar er Mostr heitir. þar hafpi Olafur konungr við comit fyrst er hann com af Englandi. Oc þar let hann gera hina fyrstu kirkio. 5
Nu lagpi konungr at eygni með allum herinum. Ipeire eyio var einn gamall maðr oc blindr. hann atti þar bu oc eignir. hann var framsynn miok. Oc er herrin la við eyna. þa bauð konungr noc-
quorum monnum at ganga aland með ser. foru þeir 10 til husa hins gamla mannz. Oc hinn gamli maðr spurpi huerir þar veri comnir. eþa huapan þeir veri. eða huat þeir villdi. En sa er firir þeim var. mælti. oc s. at þeir voro kaup menn. scamt þaðan af landi ovan. oc foru með varning sinn at selia. 15
Þa mælti bondi. Huat kunni þer oss at segia fra skipa liði konungs. eða saman dratt hers hans. 92
þeir sogðu honum at herrin la við eyna. Þa and-
uarpaði hinn gamli maðr miok. oc mælti sua. Ho

margir hófþingiar. ok kappar. Þorgeir ok Hyrningr. 20
Ok nu byðz konungr. or lande ok drottning ok hófðingiar ok skipstionnar men ok koma til eyiar-
innar Mostr. ok þar kom Olafur konungr fyrst við
48 land er hann kom af Englande ok hafðe þar latið kirkio gera. hann la þar við herinn hia eyionne. 25
Ok þar var gamall maðr ok blindr ok atti þar bu ok eignir. hann var fram synn miok ok er þeir lagu við eyna. þa bauð konungr fam monnum upp at ganga með ser a eyna ok sva var gert ok hafðe konungr. annan bvnað umb ýtan vm tignar kleðe 30
sín. at eigi veri hann kendr. En gamli maðr spvrðe hverir komnir veri eða hvert þeir skyllde fara. Þeir kvaðvz vera kaupmenn ok ætla fyrir land fram. En Gamli maðr melti. Viti þer nokot til vm ferðer

ho mikill scaði man her at hondum coma. er kon-
 ungr varr mon abrot fara. oc þar monum ver tyna
 iij lutum þeim er miclu eru betri oc dyrlegri af
 þessu landi en her hafi verit fyrr. Oc mikit er þat
 5 at vita s. han ef alla þa scolum ver tyna firir vara
 uhamingio. En sa maðr er firir lezk vera kaup
 monnum mælti til hins gamla manz. Huerir eru
 þeir iij lutir er sua miclu ero dyrligri en aðrir at
 engir mega þeim samvirþazk. huarki nu ne fyrr.
 10 Þa mælti bondi. Hinn fyrsta lut tel ec til þess
 konung varn. Olaf. er af berr allum konungum.
 oc þat er atquepi allra hinna spakustu manna. at
 engi hafi comit af þui kyni þuilicr iþetta land fra
 Haralldi harfagra. þui at engi hefir stiornat ríkinu
 15 með þuilicri dyrd oc hialpræpum. Oc ef sua berr
 til at ver missum þessa þa man oss eigi auðit verþa
 at fa annan þuilican. meðan ver lifum. Annan¹ lut
 tel ec Þyri drotning henni bera allir eitt vitni at

konungs vars. þeir sögðv at konungr la við eyna
 20 ok ætlaðe or landi. þa bles enn Gamli maðr ok
 melti. hó hó mikill harmr er vm at reða. þar fara
 .iiii. lvtir or lande sva agættligir at engir ero slíker
 eptir ok mvnum ver allra þeira missa. Þa melto
 kaupmeninir hverir ero þeir lutir fiorir er þu segir
 25 fra En Gamli maðr melti. þar tel ek fyrst konung
 varn er slíkr maðr hefir eigi komit iland þetta. ok
 men hafe slíka gezsko af hlottið ok kvað hann
 vlikan öllvm konungum at flestvm lutvm ok er þat
 hormvng. at vita at missa slíks konungs er alldri
 30 finz hans iafninge. þar nest tel ek drottningo er
 agættlig er isinvm háttvm. ok menn eigv her gott
 vittni at bera ilande. ok er bæþi vitr ok goðgiorn.
 ok en þriþi lvtr er Ormrin lange. er slíkr lvtr verðr

¹ n(3) i hds. rett. fra t.

alldrigi hafi comit iNoreg þuilic cona at allri gözku.
 oc viti. Hinn þriði lutr er skip hans Ormrin langi.
 þar röpa oc allir eitt um. at alldrigi man smiðat
 hava verit þuilict skip. Fiorþi lutr er hundr hans.
 er Vigi h. sa er isinni naturu er betri oc sterc- 5
 ari en aðrir h. Nu uggi ec at eigi vinniz oss geva
 til at hava sua agetliga luti ilandi varu. þui at
 sua berr opt til at þeir er sua dasamligir ero lut-
 irnir þeira missa menn opt skiott. Oc er Olafr
 konungr heyrði þetta þa mælti hann til sinna 10
 manna. Forum nu til skipa. Oc er þeir gengu ut.
 þa mælti hinn blindi maðr. en þeir namu staðar
 hia durunum. Allum uerþr þat þa er elldaz s. hann
 at eigi at eins tecr licamliga synina fra. helldr
 verþu ver oc at þola oc at reyna þoku oc myrkr 15
 hugarins. þui at eigi vissa ec at ec talaða nu við

eigi ger i eino skipi. ok alldrege mvn slíkt skip
 gert verða. en fiorðe lutr er hvndrin Víge. er vlikr
 er aðrvm hvndum isinne nattvrv. ok vgi ek at
 ver hafim eigi gefo til slíkra luta at niota ok optt 20
 missa menn skiott agettligra luta ok niota skama
 stvnd. Ok er O. konungr heyrðe þetta gengv þeir
 vt ok namv staðar at hans vilia hia dyrom ok
 kvaz konungr vilia vita hvat þa melti en Gamli
 maðr. hann tók þa til orða þat verðr öllvm er 25
 eldaz. at bæðe tecr fra likamliga syn ok spaleik
 hvgarins. at eigi skyllða ek nv kenna konungin er
 hann sat hia mer ok sagða ek honum þetta allt
 er ek mvnda vist eigi gertt hafa. ef ek vissa hverir
 verit hefði. þeir heyrðv at karli fezk þa mikils. 30

Leidangr ferð.

53. Konvngur gekk a skip ok sigldi fram fyrir
 land til akveðinnar stefno við Svía konung. við

sialvan konungin. en ecki mynda ec sua malugr
 verit hava. ef ec hefða þat vitat. Nu ferr konungr
 til skipa ovan. oc siglir sípan aʋstr firir land. til
 þess staðar sem aqueþin var oc forn konunga
 5 stefna var von at vera. Oc var ecki Suia konungr
 þar cominn Oc beið Olafr konungr hans ij uikur. 93
 oc kom hann eigi. En eigi vissi Olafr konungr
 þær talar oc suik er firir hann varu settar. Oc nu
 sípan ferr hann alla sina leið igegnum Eyrar sund
 10 oc sípan til Vinðlandz oc iVinðlandi fann hann
 marga vini sina oc feck af þeim micla sòmð. hann
 var þar miok langa rið um sumarit. oc com til
 hans Azstrið d. Burizleifs konungs kona Sigvalda
 j. oc systir Garie hinnar vitru er Olafr konungr
 15 hafði att. þar fann hann oc Dixin er fyrr var fra
 sagt. Oc þo at margir tóki við konungi sòmiliga
 iVinðlandi. þa hafði þo micla fyst lið hans til heim-
 ferðar. Olafr konungr hitti i Vinðlandi Burizleif
 konung oc beiddiz af honum þeira eigna er verit
 20 scylldu hava tilgíof Þyri. En til þessa veitti Astrið

landa mœrit. ok kom eigi. Svía konungr. ok beið
 O. konungr hans .ii. vikvr ok visse hann eige þær
 velar er við hann voro hafðar. ok sigldi aʋstr gògn-
 vm Eyrar svnd ok igognvm velle Dana konungs
 25 fyrir vtan hans þock. Ok kom i Vinland ok hitti
 þar marga vini sina. Astriðe kono. Sigvalda systvr
 Garie er O. konungr átti ok þar fann hann Dixin
 vin sinn ok toku þa vel við honum ok agetliga.
 ok var hann þar langar stvnder. Oc þa heimti
 30 hann til gíof þa er Þyri atti af Burizlavi konunge.
 ok þar atti Astriðr allan lut i við faðvr sinn at 49
 gera semiliga til Olafs konungs ok sva Dixin ok
 margir höfðingiar ok naðe hann þar miklu¹ fe ok

¹ Rett. fra hds.s miklum.

konungi lið. dottir Burizleifs konungs oc hann var
 oc hinn mesti vin Olafs konungs af þui er hann
 hafði verit iVinðlandi þa er hann atti d. hans. Oc
 nu leysti Burizleifr konungr eignir þær með lausa 5
 fe oc let flytia lausa fe til skipa Olafs konungs. 5
 Oc dualþiz Olafr konungr þar lengi.

Fra sonum Hakonar jarls.

65. Sua er sagt um sonu Hakonar j. Eirik oc
 Suein at þeir fyllduz up mikils caps. oc illuilia
 imoti Olafi konungi firir sakir draps faður þeira 10
 oc þat með er þeir naðu eigi at vera ifostrlandi
 sinu. oc villdu þeir nu ræna Olaf konung. bæði
 ríkinu oc þar með lifinu. Oc þegar er Sigvaldi
 hafði farit af Suiþioð til Noregs. þa lagðu þeir
 bróþr Eirikr oc Sueinn til moz við Olaf Suia kon- 15
 ung. oc baru þeir saman rað sin. þeir hafðu oc
 hitt Sueinn Dana konung. Oc er þeir spyria nu
 allir at Olafr konungr T. s. er cominn til Vinþlandz.

storum eignum ok satt um sumarit með miklvm
 veg ok agæti ok virðingv af lanz monnvm konunge 20
 at upphafe ok mærgvm aðrvm rikis monnvm.

Fra svikvm Sigvalda.

54. En¹ a þessum tímum samnaðiz saman hér
 mikill. oc voro þar iþeim samnaðe tveir konungar
 ok .ii. iarlar synir Hakonar iarls Eirikr ok Sveinn. 25
 þo verðr Eiriks mest við getið. en þo sagðe Skvli
 Þorsteins son sva at Sveinn veri við orrostvna ok
 hafðe grimman hvg a O. konvnge. er þeir kendv
 miok at af hans raðum ok til lægum letiz Hacon
 iarl með þyss hvand karla ok vvina iarlsins ok 30
 vilia nv giarnliga neyta er konungr var fyrir vtan

¹ E bortrevet.

með mikin her þa ottuðuz þeir miok. oc þotti hann
vera torsotligr. Samna þeir þa saman miclum her.
Oc attu sípan stefnur sin imilli. konungarnir oc
jarlarnir. oc settu þat rað at Sigvalldi j. föri enn
5 til Olafs konungs. oc vita ef hann fengi leitt hann
í þetta ofrefli. oc fyrir satir. er þeir hófu firir hon-
um buit. En þat var við eyna Suolþr En Sigvalldi
scylldi teyia Olaf konung til þeira með fam skip-
um. Sueinn konungr fíþr Olafi konungi þat til saca 94
10 er hann tok systur hans án hans vilia. oc þat
annat er hann hafði sez k i scatt land hans Noregs
uelli. er Haralldr faþir hans kallaði hauk ey sina.
Sva segir. Sigvalldi j.

15 Har varðar þu hiorvi
hauk ey liva oc deyia.

Olafur suia konungr feck þat til saca at Olafur Noregs
konungr hefði gert suivirðliga til moður hans oc
brugþit með lausyrðum þeim raðahag er ætlaðr
hafði verit með þeim. oc lostit hana með glova
20 sinum. a ec at hefna honum mikillar sneypu.

sitt rike. en barv varliga trást til at sekia hann
heim. en hófðv þo fvllan fiandskap a honum ok
hófðv mikit lið. Þar var ok iherinvm O. Svía kon-
ungr¹ ok vill þess hefna er O. konungr Trygva s.
25 sleitt festar malum við moður hans. ok laust hana
m[. .]fa.² Ok þar var oc Svein konungr af Dan-
mork. ok vill þess hefna er O. konungr feck systur
hans. an hans rape ok tok upp eignir miklar at
vvilia hans. Ok þar með hafðe hann sez k i skatt-
30 lond faðvr hans er Haralldr kallaðe hauk ey sina.
ok er þetta allt saman allmikill herr. þeir ætla at
seta honum er hann fer apr til Noregs. ok lago

¹ a kgr for det meste afrevet. ² eð glo afrevet.

Sigriþr var oc miok eggjandi þessa ufriðar. En
þeir Hakonar synir. Eirikr oc Sueinn þottuz órins
fiandscapar eiga at minnaz. við Olaf konung. Sig-
valldi var hinn fimti hófþingi. oc var hann Dana
konungs maðr. Nu spyrse þessi kurr i Vinðland at 5
meiri von se at umsafir veri settar. firir Olaf kon-
ung. oc hans lið. þa er hann villdi apr fara. sann-
aði þetta annarr en annarr syniaði. oc kallaði engu
gegna. Olafur konungr callaði þetta vera utrulect oc
let ser fatt um finnaz. Nu ferr Sigvalldi til Vinð- 10
landz oc hittir Olaf konung oc taca þeir tal sin
imilli. Olafur konungr spyr huat satt se ipui huart
nocquorar umsafir veri sættar firir oc ufriðr. Sig-
valldi j. segir at þat var hinn mesti hegomi oc
lygþ. er þeim var sagt. oc suerr um at hann segir 15
satt Olafur konungr truir orðum Sigvallda. Oc firir
þui at almattugr guð let þat beraz a þeira dogum.
at Olafur konungr yrði suikin oc tælldr fyrst firir

við Svoldr ok gerðv þa en rað sitt. ok þotti þeim
eigi at veganda at konunge meðan hann satt við 20
sva miklo liðe. ok villdv þeir spenia fra honum liðit.
Þeir sendv Sigvallda iarl til O. konungs ok bað
hann konung engan her hreðaz þyrfa ok jarl skylldi
draga sva tal at honum. Ok hetv þeir honum i
mótt soma. hann hitti O. konung i Vinlandi ok 25
tók konungr vel við honum. ok spvrði hvart nockot
veri til haft at her dregiz saman imott honum.
nv þott O. konungr senci hitti mik eigi vm cristin
dom at þvi sinne. mvntv kvnna satt fra þesso
segia. Hann svaraði. Herra ek kann yðr at segia 30
at enge her samnaz fyrir yðr. ok frials mvn ek þess
mals oc kvað þat við nema er nestvm kom Svía
konungr eigi at her kom aland hans. ok villde
hann þat veria. O. konungr trvðe þessum mal-

illgiarnan oc lygin anda. oc misti hann sua rikis
sins at uvilia sinum. oc suikinn af uvinum sinum
at eigi styrði hann lengr riki sinu iarðligu. er hann
ma litlu sípr synaz himnescr maðr. helldr en¹
5 iarðnescr. Þetta er ritat af Sigvallda. j.

Nec nominabo
pene monstrabo
curuus est de orsum 95
nasus in apostata:
10 qui Sueion regem
de terra seduxit
et filium Tryggva
traxit in dolo.

þat segir sua

15 um sem iarlin sagðe þott aðr kœmi ymsar sǫgvr
nockvt. Ok var konvnr þa svikinn af illum monnu-
vm ok vtrvm. Ok þetta hefir gert Oddr mvnkr
alaino.

20 Nec nominabo
pene monstrabo
curfus est deorsum.
nasus est de in postata
qui Svein regem
de terra se duxit
25 et filium Trygva 50
traxit in dolo.

Ok at varv mali pyðiz þetta sva

30 Maka ek nefna
nēr mvn ek stefna
niðr bivgt er nef
a niðinge.

¹ Tf. over l. med nedv.tegn.

Munkat ec nefna
nær mun ec stefna.
niðrbiugt er nef
a niþingi.
þann er Svein konung 5
sueik or landi
oc Tryggva son
atalar dro.

Fra Olafi konungi er hann gaf heim
leyfi monnum sinum. 10

66. Sua er sagt þa er Olafr konungr fann gnadd
oc moggl. sinna manna firir þat er þeir duolþuz
lengr i Vinðlandi en þeim þotti bezt þa let hann

þann er Svein konung
sveik or lande 15
ok Trygva son
a talar dro.

Þetta kvat Stefnir islenzkr maðr vm Sigvallda. en
iarl gaf honum sök a ok sætti fyrir hann vel reðe.
Ok vm dag einn er Stefnir geck astreti. kallaðe 20
dottir iarls ahann ok melti far hingat norðmaðr
ok sitivm beðe saman. hann q. visv

Ek skil ærit gerla.
ervmk leiðr faður reiðe.
harðr skyli drengr adyrðer 25
danskvr hœll hvat þv melir.
helldr vil ek vil¹ stoð standa.
staglvtr drifin vti
vaða Gerðr en ek verða
varmr apinvm ármí. 30

ok siðan let j. drepa hann.

¹ Sál.

stefna þing fíolment. oc þa talaði hann Veit ec þat s. hann at mikill fíolði manna er þat iminu liði er heiman for isumar fra æignum sinum. oc konum oc bornum. oc frendum oc fostlandi.¹ oc 5 let þat allt at baki ser til þess at fylgia mer. Oc er þui varkunnligt at yðr þycki þat þunct at dueliar her sua lengi.² Nu firir þetta þa uiliom ver geva leyfi aptr at huerva til fostr iarðar sinnar þeim monnum er þess girnaz. En miclu meire þock kann ec þeim 10 monnum er mer uilia fylgia. scal ec oc syna þat þo at siðarr se þeim er þat gera. Oc er konungr hafpi mællt þetta. þa gaf folkit honum micla þock firir. Þa reis up einn gamall maðr aþinginu. oc mælti. Þann konung hafum ver yfir oss. er ulikr er aðrum 15 konungum. oc uiafn isinni naturo. oc eigi man finnaz hans iafningi Oc firir þui at hann er brot or riki sinu. þa kann vera at hann verði ihasca 96 nocquorum. En þo at hann gefi monnum sinum

O. konungr gaf heimleyfi.

20 55. Enn er O. konungr fann gnadd sinna manna at þeir þottvz lenge iþræt af sinvm eignvm ok fostr londum ok fra konvm. þa lætr hann stefna þing fíolment ok melti þa. Veitt ek at minvm manom leipiz her i landi fra eignvm ok hyske. En nv 25 gefvm ver yðr leyfe til heimfarar þeim er þat vilia. en miklo meiri þock kunnum ver þeim er oss fylgia. ok epter þat var lokit þinginv. Ok gaf folkit honum mikla þæck fyrir. ok þa tók gamall maðr til orða ok melti. þann konung höfvm ver yfir oss 30 er ulikr er aðrvm konungum ok varla mvn finnaz hans iafninge ok með þvi at hann er fyrir vtan sit rike. þa ma vera at hann se ihaska vvina sinna. ok þott hann gefi oss leyfe af sinne millde aptr at fara. þa byriar oss þat eigi at skiliazt vip sva

¹ Sål. ² Tf. i randen med indv.tegn.

heimleyfi af milldi sinni þa samir oss þo eigi at skiliazt við sua dyrligan höfðingia. Helldr samir oss at beriasc með honum oc ueita honum truliga fylgp. oc fagra þionustu meðan ver eigum cost. at eigi beriz sua at. at ver urökimk við varn herra 5 oc verði hann firir. þat fra oss tekinn. sua at ver niotum hans alldri sipan. Þessum orðum hans. ueittu fair menn andsuor. Oc er kom hinn nesti dagr eptir. þa er konungr oc hirðmenn hans. vacnuðu. þa sa þeir rofinn leiðangrin oc brottu af her- 10 buðunum flest allt. oc uppi segl þeira. Oc eigi varu þa eptir meirr en xi skip. Olafr konungr var þo eigi buin at sigla. oc dualþiz hann enn um rið. Sua er sagt at konungarnir hava nu lengi legit iþessum safnaði. oc þolir liðit illa oc þyckir lanct 15 at biða sua at margir orvænntu at Olafr konungr myndi coma iþann hinn micla her. oc þotti þo usynt aðr en letti. huersu fara myndi þeira uiðskipti. oc gerpi liðinu leitt at sitia. Oc nu sia þeir aeinhueriom degi her Norðmanna sigla með miclum 20 fliottleik oc uurðu harðla fegnir. En Olafr konungr bioz meirr itomi. oc feck Azstrið honum margar Vinpa sneckior. Oc fylgpi konunginum austan. þui

dyrligan mann ok berivmz helldr með honum i manraðnom ok fylgiom honum meðan ver megum 25 at eigi beriz sva at ef ver vrökivmz við hann. at þa se hann fra oss tekinn er ver villdim sizt. ok er þa mikit uhapp ok gløpr i ok mal staðr við oss. en her verðr at litill römr. Ok vm morgvninn eptir var rofinn flotinn. sva at eigi voro meir eptir 30 en .xi. skip en konungr var eigi buinn at sigla þa 51 eptir þeim ok dvalþiz hann lengr. ok er aleið svmarit bioz konungr at sigla ok hafðe Astriðr hvit honvm nockvvar Vinda snekivr ok fylgðe hon-

at hon þottiz skilia at suikræði myndi vera uið
Olaf konung. ef hann fõri igegnum Dana uelldi.
Sigvalldi var þa farin norþr aScaney. Olaf kon-
ungr hafði þa er hann for or Iomsborg eitt skip
5 oc lxx skipa sua segir Halldorr hinn ucristni.

Ona for oc einu
unnviggs konungr sunnan
suerþ rauð mætr at morði
meiðr siautugum skeiða:
10 þa er hunlagar hanum
hafði iarl ofkrafðan.
sætt geck seggia ættar
sundr Scanunga fundar.

Nu lagu hofpingiar ihofninni er skip Olafs kon-
15 ungs sigldu hit ytra. oc voro hofpingiar aholmin-
um oc sa til er flotin for firir.

Fra siglingu Olafs konungs.

97

67. Ok þann dag var fagrt ueðr af skini. oc
gengu hofpingiar oc sueitirnar. a holminum oc sa
20 til er smaskipin sigldu¹ firir. Oc er morg varu sigld

um aʋstan ok þotti liklikt at vera mvndi svik. en
Sigvalldi var þa ibravttv ok farinn norðr aSkani.
En þeir hofpingiarnir voro iholminvm Svólþr ok
satv uppi aheðinne ok sa er skipin sigldv aʋstan
25 ok þa voro en eptir með konunge nockvr stor skip
at af teknvm þessum .xi. skipum.

Fra skipvm O. konungs ok tal h.

56. Ok þann dag var veðr forkvnnar gött ok
skin mikit ok satv sveitir manna aholminvm. ok
30 sa þeir fara eitt skip mikit ok fagrt. Þa melto

¹ l mgl. hds.

skipin. þa sia þeir eitt mikit skip. oc fritt. oc þa
mæltu þeir at þat myndi vera Ormr hinn langi.
oc forum til skipanna. Þa mælti Eirikr. j. Biðum
ænn s. hann fleiri hava þeir stor skip en O. langa.
oc þetta skip atti Styrarr af Gimsum. oc var þat 5
mikit skip. Eirikr mælti. Meiri oc agetligri man
yðr synaz Ormr h. langi. Þa sa þeir enn mikit
skip. oc uel buit oc hafuð a. Oc þa mælti Sueinn
konungr. Nu man her fara Ormr h. langi. verpum
nu eigi of seinir Þa suaraði Eirikr j. Eigi man 10
þetta vera O. langi þui at fa hava en farit storskip
þeira en morg eru til þetta skip atti frændi kon-
ungs einn rikr maðr oc ageþr. Nu verþr a nocquot
lið. Oc þa sa þeir mikit skip sigla. þa mælti Sueinn
konungr. Nu mun her fara O. langi. Eirikr j. 15
suaraði. þetta er mikit skip oc fritt. en meiri oc
agetligri man yðr synaz O. langi. sa er Olaf kon-
ungr styrir. Oc þegar eptir siglir annat mikit skip.

konungar. þetta er mikit skip ok fagrt ok mvn
vera Ormrinn lange ok faʋrom til skipanna sem tið- 20
ast. þa melti Eirikr iarl. latvm vera enn fleiri hafa
þeir storskip en Ormynn langa ok fa hafa enn
mikil skip farit. Ok sva var þetta atti Styrkar af
Gimsvm ok er vist þetta mikit skip. en þo er
meira skip miklo Ormrinn lange. Þa sa þeir annat 25
skip mikit ok vel bvit ok hófvð a. Ok þa melte
Svein konungr. nv mvn her fara Ormrinn lange.
ok verðvm nv eigi ofseinir imoti þeim. En þetta
skip atti ein konungs frende. Oc þa varð a hlið
nockott aðr en sigldi mikit skip ok frit Ok þa 30
melti Svein. konungr ecke yfvn ver þetta Ormin.
Eirikr melti Ecke hefir verit meira skip þat er en
hefir siglt ok er þo Ormrinn meiri miklo. ok her
eptir sigldi annat skip ok voro þesse iamn mikil.

oc fritt. Oc attu þessi skip þeir bróðrnir Hyrningr
oc Þorgeirr. Sípan varð a lið nocquot aðr sigldi
mikit skip oc fritt með segl blastavat oc var skip
þetta miclu meira en þau er aðr hafðu siglt þat
5 var skeið oc engi hafuð a. Þa stoð Sueinn kon-
ungr up oc mælti. oc glotti við. Hræddr er Olaf
konungr. hann þorir nu eigi at sigla með hafuð
aO. langa. forum nu oc leggiom at honum. Þa
mælti E. j. Eigi er her Olaf konungr apessu skipi.
10 þetta skip kenni ec. þui at ec hefi þat opt set.
þetta skip a Ærlingr Skialgs s. af Iaðre. oc er betra at
leggia um skut þessu skipi til orrostu. þeim drengi-
om er þar skipat innan borðz oc sialfir megu ver
þat vita ef ver hittum Olaf konung T. s. at oss er
15 betra scardð iflota hans. en ver mótum þessi skeið.
Þa mælti Olafr Suia konungr. Eigi scylldim ver 98
nu æðraz of miok at leggja til bardaga við Olaf

þesse attv þeir bræðr Hyrningr ok Þorgeir. Ok þa
sigldi nockvro sípan mikit skip með segl stafat.
20 ok var þat mest skip af þeim er siglt hófðu. þat
var skeið ok ecke höfvð a. Þa stoð Svein konungr
upp ok melti ok glotti við tañ. hreddr er hann¹
nv Olafr konungr Tryggva s. eigi þorir hann nv
at sigla með höfvð skipsins dreka sins ok farom
25 nv ok legiom til hans. Þa melti Eiríkr j. herra
eige er þetta O. konungr Tryggva s. þetta skip
kenne ek ok opt hefi ek set. þetta a Erlingr
Skialks² s. af Iaðri ok er betr at ver leggim vm
skvt honum til þessa fvndar. þeir drenger ero þar
30 innan borz. at sialfir megom ver þat vita ef ver
hittvm O. konung Tryggva s. at oss er betra at
missa þessa skips ok se þar skardð iflota þeira helldr
en sia skeið biði sva bvin. Þa melti O. konungr af

¹ Her er v tf. men udpricket. ² Sál.

konung. þo at hann hafi skip stor. þui at er su
scomm oc neisa er spyriaz man a oll lond ef ver
liggiom her uflyianda her. en hann sigli þioðleið
firir utan. Þa suaraði Eiríkr. j. Hærra lat sigla
þetta skip ec segi þer þessi tipendi. at eigi hefir 5
Olafr konungr T. s. um siglt. oc þenna dag man
þer costr at beriaz við hann. Nu ero her margir
hoffþingiar. s. Eiríkr. oc væntir mek þeirrar riðar
af þeim. er allir hafim ver órit at vinna aðr en
letti. Oc nu sa þeir sigla mikit skip oc mæltu 10
margir. furðu mikit skip er þetta er nu siglir. Oc
þetta man vera O. langi. Eigi vill E. j. nu beriaz
oc hefna fopur sins. Oc við þetta stendr E. j. up
reiðr miok oc biðr þa ganga til skipanna oc telr
þo meiri van at Donum scal eigi uleiðara at beriaz 15
en honum oc hans monnum. Oc nu varþ ænn
ahlið miok langt. aðr þeir sia sigla iij skip oc oll
stor oc var þo eitt miclu mest. oc hafði þat dreca

Svipioðv. Eige skyllidum ver nv æðraz at beriaz
við O. konung þott hann hafe skip mikit. ok er 20
þat sv neisa er spyriaz mvn vm oll land. ef ver
liggiom her með her vvgian. en hann sigli þioðleið
fyrir vtan. Þa melti Eiríkr j. herra lat sigla skipit.
ek kan at segja þer góð. tíðende at eige mvn O.
konungr hafa vm oss siglt ok þena dag mvno þer 25
kost eiga at beriaz við hann. ok nv erv her margir
höfðingiar ok vetti ek þo þeirrar hriðar at ver skol-
52 vm allir erit hafa at vinna. Nv sia þeir mikit skip
ok melto allir at fvrðv mikit skip er þetta er nv
siglir. ok er eigi at dylia at þetta mvn Ormrinn 30
lange. ok vill iarlin nv eige beriaz ok hefna faðvr
sins. Ok iarlin stoð vpp reiðr miok ok melti. biðr
þa nv til ganga ok telr meiri van at Davnvm skal
eigi vleiðara at beriaz. en hans monnvm. ok gengv

hofuð gylld. Oc nu mæltu allir. at jarlinn hefði
satt sagt. oc her ferr nu Ormr h. langi. Eiríkr j.
suarði oc s. at eigi var þat O. langi. en biðr þa
þo til leggja ef þeir vilja oc reyna þat. Þa tok
5 Sigvalldi j. skeið eina oc for ut til skipanna oc¹
skiota up huitum skildi. þui at þat var friðmark.
hinir laða seglunum oc biða. oc þetta hit micla
skip het Tranin þui styrði Þorkell nefia frendi
konungs. Spyria þeir þa Sigvallda huer tíðendi
10 hann kunni segja. hann lezk kunna at segja þau
tíðendi at uelræði var sett fyrir Olaf konung. Nu
lata þeir Þorkell flíota skipit oc biða oc vilja nu
eigi undan fara. Nu sia þeir konungarnir at sigla
iiij skip. oc er eitt miclu mest. oc þar a dreca
15 hafuð gylld. Oc nu mæltu margir. furðu mikit skip
er O. hinn langi. ecki skip iverolldu man þuilic

ofan til skipanna ok litv af þau en miklo er þa
voro komin vndir holmin. ok var a hlið eigi all
skamt. ok þa sa þeir .iii. skip ok oll stór ok eít
20 miklo mest ok hafðe dreka höfvd gylld. ok nv
melto allir at iarlin hefðe sat sagt. ok her fer nv
Ormrin lange. Iarlin melti. Eíge er þetta Ormrin
lange en þo megvm ver nv til leggja ef þer vilit.
Ok þa tok Sigvalldi iarl skeið sina. ok for vt til
25 skipanna ok skvtt upp hvitvm skilde. en hinir
hlaða seglunum ok biða. þetta skip heiter Traninn
ok þvi styrðe Þorkell nefia konungs frende. ok
spurðv þeir i. tíðenda. hann sagðe þeim kyrtt fra
Sveini konunge ok Olavi konunge enom senska.
30 ok kvaz kvnna nockvra nylyndv at segja O. kon-
unge T. s. af þessvm konvngum. ok kvað sett vera
fyrir þa vel reþi ef þeir varaðiz eige. Ok þeir Þor-
kell letv flíota skipin oc hloðv seglunum. Ok nu

¹ Her mgl. vist let (jfr. Fsk.).

vera at fegrð eða uexti. oc mikil rausn er i at lata
gera slik skip. Þa mælti Sveinn konungr. Hatt
man O. langi bera mek iquellð. oc hanum scal ec
styra aðr sol setizk. hann heitr nu aliðit at þuaz.
Þa mælti E. j. oc þo sua at fair menn heyrðu. 5
þo at ecki skip hefði Olafr konungr meira en nu
99 megu þer sia. þa myndi Sveinn konungr við einn
saman Dana her alldrigi þessu skipi styra. Sig-
valldi mælti. at þeir scylldu laða seglunum oc
leggja undir holmin. kallar hann betr standa ueþrit 10
at fara landhallt með stor skip oc byr litinn. þeir
gera sua heimtaz undir holminn Þetta hit micla
skip het Ormr hinn scammi. Oc þa leið eigi helm-
ingr einnar típar aðr en konungar oc allt liðit sa
iiij skip allstor. oc eptir þessum skipum austr ihavit 15
var at sia. sem gull eitt sæi. oc er nalgadiz sua at

sa þeir Svein konungr hvar sigla .iiii. skip ok er
eitt miklo mest. ok var þar a dreka höfvd sem a
gull eitt sei ok melto nv allir. at fvrðv mikit skip
veri Ormrin lange ok ecke langskip mvn slikt 20
iverolldv at fegrð ok voxtvm ok mikil rausn er i
at lata gera þvilika gripe. Þa melti Svein konungr.
Hat mvn Ormrin bera mik ikveld ok skal ek hon-
vm styra aðr sól settiz. ok heitr a liðit at þva sik.
Þa melti Eiríkr iarl sva at fair menn heyrðv. þott 25
O. konungr hefðe ecke meira skip. þa mvnde eigi
Svein konungr við einn saman Dana her vinna a
þessv sigr ne þessv skipi styra. Sigvalldi biðr þa
Þorkel nefiv dragaz vnder holmin. lét þeim veðrit
sva standa til. at fara land hallt við skip stor ok 30
byr slevan ok þeir gerðv sva ok heimtaz vnder
holmin. Ok þessi .iiii. skip er eptir fara. þa er þeir
sa sina menn róa vndir hólminn. þa grvna þeir at

sia matti þa varu þar dreca hafuð agetlig. oc skina með mikilli birti. oc lanct var at biða aðr en fram com annarr stafn. oc var þetta skip buit allt með gulli oc silfri nu horfðu her allir a þetta hit micla skip. er fram rendi. oc þotti allum mikil undr huersu long stund aðr var en þeir sæi scut stafninn. Þa mælti Eiríkr j. Standit nu up þui at nu þarf eigi at þræta um huart O. langi man sigla oc þar megu þer nu hitta Olaf konung T. s. Nu þognuðu margir. oc varð þeim otti mikill at þessu hinu¹ micla skipæ hræddiz nu her margr við sinn bana. Oc en mælti Eiríkr j. Maclect er Olafi konungi þetta hit sómiliga skip sua miok sem hann berr af aðrum konungum. sua miok berr oc þetta skip af allum aðrum skipum Oc er Olaf konungr ser

vera mvnde nockvr tíðende ok heittv aveðr þeim ner hólminvm ok hlaða seglunvm ok tokv til ara. ok þetta var Ormrinn skammi. Ok eige leið langt² aðr þeir sa konungar. ok allt liðit hvar sigldv .iii. skip all stor. ok et fiórða síðarst. ok sa nv dreka höfvð mikit ok agettligt ok langt var at biða apr annar stafn kom fram. ok þetta var bvit allt með gulle ok silfri ok horfðv her nv aller a et mikla skipit. ok þotti vndr hve löng sv stvnd var aðr þeir sa skvtt stafninn. ok þotti þetta mikil tíðende. Þa melti Eiríkr iarl standit upp nv ok farit til skipanna. nv mvn ek eigi þréta hvart þetta er Ormrin lange. ok þar megv þær nv hitta O. konvng Trygva s. ok marger þognvðv ok melto ecke vm. oc varð mikill ótti at þessv skipi. ok þar hreddiz margr sinn bana. Ok þa melte Eiríkr iarl. Mackligt er konunge þetta skip þviat sva ber hann

¹ Rett. fra hds.s hina.

² Rett. fra hds.s lang.

at lið hans hefir lagz undir holmin þa þyckir honum licliet at þeir myni spurt hava nocquot. Vændir hann oc þessum skipunum undir holminn. oc laða seglunum. Sigvalldi j. styrir skeið sinni inn at holminum. imoti þeim konungum. Oc nu fagna þeir þessu miok hófþingiar allir saman. er þeir¹ Olaf konung cominn iumsatir sinar. gera þeir nu luti huerr þeira fyrst scal at leggja Olafi konungi með sinu liði þui at allir girnaz þeir til rikis hans. Oc com up lutr Sueins konungs. lætr hann þa bua lx skipa. til orrostu. oc skipar nu liði sinu. oc let bera merki firir ser.

Fra Olafi konungi.

68. Olaf konungr spurði lið sitt hvi² þeir sigldi eigi. þeir sogðu huer sok til var oc baðu hann flyia. hann suaraði þeim. Vist vil ec eigi flyia þui

af oðrvm konungvm sem skipit af oðrum skipum. Olaf konungr ser at hans menn leggja vnder holminn skipvnm ok hygr at þeir mvni hafa spvrt tíðende. ok vendi oc þessum skipunvm enn at holminvm ok hlaða seglunum. Sigvalldi styrðe skeiðinne inn at holminum imoti liðe konunganna er innan fer ok fagnvðv nv þessvm típendum. er O. konungr sigldi i um sater þeira. ok hlutvþv hverir fyrst skylldv at leggja. þvi at allir girntvz þeir hans rike. Oc Sveins lutr kom fyrst upp. ok lagðe hann at með .lx. skipa ok let bera fyrir ser merke ok sinv liðe til orostvnar.

Fra tali konungs ok stafnbva hans.

57. Olaf konungr spurðe liðit er fyrir honum var hvi þeir siglde eigi. en þeir sogðv hverr sak

¹ Her mgl. sá. ² Tf. over l. med nedv.tegn.

at¹ helldr girnumc ec at beriaz. þui at eigi er sa
rettr konungr er hann flyr uvini sina firir ræzlu
sakir. Oc er Olafr konungr ser oc hans menn at
þeir eru suiknir. oc allr sior inand þeim var þakiðr
5 af herskipum. En Olafr konungr hafði þa litið lið.
til orrostu. Sua sagði Hallfróðr er liðit var fra hon-
um siglt.

10 Þar hyck vist til miok mistu
morg kom drott aflotta
gramm þann er gunni framþi
gengis þrönskra drengia:
nófr vá einn við iofra
allvalldr tva snialla.
frægr er til slics at segia
15 siþr oc iarl hinn þriðia.

Nu riðlaz lið þeira konungana. ferr nu iæinn stað
Dana herr. en i annan stað Svía herr. Eiríkr j.

til var. ok baðu konungin flyia. hann svaraði kvat
þat eigi konungs rett vera at flyia vvini sina fyrir
20 hrezlo sakar. ok sia nv at þeir ero sviknir ok siar
allr er þakiðr af herskipum. En O. konungr hafðe
lið litið sem Hallfróðr sagðe.

25 Þar hyck vist til miok mistv
morg kom drott iflotta.
gram þan er gunne samðe.
gengis þrenskra drengia.
næfr va einn við iofra
allvalldr tva snialla
fregr er til slics at segia
30 siðr ok iarllinn þriþia.

Ok er riðlaðiz flotinn for ein ser Dana her ok a
anan stað Svía konungs lið. En Eiríkr² iarl bioz i

¹ Her ff. hds. ec.

² r(2) mgl.

byz iþriðia stað með sinum her. Þa mælti til Olafs
konungs einn vitr maðr Þorkell dyðrill. Herra s.
hann. her er mikill herr oc ofrefli liðs. drogum up
segl var oc siglum ut ahaf eptir liði varo. er þat
engum manni bleyði at hann ætli hóf fyrir ser oc 5
sinum monnum. þa mælti Olafr konungr. leggi
saman skipin oc herclæðiz menn oc brægþi sverp-
unum. ecki scal aflotta hyggia. þetta orð vattar
Hallfróðr sua.

Geta scal mals þess er mæla 10
menn at vapna sennu
dolga fangs við drengi
daðoflgan gram kvaðu:
baðat hertryggvan hyggia
hneckir sina recca 15
þess liva þioðar hressar
þrottar orð aflotta.

þriþia stað með sinn hér. Þa melti við O. konung
vitr maðr Þorkell dyðrill. Hera sagðe hann her er
mikit ofrefli við at beriaz. drogvm upp seglit ok 20
vendvm út a haf epter liðe voro er þat engum
manne bleyðe at hann ætli hóf fyrir ser. Þa melti
konungr hatt. lege saman skipin ok herkleðisz
menn ok bregðe sverðum. ok ecke skolo minir
menn hygia aflotta. þat sannaðe Hallfróðr. 25

Geta skal mals þess er mela
menn at vapna senno.
dolga fangs við drengi.
dað oflgan by kvaðv
baðat hertryggðar hyggia 30
hneckir sina recca.
þess lifir þioðar sessa
þrottar orð a sporðe.

Olafr konungr skipaði nu liði sinu oc lætr viggjyrðla skipin. oc mælti sua. at asit borð lægði huart skipit Orminum langa. Tranin. oc Ormr hinn scammi. oc tengia sípan oll saman Þa mælti stafnbui kon- 101
 5 ungs. nefna sumir til Vikar. en sumir Ulf hinn rauða. hann spyrr konungi huart Ormrin scal þui lengra fram taca or tengslunum en annur skip. sem hann var lengri gerr. Olafr konungr suaraði. þui var hann lengri gerr en annur skip at hann
 10 scylldi lengra fram leggja. Þa mælti stafnbuin. Avinnt mun þa um soxin herra. oc at visu man þar costr bardagans. Þa mælti konungr. Ec vissa eigi at ec ætta stafnbuann bæði rauðan oc ragan. Oc þui let ec hann gera meira aðrum skipum. at
 15 ec villda at hann veri þui auðsæri iorrostunni sem hann er uegligri isiglingunni en annur skipin. Þa mælti stafnbuin af reiði til konungs. Hyggi sua firir yður tign herra. at eigi snui þer meirr baki við at veria lyptingina en ec scal fram stafnin. Þa

20 Olafr konungr T. s. skipaðe at lögvne ok viggjyrðlade skipin ok bað a sitt borð hvart leggja ser Ormin skama ok Tranan ok tengia oll saman. Þa melti stafnbui O. konungs Vlfr raðe. hvart Orminn skylldi þvi lengra fram leggja sem hann var meiri
 25 en onnvr skip. Þa melti O. konungr at þvi var hann lengri ger en ðnvr skipin at hann skylldi þvi lengra fram legia sem hann var lengri. Þa melti stafn bvin. avint mvnom ver þa eiga vm saxin idag. Þa melti konungr. ek vissa eigi at vær
 30 ættim bæde stafnbvan raðan ok ragan. Þa melti stafn bvin af reiðe. Hygi þer at hera at eige snvi þær¹ meir idag² við ilyptingvne en ver mvnom istafninvn imoti varum vvinvm. Þa reiddiz kon-

¹ Her skr. i, men udpricket. ² Herefter noget udskrabet.

varð konungr¹ miok. oc villdi skiota til hans spioti. þa mælti stafnbuin. Skiot þangat herra er meiri er þurvin. ecki hafæ þer of marga liðueizlu menn. Sumir segia iij verit hava stafnbua Olafs konungs. oc varu allir sterkir. var einn Ulfr hinn rauði. Annarr 5
 Vikarr. þriði Hyrningr.² oc þat vilia flestir segia at Ulfr hafi þessi orð mælt við konungi. Oc ipenna tima sia menn at skip rendi akafliga mikinn at lyptingunni a O. langa. oc rendi af suðrætt. þat var sextansessa. oc geck maðr or stafninum oc 10
 talaði við Olaf konung. með ukunnre tungu. Oc sua mælti oc konungr imoti. at Norðmenn skildu eigi Oc er þeir hofpu talat um rið. þa foro þeir til landz oc varu þar allan dagin meðan bardaginn var. oc letu fliota skipin um ackeri. Oc er þeir 15
 varu ibrottu spurðu menn konungs huerir þeir menn veri. er við hann hafðu talat Hann sagði at þeir veri ukunnir menn oc komnir af Vinðlandi. Þessir hofpingiar fiorir konungar ij. oc ij jarlar. leggja til orrostu við Olaf konung. oc er Sigvallda 20

ungr. ok vill skiota til hans. Vlfr melti Skiotið þangat er nv er meiri þarf. ecke hafe þer of marga liðveizlo menn. ok þa rende at lyptingvne skvta ein tvitvg sessa akafa skiott ok hialade maðrinn við konungi með okvnnv mali ok konungr svaraði 25
 sva imot at Norðmenn skildv eige. ok sípan lagu þeir vm ackeri allan daginn við land meðan orrostan vár. ok spvrdv menn konungi hverir þeir veri. Hann kvat þat vera vindverska menn vini sina.³ ok þesser höfðingiar .iiii. tveir konungar ok 30
 tveir iarlar bórðvz imoti O. konunge. Ok er litt Sigvallda við getið orrostvna. Sva segir Skvli Þorsteins son.

¹ Her mgl. ved linjesk. reiðr. ² n(2) mgl. hds.

³ Rett. fra hds.s sinø.

litt við getið orrostuna. En þó segir Sculi Þorsteins¹ ifloeki þeim er hann orti um orrostuna. at hann var þar.

5 Fylgþa ec Frisa dolgi 102
feck ec ungr þar er spior sungu
nu fiðr olld at ec elldumk
alldr bot oc Sigvallda:
þa er til mótz við móti
10 malmþings i dyn hialma
suðr firir Suolþrar mynni
sarlauk roðin þarum.

Fra þui er Sueinn konungr helld til
bardaga við Olaf konung.

69. Nu ser Olaf konungs setta imoti ser fylking.
15 til bardaga búna. Oc spyrr konungr firir hueriom
hofþingia þar se merki borin. Hanum var sagt at²
firir Sueini konungi varu þar merki borin. Þa

20 Fylgða ek Frisa dolge
feck ek vngr þar er spior svngv.
nv fiðr alld at ek elldumz
alldr bott ok Sigvallda.
þa er til motz við mæti
malm þings idyn hialma
svðr fyrir Svoldrar mynne.
25 sar lauk roðinn þarum.

hann var þar iþeiri orostv með³ Eirike j.

Ypphaf orrostv aSavlðrar⁴ vagi.

58. Sva⁵ er sagt at Svein konungr lagðe fyrst at
O. konunge. ok er Olaf konungr⁶ sa merkin spurðe

¹ Her mgl. s. (= son). ² Ved rettelse i hds.

³ Herefter skr. sv, men udprikket (∴ Sveini). ⁴ Sål.

⁵ S er afr. ⁶ r mgl.

mælti Olaf konungr. Eigi munu scogar geitnar
oss yfir stiga. þui at Danær hava geita hug. oc
ecki scolum ver ottaz þat lið. þui at allðri hava
Danir en sigr haft ef þeir hava barðz askipum.
Oc er Þyri drotning heyrði þetta. þa varð hon við 5
hrygg. Oc er konungr vissi þat þa leiddi hann
hana undir þilior niðr. oc let bua um hana uel
með skialldborg. oc sterkum hlifum. hann mælti
til hennar. Ecki er nu at grata þui at idag scal ec
heimta tann feit þitt. þat er þu eignapiz af broður 10
þinum. Konungrin var i rauðum silki kyrtli sua
fogrum sem rosa veri. oc þar yfir utan steypði
hann brynio. oc stoð hann ilyptingu. Oc eptir þat
quoðu við luðrar um allan herinn. Dana konungr
leggr nu at skipum¹ Olafs konungs oc feck ecki 15
meira at gert en roðit hin yztu skip. Oc af stor-
skipum þeim er konungr atti scorti eigi harða scot
hrið. oc verða Dana konungs menn miok sarir. en
sumir drepnir. En þó at sua veri callat at Sueinn

hann hverir þeir veri. honum var sagt at þar var 20
Svein Dana konungr. konungr melti. Ecke hræð-
vmz ver geitr þær. ecke bœra Danir sigr af Norð-
monnum. Ok er Þyri drottning varð þessa vór
grett hon miok. en konungr læt vm hana vel bva
ok kvaz nv skylldv heimta tann fe hennar idag. 25
konungr var i rauðum silke kyrtli ok steypðe yfir
sik brynio. ok stoð ilyptingv. ok kvaðv nv við
luðrar vm allan herin. En O. konungr barðiz aget-
liga moti Dana konunge. ok fengv þeir eigi meira
at gert. en komiz við en yztv skip. En af skipum 30
O. konungs skorti eige skott hrið. ok vrðv Danir
sarir ok margir drepnir ok þott sva veri kallað at
55 Svein konungr legðe at. þa var þó skotið af skip-

¹ Rett. i hds. fra skipunum (n udprikket) og u rettet til o.

konungr lægþi fyrst at. þa var þo scotit af skipum Suia konungs. oc sua j. skipum. þui at þeir lagu sua nær at uel matti skiota aþeira skip. Nu borðuz þeir lengi oc ueitir Danum þunct. Oc er 5 þeir hafðu lengi barz oc Danir orvættu ser sigrs. en voro miok þreyttir þa hurfu þeir fra. oc hafðu 103 þeir latit marga menn. Oc hurfu þeir nu fra við litin orðz tir. sem Olafr konungr gat til.

Nu leggr Suia konungr til orrostu.

10 **70.** Ok er þeir hurvu fra þa leggr at Suia konungr með lx skipa. oc er valit lið hans miok allir hinir sterkustu. oc ageta uel bunir. Olafr konungr T. s. spyrr firir hueriom þar se merki borin. hanum var sagt at Olafr Suia konungr atti merki þau. 15 oc ætlar hann at beriaz við yðr konungr mælti. Auðveldra man Suium verða oc bliðara. at slæikia innan blotkoppa sina en ganga up aOrmin langa undir vapn var. oc hrioda skipin undir oss. Oc þess uæntir mek at ecki þurfi ver¹ at ottaz hross 20 æturnar. Nu leggja þeir at fast. Oc let Noregs kon-

um Svia konungs ok Eiriks jarls. ok hrvfv þeir fra við litinn orztir. sem O. konungr gatt með morgvm sinvm monnum lattnvm ok ærkvmlvðvm oc meiddum með skam.

25

Fra Svivm.

59. Ok þar nest lagðe at Svia konungr með .lx. skipa ok til valðer enir matkvstv. þa melti O. konungr. hverir legia nv at oss eða fyrir hveriom ero her merki borin honum var sagt at þar var Olafr 30 konungr af Sviðioðv. O. konungr melti Aðvelldra mvn þeim þykia Svivm at sleikia blot bolla sina.

¹ Tf. over l. med nedv.tegn.

ungr enn tengia asitt borð huart O. l. Orminn scamma. oc Tranan. En sua er sagt þa er Danir hurfu fra¹ at menn Olafs Noregs konungs foro af hinum minnum skipunum oc ahin stórri. En þeir er firir voro tocu með þock vip þeim. oc varð nu 5 hin harðasta orrosta¹ með þeim nofnum. leggja Suiar hart at fram um stafnin. En Olafs Noregs konungs menn ueita harða scothrið. Oc er þeir hafðu lengi barz. þa varu eydd skip Suia konungs xvij. Oc nu flyðu enn Noregs konungs menn af 10 hinum smærum skipunum oc a Ormin. oc leituðu þangat hialparenar oc forða liflatinu. þui at O. var miclu lengri oc borðhæri en annur skip. oc var þat gott vigi sem kastali veri. En sua gerþiz mikill fiolþi manna a Orminn langa. at varla mattu 15 þeir menn er vapnförir varo. uega firir þronginni. Oc er Suia konungr sa marga menn sina drepna. oc þo fiolþa sart. þa syndisc hanum at leggja fra. þuiat liðit hans var þreytt miok. En Eirikr j. oc hans lið lagu æ iscotmali isifellu. askip Noregs 20

en ganga vpp a Ormin vnder vapn yðvr ok ecke hreðvmz ver hrossættvr. Sipan bærðvz þeir sterkliga ok með miklo manspelli ok sottv O. konungs menn af envm smervm² skipvnm oc a en stere. ok lögðv fram vm stafninn. Ok aðr en letti voro 25 eydd skip Svia konungs .xviii. ok flyðv til lanz við sva bvit. En menn O. konungs T. s. höfðv Orminn senn³ fyrir mikinn kastala. er hann var hár borðe. ok varla mattv þeir vega fyrir fiolmenne. en Svia konungr lett marga menn sina voro margir 30 sarir en svmir drepnir ok æ i sifello var iarlin við ok hans menn ok Danir skvtv askipin. oc fell nv

¹ Tf. over l. med nedv.tegn.

² I hds. rett. fra sterrvm. ³ Sål.

konungs. þó at hinna se meirr við getit. Oc allr mugrinn bæði Dana konungs oc Suia konungs lagu iafnan iscotmali. huerir sem at sottu. Nu var oc mart latit af liði Olafs Noregs konungs. þuiat hann 104
5 atti langt at sökia lið ueizlu mennina. Oc eptir þetta foru konungarnir til landz Oc Eiríkr j. oc allr herrin oc var stefnt þing. oc raða gerþ mikil huat til scylldi taca.

Nu eru menn nefndir a Orminum.

10 71. Nu þottiz Olafur Noregs konungr vita at nocquorr roi myndi a verþa bardaganum oc huilld. Byðr hann þa þeim manni er h. Þorkell dyðrill at hann scylldi taca Tranann er þa var hroðin oc skipa hann sarum monnum oc vanförum til bardaga.
15 oc fara abrot or bardaganum Sua segir Hallfróðr.

Ulfgoþir sa auða
armgrioz Tronu fliota.
hann rauð geir at gunni
gláðr oc baða naðra:

20 miok lið O. konungs. er hann atti langt liðveizlv at sökia. Oc síþan attv þeir Eiríkr þing a landi uppi. Ok er O. konungr sa at nockvr roa var a orrostvne. bað hann Þorkattli dyðrli¹ at hann tóke Tranona er þa var hroðin ok skipa sarvm
25 monnum ok færa ibrætt or orrostvne sem Hallfróðr segir.

30 Ogn røðir sa auða
armgrioz Tranu fliota.
hann rauð geir at gunne
gláðr ok baða naðra.
aðr hialldr þorinn hellde
hvgframr ok bað ramri

¹ Sál.

aðr hialldr þorin helldi
hugframr or¹ boð ramre
snotr asiglu otri
sunnz Þorketill undan.

Oc at þessu konungs boði fer Þorkell undan comiz 5 orrostunni. Þa stoðu up a Orminum l. þrennar fylkingar sterkra manna. En þessir menn ero nefndir til atá hafi verit O. ihinni síþurstu atlaugu. Hyrningr oc Þorgeirr broðir hans. Biorn af Stvðlu. Þorgrimr Þiðólfs s. Asbiorn or Mostr. Þorðr ór 10 Niarðar log. Einar Styrkars s. af Gimsum. þambarskelvir. Kolbiorn. af Rauma riki. Þorsteinn oxa fotr. Þorsteinn huiti af Oprostodum. Þorkell dyðrill for aðr ibrot. Vlfr hinn rauði af Heinmork. Vikarr austan af Tiundalandi broðir Arnlioz gellina. Vagr 15 hinn ærmski. Bersi hinn sterki. Án scyti af lamta-

snotr a snæri ótri
svnz Þorketill vndan.

Ok þa stoðv upp enn a Orminum þrennar fylkingar sterkra manna. ok ero þessir nefndir at a Ormin- 20 vm muni verit hafa. Hyrningr ok Þorgeir breðr. Biorn af Stvðlv. Þorgrimr Þiðólfs s. or Hvini. Asbiorn or Mostr. Þorðr or Niarð laug. Einar af Gimsum þamba skelmir. Colbiorn af Rama riki. Þorstein oxa fotr af Höfvnd. Þorstein en hviti af 25 Oprostodum. Þorkell dyðril af Argðum for apr i brætt. Vlfr en raðe af Hein mork. Vikarr austan af Tiunda landi broðer Arnlioz gellina. Vagr enn elfke² Rama s. Bersi enn sterke. Án skyti af lamta landi. Þrandr en rammi af Þela mork ok 30
56 Vpymir broðer hans. Biorn en mikli af Vestfold ok Bryniolfr hákr broðer hans. þeir Haleygir.

¹ Først skr. i, men dette er udtrykket og or skr. i randen med indv.tegn. ² Sál.

landi. Þrandr hinn rammi af Þela mork oc Styrmir
broðir hans. Þeir Haleygirnir Þrandr skialgi. oc
Ogmundr sandi. Hloðver langi or Salltvik. oc
Harekr huassi. Þeir Inþröndir. Ketill hafi oc Þor-
5 fiþr eisli. Havarðr oc þeir bróþr or Orca dal. Arnorr
mórski. Hallsteinn oc Þorkr or Fjörðum. Eyvindr 105
snakr. Bergþorr bestill oc Hallkell af Fjolum.
Olafr drengr. oc Arnviþr or Sogni. Sigurðr billdr.
Oc Einarr horðski. Fiðr oc Ketill rygski. Griot-
10 garðr rosvi. oc Þorolfr. Ivarr smætta. oc Hallsteinn
Hlivar s. Ormr scogar nef. oc margir aðrir þo at
ver kunnim eigi nefna þa. Olafr konungr bioz nu
enn til hins sama ærfiðis eptir fongum. oc ætlar
at þreyta nu þenna fund.

15 Fra raðagerþum hofþingia.

72. Enn aþingi þessu er þeir eiga hofþingiar þa
festa þeir sattmal sin imilli. ef þeir ueita jarlinum

Þrandr skialge. Ogmundr sande. Hlaðver lange ór
Sallt vik ok Harekr hvassi. þeir Inþrendir Ketill
20 en hafe. Þorfiðr eisli. Havarðr ok þeir breðr or
Orka dal. Arnorr [or orski¹ ok Hallstein. Þorkr or
Fjörðum. Eyvindr snakr. Bergþor bestill ok Hall-
kell af Fjolum. Olafr drengr. Arnfiðr ór Sogni.
Sigurðr billdr Einarr horðski ok Fiðr Ketill rygski.
25 Griottgarðr rōskvi. Þorolfr ok Ivarr smætta. Hall-
steinn Hlifar s. Ormr skogar nef ok marger aðrir
eragetir voro. þott ver vitim eigi nafn þeira ok
konungr bioz enn til orrostvnar.

Tal hofðingia.

30 60. En a þinginu er þeir Eiríkr iarl attv ok
konungar. þa festv þeir þat mal sin imilli ef þeir

¹ Sål.

Eiríki órít lið at beriaz imoti Olafi konungi. T. s.
at hann scylldi hava ij luti landz isinu valldi þat
er konungum bæriz til handa. oc geraz firir¹ land-
varnar maðr firir Noregs ríki. en giallda þeim
scatta ahuerio ari af þeira luta. Eiríkr j. scylldi 5
eignasc skip Olafs konungs. oc allt lutskipti þat
er fengiz iorrostunni En þriðiong Noregs uelldis
huerr þeira við annan. festu þeir þetta með ser.
Oc síðan bysc Eiríkr j. með² sitt lið. hann hafði
þat skip er callat var Iarnbarðin. þat var mikit 10
skip oc akaflega harðgert. stafnin huarr tueggi
þakiðr með miklu iarni. oc huossum eggia brodd-
um. hann hefir xix skip. oc harðfengla skipuð.
Roa nu at konungs skipinu með miclum acafa.
sua at þat er sumra manna sogn at brotnaði noc- 15
quot at Ó. i atlogunni. Oc er Olafr konungr ser
atroðr j. með sua mikilli akefð. þa spurði hann
sina menn. huerr sua kappsamliga legði at. þeir

veitti iarlínu lið imoti . . . . .³ at hann skylldi
hafa tva luti landz isinu valde i Norege ok geraz 20
þar yfir maðr ok giallda . . . . . tta a hverio ari
ok eignaz skip hans ok lut skipti iorrostv ok þrið-
vng Noregs . . . . . Eiríkr til með lið sitt.
með Iarnbarðan. ok var hvartvegge stafn með iarni
bui . . . . . hann .xix. skip. ok lagðe at kon- 25
ungs skipinu. ok sva fast lagðe hann at⁴ at Ormrin
lagðiz fyrir miok ok gekk afbunaðrin ok brotnaðe
skipit. Ok er Ó. konungr sa þenna enn mikla
atroðr spurðe hann hverir sva hart sotti at skipinu.
Honum var svarað. þat hyggiom ver at þar se 30
Eiríkr iarl Hakonar s. með Iarnbarðan er allra

¹ Bör måske udgå. ² Her ff. hds. lið.

³ Her og i det forg. mgl. nogle ord på grund af hullet.

⁴ Tf. over l. med nedv.tegn.

s. Þat hyggjom ver herra. at þar se Eiríkr j. Hakonar s. með Iarnbarðann. er allra skipa er mest. þa mælti Ólafr konungr. Miok hava þeir skipat tignum monnum i her þenna. imoti oss. Oc af
 5 þessu liði er oss ván harðrar orrostu. þeir ero Norðmenn sem ver oc hava opt set bloðug sverð. oc mart vapna skipti. monu þeir oc þyckiaz eiga við oss scapligan fund. oc er oc sua. Oc ecki slæ-
 10 līga rór hann at. man hann nu ætla at hefna foþur sins Stafnbui Eiríks j. var Sculi Þorsteins s. Oc 106
 annarr Vigfuss Vigaglums s. Þriði Torfi Valbrandz s. oc Finnir Eyfindar s. af Herlondum. norðn maðr. oc scaut allra manna bezt. hann hafði gervan boga Einars. þambarskelfis. Af þui ma marca huersu
 15 Ormr¹ l. var skipaðr at Einarr bio ikrappa rumi. oc scaut þaðan um daginn gullvofðum orum oc var eigi missifengr. Oc nu tokz snorp orrosta. oc leggr j. fast at O. oc villdi giarna eignaz skipit ef hann mætti En Ólafr konungr oc hans menn veriaz

20 skipa er mestr. konungr melti. Miok hafa þeir tignvm monnum skipat iher þenna. ok af þessvm er oss van harðrar orrostv. því at þeir ero Norðmenn sem ver. ok hafa optt set bloðvg sverð ok vapn littvð. ok mvm þyckiaz við oss² eiga skap-
 25 ligan fvnd ok sva er ok mvm hann nv ætla at hefna föðvr sins. Stafnbui Eiríks j. var Skvli Þorsteins s. ok Vigfus Viga glums s. Torvi Valbranz s. ok Fiðr Eyvindar s. af Herlondvm noren maðr ok skætt allra manna bazt iNorege. hann hafðe
 30 gertt boga Einars. ok af því ma marka hve Ormrinn var skipaðr at Einar bio ikrappa rumi ok skætt þaðan vm daginn gullvofðum orum ok varð eige misse fengr. ok sv orrosta varð en akafazsta ok

¹ r(2) skr. over l.

² Tf. over l. med nedvisn.tegn.

agetliga uel. með uumrópilegum hraustleik. Konungr stoð ilyptingu oc scaut þaðum hondum. oc hendi alopti huert scot er til hans flaug. oc sendi aptr. oc drap margan mann um daginn. Oc þuilict gerðu þeir stafnbuar hans. Hyrningr oc Vikarr. at 5
 þeir borðuz drengilega oc vorðuz vascliga. þo at þunct felli bardaginn fiolþi letz oc af j. Einarr scaut margan mann til bana. en særði fiolþa. A Orminum uurpu margir sarir firir sceytum¹ oc kesiom. eða grioti. en fair voro þa enn latnir en 10
 allir þreyttir oc möðdir. Oc er þeir hafðu barz langa hrið. þa sa Eiríkr j. marga menn sina fallna en þo fleiri sara. þa leggr hann at landi oc hefir fengit mikin mannscaða. hann biðr þa dauða menn flytia af skipum oc þa er sarir varu. en skipar 15
 istaðinn huilldum monnum oc usarum. iafnmorgum.

Fra Olafi konungi T. s.

73. Ok er j. lagði at landi þa biðia menn Olafs konungs at hann flyi. oc segia huersu mikit þeir

lagðe iarlinn fast at. en konungr varðiz agætliga 20
 ok skætt þaðvm höndvm ok hende hvertt skott a lopti ok sende aptr ok varð margz manz bani. ok sva gerðv ok stafn bvar hans Hyrningr ok Þorgeir ok fello menn þá þykt með borðvm. ok margir voro sarir fyrir skeytum ok kesiom ok steinom 25
 en allir þreyttir en eigi enn þa margir fallnir.
 57 Eiríkr j. sa sina menn marga fallna ok marga sara ok lagðe hann at lande með miklo mann spelli. ok flutti dauða men af skipum en tok hvillda istaðinn ok etlar enn at at leggja. En konungar þaðv 30
 hann flyia ok kvaðv ogvrikt mann spell verða. hann kvaz þat eige mvmðv gera. ok kvað hann

¹ I hds. sál. rettet (først skr. sky-).

hava i abyrgð. hann q. æigi flyia scylldu. þui at
 rettr konungr a eigi at flyia. Oc þat skip er fyrr
 sogþum ver fra xvi sessan rennir at konungs skip-
 inu. aptr at lyptingunni. oc baðu konungin leyva
 5 ser at ganga up a Orminn. quopuz giarna uilia
 deyia með honum ef þess veri auðit. konungr uill
 þat eigi. þui at mer gerir þat ecki at þer gangit
 her up en beraz ma sua at. at mer verþi miok at 107
 gagni ef þer eruð isama stað. þar er þer varuð aðr.
 10 oc ueitit mer mikit fullting. Oc er þeir heyrþu þat
 lagþu þeir at landi. Eiríkr j. callar nu saman bæði
 Dana her oc Suia her. oc biðr ueita ser lið. at
 hann megi hefna foður sins. man oss þetta vera
 eilíft brigzli. bæði Dana konungi oc Suia konungi
 15 huert sinn er getit er Olafs konungs T. s. ef ver
 fam eigi sigrat hann. oc alldri sa ec slicca scomm
 þar er hann hefir eitt skip. en ver hafum utalligan
 her. Eptir þetta tok herrin at herklæðaz af nyio
 til bardagans. oc herþa nu hugi sina. oc hetu allir
 20 honum sinni liðueizlu. Oc aðr en luki þessi stefnu.
 þa heitr Eiríkr j. at taka helga skirn ef hann fengi
 sigraþ þenna hinn ageta konung. Oc Eiríkr j. hafði

þeim hann þyckia tregan til en sagðiz¹ nv eigi
 mvndv skiott flygia. Ok þa rende enn fra landino
 25 et sama skip xx. sessan ok talaðe maðr við kon-
 unginn. ok bæðz til at beriaz með honum. kon-
 vngr kvað ser þat ecke gera ok let ser þat meira
 mega at þeir keme honum at liðe epter orrostvna.

Fra þvi er vnnin var Ormrinn.

30 **61.** Eiríkr iarl melti til Dana konungs ok Svía
 konungs. at þeir legðe a alla stvnd at vinna Orm-
 inn mvn ek geraz foringinn. er mer ok skyllzt vm
 at hefna faðvr mins með yðru affi ok mvnv a

¹ Rett. fra hds.s sagðit.

aðr haft istafni a skipi sinu. Þór. en nu let hann
 coma istaðin hinn helga cross. en hann brot Þor
 isundr ismán mola. en crossinn setti hann istafn
 a Iarnbardanum Oc eptir þetta suifr j. þui iscap
 at lata calla til sin vitran mann Þorkell hinn hava 5
 broður Sigvallda j. hann mælti. til hans. Opt hefi
 ec verit ibardagum segir Eiríkr j. oc alldrigi fundit
 raustari menn. eða uigkónni en. Olafr konungr er
 oc hans menn. eigi hefir ec oc set ne eitt skip iafr
 torsotlict sem er Ormr¹ hin langi. lægg nu til rað 10
 nocquor Þorkell s. j. ef þu ert sua vitr maðr sem
 sagt er. at vinna Ormin. Þorkell for undan lengi
 oc q. engi brogð kunna til leggja. Oc er jarlinn
 bað þessa lengi oc margir aðrir. þa varð um sipir
 þat at hann varð yfir stiginn firir þat er honom 15
 var boðit gull oc silfr. mikit. hann gaf þa til slög-
 lict rað. oc vitrlect. hann bað þa gera fyrst castala
 mikinn af storum triom með þeim hætti sem her-
 turn veri. oc bera sipan a castalann stor tre. oc
 fella þau a Orminn oc væntir mek þa s. hann at 20

vallt þav² brigzli uppi ef þeir komaz ibraut með
 fiorvi. ok hafe hann nv eitt skip eptir en ver morg.
 ok tokv nv at herðaz at nyio at orrostvne. Ok
 þa melti iarlinn til Þorkels ens hafa opt hefi ek
 verit i orrostvm ok alldrege set iafr hrausta menn 25
 ok vig kóna ok eige ok skipit set iafrngott ok tor-
 sótt ok leggit nv til nockvr rað at vinna Orminn.
 þvi at þu ertt manna vitrastr ok hefir alldregi rað-
 fat orðit. hann for lenge vndan. ok varð þat loks
 at hann gatt teldan hann með fegiofvm. at þeir 30
 tæke stor tre ok felldi aOrminn sem nockvr kastali
 veri. ok þat er melt at alldregi mvndi Ormrinn
 vnninn nema hann legðe rað til. Ok þa lagðe

¹ r(2) skr. over l.

² Tf. over l. med nedv.tegn.

lyði. Óc sua segia menn. at alldregi myndi sottr
hava orðit O. ef eigi veri þetta rað fundit. Sipan
læggr j. til bardagans. oc leggr nu fast at oc sibyrðir
nu við Iarnbarðanum við Orminn. Ólafr konungr
5 mælti er hann sa at j. róri at. genginn er nu Þorr 108
or stafninum. a Iarnbarðanum. En nu er istaðin
cominn. hinn helgi cross. Óc helldr man Iesus
Cistr drottinn vilia til sin tva en ein. Sua segir
Halldorr hinn ucristni. er hann quað um Eirik j.

10 Ferð com helldr iharðan
hritu reyr saman dreyra
tungl scaruz þar tingla
tangar Ormr hinn langi:
þa er borð mikin barða
15 brynflagz reginn lagði.
iarl vann hialms¹ und holmi
hrið uið faðmis siðu.

iarlin at Iarbarðan fast ok sibyrðer við sem Hall-
dorr kvað.

20 Fiorð kom helldr iharðan
hnigv reyr saman dreyra
tvngl skaruz þa tingla
tangar Ormin langa.
þa er borðmikinn barða
25 brynflagðz regin lagðe.
iarl vann hialms vnd holmi
hrið við fafnis siðv.²

30 Gerðiz snarpra sverða
slitv drengir frið lenge
þar er gvllin spior gullv
gangr vm Ormin langa.

¹ i tf. over l. med nedv.tegn.

² Tf. over l. med nedv.tegn.

Óc enn.

Gerðis snarpra sverða
slitu drengir frið lengi
þar er gullin spior gullu
gangr um Orm hinn langa:
5 dolgs quaðu fram fylgia
fran leggbita hanum
svænscá menn at sænnu
suðr oc dansca runna.

Óc en qvað hann. 10

Hycka ec vægð at vigi
vann drott iofur sotta
fiorð comsc iarl at iorðu.
ogn harðan sek spordu:
15 Þa er fiarð refil förðu
folc harðr a troð barða.
litt var sævar soti
suangr við Orminn langa.

dolgs kvaðv fram fylgia
fran leygs boða hanom
20 senska menn at sennv
svnnr ok Danska rvnna.

58 Hyckað ek végia at vigi
vann drótt iofvr sóttan
fiorð komz iarl at iorðv. 25
ógn harðan sic spordv.
þa er fiarðmyils færðvz
folk harðr¹ atrað barða.
litt var sifiar sóti
svangr við Ormin langa. 30

Ók þessi orrosta varð sva horð fyrst af atsökn
drengiligri ok þo mest af vornine er sva kom vm

¹ r(2) tf. over l. med nedv.tegn.

Pessi orrosta varð nu sua horð at furða var at fyrst af atsokninni. en þo mest af vorninni. Oc sua com um siðir at allum megin lagðu skipin at Orminum En þeir vorþuz sua snarpliga at þeir
 5 gettu sin eigi oc liopu ut af bordunum með vapn- 109
 um sinum. sua sem þeir berðiz ameginlandi. Sua segir Hallfrópr.

Sucku niðr af naðre
 naddfars iboð sarir.
 10 baugs gerðuz við uægiaz
 verkiendr Heðins særkiar:
 vanr man Ormr þott Orme
 alldyrr konungr styre
 huars hann scriðr með liþ lyða.
 15 lengi slicra drengia.

Þa er Olafr konungr sa at þyntiz skipunin a bordunum oc menninir fellu miok um mitt skipit. þa

siðer at ollvm megin lögðv skip at Orminvm. en þeir vorðvz sva imott at þeir hliopv af bordunvm
 20 vt ok sukkv niðr með vapnvm sinom ok gættu
 eigi annars en þeir beriz amegin lande ok villdv æ fram sem Hallfróðr segir.

Suckv niðr af naðri
 nadd fárs ibað sarir.
 25 baugs gerðvt við vegiaz
 verckendr Heðins serkiar.
 vanr mun Ormr þott Ormi
 aldyr konungr styri.
 hvars hann skriðr með lið lyða
 30 lenge slikra drengia.

Oc er O. konungr sa¹ at þyntiz skipvnin ok men fellv vm mitt skipit. þa eggiaðe hann sina men

¹ sa skr. over l. med nedv.tegn.

eggiaði hann akaft sina menn at beriaz. oc spurði huart suerþin biti ecki. eða reiddi þeir sua slioliga til. ec se at þer fait sialfir sar morg en sumir falla dauðir a þiliornar. en hinir standa er imoti yðr beriaz. oc eigu¹ þeir þo at uega up yfir hafuð ser. 5
 Þa suaraði Kolbiorn stallari.² Eigi er undarligt herra þo at suerðin se slæ. þui at þau hava mart hogg þolt idag. oc syniz mer sem morg myni vera brotin til unyz. Þa liop Olafr konungr or lyptingunni oc ifyrir rumit oc tok up morg suerþ or 10
 hasætis kistunni ifirir ruminu. oc voro þau bæði rein oc hvoss. hann bað sina menn taka þau. oc uega með. Oc þa sa menn hans. at bloð fell undan brynstukunni ahendi konungsins. en eigi vissu þeir huar hann var sárr. Oc eptir þetta geck hann up 15
 ilyptingina oc með honum Kolbiorn oc hafði huartueggi þeira gullroðinn skiolld. oc hialm ahofpi. oc silkitreyio utan um brynio huartueggi hulpi oc

fast at beriaz ok kallaðe ok spvrðe huart sverðin biti ecke eða þeir reidde sleliga til. en þeir fengv 20
 sialfer stor sár. en svmir fello dauðer a þilivnar. en hiner stoðvz er imoti þeim bærðvz. ok attu þo at vega upp yfir höfvð ser. Þa melti Kolbiorn stallari. eige er vndarlikt herra at sverðin se sle. þvi at þau hafa mart högg þolat idag. ok syniz 25
 mer sem mörg mvni vera brottin til vnyz Þa hliop O. konungr ofan or lyptingvne ifyrir rvmit. ok tok upp vettið af hasætis kistvne ok tok³ þar upp morg sverð ok hrein ok bæð monnvm sinvm við þeim at taka. ok þat sa menn at bloðit fell vndan 30
 brynsvkv hans ok bleddi fram ahöndina en þo vissv menn eige hvar hann var sárr. Eptir þetta geck hann aprt ilyptingina upp ok með honum

¹ u utydel.. vist rett. fra a. ² Over st et fork.tegn f. er.
³ Næsten afr.

sua andlit sitt at ecki matti glögt kenna huarr þeira var. þui at sua varo oll vapn þeira lik. huarrtueggi var oc mikill maðr. oc drengiligr. Oc sua er sagt at siðan er skip Ólafs konungs. varu
 5 oll hroðin oc oll voro fra hoggvin annur fra Orminum langa.¹ at allum megin lagðu at skipin at Orminum. kendi þa oc allr herrin huar konungr stoð ilyptingunni. En sua var þa mikill vapna burðr oc griot flaug ilyptingina. at allir skildir
 10 þeira oc treyior þa voro sua sem scuvaðar væri. af scotunum. Oc sua s. Suerrir konungr at alldri hefði hann heyrt dōmi til at ne einn konungr hafi 110 staðit ilyptingu ipuilicri at sokn. oc gerþi sek sua auðkendan at allir mætti sia hann iorrostu. en allir
 15 megu þat skilia at hann gerþi þetta til agetis ser. Oc nu let Eirikr j. fella þessi hin miclu tre. a Ormin. af þeim hinum hava turn. er gerr var af

Kolbiorn ok hafðe hvarr tvegi skiolld gullbuinn ok hialm ok silkitreygio raða vtan vm bryniona. ok
 20 hvartveggi hvlðe sva andliðit² at eigi matti kenna glögt hvar þeira var fyrir því at sva voro lik ðll vapn þeira. ok hvartvegi maðrin mikill ok drengiligr ok sva er sagt með sonno at sipan er skip O. konungs voro oll roðin ok hōgvn fra Orminvm
 25 langa. at ollvm megin lagðv skip at Orminvm ok allr herrin kendi konungin hvar han stoð ok sva mikill vapna burðr var ilyptingina af grioti ok skoti at . . . . .³ skylldir² þeira ok treyiornar þa voro sva a at sia sem skufaðar veri af fiðrinvm
 30 skozins. Ok sva sagþe Sverrir konungr at eigi hafðe hann heyrt dōmi til iNorege at ne ein konungr 59 hefðe staðit ilyptingv sem O. konungr T. s. ok gerz

¹ Rett. fra hds.s langi.

² Sål. ³ Her et hul i hds.

storviðum. oc við þat hallaðiz Ormrin miok. oc varð nu hin snarpasta orrosta fellu þa margir af huarum tueggjom. Oc þo at Eiriks j. se nu mest við getið orrostu. þa var nu þo nær allr hærrin. iatsokninni sem sagt var Oc þeir hinir agetu menn 5 er fyrr varu nefndir. Hyrningr oc Þorgeirr. oc Vikarr. borðuz nu all snarpliga með sinum monnum. oc uarðu stafnin. Oc þo um sipir falla þeir með agetligum orðztir. firir vopnum sinnna uvina. oc var nu uhōgt at veria þat scarð. er þessir hafðu 10 staðit. Oc nu ipessu bili scaut Einarr þ. skelfir til Eiriks j. tueim arum. Þa mælti jarlinn. Eigi em ec fuss at biða hinnar þriðio.¹ Oc þa mælti hann til Finnz af Herlundum er scyti var allra manna beztr. oc fyrr var nefndr. hann bað hann skiota 15 Einar þ. skelfi. Eigi man ec skiota hann s. hann. en læmia man ec bogann firir honum ef ec ma. Oc nu villdi Einarr skiota hinni þriðio or. oc dro

sva aðkendr at allir menn mattv hann sia. ok hann hafðe þetta kapps verk gertt til agetis ser. 20 ok iarlinn lett nv fella þessa viðv a Orminn af kastolvm þeim er þeir hōfðv gertt askipvnm. ok tōk at hallaz Ormrin ok þa gerðiz en aprasta hrið ok fello margir af hvarom tvegiom. Ok þott Eiriks iarls se mest við getið. þa var þo allr herinn i² 25 atsokninne. ok þeir enir ageto menn er fyr voro nefndir. Þorgeir oc Hyrningr ok Vikar barþvz a gættliga. ok iþeiri svipan fellv þeir allir með goðum orztir. Þa skaott Einar þamba skelmir til iarlsens tveim arom. þa melte iarlin ecke em ek fvss at 30 biða ennar þriþio skiottv hann Fiðr. hann melti eigi mvn ek skiota hann. lemia mvn ek boga hans.

¹ o ved rett. i hds.

² Afr.

nu bogann. Fiðr scaf þa a bogann Einars. með
 billdor oc com a þinorin oc brast isundr bogin
 Einars. Olafr konungr mælti er hann heyrði brestin.
 Huat brast. Einarr svaraði Noregr or hendi þer
 5 konungr. s. Einarr. Olafr konungr reiddisc þa oc
 mælti. Guð man þui raða. en eigi bogi þinn. Oc
 nu gerðiz akof hrið. oc fellu margir cappar. a
 Orminum oc þeir flestir er fyrr varo nefndir. Oc
 þyntiz nu aborðunum.¹ Gengu þa upp menn Eiriks
 10 j. aOrminn. oc foru sua sem sköpir vargar. aptr
 oc fram a O. oc fellu menn nu allt um mitt skipit
 En fram um stafnin oc firir rumit hellduz menn
 lengst við. Eirikr iarl sökir nu aptr til lyptingar-
 ennar oc hans menn. sökia menn þa allum megin
 15 at lyptingunni. Sua segir Halldorr.

Het a heiptar nyta
 hugreifr með Oleifi.

ok þa villde Einar skiota enni þriþio ok dro bög-
 an. En Fiðrinn skætt bögann með bild ar ok kom
 20 iþinvrinn ok brast i svndr böginn. Hvat brast
 isundr kvat O. konungr. Noregr or hende þer kvat
 Einar. O. konungr melti gvð mvn þvi raða en
 eige boge þinn. ok þa gerðiz akaf rið ok fello þa
 miok kapparnir þeir sem lender menn voro ok
 25 fyrr voro nefnder ok komvz menn iarlsins iskipit
 ok foru sem skeðer vargar. ok fello menn þa allt
 vm mitt skipit ok þar sem bordin voro legst ok
 vm stafninn. en fyrir rvmino helldv menn lengst.
 Ok þa sotto þeir til lyptingarinar til konungs. ok
 30 sotti þa lið at öllvm megin ok sva kvat² Halldor.

Hæt a heiptar nyta
 hvgreifr með Oleife

¹ n er rettet i hds. (fra z?).

² t tf. over l.

111

aptr hne þioð apoptur
 þengill sina drengi:
 þa er hafuita hófðu
 hallanz of gram sniallan
 varð of Vinða myrðe
 vapneiþr lokit skeiðum.

5

Þa er Eirikr j. var cominn ifirir rumit oc hans
 menn. a Orminum þa varð þar horð viðtaka. oc
 snart vapna skipti. þui at sua sem liðit fell firir
 Olafi konungi oc þyntiz aborðunum. þa dreif aptr 10
 til lyptingar. oc var þar nu laðin mikill valkostr.
 En þeir er up stoðu a Orminum voro harðla moðir.
 Oc er Olafr konungr sa huar jarlinn E. var com-
 inn. með mikit lið. þa scaf Olafr konungr til j.
 baðum hondum iij kesiom scamskeptum. En þær 15
 flugu ecki eptir vanða. þui at engi þeira tok j. Ein
 flaug firir ovan hafuð honum. En annur firir utan
 hógri siðu honum. Hin þriðia hia vinstri siðu. oc
 foru þessi scot oll til unyz. Oc er Olafr konungr

aptr stock þioð um þoptvr
 þengill sina dreng
 þa er hafvita hófv
 hallanz of gram sniallan
 varð af Vinða myrðe
 vapn eirðr lokit skeiðum.

25

Ok er Eirikr iarl var kominn ifyrir rvmit með
 sina menn varð horð viðr takan ok þeir sem upp
 stoðv voro miok moðer. Ok er Olafr konungr sa¹
 hvar iarlinn var. þa skætt hann til hans með bað-
 vm hondum með þrimr kesiom skamskeptum. ok 30
 flvgv nv ecke eptir vanða þvi at enge kom a hann.
 þvi at annat huart flæg fyrir ofan hófvð eða a

¹ t tf. over l.

sa þat þa undraðiz hann miok. oc mælti. Mikil er hamingia jarlsins. oc þat vill guð nu at hann hafi rikit oc eigniz landit. Oc er hann hafpi þetta mælt. þa sa allir þeir er þar voro coma yfir lyptingina 5 oc konungin. himneset lios. bæði mot stoðu menn hans. þeir er með j. varu. oc sua konungs menn þeir er a lifi voro. Oc menn Eiriks j. hioggu¹ i liosit. oc ætluðu at uega þann er guð uegsamapi með liosinu. Oc er abrot huarf liosit þa sa þeir 10 huergi konungin. oc leituðu þeir hans allt um skipit oc umhuerfis hia skipinu. ef hann veri asundi. Oc finna þeir hann eigi. Þa gengu oc firir borð² þeir viij menn er up stoðu a Orminum. íþessi suipan. Oc var þar Einarr þ. skelfir. Kolbiorn hinn up- 15 lenzki. Þorsteinn oxafotr. Biorn af Stuðlu. Asbiorn or Mostr. Þrondr hinn skialgi. Ogmundr af Sandi. þeir voro allir dregnir up iskip. Þat vilia sumir

hegra veg eða vinstra veg ok konungr vndrapiz ok melti. ho ho mikil er hamingia iarls þessa. ok þat 20 vill guð at hann hafe nv rikit ok er hann hafðe þetta melt. þa sa allir þeir er hia voro lios mikit koma yfir konungin. hans menn ok sva vvindir eigi siðr ok hiogv þeir iliosit ok ættlvðv at vega hann. ok er liosit hvarf³ fanz konungr eige ok leitvðv 25 þeir hans allt vm skipit ok milli skipanna. ok þeir gengv fyrir borð atta menn er upp stoðv. Einar 60 þamba skelmir. Kolbiorn vplenzke. ok Þorstein oxa fottr. Biorn af Stvplv. Asbiorn or Mostr. Þrandr en skialge. Avgmundr af Sande. oc þessir voro 30 allir dregnir i skip upp. ok konungr sialfr hliop fyrir borð. ok segia sumer hann brætt hafa komiz. en svmir hyggia hann þar fallit hafa. en hvat sem

¹ Rett. fra hds. lioggu. ² Efter borð findes et komma.

³ Rett. fra hvarfr.

menn segia at Olafr konungr hafi laupit firir borð. oc kómiz sua ibrot oc hafi senn verit i utlondum. En sumir vilia segia at hann hafi fallit íþessum 112 bardaga. En huar sem lifi hans hefir lokit þa er liclict at guð hafi tekit salina til sin. slica stund 5 sem hann lagpi a cristnina at styrkia. oc alla luti þa er guði var sömð i. Eirikr j. æignaðiz nu Orm hinn langa. oc annur skip Ólafs konungs. oc margs mannz vapn þess er drengiliga hefði neytt aðr vm dagin. Þessi orrosta hefir verit fregst aNorðrlond- 10 um. fyrst af vorn drengilegri. er Ormrin var variðr. Oc þvi næst af atsoknini oc sigrinum er þat skip var hropit er engi maðr ætlaði at unnit myndi verþa a vatni fliotanda. En þo mest firir sakir hofpingians þess er atti er var Olafr konungr. er 15 frægstr maðr var adansca tungu. oc sua gerðu menn ser mikit um um röpu um Olaf konung. at menn

life hans hefir brygðit. þa er likligt at guð hafe salina slika stvnd sem hann lagðe a at fremia kristnina ok við ecke vétta sparðiz þat er guðe 20 var tign i. enn kristninne styrkr. Ok eignaðiz þa¹ Eirikr Orminn langa ok onnor skip. O. konungs. ok margs mannz vapn þess er aðr hafðe drengiliga neytt til davða dags. Ok þessi orrosta hefir fregst verit iNorðr londvm fyrst af vorn drengiligri 25 er Ormrinn var variðr ok þvi næst af atsokninne ok sigrinvm er þat skip var hroðit er enge maðr hvgðe at avattni fliotanda mvnde verða vapnvm sött. Ok þo en mest fyrir sakar tiðendanna er þvilikr höfðinge fell er þa var fregstr maðr aNorðr 30 londvm. ok sva gerðv menn ser mikit vm alla vmrøðv við O. konung ok astvð at mestr lvti

¹ Her er tf. ormrin.

villdu eigi heyra at hann myndi fallit hava, sua sem Halldor visar a isinum flocki.

Fra Olafi konungi.

74. Þat segia menn at a sitt borð löpi huarr
5 þeira Olafs konungs. oc Kolbiarnar stallara. En
konungarnir oc Eirikr j. hafðu lagt at utan sma-
scutur at hinum störrum skipunum. oc scylldu
þeir draga þa af kafi er utbyrðis liopu. oc föra
þeim hofþingionum. Oc þa er sialfr konungr hafði
10 akaf laþpit þa uilldu þeir taka hann hondum. er a
smascutunum varu. oc föra hann iarlinum. En
Olafur konungr bra yfir sek skilldinum oc steypiti
ser ikafit. En Kolbiorn scaut sinum skilldi undir
sek oc fell sua asioin at skiolldrin varð undir han-
15 um. oc kom hann ser af þui eigi ikafit. Oc varð

manna villde eigi heyra at hann myndi þar fallit hafa.

Fra því er konungr h. fyrir borð.

62. Þat¹ segia menn at asitt borð hlöpi hvarr
20 þeira konungs² ok³ Kolbiarnar en þeir iarlsins
menn hofðv lagt at utan sma skutvr ok drapv æ
þa er akafit hliopv ok þa er konungr sialfr hliop
a kafit villdv þeir . . . . .³ ok föra iarlinom. en
O. konungr bra yfir sik skilldinom ok steypðiz⁴
25 ikafit. En Kolbiorn stallari skætt sinom skilldi
vnder sik. hlifðe konungr⁵ ser sva við spiotvm af
skipvnom. en Kolbiorn komz því eigi sva skiott i
kafit ok varð tekinn ok dreginn upp iskipit ok
hvgðv þeir at þar veri konungrin ok var hann þa
30 leiddr fyrir iarlin. ok kende hann Kolbiorn ok gaf

¹ þ er afr. ² Tf. over l. ³ Afrevet. ⁴ Snarere så end steyf-. ⁵ Uden tvivl fejl for Kolbiorn el. hann.

hann handtekinn. oc dreginn up iscutu eina oc hugþu þeir at þar veri Olafur konungr. Var hann þa leiddr fyrir E. j. Oc er hann vissi at þar var Kolbiorn. en eigi konungr. þa gaf j. Kolbirni grip
En í þessi suipan þa röri abrot Vinða sneckian. 5
Oc er þat margra manna sogn. at Olafur konungr hafi steypit af ser brynionni ikafi. oc komiz með sundi til Vinða sneckionnar. Oc hefir sia frasogn við farit síðan sem heyra ma í þeira manna quepum. er þetta hava sannat Sua segir Hallfroðr. 10

Væitat ec hitt huart hreyti
hungrdeyfi skal ec leyfa
dyn sæðinga dauðan
dyrblics eða þo kuikvan.

113 Oc ænn q. hann. 15

Sagþr var mer ne meira
man ec strið af þui biða

hann honum grið. Ok i þessare svipan reri a bræt Vinða sneckian ok var þat margra manna sögn at Olafur konungr hefðe steypz af brynionne ikafe. ok 20 kœmi með svnde ok miklom vaskleik til Vinða skipsins. ok hefir sv fra sögn lenge síðan fram verit höfð sem heyra ma í þeira manna orðvm er þat sanna. En þetta er sögn Hallfroðar. er sva mikit vnne konunge at menn segia at hann sykðiz 25 fyrir astar sakar við hann ok hellt eigi heilso sinne. eptir er hann spurðe fra fall konungs.

Veit ek eige hitt hve heita.
hvngur døyfi skal ek leyfa.
dyn sæðinga dauðan
dyr blics eða þo kykvan. 30

61 Ok en kvat hann.

Sagðr var mær ne meira
mvni maðr strið of biða

lyðum firðr oc laði
landvordr firir sia handan:
veri oss þo at ærir
ælldz þeim suikum belldi
5 heila licn ef hauka
hauklifs iofurr lifði.

Her segir sua at þegar var tvennt fra sagt þeim fundi. huart hann myndi fallit hava. eða braut comitz. Oc morg annur dōmi ero til þess.

10 **75.** Ok ef guð lovar scal ec segia sem ec veit sannast huat þeir menn baro fra er þar varu ibardaganum huat þeir sa siparst til Olafs konungs. Sua s. Sculi Þorsteins s. At þa er hann geck akonungs skipit. þa lagu sua þyct hinir dauðu
15 mennir firir fotum mer s. hann at varla matti ganga firir. Oc þa sa hann konungin ilyptingunni. Oc

lyðvm firðr ok laðe
land vorðr fyr sio handan
veri oss þott ærir
20 ellz þeim svikvm heldi
heila likn ef havka
hacklifs iofvr lifðe.

Ok en kvat hann.

25 Nordr ero ðll of orðin
að lönd of gram dauðan.
allr glepz friðr af falli
flygstygs sonar Tryggva.

Her ma heyra hans ætlan. Eige voro Nordr lönd
að þott O. konungr veri fallinn. en að voro fyrir
30 þa sock at enge maðr var þa eptir þvilikr i Nordr
laundum fyrir saker agættleiks hans. ok allra man-
domligra luta er hann hafðe vm hvern mann fram.

þa sa hann fra. oc uellti bukunum fra fotum j. oc ser. Oc þa er hann sa til annat sinn. þa sa hann konungin eigi. Sua segir Einarr þambar skelfir. at hann sa driupa bloð smam oc smam af hialmi þeim er konungrin hafði ahofði oc akin konungin-
5 um. Oc er hann villdi at hyggia vandliga. huat hann gerði. þa com ihafuð honum Einari mikit steins hogg sua at hann fell við. oc naliga uissi hann ecki. En litlu siparr liop hann up. oc hugði hann þa at konunginum. oc þa sa hann eigi kon-
10 ungin. Sua segir Kolbiorn at konungr scaut um daginn at bloð rann undan brynstukunni. En er hann leit til sueitar j. er up liop askipit. þa var hann nocquot sua otta fullr. oc þa liop hann þangat

Hvat þeir sa siðarst til konungsins. 15

63. Her er sagt fra þeim monnum er fyr gatvm ver er a skipi voro með O. konunge. hvat þeir sa siparst til hans En sva sagðe Skvli Þorsteins s. at þa er hann kom a konungs skipit ok lagv sva þyctt enir dauðv menn fyrir fótvm honum at varla
20 matti hann ganga fyrir. ok kvaz hann sia konungin standa i lyptingvne at skyro. ok er hann sa¹ fra ok vellti fra fotvm iarlsins dauðvm monnum. Oc er hann leitt til iannat sinn. sa hann eigi konungin. En Einar þamba skelmir kvaz sia bloð
25 dryvpa² vndan hialminvm konungsins ok akinnina niðr. Ok er hann villde at hyggia hvatt konungr gerðe. þa er hann sa iarlinn. þa kom i höfvd honum stein ok fell hann i v matt. ok litlv siðar spratt hann upp ok sa þa eigi konvngin. Kolbiorn
30 sagðe ok sva at hann sa þat siðarst til konungs. er hann skætt vm dagin ok ran vndan brynstvk-
vne bloð. ok er hann leitt til iarlsins manna er

¹ Skr. over l. med nedv.tegn. ² Sål.

til er konungr hafði staðit. oc er hann sa hann
 eigi þa liop hann af skipinu oc asioin. Oc er hann
 com a sioin þa kendi hann fliota undir ser skiolld.
 oc atti þann skiolld Olafr konungr. allra skiallda
 5 fegrstr. oc gulllagðr. hann þottiz skilia at undir
 þeim skilldi suam sialfr konungr Olafr. Oc siþan 114
 let Kolbiorn þenna skiolld. Oc siþan sa uvinir
 hans at hann hafpi hialm likan þeim er konungr
 hafði oc suam hann þa milli skipanna. þa ætluðu
 10 þeir at þar myndi vera Olafr konungr oc verþa
 þeir glaðir við. oc toku hann nu af sundi. Oc er
 þeir fundu at þessi maðr var eigi Olafr konungr.
 þa gafu þeir honum grið. Nu sua sem fyrri sogþ-
 um ver. at vvinir konungs leituðu hans vandliga
 15 oc fundu hann eigi. Þa sagþu nocquorir menn af
 liði j. at maðr com¹ Vinða sneckionnar oc suam
 at skipinu. oc var irauðu clæði. oc er hann var
 up cominn iskipit. þa var þat þegar ibrotu. Oc
 allar Vinða sneckiornar vurðu þa þegar ibrottu
 20 þær er þar hafðu verit um dagin. oc helldu suðr
 firir land.

vpp hliopv i skipit. þa hliop hann til konungsins.
 en er hann sa hann eigi. þa hliop hann af skipino
 asioinn. ok kendi hann fliota vndir ser skiold þar
 25 sem hann kom a sioin. ok kende at þar var vnder
 konungs skiolldr hann vissi at þar . . . .² vndir
 konungrinn. ok er menn hofðv leitað hans ok fanz
 hann eigi þa sa menn at maðr var dreginn vpp i
 Vinða skipit.

30

Fra Eirike iarli.

62

64. Epter³ þessa orrostv enaagetv hefir Eirikr
 iarl fengit mikit lóf ok fregð sia orrosta var en

¹ Her mgl. til.² Afr. ³ Initialen afr.

Fra Eiriki j.

76. Eptir þenna hinn frægja bardaga. hefir nu
 Eirikr j. fengitagetligan sigr. tekr hann af allu
 folki mikit lof. Þessar orrostu er minning ger firir
 andaðum monnum hinn iij. eða iij idus dag sep- 5
 tembris manaðar. Drotningin Þyri kunni stor illa
 þessum atburðum Gret hon beiscliga þui at henni
 var mikill harmr queycðr ihiarta. sua at hon matti
 huarki eta ne drecka. Oc er Eirikr j. heyrði þetta
 þa geck hann til hennar oc toc með þessum orð- 10
 um at tala við hana. Ver hofum gert s. hann
 mikinn glöp er ver hafum rænnt þenna hinn goða
 konung oc hinn ageta rikinu oc tigninni. Oc eigi
 er oc yðarri tign oc soma at eins scaði gerr. er ver
 hafum hann felldan. helldr er þat mikit allri landz 15
 bygdinni. oc mestr þegnum hans. Oc firir þui at
 eigi megum ver nu aptr bota yðr þenna hinn micla
 scaða. eða leiða þenna hinn dyra konung aptr til
 yðar. er nu er fra callaðr rikinu. þa vil ec giarna
 veita yðr þat at hugga yðarn hryggleik. Oc iengan 20
 stað scallt þu nu hava minna soma oc eigi minnæ
 metorð. oc engi yður tign lægri vera a varum dog-

þriðia idus dag e. en iiii. septembris . . . þar En
 Þyri drottning vnde sva illa við at hon grett miok
 ok att hvarke ne drack ok er . . . n heyrðe þetta 25
 sagt geck hann askipit til hennar ok melti. Mikinn
 glep höfvm ver gertt i missi þessa ens goða kon-
 ungs O. ok eige er þer einne þetta hormvng helldr
 öllvm Norð monnum. þvi at hann matti at rettv
 kallaz dyrð Norð manna. ok þott ver megim eigi 30
 kontungin þer aptr bota þa mvnvm ver eige lata
 minkaz þinn soma iengo þvi sem aðr hafðe verit.
 at þesso af . . nv ok bað hon þøgi matt at monn-
 um ok dryck. Hon melti. Optt syniz þat at þv ert

um. at af tecnum þessum einum er þa hafþir þu.
er Olafur konungur lifþi. Nu biðiom ver yðr fru. at
þer latið yðr soma at taka fözlu oc dryck. oc
hialpa sua yðrum licama. Þa mælti drotning. Þetta 115
5 mælr þu af mikilli gözku oc goðgirnd sem þu ert
opt vanr. En þo at ec velia mer þann lut til handa
at liva helldr en deya með Olafi konungi. þa er
þo hiartat mitt sua akafliga lostit með hormum
hryggleiksins. oc sipan þrutit orðit iumegni hug-
10 arins. at engi gneisti lifsins ma mek nu nðra eða
lifga. Oc sua varð oc þui at Þyri d. lifði scamma
rið sipan. oc for hon af þessi verolldu með miclum
harmi hiartans oc langri fostu. Oc þat er fra sagt
at nocquorr dyrlegr prestr gaf henni þat rað at
15 henni mætti vera abyrgþar laust. oc utan syndina.
en hon helpi sua lifi sinu með einu æpli. oc þat
gerði hon með krapti bindandinnar oc þo lyðninnar.
oc sua lifþi hon ix daga. oc andaðiz sipan með
þeima hetti. En Eirikr j. tok nu mikinn soma oc
20 lof er hann feck þuilikan sigr. hann tok nu Orm-
inn langa. oc setti sek stiornar mann firir hann.

goðgiarn maðr. ok slikt er vel melt. En miklo er
meiri harmr minn en ek mega af hyggiaz. ok hon
lifðe eige lenge sipan. Þa melti. Prestrinn við hana
25 at hon skyllði ney . . litillar¹ fözlv¹ at eige metiz
henne þat til storra af gerða ok sva gerðe hon
sem honum² . . . . . þetta³ fram boð ok hialp at
mvndv verða en þo leið at henne þetta strið ok
lifðe sva .ix. daga ok andaðiz sipan. Eirikr tok
30 við skipino ok sat við stiorn ok skipaðe með
þrennum skipunvm. en skipit for avallt hallt sipan.

¹ Beskadiget. ² Ikke helt sikkert. ³ Her beg. sidste (mørke) side; dens første bogstaver afrevne, þetta ikke helt sikkert.

oc skipaði hann sinum monnum með þrænum
skipanum. En þetta hit ageta skip for æ hallt
sipan. oc villdi ecki at styri lata. en geck fram
með miclum torvellum oc þunga. Oc um sipir
comz Eirikr j. með þetta skip. oc þo með miclum 5
kostnaði oc ærfiði oc starfi. i Vikina austan. En
er hann sa at þetta skip villdi honum ecki lyðit
vera. oc enga uegliga þionustu veita honum. helldr
syndi þat mikinn þungleica af ser oc ærfiði. þa
let j. Eirikr¹ hoggva isundr skipit oc brenna sipan. 10
Oc er Norðmenn heyrðu þetta at Olafur konungur
var fallinn þa uurðu allir hryggvir. oc iðruðuz þeir
er þeir hoðu girnz at sigla undan slicum hærra
oc hofþingia isua miclum hasca. skilþu þeir nu
at þeir myndu þessa seint bðtr biða. 15

Fra Viga.

77. Nu er at segia fra hundinum Viga. hann
var varðveittr² a einum bð at konungs hui. var
hans gett forkunnar uel. af einum manni. oc la

ok geck fram með þvnga ok komz jarlin i Vikina 20
austan með erfide loksins. Ok er iarlinn sa þetta
melti hann. Eige ætla ek sama at ne einn maðr
styri þessv skipi sipan ok skal þat vpp³ hoggva
ok brena oc sva var gertt. Enn er Noregs menn
ok aðrir Norðmenn heyrðv þessi tiðende þottvz 25
þeir illa hafa við konung skilit ok vndv storvm
litt við ok sa at þeir mvndv alldrege fa bðtr þessa.³
Nv er at segia fra hvndinom Viga at hann var
varðveittr akonungs bð. ok gætt vel ok vandliga
ok la hann fyrir³ konungs haseti. Ok þa er gezlv 30
maðrinn spurðe fra fall O. konungs þa geck hann

¹ Blækket er her løbet ud; ordet bør måske udgå.

² v(2) mgl. hds.

³ Utydel.

Vigi huern d. firir konungs sæti. Oc er gezlu maðr 116
 hundzins hafði heyrð fall konungsins með sannre
 frasogn. þa gekk sia maðr til þess huss er hundrinn
 var i. oc nam staðar með miclum hryggleic. oc
 5 mellti. Heyr nu Vigi s. hann. nu erum við drottin-
 lausir. Oc er hundrinn heyrði þetta. þa liop hann
 up fra konungs sætinu. oc quað við hatt um sin
 oc gekk ut. oc nam eigi staðar fyrr. en a einum
 haugi oc lagþiz þar niðr. oc þá huarki mat ne
 10 dryck. oc for sua marga daga at hann suelltiz oc
 þa eigi fózlu. Oc þo at hann uildi eigi eta þat er
 at honum var borit. þa bannaði hann þo aðrum
 hundum oc fuglum oc dyrum at bera fra ser. En
 tarin flutu fram um trynit or augunum sua at allir
 15 mattu þat skilia at hann gret acafliga sinn lanar-
 drottin. oc alldrigi for hann or þeim stað. er hann
 nam staðar. helldr var hann þar allt til þess er
 hann do. Oc var nu fram comit þat er bondin mælti
 ieynni Mostr. at Norðmen höfðu nu tynt fiorum
 20 hinum agezstum gripum.

fyrir hvndin ok melti Heyr þv nv Vige. nv ero
 við drottin lavsir. en hvndrinn spratt vpp ok kvað
 við hatt ok gekk vm dyrnar vt ok hafðe hvarke
 matt ne dryck ok svelltiz þar. enn bannaðe þo
 25 hvndum ok fvglvn fozlvna en tar flvtv vm agvn
 ok lez hann þar. ok höfðv menn nv latið þa fiora
 gripi er ageztir voro iNorege eptir for spa ens
 gamla manz.

Fra Olave konunge.

30 65. Ok þat vil ek segia enn er svmmv monnvm
 þycker vtrvlikt at O. konungr fere or brynio i kafe
 ok hann kemiz iVinda skeiðina til Astriþar ok
 Dixins ok hefðe þav hann ibraut með ser iVinland

Fra Olafi konungi.

78. Nu manum ver rita þann lut er sumum
 monnum þyckir nocquot ivanlegr. at Olafr kon-
 ungr förði af ser brynio isiolfu diupi siovarins oc
 ransacaði með sundi diupit allt þar til er hann 5
 com at skipi þvi er fyrr var fra sagt er comit var
 af Vinðlandi. oc var a þvi skipi Azstrið. oc Dixin.
 er fyrr var nefndr oc höfðu þau þar legit um dag-
 inn. En þegar eptir orrostu. sigldu þau abrot oc
 höfðu þau gert þetta rað með ser. Foru þau nu 10
 til Vinðlandz oc með þeim Olafr konungr. hann
 var særðr margum sarum oc engum storum. En
 Azstrið leandi hann. með mikilli vircð. til þess er
 hann var hæill. Oc þa er hann var heill var hann
 kendr af morgum monnum. margir rikir menn 15
 buðu honum sina liðueizlu iVinðlandi. ef hann
 uildi enn til rikis sins oc quozuz myndu fa hon-
 um orit lið. En hann neitaði þessu. oc q. þvi
 drottin sinn eigi vilia ueita ser fullting sitt iorrostu.
 at honum hafði mislikat min þionusta. oc eigi 20
 byriar mer at þrongva folkinu isua micla þraut.

ok veri sar þa með morgvm sarom ok eigi stor-
 63 vm ok lætt hon græða hann ok veri hann þar
 kendr af morgvm monnvm ok byðe margir hon-
 um lið sitt goðer menn ok at hann tæki þar rike 25
 eða sotti Noreg með liðe. En hann kvaz þat eigi
 vilia ok sagðiz styrtt hafa þa rið rikino sem gvð
 unne honom ok kvat vera mega at gvðe hefðe eigi
 i alla staðe hvgnat hans rike ok abvrðr. en kvaz
 eigi nenna at leiða þa i haska er aðr¹ hafðe hann 30
 cristnat ok gvðe markaða. Ok þessi er fra sogn
 Astriðar. En sipan veri hann gvðe kvnnr þott
 mænnvm veri hann vkvnnigr. Ok þat segia menn

¹ Hds. tf. voro.

at leiða mikit lið iorrostu optarr. Þessum orðum er sagt at Azstrið hafi um rött. Sípan var Olafur konungr ukunnigr monnum. en guði oc helgum 117 monnum hans. var hann kunnigr. Þat er oc sagt 5 at einn virpilegr maðr var sendr af Olafi konungi. til Ærlings Skialgs s. oc sagði¹ honum sanna luti. oc konu hans. fra Olafi konungi. oc quap hann liva. oc þiona guði trúfastliga imunclifi einhuerio. hann syndi þeim knif oc gull. at sanna þessa sögu. oc 10 til merkia sem kendi systir Olafs konungs. Astrið. broður sinn att hava þessa gripi. oc iataði hon² þessu. En margir eru þeir menn er þetta gruna. oc tortryggva þessa luti. oc margir iva enn um. en þo ætla ec at visu at þetta myni satt vera. at hann 15 myni livat hafa eptir bardaga. oc fórt sek guði iförn af ablasning heilags anda oc var hann imunclifi i Girclandi. eða Syrlandi. oc bött sua sina mis-

at hann sende men til Erliggs³ Skialks sonar ok Astriþar at þav visse sanna lvti vm hans . . .⁴ ok 20 at hann veri i mvnklife ok sendi þeim knif ok bellti oc gvll at sanna þessa sögv ok Astriðr segði⁵ at O. konungr hafðe þetta att. Trui ek þesso seger Oddr mvnkr at O. konungr hafi brætt komiz ok⁴ aller mvnv þeir trva er mer ero liker þott ek vita 25 svma ifa þat gamla men ok trvi ek at hann hafe verit i Girklade ok Iorsala lande ok Syrlande. ok þett annmarka með iðran er hann gerðe a øskv alldri. ok þess vil ek biðia hvern sem einn er 30 konungr hafi himinrike með gvðe ok eilifan fagnað fyrir sitt starf. Ok þrytr savgvna O. konungs er

¹ Herefter skr. at, men udprikket. ² Først skr. hann, men i hds. rett. til hon.

³ Sål. ⁴ Ulæsel. ⁵ Utydel.

gerninga með iðran er hann hafði gert a øscu alldri. Nu bið ec huern sem einn mann. er less soguna at hann biði drottin at hann geriz þess verpr at eignaz ærfð himinrikis. með konungi konunga. drotni varum Iesu Cristo firir þetta hit stundliga 5 riki er hann hafði latit firir Eiriki j. Hakonar syni. Her þrytr nu sagu Olafs konungs T. s. er at rettu ma callaz postole Norð manna. oc sua ritaði Oddr muncr er var at Þingeyrum. oc prestr at vigslu. til dyrþar almatkum g. en þeim til minnis er síþar 10 ero. þo at eigi¹ gert með malsnilld.

Fra Engla konungi.

79. Olafur konungr var vinr mikill Ængla konungs. oc hafði hann ahonum micla virðing. Oc

at sanno ma kallaz postoli Norð manna. ok dictaðe 15 Oddr mvnkr⁴ at Þingeyrvm þessi verss dyrligr maðr ok mikill gvðz vinr ok menn segia at fyrir hann hafi borit . . .³ ligar synir. Ok hann sa O. konung at syn at sögn vitra manna ok þvi framar at men segia at hann se . . .⁵ sialfan þa er hann var 20 ívynðe ok villdi abrætt or mvnklifino. ok er hann kom i kirkivna sa hann . . .⁵ breiða fra ser hendrnar ok hneigia hófvðit ok melti ahyggio samliga. her mattv nv s . . .⁵ ek hefi polat fyrir yðrar sakar ok mvntv vilia bera freistni fyr mino 25 nafne. ok sípan . . .⁵ hann eige i slika freistni sem aðr ok lett hann gvðe þacker gervar.

Fra Iatvarðe konunge.

66. Olafur konungr var i mikille vingan við Englandz konung ok hófv þeir a honum mikla virkð 30

¹ Her mgl. se.

² Sål. ³ Ulæsel. ⁴ Utydel. ⁵ Afr.

þa er styrði Norðmanna ríki. Haralldr konungr Sigurðar s. þa var latvarðr konungr i Englandi. er var ageitr konungr i morgum lutum. hann mintiz aþan vinscap er Olafur konungr T. s. hafði haft við
 5 fopur hans. Aðalrað tok hann nu at uegsama Olaf konung T. s. Oc þui var hann vanr ahuerio ari at segia riddarum sinum fra Olafi konungi. apasca tið. fra morgumagetligum uerkum hans. er hann hafði unnit. Oc a einhuerio ari apasca deginum
 10 siolfum þa er hann hafði inniliga sagt fra orrost- 118 unni. oc huersu [Olafur konungr comz abrot or bardaganum. þa let hann þat fylgia at hann hafði A þa nylega spyrt¹ þau tipendi af þeim monnum er comu af Syrlandi. með merkilegum frasognum at
 15 þar hafðu orðit þau tipendi er mikils voro verþ. er Olafur konungr T. s. var sagþr andaðr. oc for hann með mikilli dyrð af þessarri verolldu til eilifrar sælu. Oc vita scolu þer þat s. konungin. at miclu er hann dasamlegri aðrum konungum.
 20 oc þui scal segia ahinni óztu hatið. fra hinumagetasta konungi. Olafi T. s. at sua berr hann af aðrum konungum. sem hatið sia berr af aðrum

ok þa er styrðe Norðmanna vellde Haralldr Sigurðar s. þa var latvarðr i Englande er . . . .² rligr var i
 25 morgvm lvtvm ok mintiz hann a þann vinscap er O. hafðe att við fæðvr . . . .² ðalrað konvng ok tók at vegsama Olaf með mörgvm lvtvm ok a hverio ari paska dag . . . .² savgo hans sinom monnum ok lett þat fylgia at hann hafðe fyr
 30 skammo spvrt af sann froðvm . . . .² at þa hafðe O. konungr litlo aðr af heimi farið ok þotti mack- lict at . . . .²

¹ Sál., dittografi af y i ny.

² Utydel.

A hatiðum. þui at hann hafði mest firir aðra konunga hraustleikinn oc styrðina. oc alla frægð craptanna. er oc sia miclu gofuglegri hatiðin en aðrar. ma af þui óngan dagin makligra til fa eþa finna. hans lofi at yppa. helldr en þænna. 5

Fra Haralldi Guðina syni.

80. Eptir latvarð konung tok ríki af villd allz landzfolksins. Haralldr Gupina s. er sumir menn calla helgan vera. hann var vigðr konungr oc smurðr helgum crisma. hann barðiz við Haralld 10 konung Sigurþar s. oc felldi hann. Oc litlu siparr com Vilhialmr bastharðr Ruðu iarl. oc atti hann ríki i Norðmandí. hann barðiz við Haralld konung G. s. oc felldi hann. En Vilhialmr tok ríkit. En um nottina eptir bardagann þa com þorpkarl einn 15 i valinn oc villdi fletta mennina. Oc þat sa einn maðr er var ivalnum oc avitaði hann um þat hit illa verk oc hit suivirðlega. Þorpkarlin liop þa heim oc segir þetta conu sinni. En hon bra við skiott oc bio ser vagn oc beitti hest firir. oc bað 20 hann fara með ser til valsins. Oc er þau comu þar þa spyrr hon¹ ef nocquorr se sa maðr ivalnum er henni megi þa suara. Oc þa suaraði maðr. Er sa maðr ivalnum er þer ma suara. hon geck þa til hans. oc uelltu þau fra fotum ser dauðum 25 monnum. Oc er hon sa þenna mann. þa letu þau 119 hann islæðann. Þau spurðu hann at nafni oc at ætt. en hann uilldi huarki segia. Þau þottuz þo skilia at hann myndi vera gofugr maðr. bæði firir sakir umbuðar oc yfirbragðz Þessi maðr var Har- 30 alldr G. s. oc hafði fallit firir möþi oc bloðrás. oc morg hafði hann sár. oc engi miok stór En þat þröngði honum mioc oc angraði. er sua þyct lagu

¹ Her tf. hds. ef hon.

hinir dauðu mennir a honum. at firir þeim matti A
hann eigi hróraz. Síþan fluttu þau hann heim
ivagninum. oc gróddu hann En annan dag eptir
orrostu comu uvinir hans. oc villdu taca liket ibrot
5 oc fundu eigi oc undruðuz miok. Oc eptir þat er
hann var gróddr. þa ihugaði hann sitt rað. oc
hugði at dómum. Olafs konungs T. s. oc tok hann
þat rað at hann villdi eigi snuaz til rikis sins.
hellr varð hann ablasin af helgum anda. oc leit-
10 aði af allri girnd himinrikis fagnaðar. Oc valði ser
til bygþar æinn stein. oc var þar lengi. Vilhialmr
konungr let föra lik hans iLundunir oc grava ueg-
liga hia aðrum konungum.

Fra Ioni byscupi.

15 81. Þat er oc sagt at hærra Ion byscup er Sigurðr
het aðru nafni. hann var iSuiþioð eptir fall Olafs
konungs T. s. Þa heyrði hann marga menn segia
með sannendum. at Olafr konungr myndi annat
huart hava fallit iorrostunni. eða drucnat isionum.
20 Þa tok byscup sua til orðz. Ef þer ætlið Olaf
konung drucnat hava isio. segit mer þa firir hui
brynja hans. su er hann var i um bardagann. var
sén hanga firir kirkio durum. at Iorsalum firir
faam vetrum. Oc margir hava set spiot hans. hialmr
25 hans var oc senn. iAnþekio. eða huerr man fört
hava þessa luti i sua fiarrlæg heruð. Þeir suoruðu.
Ef þu ueizt þat með sannendum. at hann hafi
abrot comizk livandi or orrostunni. þa syndu oss
þat með nocquorri scynsamlegre frasogn sua at
30 ver megim skilia. Oc er þeir mæltu sua. Þa þagþi
byscup um rið. Oc eigi firir þui at eigi hefði hann
órna scynsæmi til þess at leysa ór þui er þeir
spurðu. Oc þa mælti byscup. Engi stein s. hann
þann er þa leyndiz i munclivinu oc þa uilldi eigi 120

A synaz uscynsamlegum monnum oc syndugum. þeim
er iafnat er til hinna uhreinstu kuikuenda. eptir
boðorðum vars drottins gróþara Iesu Cristz. at eigi
beri sua at. at þat veri suivirdt oc undir fotum
troðit nema nocquor veri mikil nauðsyn at syna 5
þat allum berliga. en þann er hann uissi leynilega
þiona guði. þa villdi hann þo þat eigi syniliga.
boða eða syna. Þessa sogu sagþi mer Asgrimr
abboti Uestliða s. Biarni prestr Bergþors s. Gellir
Þorgils. s. Herdis Daða dottir. Þorgerðr Þorsteins. 10
d. Ingupr Arnors. d. Þessir menn kendu mer sua
sagu Olafs konungs T. s. sem nu er sogð. Ec synda
oc bokina. Gitsure Hallz s. oc retta ec hana. eptir
hans raðe. oc havum ver þui halldit síþan.

Fra Olafi konungi.

82. Þat sagði Hallfroðr vandræða scald at þessi
lond hafi Olafr konungr T. s. farit herskilldi. bæði
isuðr uegum oc Uestrlandum.

Sua fra ec hitt at hava
horgbriotr istað morgum. 20
opt kom hrafn þars heiptum
hloð valcostu bloði:
ændr let lamta kindir
allvalldr i styr falla
vandisc hann oc Vinða 25
viggrimmr a þat snimma.

Hættr var Horða drottinn
hiordiarfr Gota fiorvi
gullskerði fra ec gerþu
geirþey aScaneyio: 30
bauðserkiar hio birki
barklaust i Danmorku
hleypí meidr firir Heiða
hlunn uiggia by sunnan.

Tið hogguit vann tigg
 Tryggva sonr firir stygguan
 Leiknar hest alesti
 liotvaxinn hræ Saxa:
 5 vinhroðigr gaf við
 visi margra Frisa.
 blacka brunnt at drecka
 bloð kuell driðu stoði.

Hilmir vann at holmi
 10 hialmscoð roðin bloði
 huat of dulðu þess holdar
 horð oc austr iGorðum:
 rogs bra recca lægir
 ríkr Valkera liki
 15 herstefnir let hrofnum
 holld Flæmingia golldit.

Gerðiz ungr við Engla
 of uægr konungr bægia
 naddscurar reð nðrir
 20 Norðimbra þui morði:
 barði brezscar iarðar
 byggendr en hio tigg
 graðr þuarr geira hriðar
 giøði kumbrscar þioðer.

Gerðisc sæims með suerði
 25 suerðleik iMon skerðir
 eyddi ulfa grøddir
 ognbliðr Scotum við:
 ydrauga let øgir
 30 eyuerscan her deya.
 Tyr var tiorva dya
 tirar giarn oc Ira.

121

64

U.

(S. 213₁₀) En O. konongs menn flyðu þa allir upp aOrm-
 inn langa af oðrum skipunum ser til vigis. þui at
 hann var sua har borði sem kastali hia oðrum
 skipunum. En sva gerðizt þa fiolment a Orminum. 5
 at varla matto þeir vega fyrir þrong. er viger voro.
 En er Svía konongr sa fall sinna manna. en suma
 oerkumblaða. þa sa hann engan sinn kost venna
 en undan at hallda. En þo at þessara kononga se
 beggia við getit þessar .ii. orrostor þa var Eiríkr 10
 I. iamnan iskotmali. oc fello menn O. konongs
 mioc af skoti þui at æigi fecc ialla staði lifðum
 fyrir komit. eptir þat logðu þeir hofðingiarnar til
 lanz. oc lata binda sar sinna manna. oc siðan
 settuz þeir iæitt landtialld oc hugsaðu með¹ ser 15
 huersu þeir skylldu Orminn unnit fa. En er O.
 konongr sa at huilld nokor myndi auerða bardag-
 anom. þa mællti hann við Þorkel dyðril. bað hann
 skipa Tranann til lannz með dauðom monnum oc
 sarom. oc mætti sua rymazt a Orminum. Sua segir 20
 Hallfroðr scalld.

Ogræðir sa auðan
 armgrioz Trana fliota.
 hann rauð gæir at gunni
 glaðr oc baða naðra. 25
 aðr hialldrþorinn helldi
 hugframr iboð ramri
 snotr a snæri vitru
 sunz Þorketill undan.

Nu var þa Ormrinn æinn oroðinn oc stoðo þa 30
 prennar fylkingar upp ahonum. En þessir menn
 voro aOrminum ihinni siðazto orrosto. þeir bræðr
 Hyrningr oc Þorgæirr. Biorn af Stoðlu. Þorgrimr

¹ Rettet fra mer.

Þiðólfs s. or Huini.¹ Asbiorn or Mostr. Þorðr or Níarðarlaus. Einarr þambaskelvir s. Styrkars af Gimsum. Þorbiorn af Raumaríki. Þorstæinn uxafotr or Hofund. Þorstæinn huiti² af Hopreksstöðum.³
 5 Vlfur rauði af Hæinmork. Víkarr af Vindalandi. Vakr hinn eðzki. Bessi hinn sterki. Þrondr hinn rammi af Þelamork. Vþyrmir broðir hans. Biorn hinn mikli af Vestfold. Bryniólfr hakr broðir hans. oc þeir Halæygir. Þrondr skialgi oc Augmundr
 10 aSandi. Loðvir langi or Saltvik. Harekr huassi. þeir Innþrændir Ketill hinn havi. Þorfinnr esli. oc Havarðr or Orkadál. Halstæinn borkr or Fjórdum. 65
 Eyyvindr snakr. Berðorr bestill. Hallkell af Fjólum. Olafur drengur. Arfinnr or Sogni. Sigurðr billdr. Einarr
 15 vorski. Fiðr ok Ketill rygski. Griotgarðr oc Þorólfr. Ivarr smællta. Hallstæinn Livar s. Ormr skogarnef. oc margir aðrir agætir menn. oc nu buazt þeir anyialækir við orrostinni með þeim fongum sem viliazt voro til.

20 Raðagerð.

Nú gera þeir sitt rað höfðingiarnar með þui moti at þeir S. Dana konungur oc O. Svía konungur skolu fa E. i. lið sem hann þarf til orrostunnar oc skal hann hafa .ii. luti Noregs oc giallda þeim
 25 skatt af. En iarlinn skyldi hafa Orminn oc allt lutskipti þat sem fengizt i orrostinni. en er þetta rað var gort. þa bioz iarlinn til bardagans. oc hafði skip þat er kallat var Iarnbarðinn. þat var ramgort oc var huartveggi stafninn varðr framan með iarni.
 30 með digrum iarngoddum huasæggjaðum. hann hafði nittian skip oc oll harðskipað. oc rær nu sua hart at. at vigit brotnaði fyrir barðanom. Konungur spurði huerr sua hart ræri at scipino. honum var

¹ i(1) tf. over l. ² u tf. over l. ³ Sál., næppe Hov-

sagt at Eiríkr iarlí var. konungur sagði her¹ oss von harðrar orrostu. þui at her ero margir gofgir menn oc Norðmenn sem ver. þeir hafa oft set blóðog suerð oc imorgu vapna skifti verit. oc man iarl
 5 þykkiazt æiga við oss skaplegan fund fyrir sakir 5
 líflaz foður sins oc broðor. Stambuar i. voro þeir Skuli Þorstæins s. Vigfuss Vigaglums s. Tiorvi Vallbranz s. Finnr Eyyvindar s. bogmaðr mikill. han hafði gort boga Æinars þamba skelvis. Einarr var ikrapparumi a konungs skipino. oc skaut þaðan 10
 um daginn silfr vofnum orvum. oc varð æigi missifengur. þessi var snorp atlaga oc væita iarls menninir harða at sokn at Orminom. En O. konungs menn veriazt með myklom vasklækir oc hugprýði. konungur sialfr stoð ilyptinginni oc tekr alofti 15
 bæiði² kesior oc orvar. oc sendir aftr þaðom hondom. oc gerir mikit mannsPELL. Sua gerðu þeir stafnbuar konungs Vlfur oc Víkarr. Hyrningur oc Einarr. drapo otal manna oc særðu marga til orlívís. oc var æigi gott at sækia undir vopn þeirra. 20
 En i³ þessari orrostu urðu menn mioc sarir a Orminom. af grioti oc scoti. oc palstofum. en faer þa enn fallnir en allir voro miok moðir. oc þrœyttir. En er þeir höfðu barzt langa stund dagsins. þa sa iarlinn marga sina menn fallna oc mikinn fjolda 25
 saran. oc leggr brott ifra oc at landi. með miklom mannscaða. oc ganga nu huilldir menn askipin en hínir dueliast eptir hinir saro. en dauðir voro grafnir. Menn O. konungs biðia nu flyia þui at þeirra mal var æ þui haska venna sem liðit talm- 30
 ast mæirr. en hann lezt æigi flyia myndu oc kuað æigi konung þat æiga at gera. Nu leggr Vinda
 66 snekkian en til konungs scipsins oc biða þeir

¹ Her mgl. er. ² I hds. skr. bæigi, men g rett. til ð.
³ Tf. over l.

konongi sitt liðsinni. En konongr suarar. Eigi tíor mer þat en vera kann at mer verði gagn at ef þer erot isama stað. eptir þat lagði snekkian at landi oc la við akkeri.

- 5 Nv byzt E. i. annat sinn til orrosto. oc biðr sina menn vel duga. þui at þat er oss ælif scom oc brigzli. ef ver fam æigi sott æitt skip með oflyianda¹ her. Nu toku menninir at eggiaz a oc biugguzt nu við sem bezt mattu þærir. þa mællti iarlinn til
- 10 Þorkels háva. broðor Sigvallda i. Ec hevir verit imioc morgum bardogum oc fann ec alldregin iam rausta menn ne iamvigfima sem aOrminom ero. oc æigi skipit iam torsott. legg nu til nokor rað at vinna Orminn. en hann for undan lengi oc varð
- 15 um siðir sem flestir yvirstiginn af fegirni. þui at iarlinn hauð honum mikit² fe. þat myndi mitt rað sagði³ hann at þu letir gera kastala eptir endilongum storskipunom. oc lat þar fœra a stora viðu at fella a Orminn. oc beriazt or þæim kastalanom
- 20 siðan ok ventir mik þa at lyði ef timaz vill. Oc þat rað var tekit. oc siðan lagði⁴ iarlinn at oc sibyrðir Iarnbarðanom við Orminn. með myklom kastala. oc lætr þaðan vega át þæim a Orminn. sua segir Halldorr hinn okristni.

- 25 Fiorð kom hældr iharðan nigu rœyr saman drœyra. tungl skaroz þa tingla. tangar Orminn langa. þa er borðmikin barða
- 30 brynflagðs rekinn lagði iarll vann hialms und holmi. rið við faðmes siðu.

¹ Skr. -andi, men i er underprikket og a skr. over.
² Skr. miki. ³ ð tf. over l. med nedvisn.tegn. ⁴ Skr. lagi.

Gerðizt snarpra suerða slitu drengir frið lengi þa er gyllin spior gullu gangr um Orminn langa. dolgs kuaðo . . .¹ fylgia frons leggbita honom scenska menn at senno sunz oc danska runna.

5

Nv varð sia orrosta sua horð oc akof at ver hyggiom varla² harðari verit hafa aNorðrlondum. 10 ne viðfrægari. Nu leggja skipin ollum megin at Orminom með miklo kappi en þærir vorðu með sua miklom vasklæk oc grimd at þærir liopu ut asioenn af borðonom. oc gaðo æigi annars en þærir berðiz alandi. sua cestoz þærir fram eptir hoggon- 15 um. oc gengu sua imot vvinom sinom. oc sazt æigi fyrir þo at þærir veri imiðio sundr hognir. Sua segir Hallfroðr.

- 67 Sukku niðr af naðri naddfárs iboð sarir 20 baugs gerðut við vægiazst verkendr Heðins serkiar. vant man Ormr þo at Ormi alldyrr konongr styri þars skræið með lið lyða 25 lengi slikra drengia.

Þa er O. konongr sa at þyntíz skipanen um mitt skipit þa eggiaði hann fast liðit at duga skyllði. oc spurði huart sverðin bitu æigi eða var sliolega til hoggvit. Kolbiorn stallari suarar. Hærra sagði 30 hann. eigi er þat undarlegt at sverðin se slio þui at imorgu hoggui³ hafa þau vaðet idag. oc synazc

¹ Her et ord, der synes udskrabet. ² Skr. 2 gg ved sidesk. ³ u tf. over l. med nedv.tegn.

mer nu sum vera fa nyt Þa liop konongr or lyft-
 inginni. oc lauk upp suerða kistu oc tok upp
 morg suerð huoss oc ræin. oc bað sina menn
 beriazt með þeim. oc þa¹ menn at bloð fell
 5 framm undan brynio stuku konongs. en þat vissi
 engi huar hann var sarr. eptir þat gecc hann
 upp ilyftingina oc með honum Kolbiorn oc hafði
 huartveggi þeirra gylltan hialm. oc silkitrøeyio
 rauða utan um bryniona. oc af sua likum bunaði
 10 matti varla kenna huarn þeirra fyrir annan.
 En sua var mikill vapnaburðr ilyftingina at kon-
 onginom. at sua varo skilldir þeirra sem skúfaðir
 væri af scoftum oc fiðrum oc sua segia snotrir
 menn at engi konongr hafí íbardaga auðsenni verit
 15 sinum ovinom en O. konongr fyrir atgœrvis sakir
 oc raustlæika. Nu let iarlinn fella viðuna aOrminn
 með mikilli vel. oc tok hann þa at hallazt. oc fell
 þa miok liðit miðskipa. oc sua þær er til sotto.
 En þo at iarlsins se mest við getið þessa orrosto
 20 þa var nu þo nalega allr herrinn iatsokn hinne.
 En þær Vlfr oc Vikarr Hyrningr oc Þorgæirr
 vorðu stamninn drengilega. oc fello síðan með mik-
 inn orztír. Eptir þat gengo i. menninir upp mið-
 skipa. oc fara innbyrðis sem skœðir vargar. en
 25 þær er fyrir voró sotto aftr at lyftinginni þui at
 fylkingarnar helldoz lengst við i huarntveggia skut-
 inn. sotti nu liðit ollum megin at sem segir Halldorr
 okristni.²

Visa.

30 Het ahæiftar nyta
 hugræifr³ með Olæifi
 aftr næig þioð um þoptor
 þengill sina drengi.

¹ Her mgl. sa. ² Her som nyt kap. ³ i tf. over l. med nedv.tegn.

þa er havvita hofðu
 hallanz um gram sniallan.
 varð um Vinda myrði
 vapn æiðr lokit skæiðom.

Þa er iarlinn var kominn aftr ifyrir rumit a Orm- 5
 ínum með sina menn þa varð þar horð viðrtaka
 68 oc mikill vapnagangr. En sua sem lið O. konongs
 tok at falla oc fylkingin þyntiz þa sotto i. menn
 at lyftinginni oc gerðo mikinn valkost þui at þær
 voro sua moðir er upp stoðo at þær fengo æigi 10
 vapnom fyrir sic komit. En þa er konongr sa
 iarlinn þa skaut hann at honum með baðum
 haundom .iii. kesiom. en þær flugu þa æigi eptir
 vanda. oc bar æina fyrir ofan hofuð honom en
 hinar .ii. a sina liðina huara. oc urðu nu þessi 15
 skot at engo liði. konongr unðraði þat oc mælti.
 Auvi sagði hann mikil er nu hamingia¹ iarlsins.
 þat vil nu guð at hann æigniz Noreg oc þa er
 hann hafði þetta mællt þa sa allir er þar voro
 hímna lios koma yvir lyftingina. En þær hiuggo 20
 i liosit framm oc ætloðo at vega þann er guð veg-
 samaði þuiliku liosi. En þa er liosit huarf þa sa
 þær ekki til konongs. oc læitoðo nu vandlega
 iskipino. oc imillom skipanna. ef hann hefði asund
 laupit oc fannz hann huergi. Nu liopu þær fyrir 25
 borð .viii. menn er upp stoðu. Einarr þamba skelvir.
 Kolbiorn uplenzki. Þorstæinn uxafotr. Biorn af
 Stoðlu.² Asbiornn or Mostr Þrondr skialgi. Aug-
 mundr aSandi. þær voro allir af sunði teknir.
 Nu æignazt E. i. Orminn l. oc önnur skip O. kon- 30
 ongs oc margs mannz vopn þess er drengilega
 hafði aðr borit. Nu hevir þessi orrosta fregiazt
 verit aNorðrlondum fyrst af vornenni oc síðan at
 þat skip varð roðit er menn ætlaðo at æigi myndi

¹ Rett. fra hæmingia. ² ð tf. over l. med nedv.tegn.

aflíotanda vatni verða¹ vapnum sott. En sua mikil
astsemd var monnom aO. konongi at mestr luti
mannanna villdi æigi trua at hann myndi fallit
hafa þat segia menn at asitt borð lypi huarr þeirra
5 konongr oc Kolbiorn. En iarlsins menn höfðu lagt
scutum utan at Orminom. at drepa þa er utbyrðis
lypi. oc þui hafði Kolbiorn skiolld² sinn yvir ser
til lifðar oc varð hann undir honum sua at hann
kom ser æigi skiot ikafit. var hann þui af sundi
10 tekinn oc færðr iarlinum. þui at þeir hugðu af
likum bunaði at hann væri O. konongr. en er
iarlinn kendi þa gaf hann Kolbirni grið. En íþessi
suípan ræri brott Vinda snekkian sua akafliga at
huitfyrsti um huern naglan. Nu er þat margra
15 manna mal at O. konongr hafi stöeyft af ser bryni-
onni sinni ikafi oc sommet síðan til Vinda snekki-
onnar. oc hefir su frasogn síðan allfræg verit. sem
höeyra ma iorðom margra froðra manna. bæði
Sota oc Hallfroðar.

20 Væit ec æi hitt þo at Hæita
hungrdöeyfi scal ec löeyfa
dysnæðinga dauðan
dyrbliks eða þo kuikvan.
sagðr var mer ne mæira
25 munum allðrstrið³ um biða
lyðum firðr oc laði
landvorðr fyrir sio handan.

30 Væri oss þo at ærir
ællz þeim suikum belldi
hæila likn ef hauka
hafklifs iofurr lifði.

¹ ða tf. over l. med nedv.tegn. ² i tf. over l. ³ lldr
ligel.

Nu höeyrir þat i þessom visum at þegar var ivan
a huart hann hefði fallit eða ibrott komizt. oc ero
morg onnur døemi til þess af vitrum monnum.
Sua segir Skuli Þorstæins s. er i þeim bardaga
var med iarlinum. at þa er þeir gengo eptir Orm- 5
inom lago sua þykt manna bukarnir at iarlinn
fecc æigi gengit fyrr en fra var ruðt fotom honom
oc þa kuaðs¹ hann sia konong. er hann stoð i
lyftinginni með miklo yvirbragði. en er² lutti niðr
at vellta bukunum fra fotom i. þa kuazt hann 10
æigi sia hann er hann læit til annat sinn. oc sua
sagði E.³ a Gimsom at hann kuaz sia bloð driupa
undan hialmi konongs niðr akinnina. en i þui
kuaz hann fa sua mikit stæins hogg at hann fell
við. en er² stoð upp aftr þa sa hann ekki til kon- 15
ongs. En Kolbiornn sagði sua at þa er hann sakn-
aði hans ilyftinginni þa varð hann otta fenginn
oc liop ut a sioenn oc lezc kenna skiolld konongs
undir ser asænom oc grunaði at þar myndi kon- 20
ongr undir svimma. þa sa oc nokorir iarls menn
af smascutonum at maðr var dreginn af kafi upp
aVinda snekkiona. i rauðo klæði oc síðan sigldi
hon suðr með landi.

Vm andlat Þyri drotningar.

Þat er sagt at Þyri drottneng kunni illa skaða 25
sínom oc gret bæisklega frafall O. konongs. oc
sua var mikill ryglæiki i hennar hiarta at huarki
matti hon eta ne drekka. En er iarlinn höeyrði
þat. þa gecc hann til mals við hana oc hof sua
sina ræðo. Ver hofum illa gort oc mikinn glöep. 30
er ver hofum rænt þenna dyra konong sinu riki.
af hæimslegre veralldar tign. oc eigi er þer æinni

¹ u tf. over l. með nedv.tegn. ² Her mgl. hann. ³ Sål.
(og ikke S).

þetta scaði helldr oc ollom Noregs monnom oc viðari. En fyrir þui at ver megum þer þenna scaða æigi aftr bæta. ne giallda þer þenna hinn agæta konong. þa skolum ver þo gera þer þann allan
 5 soma sem ver erom ifærom um ialla staði. Villdum ver þess biðia at þer tapaðet æigi yðarri frygð¹ oc æro oc takit við fœzlo oc drykk þui at sik værdr huerr lengst at hafa. oc mætti enn þaðan af yðarr somi vaxa. oc birtaz yður tign. Hon suarar.
 10 Sua er mitt hiarta lostit með akaflegom harmi. oc rygg-læik oc þrutit iomegni hugar hins. at engi gnæisti lifsins man mic lengi nœra. oc sua varð oc þui at hon lifði skamma stund síðan oc for
 með mikilli hugsutt or verollinni abak langa fostu. 70
 15 En þat rað gaf henni æinn dyrlegr prestr at hon skyllði ahueriom degi anokoro bergia. oc henni væri þat minni abyrgð. oc sua gerði hon oc lifði síðan .ix. degr oc andaðizt eftir þat.

Vm Orminn langa.

20 Nv tok E. i. oc scipaði Orminn l. með sinum monnum. oc settiz sialfr til stiornar. En þetta hit dyra skip syndi sua isinni natturu mikinn rygg-læika aser at þat hafði² mist sins lanardrottins at þat gecc framm með miklum þunga. oc sæinlæika.
 25 oc for iamnan hallt oc let illa at styri. En er iarlinn kom iVik austr með skipit með miklom tórfærom. oc starfi aðr en þar kœmi. oc þar let hann þat upp hoggua. oc þottiz þat sia at þat myndi ekki honum lyðit vera. En er Norðmenn
 30 spurðu þessi tíðendi þa urðu þær miok daprir oc iðraðuzt nu sarlega at þær hofðu sua miok girnst at fara fra konongi. oc villdu nu margir myklu³

¹ gð sammenslynget. ² i mgl. hds. ³ Skr. myklir.

hælldr þar hafa latit lif sitt en missa sliks konongs. oc ero nu miok hugsuikir oc ottafullir at þær biði alldregi hans bætr. En þat er at segia fra Viga. at hann var at varðvæizlu at konongs
 bui nokoro. oc la hann huern dag fyrir hasæti 5 þui er konongr var vanr at sitia i. En þa er gæzlu-menn hunzhins hœyrðo tíðendi þessi. þa mællti konongs armadr við hundinn. mikill scaði er þer oc Vigi ifrafalli konongs. En er Vigi hœyrði þetta þa liop hann upp oc gaulaði hatt æit sinn oc liop ut 10 síðan oc lagðiz niðr a haugi æinum oc þo at þannog væri borinn at honom matr oc drykk þa villdi hann æigi eta. en þo gætti hann fyrir oðrom hundom oc fuglom. oc fell iamnan vatn or augom honom oc lifði fa daga síðan. Oc voro nu fylld oc 15 framkomin oll spalæiks orð boandans hins sion-lausa iMostr.

Vm O. konong.

Sva sagði æinn vitr maðr er het Soti scald. at O. konongr for eftir þenna bardaga til Vinlanz. 20 með Azstriði drotning oc Dixin. oc var þar .ii. vetr. Þaðan foro þau iVellond. þar atti Azstrið bu oc iardir. þar voro þau vel sua .ii. manaði oc vissu menn ekki til huat manna hann var. nema þau æin er honum fylgðu. Azstrið bað O. þar vera 25 þann vetr oc kuaz þui vallda myndo at Sigvalldi kœmi æigi þar aðærri stund. með þui at konongr var illa til hans. hann nittaði þui. þa bauð hon honum lið sua mikit sem hann villdi at fara til Noregs oc vinna aftr undir sic landit. hann kuað 30 æigi þess þurfa. lezc verit hafa allar þær stundir iNoregi er guð unni honum. þa bauð hon at fa 71 honum lið til Englanz. oc hann næittaði þui. þa

spyr hon hueria kosti hann vill hafa þa er hon hevir fong a. hann kuaz fysa at fara ut til Rums. eptir þat foro þau suðr¹ til Rinar oc þa villdi Azstrið æigi fara lengra. oc fecc hon konongi hæst æinn
 5 klyfiaðan með brendo silfri. Nu huarf Azstrið aftr með .v.^a. mann. en O. for suðr til Rums með .ix. mann. oc lez vera norrænn kaupmaðr. En er hann kom til Romaborgar þa tok hann ser herbergi iiarðhusi nokoro. oc gecc þæim æinum sinnum það-
 10 an er hann lyddi tíðum eða at oðrum nauðsyniom. oc var þar æinn vetr. En a hinu nesta sumri for hann iGarða austr oc var i Alldæigiu borg æinn vetr þaðan for hann til Iorsala ut oc var þar hinn .iii. vetr. þar þottuzt allir menn sia at hann var
 15 gofugr maðr. oc miok um framm aðra menn. oc buðo honum þui rikis menn valld oc riki yvir .ii. borgum oc .iii. kastalom. með ollum þæim tekiom sem til lago. En af þoen þæirra mæirr en af sœmdar fyst tok hann við þesso riki oc for isvort klæði oc
 20 reð oc fyrir munklivi þui er skamt var fra Iorsala-borg .ii. vetr. En er .v. vetr varo gengnir siðan hann for or Noregi þa komo Norðmen til borgarinnar oc konongr hitti þa. oc fecc þæim i hendr bok þa er þessi saga var a ritað. oc bað þa fœra
 25 Aðalraði konongi iEnglandi. oc hann hafði siðan þessa sogu at tíðendom. En eptir hanns daga tok Eddvarðr konongr sogu þessa. O. konongr sendi oc norðr iNoreg bellti oc knif Einari þambaskelvi en hann kendi at þessa gripu hafði O. konongr
 30 þa er hann bardiz aOrminom. hann sendi oc fingrgull Azstriði systur sinni² oc kuaz hon giorla kenna. oc hafa þau þessa luti siðan at vitni þessarar sogu. oc vissu siðan allir vinir hans sannendi

¹ s tf. over l. med nedv.tegn. ² Skr. sinna, men a er underpr., og i tf. over.

um hans hag. Her lykr nu sogu O. konongs er at retto ma kallazt postoli Norðmanna. þessa sogu ritaði oc setti Oddr munkr til dyrðar þessom hin-
 om agæta konongi oc til minnis þæim monnom er siðar ero oc til froðlæiks þæim monnum er vita
 5 vilia slik stormærki. þo at æigi se sagan saman sett með mikilli malsnilld.

KAPITELFORHOLDET MELLEM
A OG S OG U.

A	S	A	S
	1—3, 4 beg.	46—47	35
4—5	4 forts.	48	36
6	5	49—50	37
7	6	51	38
8—11		52	39—40
12	7—8	53	41
13	9	54	42
14	10	55	43
15		56	44
16—17	11	57	45
18	12	58	46
19	13	59	47
20	14	60	48
21	15	61	49
22—25	16	62	50
26	17	63	51
27	18	64	52—53
28	19	65	54
29	20	66	55
30	21	67	56
	21 fin—24	68	57
31	24 fin.	69	58
32—33	25	70—71 = U	59
34	26	72—73 beg. = U	60
35	27	73 forts. = U	61
36	28	74 = U	62
37	29	75 = U	63
38—39	30	76—77 = U	64
40—41	31	78	65
42	32	79	66
43—44	33	80—82	
45	34		

OVERENSSTEMMELSER MELLEM
S OG U.

- 249₄ hár borði.
 249_{16—17} er Ólafr konungr sá.
 250₁ ór Hvini.
 250₄ ór (af) Høfund.
 250₈ Brynjólfr hákr (haukr S) bróðir hans.
 250₁₇ ágætir (er ágætir váru S).
 250₃₈ hverr svá hart ræri at skipinu: huerir svá hart sótti at skipinu S.
 250₃₈ honum var sagt (svarat S).
 251₂₃ fallnir.
 252₉ þá mælti jarlinn til osv.
 253_{14—15} ok gáðu (gættu S) eigi annars en þeir berðiz.
 253₁₅ svá æstuz þeir fram: ok vildu æ fram.
 254₉ rauða.
 254₁₈ (skotum) ok fiðrum: af fiðrinu skotsins.
 254₁₇ ok tók . . at.
 255₂₄ ok í millum (milli S) skipanna.
 256₁ vápnum sótt.
 256_{2—3} at mestr hluti manna(nna).
 256₅ En (þeir S) jarlsins menn.
 257₈ ok þá (ul. S) kvaz hann sjá konung (inn S).
 257₂₁ at maðr var dreginn . . upp.
 257₃₂ ok eigi er þér einni þetta.
 258₁ heldr ok (ul. S) öllum Nóregs mönnum (Norðmönnum S).
 258_{15—16} at hon skyldi.
 258₃₀ þessi tíðendi.

OVERENSSTEMMELSER MELLEM
S OG ANDRE KILDER

- 10²⁸⁻²⁹ oc i holm — vaxinn: ok hólmi einum reyri vaxinn Hkr; í vatninu er einn hólmi reyri vaxinn F.¹
 12²⁴ tók — eitt = F.
 22¹⁹ mestan metnað: metnað mikinn Hkr., mikinn metnað F.
 22²⁷ vikingar = Hkr. F.
 22²⁸ með kaupmonnum: = Hkr. F.
 22²⁸ Þat--Eistr: = Hkr. F.
 37²⁹⁻³⁰ með trausti: með miklu trausti (guðs miskunnar) F.
 38³¹ með gny: með (miklum) gný F.
 38³¹ eigi helldr: = F.
 41³¹ sína vini: = vini sína F.
 41³² i Garðaríke: = F.
 41³³ tvlkaðe (fyrir honom): túlkaði hans erendi F.
 42²⁰ eigi stöðe . . imott: stæði eigi i móti F.
 43²⁷⁻²⁹ þa kom—sinom: jfr. Í þann tíma kom Páll byskup af Grikklandi í trausti Óláfs konungs ok skírði Valdamar konung ok Allógíam drotningu ok allan þeira lýð (mgl. A).
 44²⁴ oc—spadomi: en sá guðs (maðr) . . vissi af spáleiksanda F.
 44³⁰ a klæðin: á (þau hin ágætu) klæði F.
 45²⁰ helga: heilag (skírnar embætti) F.
 64³¹ en—fotvm: jfr. ok stígið fótum á meginland F.
 72²⁷ vmælanda e. geranda: ómælt eða ógert F.
 73²¹ vm—bygðina: í bygðina F.
 80²⁴ oc—þeir: samþykktu þat allir F.
 80²⁸ brvtv—hvs: þeir brutu þar upp hvert hús F.
 81¹⁹ Mikit—manz: mikill (mátt ok ógn) fylgir þessa manns máli F.
 81²² ok i mannhettvm: ok mannaunum F.
 85²⁶ i (ór F) Þrenda lögvm = F.

¹ = Fms.

- 85³⁰⁻³¹ hvarttvegia—bvandkarla: hvárirtveggju (áttu um) vant at ráða Fsk.
 85³¹⁻³² er—hans: þar sem þeir hófðu gert samnuð at Hákonu ok af því hafði hann látizk Fsk.
 86²⁵ ok—bertekit: = Fsk (hans ríki).
 86²⁶ ok oðvlvm: = Fsk.
 87²⁵⁻²⁶ velldi, stor: = Fsk.
 94²⁶ ok samkvndvm = F.
 94³³ iii—menn: iii. . menn þá er málsnjallastir váru Hkr.
 95²⁸⁻²⁹ ok—þat: ok settiz hann F.
 96²⁹⁻³⁰ or Fiorðvm: = F.
 97³⁰ mikit = F.
 100²³⁻²⁴ hvervittna, manna bein = F.
 101²⁴ með—monnvm: = F.
 101²⁸ karlar ok = F.
 116²⁶ ok ibrat; ok svá í braut Hkr.
 116³²⁻³⁴ ok saǵðv—skiptum: jfr. þá segja þeir slíkt frá Eyvindi sem hann hafði þeim boðit. Konungr lætr illa yfir, er Eyvindr var eigi dauðr (mgl. A). Jfr. F.
 130³¹⁻³² ok(2)—þeira: svá at engi maðr spurði til þeira Hkr.
 133²² at mal—sofa: at mál væri (at ganga) at sofa Hkr.
 135²⁶ ok—kring: ok fóru alt í hring ok kring Hkr.
 150²³ þa—skikionne: (lagði hann af sér) skikkju sína F.
 151³¹ bryggiv: = F.
 152²⁷ trvnad: = í trúnaði F.
 160²⁸⁻²⁹ Ormrin—tigar: þat var iiiii rúm ok xxx Fsk (mgl. A).
 160³⁰⁻³¹ ok martt—varnaðar: margir hlutir váru þar til varnaðar boðnir Fsk (mgl. A).
 168²⁶ sið: = F.
 170²⁴ en—traðr: hann var heldr tregr til F.
 170²⁸ ok—niðr: ok lagðiz fyrir fætr hans F.
 173²⁶⁻²⁷ ok—kom: en þegar hann kom F.
 174²⁸ fiandin = F.
 175²² at—genge: gengu af skipum F.
 175²⁵ við elld = F.
 176¹⁹ ner—minni: = F.
 176²⁵ ok—hrið: ok ætlaða ek at gera nokkurum manni mein F.
 177³⁰⁻³¹ ok—minn: ok bað mik klá fótinn F.
 177³¹ ok—ek(1): = ek gerða svá F.
 178²² ok—hann: jfr. þá réttumk ek upp yfir konung F.
 178²⁹⁻³⁰ foro—skipa: ok fóru til skipa F.

- 179²⁴ vnno—mikit: unnu þau . . þeim sveini mikit F.
 187²⁹ a eyna: = F.
 187³² eða—fara: = F.
 187³⁴ vm ferðer: til ferða F.
 188³¹⁻³² eigv . . vittni at bera: bera eitt vitni F.
 189²¹⁻²² ok—stýnd: = F.
 199¹⁹⁻²⁰ þetta—vera: þetta er mikit skip ok (einkar tf. F)
 ok (þetta Hkr) mun vera Hkr, F.
 199²⁰⁻²¹ sem tíðast: = Fsk.
 199²⁸ imoti þeim: = Fsk, F.
 200²⁴ dreka sins: = Fsk.
 200²⁶ þetta: = Fsk.
 200²⁸ ver leggim: = Fsk.
 200²⁹ þeir—þar: = Fsk.
 200³²⁻³³ helldr—bvin: en skeið þessi svá búin Fsk, en
 þetta skip þar svá búit Hkr.
 201²² vvgian: = Fsk.
 201²⁴ góð: = F.
 201²⁵⁻²⁶ þer (kost) eiga: = F; munu þer (kost) eiga Fsk.
 201²⁷ at—skolv: = Fsk.
 202²⁸ hann—þeim: = Fsk.
 203¹⁸⁻¹⁹ sem—sei: þau er gull eitt váru á at sjá Fsk.
 203²⁰ langskip: = Fsk.
 203²² þvilika gripe: slíkan grip Fsk.
 203²⁸⁻²⁹ biðr—dragaz: það þá Þorkel nefju draga Orminn
 Fsk.
 203²⁹ lét: = Fsk.
 203³²⁻²⁰⁴ þa er—ara: fyrir því at þeir sáu sum sín skip
 undir hólmann róa ok grundu at vera myndi nokkur
 tíðendi, beita á veðr þeim nær hólmanum, hlóðu segl-
 um ok taka til ára Fsk.
 204²⁰ ok—siðarst: = Hkr, Fsk, F.
 205¹⁸ at—leggja: hvar menn hans höfðu lagt Fsk.
 205²⁰⁻²¹ enn at holminvm: inn at holmanum Fsk.
 205²² liðe konunganna: = Fsk.
 205²³ er—fer: er innan fóru Fsk.
 205²⁴ hlutvþv: — F.
 207³⁰ mikit—beriaz: mikit (ofrefli liðs) við at berjaz F;
 við at berjaz = Fsk.
 207²⁴⁻²⁵ ecke—menn: = F.
 211²¹⁻²² ecke—Norðmonnum: aldri báru D. sigr af N. F.
 215²² or Hvini: = Hkr.

- 215²⁸⁻²⁹ enn—son: = Hkr.
 220²⁶ beriaz: = F.
 221³³ vunninn: = F.
 223³² drengiligri: = Fsk.
 224¹⁹ imott: = Fsk.
 224²⁰ ok sukkv niðr: = Fsk.
 224²⁰⁻²¹ ok—annars: = Fsk.
 224²¹⁻²² ok—fram: = Fsk, F.
 229³¹ kom a hann: kom á jarl F.
 230¹⁹ þessa: = F.
 231³⁴ til davðadags: = Fsk.
 231³⁸ vapnvm (sött) = F, Fsk.
 231²⁹⁻³⁰ er—fell: Fsk.
 231³²⁻²³² at—manna: = Fsk (lutr).
 232²²⁻²³ ok—hliopv: = Hkr (÷ æ).
 232²⁶⁻²⁷ hlífðe—skipvnom: ok hlífði sér við spjótum er
 lagt var af skípum þeim Hkr.
 235²⁶ vndan hialminvm = F.
 237²⁸⁻²⁹ er þer—Norðmonnum: jfr. höfum vér mikinn
 gert eigi at eins þer, drotning, heldr ok allri alþýðu í
 Nóregi F.
 240²² spratt: = F.
 240²⁵ fozlvna: fæzlu sína F.

NAVNEREGISTRE.

A. Personnavne.

- Aðalráðr, engelsk konge, 244. 260.
 Aki hinn danski 121. 145.
 Albanus 101. 102.
 Áli hinn auðgi (Óli) 46. 47. 49—51.
 Allogia, russ. dronning, 23. 27.
 Alpin (Alvin), englaender, 56—59.
 Án skyti 215.
 Ari hinn fróði 88. 90.
 Arnljótr gellini 215.
 Arnórr mærski 216.
 Arnviðr (-fiðr) ór Sogni 216. 250.
 Ásbjörn ór Mostr 215. 230. 250. 255.
 Ásgautr ór Selvági 162.
 Ásgrímur Vestliðason 247.
 Ástriðr Burizleifsdóttir 109. 110. 190. 197. 240—242. 259. 260.
 Ástriðr Eiríksdóttir 5—9. 11. 16. 21—24. 90. 260.
 Ástriðr Loðinsdóttir 103. 104.
 Ástriðr Sveinsdóttir 148.
 Auðr (Uðr) Hákonardóttir 14. 19.
- Bergþórr 162.
 Bergþórr bestill 216. 250.
 Bersi hinn sterki 215. 250.
 Bjarni Bergþórsson, præst, 247.
 Björn 121.
 Björn eitrkveisa 7—11. 13.
 Björn mikli 215. 250.
 Björn af Stuðlu 215. 230. 249. 255.
 Björn Haraldsson 3.
 Bolli Þorleiksson 122.
 Brandr hinn orvi Vermundarson 122.
 Brimisskjarr, jarl 47. 49. 53.
 Brynjólfr haukr 215. 250.
 Brynjólfr í Gaulardal 71. 72.
 Búi digri 62.
 Búrizleifr, konge, 31, 109—111. 143. 144. 190. 191.
 Bursti, træl, 18.
 Bøðvarr hvíti 126.
 Børkr ór Fjörðum 216. 250.
- C se K.
- Dixin 31—33. 190. 240. 241. 259.
- Eddvarðr (= Játvarðr) 260.

- Einarr hørzki 216. 250.
 Einarr þambarskelfir 90. 215. 218. 219. 227. 228. 230. 235. 250. 251. 255. 257. 260.
 Eiríkr á Oprustöðum 5. 6. 8. 24. 89.
 Eiríkr blóðøx 2. 170.
 Eiríkr sigrsæli, konge, 14. 15. 17. 19. 107. 148.
 Eiríkr Hákonarson, jarl, 62. 74. 85. 182. 183. 191. 193. 199—204. 206. 212—214. 216—223. 226. 227. 228—233. 236—239. 243. 249—252. 255. 258.
 Erlendr Hákonarson 74—77. 82.
 Erlingr Skjálgsson 90. 104. 200. 242.
 Eyvindr kelda 114. 116. 134—136.
 Eyvindr kinnrifa 119. 139. 140.
 Eyvindr snákr 216. 250.
- Fiðr se Finnur.
 Finnur 216. 250.
 Finnur Eyvindarson 218. 227. 228. 251.
 Flosi Þórðarson (brennu-) 127.
 Freyja 128.
 Freyr 147. 148.
- Garía = Geira.
 Geira, dronning, 31. 33. 190.
 Gellir Þorgilsson 247.
 Gizurr Hallsson 247.
 Gizurr hinn hvíti Teitsson 126—128.
 Grímur, hirdmand, 167. 168.
 Grjótgarðr roskvi 216. 250.
- Guðbrandr ór Dolum 151. 152. 154.
 Guðrún Bergþórsdóttir 162.
 Guðrún Járnskeggjadóttir 165.
 Guðrøðr Bjarnarson 3.
 Guðrøðr Eiríksson 2. 4—6. 170—172.
 Gull-Haraldr Knútsson 3. 61.
 Gunnhildarsynir 3—5.
 Gunnhildr Burizleifsdóttir, dronning, 109—111. 143. 144. 148. 171.
 Gunnhildr (Gormsdóttir), dronning, 3. 6—11. 14. 16—18. 89.
 Gyða, dronning, 56. 57. 60.
- Hákon Aðalsteinsfóstri 161.
 Hákon gamli (i Sverrig) 7. 13—19. 21. 22. 89.
 Hákon Grjótgarðsson 60.
 Hákon Sigurðarson, jarl 3. 6—19. 47—49. 51—53. 60—63. 65. 68. 69. 71—73. 76. 77. 79. 80. 82. 83. 85. 86. 89. 90. 92. 96. 97. 100. 102. 107. 108. 162. 163. 175. 183. 191.
 Haldórr ókristni, skjald, 198. 222. 228. 232. 252. 254.
 Haldórr Guðmundarson 127.
 Hallfrøðr vandræðaskald 122—125. 206. 207. 214. 224. 233. 247. 249. 253. 256.
 Hallkell af Fjølum 216. 250.
 Hallr Þorsteinsson á Síðu 126. 129.
 Hallsteinn ór Fjörðum 216. 250.
 Hallsteinn Hlífvarson 216. 250.

- Haraldr Gormsson, konge, 19. 47—49. 51—53. 60. 61. 109. 121. 192.
 Haraldr gráfeldr, konge, 2. 3. 60. 90. 170.
 Haraldr grenski 3. 4. 85. 107.
 Haraldr Guðinason 245.
 Haraldr hárfagri 2. 3. 84. 85. 91. 115.
 Haraldr Ólafsson 179.
 Haraldr Sigurðarson 152. 153. 244. 245.
 Haraldr Sveinsson 148.
 Haraldr Valdamarsson 21.
 Hárekr hvassi 216. 250.
 Hárekr (í Þjóttu) 119. 131—142.
 Haukr 130. 137—139.
 Hávarðr ór Orkadal 216. 250.
 Herdís Daðadóttir 247.
 Hjalti Skeggjason 126—128.
 Hlōðvir langi 216. 250.
 Holti Jarizleifsson 21.
 Hróaldr í Goðey 117—119.
 Hróaldr í Moldafirði 165. 166.
 Hvelpr Sigurðarson 93.
 Hyrningr 104. 171. 172. 186. 187. 200. 209. 215. 219. 227. 249. 251. 254.
 Hvarða-Kári 103.
 Ingibjörg Haraldsdóttir 21.
 Ingibjörg Tryggvadóttir 36.
 Ingigerðr Loðinsdóttir 105.
 Ingiríðr Loðinsdóttir 105.
 Inguðr Arnórdsdóttir 247.
 Ívarr smetta 216. 250.
 Jarizleifr, konge, 21.
 Járn-Skeggi 161. 162. 164.
 Játvarðr, konge, 243—245; jfr. Eddvarðr.
 Jesús Krístr 38. 45. 131. 154. 157. 222. 243. 247.
 Jóan baptisti 1.
 Jón-Sigurðr, biskop, 91. 92. 98. 140. 141. 246.
 Jósep 23.
 Jósteinn 64—66. 70.
 Karkr, træl, 78.
 Karlshöfuð 64—66. 70.
 Ketill hávi 216. 250.
 Ketill rygski 216. 250.
 Kjartan Ólafsson 122—127.
 Klerkon 22.
 Klerkr 22. 23.
 Knútr hinn ríki 148.
 Knútr Danaást 3.
 Kolbeinn Flosason 127.
 Kolbjörn af Raumaríki 215. 230. 250. 255.
 Kolbjörn stallari 225. 226. 232. 233. 235. 236. 253. 254. 256. 257.
 Krístr 138.
 Loðinn 103.
 Marteinn (Martinus) 94. 113.
 Nórr, Nóri, konge, 83.
 Óðinn (Oddin) 15. 94. 107. 128. 131. 134. 136.
 Oddr munkr 194. 242. 243. 261.
 Óláfr drengr 216. 250.
 Óláfr Haraldsson (hárf.) 3.
 Óláfr Haraldsson helgi 1—3. 85. 108. 155. 156.

- Óláfr soenski, konge, 107. 148. 182—184. 192. 200. 202. 212. 250.
 Óláfr kváran, konge, 57. 58.
 Óláfr Tryggvason 1 osv.
 Óli se Áli.
 Ormr lygra 162.
 Ormr skógarnef 216. 250.
 Ótta keisari 47—49. 51. 61.
 Óttarr jarl 53.
 Páll, biskop, 43.
 Pétur postoli 1.
 Poppa, biskop, 52.
 Reás 23.
 Recon 23.
 Rúnólfr Svertingsson 127.
 Ruphus, præst, 144.
 Rognvaldr Hákonarson 15.
 Sigríðr stórráða 14. 107. 108. 120. 148. 179—183. 193.
 Sigurðr 130. 137—139.
 Sigurðr 168.
 Sigurðr bíldr 216. 250.
 Sigurðr, biskop = Jón.
 Sigurðr Eiríksson 22—26. 26. 47. 54. 58.
 Sigurðr Hákonarson 60.
 Sigurðr Hlōðvisson 91. 92.
 Sigvaldi jarl 31. 62. 109—112. 181—184. 190—195. 198. 202. 203. 205. 209. 210. 221. 252. 259.
 Skeggi = Járn-Skeggi.
 Skúli Þorsteinsson 191. 209. 210. 218. 234. 235. 251. 257.
 Skoqlar-Tósti 14.
 Sóti 256. 259.
 Starkaðr Einriðason 162.
 Stefnir Þorgilsson 195.
 Styrbjörn 15. 107.
 Styrkár Eindríðason 199. 250.
 Styrmir se Úþyrmir.
 Sunnefa 100—102.
 Sveinn Alfífuson 60.
 Sveinn Hákonarson 74. 85. 183. 191. 193.
 Sveinn tjúguskegg, konge, 31. 109—112. 120. 121. 143—145. 147. 148. 179—181. 183. 184. 186. 191. 192. 194. 195. 199. 200. 202. 203. 205. 210. 211. 250.
 Sveinn Úlfsson, konge, 148.
 Sverrir, konge, 226.
 Svertingr Rúnólfsson 127.
 Sæmundr fróði 90. 114.
 Sorli 36.
 Teitr Ísleifsson 130.
 Torfi Valbrandsson 218. 251. (Tjörvi).
 Tósti = Skoqlar-Tósti.
 Tryggvi Ólafsson, konge, 3—7. 16. 24. 51. 77. 85. 89. 170. 171.
 Tryggvi Ólafsson 60.
 Ulfr rauði 208. 209. 215. 250. 251. 254.
 Ulli 82.
 Urguþrjótr, jarl, 47. 49. 53.
 Úþyrmir (Styrmir) 215 (216). 250.
 Vagn Ákason 62.
 Vakr elfski (ermski, eðski) 215. 250.
 Valdamarr, dansk konge, 21.

Valdamarr, konge i Garde-
rige 20. 21. 23. 28. 29. 41.
Valdamarr Holtason 21.
Varinn 132.
Viga-Styrr 122.
Vigfúss Viga-Glúmsson 218.
251.
Vikarr af Tiundalandi 208.
209. 215. 219. 227. 250. 251.
254.
Vilhjálmr bastarðr 245. 246.
Vissivaldr, konge, 107.

Þangbrandr, præst, 91. 92.
126. 127.
Þóra á Rimol 79.
Þórarinn Nefjólfsen 122.
146. 147.
Þorbjörn af Raumaríki 250
= Kolbjörn.
Þórðr ór Njarðarlaug 215.
250.
Þórðr Ingileifarson 4—6. 96.
Þórðr Ægileifarson 4—6. 96.
Þorfiðr eisli 216. 250.
Þorgeirr 104. 171. 186. 187.
200. 215. 227. 249. 254.
Þorgeirr, lovsigemand, 129.
219.
Þorgerðr hólgaþrúðr 61. 62.
Þorgerðr Þorsteinsdóttir
247.
Þorgils Þórólfsen 6. 23.
Þorgrím Þjóðólfsen 215.
250.
Þórir 108.
Þórir hundr 108.

B. Folkenavne.

Bretar 54.
Danir 61. 87. 201 211—213.
Eistr 22.

Þórir hjótr 119. 140. 141.
Þórir klakka 63—65. 68—70.
75. 89. 90.
Þorkell dyðrill 151—153. 207.
214. 215. 249.
Þorkell 122.
Þorkell hávi 221. 252.
Þorkell nefja 202. 203.
Þorkell trefill 168.
Þorleifr jarlsskáld 71.
Þorleifr spaki 103.
Þorleifr Brandsson 122.
Þormóðr, præst, 91. 92. 128.
Þoroddr i Qlfos 162.
Þorólfr 216. 250.
Þorólfr lúsarskegg 6. 10. 23.
Þórr 94. 163. 173. 221. 222.
Þorsteinn, bonde, 7—9. 11
—13.
Þorsteinn Þoðvarsson 126.
Þorsteinn oxafótr 215. 230.
250, 255.
Þorsteinn hviti 215. 250.
Þrándr rammi 215. 216. 250.
Þrándr skjálgi 230. 250. 255.
Þuriðr fra Qlfos 162.
Þyri, dronning, 121. 143. 144.
147. 165. 179. 190. 211. 237.
238. 257.
Þyri (se Geira) 109.

Qgmundr sandi 216. 230.
250. 255.
Qgvaldr, konge, 132.
Qlmóðr Hqrða-Kárasen 103.
Qzurr tóti 3.

Englar 248.
Englismenn 87.
Finn(a)r 67. 78. 70. 140.

Flæmingjar 248.
Frisar 210. 248.
Gaulðcelir 85.
Gotar 247.
Háleygir 119. 142. 215. 216.
250.
Innþrændir 216. 250.
Irar 54. 248.
Íslendingar 122. 124. 125. 127.
Jamtar 247.
Jómsvíkingar 61. 62.
Norðimbrar 248.
Norðmenn 61. 103. 114. 117.

C. Stednavne.

Agðanes 75. 122. 123.
Agðir 215.
Aldeigjuborg 260.
Alptaþjórdur hinn syðri 126.
Anþekja 246.
Austrhálf 28. 89.
Austrlond 29.
Austrríki 63.
Austrvegr 30.

Björgvin 102.
Borgarfjórdur 167.
Brenneyjar 182. 184.
Bretland 54.
Brimangr 149.
Býnes 162.

Dalir 151. 152. 154.
Danavirki 48. 49. 51.
Danmörk, Danaveldi 19. 36.
37. 47—49. 52. 60. 62. 83.
86. 87. 89. 110. 119. 129.
143. 179. 181. 184. 186. 192.
198. 247.
Dragseið 112. 114.

Eiðaskógr 84.

138. 149. 157. 197. 209. 211.
218. 237. 239. 240. 243. 244.
251. 258. 260. 261.
Nóreghsmenn 2. 258.
Saxar 87. 248.
Seljumenn 96. 100.
Skánungar 198.
Skotar 54. 248.
Sviar 15. 19. 212. 213.
Valkerar 248.
Vinðr 247.
Þrændir 77. 85. 147.

Elfr 119.
England 3. 45. 56. 64. 65. 83.
89—92. 119. 130. 187. 244.
259. 260.
Englandshaf (sjár) 84.
Eyrarsund 182. 190.

Falstr 121. 143—145.
Finnabú 86. 87.
Finnmörk 84.
Firðir 96. 216. 250.
Fjalir 216. 250.
Frosta 162.
Færeyjar 155.

Garðar, Garðaríki (veldi)
20—23. 25—30. 37. 39. 41
—43. 46. 47. 63. 65. 89. 92.
248. 260.
Gaularáss 73.
Gaulardalr 71. 72. 76. 78.
80. 162. 175.
Gautelfr 84. 87.
Gautland 52. 53. 107. 108.
120.
Germania 33.
Gimsar 162. 199. 215. 250.

Girkland (Grik-) 40. 41. 43.
242.
Goðey 117.
Grænland 155.
Gulapingslög 103.

Hálogaland 3. 84. 119. 130.
131. 137. 140. 142. 174.

Háls í Limafirði 60. 61.

Heiðabýr 247.

Heinmörk 215. 250.

Herlond 218. 227.

Hjaltland 155.

Hjörungavágr 61.

Hlaðhamrar 158.

Hlaðir 73. 83. 96. 97. 105.

137. 158. 175.

Hopreksstaðir 250.

Hringaríki 34.

Hvinir 215. 250.

Höfund 215. 250.

Hörðaland 84. 103.

Írland 43. 44. 50. 54. 89. 100.
167.

Ísland 122. 126—128. 130. 155.
168.

Jaðarr 200.

Jamtaland 215

Jómsborg 35. 109. 198.

Jórsalaland 242.

Jórsalir 246. 260.

Karmsund 135. 136.

Kinn 100. 102.

Laugardalr 128.

Limafjörðr 60. 61.

Lundúnir 246.

Mjors 10.

Moldafjörðr 165.

Mostr 94. 187. 215. 230. 240.
250. 255. 259.

Mærin 163.

Móðruvellir 127.

Mön 248.

Naumudalr 174.

Niðarnes 114.

Niðaróss 122.

Njarðarlaus 215. 250.

Norðimbraland 45.

Norðmandí 245.

Norðrálfa 43.

Norðrlond 61. 66. 102. 151.

231. 234. 253. 255.

Nóregr, Nóregs veldi (ríki)

2—4. 8. 11. 14. 16. 17. 19

—21. 24. 36. 43. 47—49.

51—53. 60—62. 64—66. 68.

69. 73. 78. 83—87. 89—94.

107. 119. 121. 122. 129. 145.

156. 158. 160. 161. 168. 179.

182. 184. 185. 189. 191. 192.

217. 218. 226. 228. 240. 241.

250. 255. 259. 260.

Oprustaðir 5. 6. 8. 24. 215.

Orkadallr 216. 250.

Orkneyjar 92. 155.

Peituland 47.

Raumaríki 215. 250.

Rimul 79. 80.

Rín 260.

Rogaland 84.

Rúm, Rómaborg 260.

Rúsía 42.

Rönd 6.

Saltvík 216. 250.

Sandr 230. 250. 255.

Saxland 47. 48. 119.

Selja 96. 97. 99. 100. 102.

Selvágr 162.

Síða 129.

Sjöland 110.

Skáney, Skáni 198. 247.

Skaun 7. 8.

Skoruströnd 132.

Skotland 54.

Skrattasker 135. 136.

Slésmunnar 48. 49.

Smalsarhorn 149.

Sogn 3. 216. 250.

Sóli 90.

Sótanes 5.

Staðr 96. 112. 114.

Stiklastaðir 108.

Stuðla 215. 230. 249. 255.

Suðrvegar 247.

Sviaríki 107.

Svíþjóð 7. 13. 15. 83. 89. 107.

182—184. 191. 201. 212. 246.

Svölör 192. 193. 198. 210.

Syllingar 43. 44.

Sýrland 242. 244.

Tiundaland 215. 250 (Vind-).

Tryggvareyr 6.

Ulfasund 96.

Upplond 2. 3. 84. 155. 184.

Uppsalar 14.

Úthaugr 162.

Veg(g)istafr 84.

Járnbarðinn (skib) 217. 218.

221. 222. 250.

Ormr hinn langi (skib) 157.

160. 163. 173. 188. 189. 199

Veggjaðarsund 4.

Vellankatla 128.

Vellönd(?) 259.

Vestfold 215. 250.

Vestmannaeyjar 128.

Vestrhálfa 33.

Vestrlönd 63. 89. 247.

Vík(in) 53. 84. 104. 170. 171.

239. 258.

Vindland 30. 31. 36. 89. 109.

110. 143—145. 181. 182. 186.

190. 191. 193. 209. 240. 241.

259.

Vizar 7.

Vörs 126.

Yrjar 162.

Pelamörk 215. 216. 250.

Pingeyrar 243.

Pingvöllr 128.

Pjalfahellir 66.

Pjósárdalur 126.

Próndheimr 84. 96. 105. 122.

138. 142. 162. 163. 179.

Pröndalög 85. 105.

Þverá (fejl f. þvátta) 126.

Þyrileif 122.

Ægisdyrr 48. 49.

Ögvaldsnes 131.

Ölfos 162.

Ölfosvatn 128.

D. Andre navne.

—204. 208. 209. 212—14

218—24. 226—231. 249—

258. 260.

Ormr hinn skammi (skib)
137. 203. 204. 208. 213.

Traninn (-an; skib) 120. 202.
208. 213. 214. 249.

Eyraþing 86.
Gulaþing 103.

Seljumannamessa 103.

Íslendingabók 127.

Vígi (hund) 54—56. 141. 170.
189. 239. 240. 259.